

ΣΗΜΑΤΑ & ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ



Έκθεση Κατάστασης και Οδηγός Εφαρμογής

ΣΗΜΑΤΑ & ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Έκθεση Κατάστασης και Οδηγός Εφαρμογής

Copyright © 2004 για την Ελληνική γλώσσα
ΣΕΤΕ - Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων

Copyright © 2001 για την Αγγλική γλώσσα
ΠΟΤ - Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού

ΣΗΜΑΤΑ & ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Έκθεση Κατάστασης και Οδηγός Εφαρμογής

ISBN: 92-844-0378-2

Εκδόθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Απαγορεύεται η αναπαραγωγή ή η μετάδοση οποιουδήποτε μέρους του βιβλίου αυτού υπό οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε μέσο, ηλεκτρονικό ή μηχανικό, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας αντιγράφου, της εγγραφής ή της αποθήκευσης πληροφοριών και του συστήματος ανάκτησης χωρίς άδεια από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού.

Οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται και η παρουσίαση του υλικού σε αυτή τη δημοσίευση δεν υποδηλώνουν την έκφραση απόψεων από την πλευρά της Γραμματείας του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού αναφορικά με το νομικό καθεστώς οποιασδήποτε χώρας, επικράτειας, πόλης ή περιοχής ή των αρχών αυτής ή αναφορικά με τη χάραξη ορίων ή συνόρων.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

από τον

Francesco Frangiali,

Γενικό Γραμματέα ΠΟΤ

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού έχει αναπτύξει ένα μοναδικό σύστημα ενημέρωσης στον τομέα του τουρισμού. Η παρούσα έκδοση με θέμα τα τουριστικά σήματα και τα σύμβολα καθώς και την τοποθέτηση σημάτων για διευκόλυνση των επισκεπτών, είναι αποτέλεσμα του εν λόγω συστήματος.

Στις ημέρες μας, η παγκοσμιοποίηση οδηγεί σε όλο και πιο συχνές συναντήσεις μεταξύ λαών που έχουν αναπτυχθεί κάτω από διαφορετικά πολιτιστικά συστήματα, με γλώσσες και ήθη που διαφέρουν τόσο πολύ που καμία παγκόσμια γλώσσα δεν θα μπορούσε εύκολα να τα συμφιλιώσει και να τα ενοποιήσει. Ωστόσο, η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων σε παγκόσμιο επίπεδο, υφίσταται από τις απαρχές της δημιουργίας. Ξεκίνησε με σήματα και νοήματα, χειρονομίες τις οποίες πολιτισμοί αρχαίοι, όπως οι Κινέζοι ή οι Αιγύπτιοι, εξέφραζαν με τη μορφή ιδεογραμμμάτων ή ιερογλυφικών.

Σε έναν πολυποίκιλο κόσμο η μεταμόρφωση του οποίου γίνεται ολοένα και ευρύτερη υπό την επίδραση της διεύρυνσης της κοινωνίας της πληροφορίας και των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας, οι κοινές γλώσσες υπό τη μορφή εικόνων πρέπει να διαχωριστούν ώστε να διευκολύνεται η μετακίνηση των ανθρώπων και να βελτιώνεται η ασφάλεια και η άνεση χρήσης των εργαλείων και μέσων που διαθέτει ο τουρισμός. Οι εικόνες, οι λέξεις, τα αντικείμενα και οι ιδέες που εκφράζονται από τα σύμβολα γίνονται ευρέως κατανοητά εάν είναι απλά και ανταποκρίνονται στις παγκόσμιες ανάγκες. Η εξέλιξη αυτή ενισχύει τη ζήτηση όχι μόνο για την ενημέρωση και την ποιότητα της προσφερόμενης φιλοξενίας, αλλά και για την προώθηση και τον προσδιορισμό των περιφερειών, των περιοχών και των χώρων κληρονομιάς με τουριστικό αντίκτυπο, καθώς και για τη διαφήμιση και τον προσδιορισμό των τουριστικών επιχειρήσεων, η τάση των οποίων να γίνουν υπερεθνικές κερδίζει έδαφος.

Η ανάγκη για παγκόσμια επικοινωνία, ανεξαρτήτως γλώσσας, διατηρείται ως θεμελιώδης αρχή στη Δήλωση της Μανίλας με θέμα τον Παγκόσμιο Τουρισμό που υιοθετήθηκε στις 17 Σεπτεμβρίου του 1980. Η χρήση συμβόλων για την απεικόνιση των κυριότερων τουριστικών στοιχείων αποτελεί ένα αποφασιστικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Η Γραμματεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού έχει συγκεντρώσει ένα αναλυτικό σύνολο σημάτων και συμβόλων τα οποία έχουν τυποποιηθεί ή θα μπορούσαν να τυποποιηθούν σε διεθνές επίπεδο, καθώς και εμπορικά σήματα και χρώματα τα οποία αφορούν στην ασφάλεια και στην άνεση των επισκεπτών που κάνουν χρήση των μέσων και των υποδομών του τουρισμού και των μεταφορών.

Ο Οδηγός που σας παρουσιάζουμε εδώ αποτελεί μια πολύ σημαντική πηγή πληροφόρησης, καθώς ασχολείται με το θέμα και των συμβόλων που συνδέονται με τον καθορισμό και την εμφάνιση των σημάτων για τα ταξίδια και τον τουρισμό. Αποτελεί το αποτέλεσμα μιας έρευνας η οποία διεξήχθη μεταξύ των εθνικών οργανισμών τουρισμού σε όλο τον κόσμο και διεθνών οργανισμών όπως είναι ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO), ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO), η Διεθνής Ομοσπονδία Αυτοκινήτου (FIA) και ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO), που δραστηριοποιούνται άμεσα ή έμμεσα σε αυτόν τον τομέα. Είναι πηγή γνώσης και υποστήριξης για πολεοδόμους, αναλυτές, ειδικούς στον τομέα του marketing και όλους εκείνους που είναι υπεύθυνοι για την επικοινωνία στον τουρισμό ή για οργανισμούς και επιχειρήσεις που συνδέονται με αυτόν. Ο παρών Οδηγός περιγράφει τις ιδέες και την ορολογία που χρησιμοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα, καθώς και περισσότερα από 290 πιθανά σύμβολα για ενημέρωση του κοινού και των τουριστών, και εντάσσεται στη διαδικασία εναρμόνισης ως μέρος της συνεργασίας του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού με άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Μαδρίτη, Απρίλιος 2001

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

από τον

Σταύρο Ανδρεάδη

Προέδρου του ΣΕΤΕ

Στη νέα πραγματικότητα μίας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας παρουσιάζεται περισσότερο από ποτέ η ανάγκη μίας ξεκάθαρης, γρήγορης και αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικά πολιτισμικά συστήματα, μιλούν άλλη γλώσσα και έχουν άλλες προσλαμβάνουσες. Η απεικόνιση της εικόνας, το απλό αναγνωριστικό σημάδι που αποδίδει σχηματικά μία έννοια, αποτέλεσε ανέκαθεν τον πλέον άμεσο και μάλλον επιτυχημένο τρόπο επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων. Όταν η διαφορετική γλώσσα στέκεται εμπόδιο, μία απλή χειρονομία, νεύμα ή σύμβολο είναι αρκετά για να τεθούν οι βάσεις της επικοινωνίας.

Στα πλαίσια αυτά, η προσπάθεια του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού να συγκεντρώσει σε έναν αναλυτικό κατάλογο το σύνολο των σημάτων και συμβόλων που ενημερώνουν για το είδος και τα χαρακτηριστικά των τουριστικών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών σε παγκόσμιο επίπεδο, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της τυποποίησης των σημαντικότερων συμβόλων και κατ'επέκταση προς την ουσιαστική βελτίωση της επικοινωνίας στο χώρο του τουρισμού παγκόσμια.

Πεποίθηση του ΣΕΤΕ είναι πως η τυποποίηση της σήμανσης τουριστικού ενδιαφέροντος και η κοινή χρήση των ίδιων σημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας παροχής υπηρεσιών στον τουριστικό τομέα. Έτσι, ο ΣΕΤΕ, με τη βεβαιότητα ότι η ποιότητα αποτελεί μονόδρομο για την ανάπτυξη του Τουρισμού και την εξασφάλιση της βιωσιμότητας των τουριστικών επιχειρήσεων, αποφάσισε να προχωρήσει στην ελληνική έκδοση του οδηγού «Σήματα και Σύμβολα Τουρισμού», του ΠΟΤ.

Ο Οδηγός αυτός μπορεί να γίνει πολύτιμο εργαλείο στα χέρια των ανθρώπων του τουρισμού αλλά και της Διοίκησης. Είναι μία σημαντική πηγή άντλησης πληροφορήσης για την σηματοδότηση και την σήμανση που επικρατεί σε παγκόσμιο επίπεδο, στα ταξίδια και στον τουρισμό.

Ευχαριστούμε θερμά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού και ιδιαίτερα τους κκ. Francesco Frangialli, Γενικό Γραμματέα και Dirk Glaesser, Διευθυντή Εκδόσεων για τη συνεργασία και την συνεχή υποστήριξη της δράσης του ΣΕΤΕ.

Αθήνα, Μάιος 2004

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την προετοιμασία της παρούσας έκδοσης, η Γραμματεία του ΠΟΤ ζήτησε πληροφορίες από άλλες διεθνείς πηγές όπως είναι ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO), η Διεθνής Ομοσπονδία Αυτοκινήτου (IFA), ο Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO), η Οικονομική Συνεργασία Ασίας – Ειρηνικού (APEC), ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO), ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) και η Διεθνής Ένωση Σιδηροδρόμων.

Η Γραμματεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού θα ήθελε να ευχαριστήσει επίσης τα κράτη μέλη και τους διεθνείς κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς που συνέβαλλαν στη δημιουργία της παρούσας έκδοσης, ιδιαίτερα τη Διεθνή Ομοσπονδία Ταξιδιωτικών Πρακτόρων (IFTO) που ενημέρωσε τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού στις αρχές του 1997 σχετικά με τον κίνδυνο που προκύπτει από τη σύγχυση που προκαλούν τα διαφορετικά χρώματα των προειδοποιητικών σημαιών για τις παραλίες σε όλο τον κόσμο.

Η παρούσα Έκθεση Κατάστασης και ο Οδηγός συντάχθηκαν με τη συνεργασία του συμβούλου Καθηγητή Robert Lanquar, Ph.D. Το σχέδιο αναθεωρήθηκε και κατοχυρώθηκε από τον Henryk Handszuh ενώ διαμορφώθηκε από τους Eril Wiehahn και Carmen Lopez-Lahesa (Γραμματεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΚΡΩΝΥΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	ix
ΚΥΡΙΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟΙ ΟΡΟΙ	xi

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	I
1. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	2
2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΟΤ ΤΟΥ 1997-1998 ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	3
3. ΟΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ	4
4. ΕΝΑ ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ	7
5. ΕΦΑΡΜΟΓΗ	10

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

<i>Η ανάγκη για οδική σήμανση για τον τουρισμό</i>	6
<i>Σηματοδότηση για τους επισκέπτες και την ικανοποίηση των τουριστών</i>	8
<i>Σηματοδότηση για τους επισκέπτες στις φυσικές προστατευόμενες περιοχές</i>	8
<i>Σηματοδότηση για τους επισκέπτες και απελευθέρωση της αγοράς</i>	9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΡΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ

ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	13
-----------------------------------------	-----------

1. ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	14
2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	16
3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	17
4. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΟΤ ΤΟ 1998)	30
ΣΥΜΒΟΛΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	30
ΣΥΜΒΟΛΑ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	31
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ ΠΑΡΑΛΙΩΝ	32
ΛΟΓΟΤΥΠΑ, ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ	35
ΧΡΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΝΑ ΔΗΛΩΘΟΥΝ ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ	36
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	37
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΧΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΗΜΑΝΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ	38

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

<i>Ποιος φέρει την ευθύνη για τη σηματοδότηση για τους επισκέπτες</i>	14
<i>Εμπειρίες στη Λατινική Αμερική</i>	15

<i>Αργεντινή: Μια συνεχής ανθρώπινη και οικονομική προσπάθεια</i>	17
<i>Κατευθυντήριες γραμμές για τα τουριστικά σήματα:</i>	
<i>για έκδοση της Τουριστικής Επιτροπής Δυτικής Αυστραλίας</i>	18
<i>Περου: Εγχειρίδιο με θέμα την τουριστική σηματοδότηση</i>	20
<i>Κίνα: Γραφικά σήματα για χρήση στα σήματα ενημέρωσης του κοινού και</i>	
<i>Γραφικά σύμβολα για τουριστικά ξενοδοχεία</i>	21
<i>Γαλλία: οδηγός σχετικά με την τουριστική σηματοδότηση</i>	
<i>(«ένας οδηγός για χρήση»)</i>	24
<i>Τα στοιχεία της οδικής σηματοδότησης στη Γαλλία</i>	25
<i>Ισπανία: το Ισπανικό σύστημα σηματοδότησης για τους τουρίστες (SISTHO)</i>	27
<i>Ηνωμένο Βασίλειο: Σύμβολα για τους τουριστικούς οδηγούς, τους χάρτες</i>	
<i>και την ύπαιθρο</i>	29
<i>Ιδέες που έχουν αναπτυχθεί στη Γαλλία</i>	
<i>σχετικά με διαδρομές και μονοπάτια</i>	37
<i>Σηματοδότηση για τους επισκέπτες και η χρήση</i>	
<i>των γραμμωτών κωδίκων (Barcodes).</i>	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ 43

1. ΚΥΡΙΑ ΔΙΕΘΝΗ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ.	44
Η Συμφωνία για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα.	44
Κύριες συστάσεις της Συμφωνίας που αφορούν στον τουρισμό.	44
Σύσταση πάνω στο σήμα "i", επίσημο σήμα	
τουριστικών πληροφοριών (σήμα "i" ή "i ")	46
Η από κοινού έκδοση των IMO και ICAO	
πάνω στα διεθνή σήματα στα αεροδρόμια και τους λιμένες.	48
Η μελέτη του APEC πάνω στην τυποποίηση των συμβόλων	
για την τουριστική σήμανση	49
2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ	
ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ	53
Μια περιεκτική προσέγγιση προς τη σηματοδότηση που απευθύνεται	
στους επισκέπτες.	53
Διαδικασίες ISO για τον καθορισμό και τη δοκιμή των συμβόλων ενημέρωσης	
του κοινού (αναφέρεται επίσης στη σηματοδότηση που απευθύνεται	
στους επισκέπτες)	55
Α. Το Πρότυπο ISO 7001	55
Β. Άλλα Πρότυπα ISO που επηρεάζουν άμεσα τη σηματοδότηση	
που απευθύνεται στους επισκέπτες	56
Γ. Τα περιεχόμενα των διαδικασιών του ISO για την ανάπτυξη	
και τον έλεγχο των συμβόλων ενημέρωσης του κοινού.	57
Δ. Δοκιμές με τη χρήση παρουσιάσεων	
στην οθόνη ηλεκτρονικού υπολογιστή.	59

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

<i>Τα σήματα της Μπλε Σημαίας</i>	51
---------------------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III**ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ, ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ 61**

1.	ΟΙ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ	61
	Γενικές πληροφορίες κοινού και επισκεπτών	62
	Εξοπλισμός και μέσα των τουριστών	78
	Μετακίνηση του κοινού και των επισκεπτών	86
	Τουριστικά και πολιτιστικά αξιοθέατα	100
	Αθλήματα και υπαίθρια αναψυχή	110
	Τυπικά εικονίδια που συναντώνται συχνά στις πύλες του Internet και στους δικτυακούς τόπους για ταξιδιωτικές πληροφορίες και ηλεκτρονικό εμπόριο	129
	Σχέση μεταξύ του Thesarus on Tourism και τις Δραστηριότητες Αναψυχής, των γραφικών συμβόλων και των εικονιδίων του Διαδικτύου	130
2.	ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ	131
	Αποδοχή και σύγχυση	131
	Θέματα γραφικού και συνολικού σχεδιασμού	131
	Χρώματα	132
	Διαστάσεις	132
	Σχήμα	133
	Συνακόλουθη χρήση συμβόλων	133
	Χρήση στην ταξιδιωτική βιβλιογραφία	134

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV**ΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ****ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΩΣ ΛΟΓΟΤΥΠΑ 137**

1.	ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	137
	NO CHILD SEX TOURISM	138
	Η ΜΠΛΕ ΣΗΜΑΙΑ	139
	GREEN GLOBE	140
	TUTTO	141
2.	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	142
	MUNDO MAYA	143
	Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΙΟΥ	143
	Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΣΚΛΑΒΩΝ	145
3.	ΛΟΓΟΤΥΠΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ	145
	Η εφαρμογή της διεθνούς νομοθεσίας στα εθνικά τουριστικά λογότυπα	146
	Αρχές που διέπουν τη χρήση των εθνικών τουριστικών λογοτύπων	146
	Αναθεώρηση ορισμένων λογοτύπων Εθνικής Διεύθυνσης Τουρισμού ή Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού	146
4.	ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ	150
	Βασικά στοιχεία	150
	Συμφωνίες περί των εμπορικών σημάτων	150
	Ρόλος των Εθνικών Διευθύνσεων Τουρισμού και των Εθνικών Οργανισμών Τουρισμού	152

5.	ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.....	155
6.	ΤΑΜΠΕΛΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ.....	155

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

<i>Τουριστική οπτική ταυτότητα της Αργεντινής</i>	<i>147</i>
<i>Εγχειρίδιο ταυτότητας της Πορτογαλίας</i>	<i>148</i>
<i>Το Ισπανικό λογότυπο</i>	<i>149</i>
<i>Εθνικές διοικήσεις και όργανα επιφορτισμένα με τα εμπορικά σήματα του τουρισμού στις διαφορετικές περιοχές του κόσμου</i>	<i>152</i>
<i>Τουριστικά σήματα για την Έκθεση της Λισσαβόνας Expo / 98</i>	<i>154</i>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ..... 161

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΟΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ (1989).....	162
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΔΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ (1968)	165
--------------------------------------------------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΔΙΕΘΝΗ ΣΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ: από κοινού έκδοση ICAO-IMO (1995-doc 9430).....	173
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟ ΜΕ ISO 7001	177
-------------------------------------------------------------------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	179
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΩΝ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΩΡΙΜΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ.....	183
--------------------------------------------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΟΤ ΓΙΑ ΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ	187
--------------------------------------------------------------------------------------	-----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ..... 191

ΑΚΡΩΝΥΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

AARP	American Association of Retired Persons (Αμερικάνικη Ένωση Συνταξιούχων)
AENOR	Asociacion Espanola de Normalizacion (Ισπανικός Οργανισμός Τυποποίησης)
AFIT	Agence francaise pour l'Ingenierie touristique (Γαλλική Υπηρεσία για την Τουριστική Μηχανική)
AFNOR	Agence francaise de normalisation (Γαλλικός Οργανισμός Τυποποίησης)
AH&MA	American Hotel and Motel Association (Αμερικάνικη Ένωση Ξενοδοχείων & Πανδοχείων)
ALPE	Spanish Association against Poliomyelitis (Ισπανική Ένωση κατά της Πολιομυελίτιδας)
ANSI	American National Standards Institute (Αμερικανικό Εθνικό Ινστιτούτο Προτύπων)
APEC	Asia Pacific Economic Cooperation (Οικονομική Συνεργασία Ασίας Ειρηνικού)
APEC / TWG	APEC – Tourism Working Group (Ομάδα Εργασίας Τουρισμού)
BSI	British Standards Institution (Βρετανικό Ινστιτούτο Προτύπων)
COPANT	Pan-American Commission for Technical Standards (Παν-Αμερικανική Επιτροπή για Τεχνικά Πρότυπα)
CSBTS	China State Bureau of Quality and Technical Supervision (Κινέζικη Υπηρεσία Ποιότητας και Τεχνικής Εποπτείας)
DGNT	General Direction for Standardization [Γενική Διεύθυνση για την Τυποποίηση (Μεξικό)]
FIA	Federation Internationale de l'Automobile (Διεθνής Ομοσπονδία Αυτοκινήτου)
ICAO	International Civil Aviation Organization (Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας)
IFTO	International Federation of Tour Operators (Διεθνής Ομοσπονδία Ταξιδιωτικών Πρακτόρων)
IMO	International Maritime Organization (Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός)
INDECOP	National Institute for Competition and Intellectual Property Protection [Εθνικό Ινστιτούτο για τον Ανταγωνισμό και την Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Περού)]
INN	National Institute for Standardization [Εθνικό Ινστιτούτο για την Τυποποίηση (Χιλή)]

IOC	International Olympic Committee (Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή)
ISO	International Organization for Standardization (Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης)
ISO / TC	ISO Technical Committee (Τεχνική Επιτροπή)
JISC	Japanese Industrial Standards Committee (Ιαπωνική Επιτροπή Βιομηχανικών Προτύπων) ε / ο Τμήμα Προτύπων, ΜΙΤΙ
KNITQ	Korean National Institute of Technology and Quality (Εθνικό Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Ποιότητας της Κορέας)
NTA	National Tourism Administration (Εθνική Διεύθυνση Τουρισμού)
NTO	National Tourism Office or Organization (Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού)
RI	Rehabilitation International (Διεθνής Ανάπλαση)
RIS	Reseau d'Info Stations (Δίκτυο Σταθμών Ενημέρωσης)
SAA	Standards Australia (Πρότυπα Αυστραλίας)
SADC	South Africa Development Community (Κοινότητα Ανάπτυξης Νοτίου Αφρικής)
SCC	Standard Council of Canada (Συμβούλιο Προτύπων του Καναδά)
SNZ	Standards New Zealand (Πρότυπα Νέας Ζηλανδίας)
TISI	Thai Industrial Standards Institute (Ινστιτούτο Βιομηχανικών Προτύπων της Ταϊλάνδης)
TRIPS	Trade Related Intellectual Property Rights (Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας σχετικά με το Εμπόριο)
UIC	Union internationale des chemins de fer (Διεθνής Ένωση Σιδηροδρόμων)
UNCRT	United Nations Conference on Road Traffic (Συνέδριο Ηνωμένων Εθνών με θέμα την Οδική Κυκλοφορία)
UNDP	United Nations Development Programme (Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Ηνωμένων Εθνών)
UNIT	Uruguayan Institute for Technical Norms (Ινστιτούτο Τεχνικών Προτύπων της Ουρουγουάης- Instituto Uruguayo de normas tecnicas)
WIPO	World Intellectual Property Organization (Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας)
WTO	World Tourism Organization (Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού-ΠΟΤ)
WTO / OMC	World Trade Organization (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου-ΠΟΕ)

ΚΥΡΙΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟΙ ΟΡΟΙ

Σήμα (Sign): Με τον όρο «σήμα» νοείται μια ένδειξη, ένα έμβλημα ή ένα σύμβολο το οποίο χρησιμοποιείται για να γίνεται αντιληπτό και το οποίο επιτρέπει τη δήλωση ή τη διευκρίνιση πραγμάτων, αντικειμένων, ιδεών ή τόπων.

Σημάδι (Signal): Πρόκειται για ηχητικό ή φωτεινό σημάδι ή κίνηση του σώματος.

Σύμβολο (Symbol): Μια οπτικά διακριτή εικόνα, η οποία αναπαράγεται μέσω της γραφής, του σχεδιασμού, του χρώματος ή άλλης κατασκευαστικής τεχνικής, και έχει στόχο να μεταβιβάσει ένα συγκεκριμένο νόημα.

Γραφικό σύμβολο (Graphical or graphic symbol): μια οπτικά διακριτή εικόνα, η οποία χρησιμοποιείται για τη μεταβίβαση πληροφοριών ανεξαρτήτως γλώσσας. Μπορεί να δημιουργηθεί μέσω του σχεδιασμού, του συνδυασμού χρωμάτων ή άλλων μέσων.

Σύμβολο πληροφοριών για το κοινό (Public information symbol): γραφικό σύμβολο, που έχει στόχο να δώσει πληροφορίες στο ευρύ κοινό, η κατανόηση του οποίου δεν εξαρτάται υποχρεωτικά από ειδικές γνώσεις και εμπειρίες.

Δείκτης (Marker): γραφικό σήμα το οποίο χρησιμοποιείται για να δηλώσει τη θέση του αεροσκάφους στο έδαφος, την πορεία των πλοίων στη θάλασσα, πάνω σε στύλους ή δέντρα για κεκλιμένες επιφάνειες στις πίστες του σκι και διαδρομές, μονοπάτια, κτλ.

Εικονίδιο (Icon): Ένα σήμα που δημιουργεί μια αναλογία και ομοιότητα με το υπό εξέταση αντικείμενο και το οποίο επιτρέπει τη διευκόλυνση των εργασιών στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (σύνδεση σε ένα πρόγραμμα υπολογιστή).

Ένδειξη (Indication): Ένα σήμα που αφορά ένα υλικό αντικείμενο (ο καπνός δηλώνει τη φωτιά, η κίνηση του ανεμοδείκτη δηλώνει άνεμο, κτλ.).

Αναφορά (Referent): Το θέμα που δηλώνεται από το σύμβολο και ένα σύντομο και περιεκτικό λεκτικό μήνυμα σχετικά με το νόημα του προτεινόμενου συμβόλου.

Μια Παραλλαγή (Variant) είναι ένας εναλλακτικός σχεδιασμός συμβόλου για μια δεδομένη αναφορά.

Τουριστικά Αξιοθέατα (Tourist attractions): οι τόποι και τα γεγονότα που μπορεί να ενδιαφέρουν τα άτομα για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους, είτε με ενεργό είτε με παθητικό τρόπο, εκτός του καθημερινού τους περιβάλλοντος και των συνηθισμένων τους αναγκών τόσο όσον αφορά τις αγορές, τη διαμονή, το φαγητό όσο και τις υπηρεσίες.

Τουριστικές εγκαταστάσεις (Tourist facilities): οι εγκαταστάσεις, τα κτήρια, ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται από τους επισκέπτες κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους.

Λογότυπο (Logo ή logotype): ένα έμβλημα ή σύμβολο επιλεγμένο ως σήμα του οργανισμού ή της εταιρείας σε υλικό παρουσίασης: διαφήμιση, προώθηση, επιστολόχαρτο, κτλ.

Εμπορικό σήμα (Trade mark): έμβλημα ή λέξη (-εις) που είναι νομικά κατοχυρωμένα ή ήδη καθορισμένα για να ονοματίζουν αγαθά και υπηρεσίες ενός οργανισμού, εργοστασίου ή εταιρείας. «Οποιοδήποτε σήμα που μπορεί να διακρίνει τα αγαθά και τις υπηρεσίες μίας επιχείρησης από τα αντίστοιχα αγαθά και υπηρεσίες μιας άλλης επιχείρησης, μπορεί να αποτελεί εμπορικό σήμα». (Σύμβαση επί των Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας Σχετικών με το Εμπόριο (TRIPS) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, Γενεύη, 1994).

Πνευματικά δικαιώματα (Copyright): σύμβολο που διασφαλίζει το έννομο δικαίωμα για αναπαραγωγή, δημοσίευση ή πώληση ενός έργου ή μέρους ενός έργου στη λογοτεχνία, τη μουσική ή τέχνη, όπως ένα λογότυπο, σήμα, ή εικονίδιο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι γίνεται χρήση των λέξεων «σήμα», «σύμβολο», «γραφικό σύμβολο», «έμβλημα», «μορφή», εκ των οποίων η λέξη «σύμβολο» εμφανίζεται ως ο κοινός παρανομαστής. Συμβατικά, ο όρος «σύμβολο» θα είναι αυτός που θα χρησιμοποιείται συχνότερα. Ωστόσο, στα έγγραφα που προτείνονται από τις χώρες, όπως είναι το διάγραμμα με εικόνες ή το ιδεόγραμμα μπορεί να χρησιμοποιηθούν και άλλοι όροι και ορισμοί. Το πρώτο (διάγραμμα με εικόνες) είναι ένα σχέδιο που προτείνει μια δραστηριότητα, μια υπηρεσία ή ένα μέσον χωρίς να γίνεται καμία αναφορά του εμπορικού σήματος ή της υπογραφής. Το δεύτερο (ιδεόγραμμα) είναι ένα σήμα που είναι τοποθετημένο μπροστά από μια ένδειξη για έναν προορισμό προκειμένου να χαρακτηρίσει τον τύπο του προορισμού.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκδοση βασίζεται στις δραστηριότητες των ετών 1998-2000 του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού σχετικά με το πρόγραμμα Ποιότητα της Τουριστικής Ανάπτυξης, και ειδικότερα σε μια ενότητα που αφορά τα τεχνικά πρότυπα.

Η Επιτροπή Υποστήριξης Ποιότητας του ΠΟΤ εξέτασε το ζήτημα των τουριστικών σημάτων και συμβόλων στην τέταρτη συνεδρίαση της (Μαδρίτη, Ισπανία, 12-13 Απριλίου 2000). Πρότεινε μια σειρά συστάσεων του Συμβουλίου (που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση ως παράρτημα 7) τις οποίες το εν λόγω Συμβούλιο αποδέχθηκε στις 30 Νοεμβρίου του 2000 με την απόφαση CE(DEC / 6(LXIII-LXIX)).

Η απόφαση για δημοσίευση των αποτελεσμάτων του έργου που έχει εκτελεστεί μέχρι στιγμής, ελήφθη βάσει κάποιων νέων παραγόντων: τον αυξανόμενο αριθμό ερωτημάτων σχετικά με σήματα και σύμβολα του τουρισμού και τις απαιτήσεις τεχνικής συνεργασίας από κράτη που συμμετέχουν ή όχι στον ΠΟΤ, καθώς και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού, ανανεωμένο ενδιαφέρον για τα σύμβολα της ενημέρωσης του κοινού από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) τέλος, τις απαιτήσεις παγκοσμιοποίησης που προκύπτουν τόσο από τις νέες τεχνολογίες πληροφοριών όσο και τον τουρισμό. Και για τα δύο χρειάζονται αποτελεσματικά εργαλεία επικοινωνίας φιλικά προς τις κουλτούρες και παγκοσμίως αναγνωρίσιμα σήματα και σύμβολα. Διευκολύνουν και διασφαλίζουν την ταχύτητα μετάδοσης των μηνυμάτων που είναι σημαντικά για την ασφάλεια και την άνεση των ταξιδιωτών κάνοντας το ταξίδι και την εξυπηρέτηση ευκολότερα και ελκυστικότερα.

Σύμβολα πληροφόρησης του κοινού είναι όλα εκείνα που βασίζονται στη γενική κατανόηση του τουρισμού¹ καθώς και εκείνα που σχετίζονται άμεσα με τον τομέα του τουρισμού. Κατά συνέπεια, ο όρος «τουριστικά σήματα και σύμβολα» μπορεί εναλλακτικά να αντικατασταθεί από τον όρο «σηματοδότηση για τους επισκέπτες» ο οποίος περιλαμβάνει τις κατηγορίες των επισκεπτών και των τουριστών που ταξιδεύουν και διαμένουν σε όλες τους δημόσιους χώρους και πιο συγκεκριμένα εκείνες που συνδέονται με τον τουρισμό.

Φυσικά, τα τουριστικά σήματα και σύμβολα ή η σηματοδότηση για τον επισκέπτη φτάνουν πέρα από τα όσα συνδέονται με τα τουριστικά αξιοθέατα. Είναι κάτι πολύ περισσότερο, και δεν πρόκειται μόνο για ιδεογράμματα, αλλά και για διακριτικά σήματα, βέλη και πινακίδες με γραφικά σύμβολα ή γραπτά μηνύματα.

Ορισμένα σήματα και σύμβολα έχουν ήδη τυποποιηθεί, αλλά η εφαρμογή τους δεν είναι παγκόσμια, ενώ άλλα μπορεί να πρέπει να τυποποιηθούν ενώ κάποια άλλα όχι. Ωστόσο, η κατάσταση της σηματοδότησης για τους επισκέπτες θα πρέπει να είναι πάντα σαφής για τα άτομα που ασχολούνται με τον σχεδιασμό και την ανάλυση των θεμάτων του τουρισμού έτσι ώστε να είναι σε θέση να λάβουν σωστές επιλογές σχετικά με τη χρήση τους και την ανάπτυξή τους.

Η παρούσα έκδοση έχει τρεις κύριους σκοπούς:

- να ενημερώσει τους αναγνώστες σχετικά με την κατάσταση της σηματοδότησης για τους επισκέπτες σε όλο τον κόσμο όπως προκύπτει από τις σχετικές δραστηριότητες των χωρών, τους τουριστικούς προορισμούς και τους διεθνείς οργανισμούς,
- να παρέχει βοήθεια στους υπευθύνους για τον σχεδιασμό του τουρισμού σε τοπικό και εθνικό

κό επίπεδο και στους υπευθύνους επικοινωνίας στις τουριστικές επιχειρήσεις, όπως είναι οι ταξιδιωτικοί πράκτορες, οι ξενοδοχειακές εταιρείες, οι χώροι αναψυχής, κτλ.

- να ενθαρρύνει τους εκπαιδευτές σε θέματα τουρισμού να συμπεριλάβουν τη σηματοδότηση για τους επισκέπτες στα αντίστοιχα εκπαιδευτικά μαθήματά τους, ιδιαίτερα για τους ξεναγούς και συνοδούς.

I. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Τα πορίσματα της έρευνας του ΠΟΤ πάνω στα τουριστικά σήματα και σύμβολα (Νοέμβριος 1997-Μάρτιος 1998)², τα οποία παρατίθενται στην προσωρινή Έκθεση με θέμα την Κατάσταση των Τουριστικών Σημάτων και Συμβόλων Παγκοσμίως (QSC.3 / 2(d), και μια προηγούμενη Έκθεση με θέμα την Τυποποίηση των Τουριστικών Σημάτων και Συμβόλων που δημοσιεύθηκε από τη Γραμματεία του ΠΟΤ το 1989 (PG(VI)B.5.1)³, καθώς και έγγραφα που προήλθαν από την Τεχνική Επιτροπή ISO 145 – Σύμβολα για τη Δημόσια Ενημέρωση, χρησιμοποιήθηκαν κατά κύριο λόγο για την προετοιμασία της παρούσας έκδοσης.

Στη Βιβλιογραφία που παρατίθεται στο τέλος της έκδοσης υπάρχει ένας λεπτομερής κατάλογος με τις πηγές πληροφοριών.

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΟΤ ΤΟΥ 1997-1998 ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ενώ τα τουριστικά σήματα και σύμβολα μπορεί να συμβάλλουν στην επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας στον κόσμο του τουρισμού, η έρευνα του ΠΟΤ ενίσχυσε την κυρίαρχη πεποίθηση ότι απαιτούνταν επειγόντως περισσότερες πληροφορίες και μεγαλύτερη διαφάνεια στην ανάπτυξη και βελτίωση της σηματοδότησης για τους επισκέπτες και στο ποιος θα ήταν αρμόδιος να πάρει την πρωτοβουλία και να αναλάβει την ευθύνη για τη δραστηριότητα αυτή προκειμένου να επωφεληθούν όλοι από τα αποτελέσματα.

Η έρευνα του ΠΟΤ επιβεβαίωσε ότι όλες οι προσπάθειες που οδηγούν σε αυτόν τον σκοπό είναι έγκυρες, αλλά ότι οι εν λόγω προσπάθειες θα πρέπει να αναγνωρίζονται μέσα στα πλαίσια των κύριων δραστηριοτήτων σε αυτόν τον τομέα και να οδηγούν σε μια παγκόσμια εναρμόνιση και πιθανώς τυποποίηση.

Η εναρμόνιση αποτελεί τον πυρήνα της μεθοδολογικής προσέγγισης και το κριτήριο για την ανάπτυξη της τυποποίησης των συμβόλων για τη σηματοδότηση για τους επισκέπτες, που πρέπει να ανταποκρίνεται σε τρεις απαιτήσεις:

- Ορατότητα
- Μονιμότητα
- Συνάφεια

Ως εκ τούτου, ελπίζουμε ότι η παρούσα έκδοση θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση των προσώπων που λαμβάνουν τις αποφάσεις σχετικά με τον τουρισμό, έχοντας ως στόχο να παρέχουν μια ιδεολογική, υλική και λειτουργική υποστήριξη στο έργο, το οποίο για να ολοκληρωθεί θα πρέπει να περάσουν αρκετά ακόμα χρόνια.

3. ΟΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ

Τα σήματα και τα σύμβολα υπήρξαν τα πρώτα εργαλεία της ανθρωπότητας για την επικοινωνία. Η σημειολογία (η επιστήμη που μελετά τα σήματα και τα σύμβολα στα πλαίσια του κοινωνικού βίου) επιτρέπει την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο καθορίζονται οι διαφορετικές χρήσεις των σημάτων και των συμβόλων, για παράδειγμα, για το σκοπό του τουρισμού⁴. Σύμφωνα με τους πρωτοπόρους στον κλάδο της σημειολογίας⁵, το σύμβολο θα πρέπει να εκφράζει ένα νόημα, πρόκειται δηλαδή για μια ενεργή διαδικασία, το αποτέλεσμα μιας δυναμικής αλληλεπίδρασης μεταξύ του σήματος / συμβόλου, του αντικειμένου και του υποκειμένου.

Τα τουριστικά σήματα και σύμβολα θα πρέπει να εκφράζουν το νόημά τους κατά το δυνατόν με τη πιο παγκόσμια και απλή γλώσσα. Τα σήματα ή τα σύμβολα δεν γίνονται αντιληπτά ή κατανοητά ή δεν ερμηνεύονται με τον ίδιο τρόπο ούτε σύμφωνα με την ίδια λογική ή με βάση το ίδιο υπόβαθρο, από τους ψυχαναλυτές, τους κοινωνιολόγους, τους ανθρώπους των επιστημών ή της θρησκείας. Η λέξη «σύμβολο» σημαίνει το «σημάδι αναγνώρισης» - ένα αντικείμενο κομμένο στα δύο αποτελεί σημάδι αναγνώρισης όταν τα πρόσωπα που έχουν στην κατοχή τους τα δύο κομμάτια καταφέρουν να τα συνενώσουν. Τα σύμβολα πρέπει να λειτουργούν ως γέφυρα, να αδράχνουν μια πραγματικότητα, η οποία μπορεί να εκφραστεί μόνο έμμεσα⁶. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η έννοια του συμβόλου μπορεί να είναι πολύ ασαφής και μπορεί να δώσει αφορμή για αποδοχές που κάποιες φορές είναι αντιφατικές⁷.

Σύμβολο είναι ένα «αντικείμενο ή φυσικό γεγονός υπό τη μορφή μιας εικόνας που οδηγεί, με το σχήμα ή τη φύση του, σε έναν συσχετισμό των φυσικών ιδεών (μέσα στα πλαίσια μιας δεδομένης κοινωνικής ομάδας) με κάτι το αφηρημένο ή κάτι που απουσιάζει»⁸. Συλλαμβάνεται ως εκ τούτου ως μεσολαβητικό όργανο⁹: είναι η ορατή μορφή του αόρατου, η έκφραση του στοιχείου που δίνει αφορμή για μια έκφραση.

Όταν οι σημειολόγοι παρουσίασαν τη διαφορά μεταξύ του σημαίνοντος και του σημαίνοντος, εστίασαν στην προσοχή στο ότι τα σήματα / σύμβολα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διάκρισης. Ωστόσο, αυτό που πρέπει να τονιστεί μέσω του τουριστικού σήματος ή συμβόλου είναι η τέχνη του συσχετισμού, όπως η συνάντηση μεταξύ πολιτισμών και κοινωνιών, που διαφέρουν πολύ μεταξύ τους¹⁰. Μέσα στο πλαίσιο του τουριστικού φαινομένου, τα «σήματα και σύμβολα» θα πρέπει να αποτελούν μέρος μιας μη έγγραφης επικοινωνίας, που είναι πιο παγκόσμια από τη γλώσσα και τις γλώσσες, ακόμα και από γλώσσες που μιλιούνται ευρέως στα πλαίσια του διεθνούς τουρισμού και των διεθνών ταξιδιών, όπως είναι τα Αγγλικά.

Ωστόσο, η ανάπτυξη ορισμένων τεχνικών επικοινωνίας διαπλάθει τις αισθήσεις μας και τις γνωστικές διεργασίες έτσι ώστε να είναι αδύνατο να γίνει ο διαχωρισμός του περιεχομένου και της μορφής έκφρασης αυτού. Άλλοι σύγχρονοι διανοητές, όπως ο Regis Debray¹¹ θεωρούν ότι οι πολιτισμοί περνούν μέσα από τρία στάδια: τη λογόσφαιρα (τον προφορικό λόγο), τη γραφόσφαιρα (τον γραπτό λόγο), και την εικονόσφαιρα (εικόνες ή σήματα και σύμβολα) μέσα στην οποία ζούμε στις ημέρες μας.

Η έρευνα πάνω στα σήματα και σύμβολα πρέπει να εμπλέκει υποχρεωτικά όχι μόνο τη σημειολογία αλλά και άλλους επιστημονικούς κλάδους, όπως:

- **Η γλωσσολογία.** Τα τουριστικά σήματα και σύμβολα περιλαμβάνουν γραπτές πληροφορίες (όνομα ενός τόπου ή μέρους, απόσταση σε χιλιόμετρα, κτλ.) οι οποίες μπορεί να δίδονται σε μια γλώσσα που διαβάζεται με τρόπο διαφορετικό από τη γλώσσα του ταξιδιώτη (από δεξιά προς τα αριστερά ή από πάνω προς τα κάτω αντί από αριστερά προς τα δεξιά). Ωστόσο, το νόημα ενός γραπτού μηνύματος μπορεί να ποικίλλει ακόμα και μεταξύ ανθρώπων που μιλούν την ίδια γλώσσα (π.χ. τα Κινέζικα ή ακόμα και τα Ισπανικά όπως μιλιούνται στην Ευρώπη ή στη Λατινική Αμερική).
- **Ψυχο-κοινωνιολογία.** Η προσωπική ή συλλογική προσέγγιση σε ένα σύμβολο μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με ορισμένα στοιχεία του ψυχολογικού και κοινωνικού περιβάλλοντος.
- **Νόμος και νομολογία.** Ενδέχεται να υπάρχουν νομικές επιπτώσεις στη δημιουργία και την ευρεία υιοθέτηση των σημάτων και συμβόλων (όπως αυτά που έχουν στόχο να διευκολύνουν τη μετακίνηση ή τον περιορισμό των ορίων στην τουριστική ροή).
- **Αισθητική και περιβάλλον.** Πρέπει να ληφθεί υπόψη η επίδραση της αισθητικής στη δημιουργία σημάτων και συμβόλων και πιο συγκεκριμένα στο θέμα της υποκειμενικότητας και της ερμηνείας του νοήματος στο πολιτιστικό περιβάλλον και το φυσικό τοπίο.
- **Οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη.**

Σε ένα όλο και πιο περίπλοκο κόσμο που περιλαμβάνει μια τεράστια ποικιλία κοινωνιών και πολιτισμών, τα σήματα πρέπει να είναι ετερογενή αλλά όχι ετερόκλητα. Τα τουριστικά σήματα ή σύμβολα δεν μπορούν να έχουν ένα κρυμμένο νόημα βασισμένο σε έναν ειδικό κωδικό που μπορούν να τον αποκρυπτογραφήσουν ορισμένοι άνθρωποι που τον έχουν διδαχθεί ή στον οποίο έτυχε να είχαν πρόσβαση. Το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται το σήμα (ταξιδιώτης ή μόνιμος κάτοικος) θα πρέπει κατ' ελάχιστον να είναι σε θέση να καθορίζει τις προκαταρτικές εικασίες σχετικά με το σήμα ή το σύμβολο, μεταξύ αυτών τις πραγματικές προθέσεις του προσώπου που εξέδωσε το σήμα και το πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκει το συγκεκριμένο μήνυμα.

Το φυσικό περιβάλλον του σήματος ή του συμβόλου αποτελεί ένα σημαντικό στοιχείο για την ερμηνεία του. Μια πινακίδα σε μια περιοχή αμμόλοφων θα είναι πιο εύκολο να την κατανοήσει και να την ερμηνεύσει κανείς εάν φέρει ένα σύμβολο με το οποίο θα δηλώνεται ότι μια πηγή ή μια όαση βρίσκεται σε μικρή απόσταση παρά εάν δείχνει την κατεύθυνση προς το Παρίσι το οποίο βρίσκεται σε απόσταση 5.000 χιλιομέτρων από το συγκεκριμένο σημείο. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζει την αυθεντικότητα του φυσικού ή πολιτισμικού περιβάλλοντος. Τα σήματα δεν υποβιβάζουν τα αξιοθέατα για τους τουρίστες ούτε μειώνουν το κύρος τους και την αποκλειστική τους φύση. Απλά τα εντάσσουν μέσα σε ένα παγκόσμιο σύστημα επικοινωνίας. Επιτρέπουν τη μετάφραση σε μια γλώσσα η οποία μπορεί να γίνει κατανοητή από την πλειοψηφία των ανθρώπων.

Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΟΔΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Η οδική σήμανση για τον τουρισμό αποδεικνύεται ότι είναι ακατάλληλη και ανεπαρκής, ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές, αν και ορισμένες φορές μπορεί να υπάρχει υπερβολική σήμανση στα πιο δημοφιλή μέρη, προκαλώντας έτσι σύγχυση και δημιουργώντας μια ακαλαίσθητη εικόνα. Ο εθνικός και τοπικός οργανισμός τουρισμού θα πρέπει να έχει μια καθορισμένη πολιτική επίλυση του προβλήματος.

Τα σχέδια ανάπτυξης του τουρισμού θα πρέπει να καλύπτουν τα οδικά σήματα κατά τρόπο ώστε αυτά να επιτρέπουν στους εγχώριους και ξένους επισκέπτες να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με το πού βρίσκονται ορισμένα μέρη ή αξιοθέατα ή/και πώς μπορεί να φτάσει κανείς ως αυτά.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, ο οργανισμός τουρισμού θα πρέπει να προχωρήσει βήμα προς βήμα:

- για να καθορίσει εκ των προτέρων ποιες τοποθεσίες και ποια μέρη αξίζει να επισκεφθεί κανείς, αρχίζοντας με εκείνα που ανήκουν στα τουριστικά κυκλώματα και καθορίζοντας τα πιο κατάλληλα σημεία για την τοποθέτηση πινακίδων,
- για να καταλήξει σε μια συμφωνία με το Υπουργείο που είναι αρμόδιο για τους δρόμους ή/και τη μεταφορά,
- για να καθορίσει από κοινού με το εν λόγω Υπουργείο τα κριτήρια για την τοποθέτηση γενικών οδικών σημάτων με τους χαρακτήρες του εθνικού αλφαβήτου ή με εκείνους του Λατινικού αλφαβήτου ή με τη χρήση ψηφίων (αριθμούς, οδικούς αριθμούς, αποστάσεις από πόλεις και χωριά, διασταυρώσεις, κτλ.),
- για να επιλέξει τα σύμβολα που θα χρησιμοποιηθούν, χρησιμοποιώντας πρώτα σήματα και σύμβολα που είναι διεθνώς αναγνωρισμένα ή ευρέως υιοθετημένα,
- για να αντικαταστήσει, σε συμφωνία με τις αρμόδιες τοπικές αρχές, τα υπάρχοντα σήματα προκειμένου αυτά να εναρμονιστούν με τα εθνικά και διεθνή πρότυπα,
- για να καθορίσει σχετικά έργα όπως είναι τα καταφύγια, τα πανοράματα και σημεία με θέα και να προσθέσει σε αυτά την κατάλληλη σηματοδότηση.

4. ΕΝΑ ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

Σύμφωνα με ορισμένους ιστορικούς τα σήματα αποτελούν παρακλάδι της ζωγραφικής. Ο Charles Estienne, τυπογράφος από τη Λυόν, ήταν ο πρώτος ο οποίος το 1552 δημοσίευσε τους πρώτους χαρτογραφικούς οδηγούς της Γαλλίας («Le guide des chemins de France» και «Les Fleuves au Royaume de France») και επινόησε κλειδαρίθμους και συντομογραφίες, δίδοντας εντυπωσιακά ακριβείς ενδείξεις σχετικά με τις πόλεις που βρίσκονται σε μια διαδρομή, τις αποστάσεις μεταξύ αυτών, τις διαβάσεις ποταμών, κτλ. Τα σήματα και τα σύμβολα αναπτύχθηκαν φυσικά με την ανάπτυξη των βιομηχανικών κοινωνιών και την αύξηση των οδικών μεταφορών καθώς και των μεταφορών μέσω σιδηροδρόμου. Παλαιότερα σε γενικές γραμμές, οι τοπικές αρχές επέβαλλαν μια εισφορά και το άτομο που εισέπραττε τις εν λόγω εισφορές είχε και χρέη οδηγού. «Υποδείκνυε τις καλύτερες διαδρομές, πού βρίσκονταν οι γέφυρες και οι διαβάσεις των ποταμών, ποια ήταν τα ονόματα των πόλεων και των χωριών. Επίσης εκτελούσε χρέη τελωνειακού υπαλλήλου, χρηματομεσίτης και είχε το δικαίωμα να εκδίδει άδειες κυκλοφορίας»¹².

Τα πρώτα σύμβολα ενημέρωσης του κοινού στις τουριστικές εγκαταστάσεις έκαναν την εμφάνισή τους με την ανάπτυξη του σιδηροδρόμου και την κατασκευή μεγάλων σιδηροδρομικών σταθμών. Έως τις δεκαετίες του 1840-1850 οι μηχανές ταξίδευαν χωρίς ορατά σήματα και η άφιξή τους δηλωνόταν με σφυρίχτρες ή σειρήνες αλλά με τη βαθμιαία αυξανόμενη ταχύτητά τους οι μέθοδοι αυτές έπρεπε να αλλάξουν. Το πρώτο σταθερό σήμα τοποθετήθηκε το 1834 στη γραμμή από το Μάντσεστερ στο Λίβερπουλ. Μετά το 1850, οι κώδικες σηματοδότησης άρχισαν να ενοποιούνται σύμφωνα με τέσσερις κύριες κατηγορίες που αποτέλεσαν τη βάση για τα οδικά σήματα που χρησιμοποιούμε στις ημέρες μας:

- Ενδείξεις
- Προειδοποιήσεις
- Σήματα για μείωση της ταχύτητας
- Σήματα για σταμάτημα

Σε σχέση με τα χρώματα, έγινε γενικά αποδεκτό ότι το **λευκό** σήμαινε «συνέχεια της πορείας», το **κίτρινο** «μείωση της ταχύτητας» και το **κόκκινο** «σταμάτημα».

Η σηματοδότηση για τους επισκέπτες σημείωσε ραγδαία αύξηση με τις βιομηχανικές κοινωνίες. Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος επιτάχυνε σημαντικά την τοποθέτηση οδικών σημάτων κατά μήκος των κύριων στρατηγικών οδών. Με την αρχή των μαζικών ταξιδιών, η σηματοδότηση εμφανίστηκε παντού την ίδια χρονική στιγμή με την κατάταξη των οδών και των τουριστικών εγκαταστάσεων, όπως είναι τα ξενοδοχεία, τα πανδοχεία, τα εστιατόρια, κτλ.

Σήμερα, η σηματοδότηση για τους ταξιδιώτες και τους επισκέπτες θα πρέπει να αποτελεί μέρος των τουριστικών πολιτικών σχετικά με την ενημέρωση, την προώθηση και την περιφερειακή ανάπτυξη, με ιδιαίτερη έμφαση στην τοποθέτηση πινακίδων. Η Γαλλία δημιούργησε μια νέα λέξη για τη δραστηριότητα αυτή: πρόκειται για τον όρο «signaletique» δηλ. η τεχνική της μεταβίβασης πληροφοριών μέσω μη γραπτής επικοινωνίας. Το εργαλείο αυτό αναπτύσσεται γρήγορα.

Την ίδια στιγμή, διάφορες έρευνες σχετικά με την ικανοποίηση των ταξιδιωτών που διενεργήθηκαν μέσα στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης ποιότητας των τουριστικών προορισμών έδειξαν, μέσα από το διπλό κριτήριο «σπουδαιότητας / δυσαρέσκειας», ότι η σηματοδότηση για τους επισκέπτες μπορεί να είναι εξαιρετικής σημασίας για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, τον σχεδιασμό και τις υπηρεσίες των θέρετρων, ιδιαίτερα για «σήματα για δραστηριότητες» και «σηματοδότηση κατεύθυνσης».

Σηματοδότηση για τους επισκέπτες και την ικανοποίηση των τουριστών

Από το 1993, τα παραλιακά θέρετρα στη Γαλλία συμμετέχουν στην υποστήριξη της Γαλλικής Υπηρεσίας για την Τουριστική Μηχανική (AFIT), στα πλαίσια ενός σχεδίου για βελτίωση της ποιότητας των θέρετρων. Μια έρευνα που έχει εκδοθεί σε 11.500 ταξιδιώτες παρουσιάζει τη μέθοδο που υιοθέτησαν και τα πρώτα μέτρα που ελήφθησαν από τα θέρετρα. Η AFIT ελπίζει ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη θα προσπαθήσουν να επιτύχουν σύγχρονα, ανταγωνιστικά τουριστικά πρότυπα. Οι έρευνες που διεξήχθησαν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 1994 (Αύγουστος και Σεπτέμβριος) σε 13 παραλιακά θέρετρα εστίασαν στους παράγοντες που είναι σημαντικοί για τους τουρίστες:

* Σήματα για δραστηριότητες (77% σπουδαιότητα και 18% δυσαρέσκεια)

* Σήματα κατεύθυνσης (82% σπουδαιότητα και 1% δυσαρέσκεια)

* Ακρίβεια των πληροφοριών που λαμβάνονται (51% σπουδαιότητα και 8% δυσαρέσκεια)

Οι πιο επικριτικοί πελάτες φαίνεται να είναι περισσότερο άτομα νεαρής ηλικίας, που διαμένουν σε εμπορικά καταλύματα.

Αυτό θα πρέπει να οδηγήσει στην υιοθέτηση σημάτων για τις παραλίες και τους λιμένες για την αποφυγή συνωστισμού σε ορισμένες περιοχές. Επιπλέον, έγιναν ρυθμίσεις για άτομα με μειωμένες κινητικές δυνατότητες και μελέτες για τη σηματοδότηση προκειμένου να βελτιωθεί η ροή των πελατών.

Σηματοδότηση για τους επισκέπτες στις φυσικές προστατευόμενες περιοχές

Για τις προστατευόμενες περιοχές, έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες. Ένας οδηγός σηματοδότησης για επισκέπτες της Γαλλίας εκδόθηκε τον Απρίλιο του 1987 από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και την Μόνιμη Επιτροπή για τις Προστατευόμενες Περιοχές. Ένας άλλος οδηγός δημοσιεύθηκε από το ίδιο Υπουργείο σε συνεργασία με το Τμήμα Φυσικής Περιοχής της Υπηρεσίας για την Προστασία της Φύσης. Ο πρώτος από τους εν λόγω οδηγούς που είχε ως στόχο να αποτελέσει ένα τεχνικό λειτουργικό εργαλείο για δασοφύλακες περιλαμβάνει τεχνικές διαδικασίες και συστάσεις. Ο δεύτερος αποτελείται από δύο ενότητες στις οποίες δίδονται πληροφορίες σχετικά με τα σήματα – η πρώτη ενότητα καλύπτει τον σχεδιασμό των σημάτων και η δεύτερη προσδιορίζει τα αδύναμα και τα δυνατά σημεία όλων των υλικών και των τεχνικών που υπάρχουν διαθέσιμα με παραδείγματα (φωτογραφίες) σημάτων.

Σηματοδότηση για τους επισκέπτες και απελευθέρωση της αγοράς

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ιδιαίτερες προσπάθειες καταβάλλονται από το 1984, όταν όλα τα σήματα και τα σύμβολα θεωρούνταν ότι διαφήμιζαν και περιλαμβάνονταν στους Κανονισμούς για τη διαφήμιση στο πλαίσιο του περιφερειακού σχεδιασμού. Από διάφορες έρευνες με αντικείμενο τους ταξιδιώτες έδειξαν ότι η σηματοδότηση παίζει καθοριστικό ρόλο στην επιλογή ενός τόπου, ενός μνημείου ή ενός αξιοθέατου. Όταν τον Ιανουάριο του 1996 έλαβε χώρα η απελευθέρωση των σημάτων, οι αλλαγές δεν είχαν θετικές συνέπειες – εξάπλωση των πινακίδων που καταστρέφουν το περιβάλλον, σήματα με ασαφή μηνύματα, έλλειψη κριτηρίων ποιότητας, κτλ. Έτσι λοιπόν, για να καλύψει το κενό που δημιουργήθηκε από την απελευθέρωση, το Βρετανικό Ινστιτούτο Προτύπων (BSI) πρότεινε τη δημιουργία περίπου 300 δημόσιων συμβόλων ενημέρωσης τα οποία βασίζονταν σε προδιαγραφές καθορισμένες από το BSI (προσδιορίστηκαν 334 πιθανά σύμβολα) και τα οποία σχεδιάστηκαν σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο ISO 3461. Ο σχεδιασμός, η δοκιμή και η έγκριση αυτού του σχήματος σηματοδότησης για τους επισκέπτες αναμένεται να στοιχίσει το αντίστοιχο ποσό των περίπου 50 εκατομμυρίων δολαρίων Αμερικής.

Η εμπειρία που έχει αποκομισθεί από όλα αυτά είναι σημαντική. Κάθε προορισμός και κάθε περιοχή αναζητεί την ταυτότητά του και τη μοναδικότητά του μέσα από έναν νέο τύπο σημάτων, κάτι που οδηγεί στη δημιουργία λογοτύπων, πινάκων ανακοινώσεων, αφισών, εμπορικών σημάτων και πινακίδων με ένα συνονθύλευμα εθνικών και περιφερειακών μηνυμάτων και μια αίσθηση ανακολουθίας. Η αναζήτηση της συνάφειας πρέπει ως εκ τούτου να είναι μία από τις κύριες υποχρεώσεις όλων εκείνων που είναι υπεύθυνοι για τα σήματα και τα σύμβολα του τουρισμού.

5. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Τα τουριστικά σήματα και σύμβολα τα βρίσκουμε κατά κύριο λόγο στα παρακάτω μέρη:

- δημόσιοι χώροι όπως αεροδρόμια, λιμένες, σταθμοί λεωφορείων και τρένων και τερματικοί σταθμοί, κτλ.
- οδοί, δρόμοι, μονοπάτια, πλαγίες, κτλ.
- κτήρια,

καθώς και σε χάρτες, διαγράμματα προσανατολισμού, οδηγούς και τουριστικά φυλλάδια, και τώρα όλο και περισσότερο στις πύλες του Internet και τους δικτυακούς τόπους (εικονίδια).

Η έκθεση αναφοράς και ο οδηγός απευθύνονται κυρίως σε κυβερνητικούς υπαλλήλους και επαγγελματίες του ιδιωτικού τομέα που επιθυμούν να βελτιώσουν τη σηματοδότηση των επισκεπτών στους προορισμούς τους καθώς και σε εκπαιδευτικούς, οδηγούς και συνοδούς που επιθυμούν να αποκτήσουν μια καλύτερη γνώση πάνω στο συγκεκριμένο θέμα.

Τα σχόλια και τα παραδείγματα έχουν γίνει αποδεκτά από τον ΠΟΤ έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχεια των εργασιών για τη βελτίωση της ποιότητας του τουρισμού και την εκτέλεση του ρόλου του Οργανισμού ως υπευθύνου για τη συλλογή και τη διανομή πληροφοριών σε αυτόν τον σημαντικό τομέα.

¹ «οι δραστηριότητες των προσώπων που ταξιδεύουν προς και διαμένουν σε μέρη εκτός του συνήθους περιβάλλοντός τους για όχι περισσότερο από ένα έτος για ξεκούραση, εργασία και άλλους σκοπούς». Βλ. Συστάσεις για τις Στατιστικές Τουρισμού, Ηνωμένα Έθνη / Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού, UN Σειρά Μ, Αρ.83, Νέα Υόρκη 1994.

² Για τα οποία πάνω από πενήντα χώρες και περιοχές συνέβαλλαν με πληροφορίες και ιδέες

³ Βλ. Παράρτημα 1 της παρούσας έκδοσης.

⁴ Από το ιστορικό παρελθόν, τα γραφικά σύμβολα με τη μορφή λογοτύπων διατηρήθηκαν σε ασπίδες, οικόσημα, ιπποτικά εμβλήματα καθώς και σημαίες και λάβαρα που συμβολίζουν τη γενολογία και τις ιστορικές οικογένειες.

Υπάρχουν επίσης σε κτήρια και σε τουριστικούς οδηγούς. Ορισμένα ιπποτικά εμβλήματα και χρώματα έχουν αναπτυχθεί σε εθνικά σύμβολα.

⁵ Ιδιαίτερα ο Ferdinand de Saussure.

⁶ cf. Charles Morris, *Foundations of a theory of signs*, Chicago UP, Σικάγο, 1938.

⁷ Οι πρώτοι σημειολόγοι έκαναν μια διάκριση μεταξύ τριών τύπων σημάτων: ενδείξεις, εικονίδια και σύμβολα. Όπως εξηγείται και στο κεφάλαιο «Κύριοι χρησιμοποιούμενοι όροι», η ένδειξη είναι ένα σήμα που σχετίζεται με το υλικό αντικείμενο (ο καπνός δηλώνει τη φωτιά, η κίνηση του ανεμοδείκτη δηλώνει αέρα, κτλ.). Το εικονίδιο είναι ένα σήμα που δημιουργεί μια αναλογία και μια ομοιότητα με το υπό εξέταση αντικείμενο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα εικονίδια επιλέχθηκαν για να διευκολύνουν τις εργασίες που εκτελούνται μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Τέλος, το σύμβολο ξεχωρίζει για να ενισχύσει τη λειτουργικότητά του και την αποτελεσματικότητά του.

⁸ *Petit Dictionnaire Robert*, Παρίσι, 1999.

⁹ Σύμφωνα με τον φιλόσοφο Paul Ricoeur.

¹⁰ Βλ. ειδικά Umberto Eco, *I limiti dell'interpretazione*, Di Fabbri, Μιλάνο, 1990.

¹¹ Regis Debray, *Manifestes mediologiques*, Paris, Gallimard, 1994.

¹² Βλ. Marc Boyer και Philippe Viallon στο *La communication touristique*, PUF, Παρίσι, 1994.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΡΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Οι χώρες οι οποίες κατά τα τελευταία χρόνια ασχολήθηκαν με το θέμα των τουριστικών σημάτων και συμβόλων, επιχείρησαν να εφαρμόσουν τις αρχές της ομοιομορφίας, της συνάφειας και της συνέχειας, και αυτό συνεπάγεται καλύτερα καθορισμένες διαδικασίες μεταξύ των τοπικών και των εθνικών επιπέδων.

Οι πολιτικές περί των τουριστικών σημάτων και συμβόλων σχεδιάζονται κατά κανόνα σε εθνικό επίπεδο και όσο πιο αναπτυγμένη είναι η βιομηχανία του τουρισμού σε μια χώρα ή περιοχή, τόσο πιθανότερο είναι ότι θα υπάρξει μια συναφή, συγκεντρωτική και συντονισμένη πολιτική που να συμπίπτει με τις διεθνείς συμφωνίες και τους κανονισμούς.

Οι χώρες και οι περιοχές μπορούν να υιοθετούν συγκεκριμένους κανόνες και κανονισμούς που θα διέπουν τα τουριστικά σήματα και σύμβολα σε εθνική κλίμακα και για όλη την εθνική επικράτεια, ως μέρος των γενικών κανόνων και κανονισμών που εφαρμόζονται σε όλους τους τομείς. Η κατάσταση αυτή ισχύει κυρίως στην Ευρώπη. Ωστόσο, τείνει να γίνει γνωστή και σε άλλες πειρικούς, ιδιαίτερα σε χώρες που προτίθενται να θέσουν σε εφαρμογή ή να ενισχύσουν μια περιεκτική εθνική πολιτική¹.

Η εν λόγω πολιτική που υποστηρίζεται από κανόνες και κανονισμούς, μπορεί να εφαρμοστεί στους διαφορετικούς τύπους σημάτων και συμβόλων σύμφωνα με τις ακόλουθες κατηγορίες²:

- A. Σύμβολα ενημέρωσης του κοινού σε τουριστικές εγκαταστάσεις
- B. Σύμβολα ενημέρωσης για το κοινό στα τουριστικά μέρη
- Γ. Οδικά σήματα
- Δ. Σήματα στους σταθμούς λεωφορείων και τρένων, στους λιμένες και τα αεροδρόμια
- Ε. Σύμβολα για τουριστικές εγκαταστάσεις
- ΣΤ. Σύμβολα για αξιοθέατα
- Z. Τουριστικές διαδρομές (δείκτες)
- Η. Το επίσημο σήμα «τουριστικών πληροφοριών»
- Ι. Το λογότυπο προώθησης του εθνικού τουρισμού

I. ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Σε όλο και περισσότερες χώρες και περιοχές, οι Εθνικοί Οργανισμοί και τα Γραφεία Τουρισμού φέρουν την ευθύνη σε εθνικό επίπεδο για την υιοθέτηση και την υλοποίηση των σημάτων και συμβόλων τουρισμού. Σε αντίθετη περίπτωση, το συγκεκριμένο θέμα αναλαμβάνουν άλλα αρμόδια όργανα.

Ποιος φέρει την ευθύνη για τη σηματοδότηση για τους επισκέπτες;

Στην Κυπριακή Δημοκρατία το Υπουργείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Έργων συμβουλευτεί τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού πριν από την τοποθέτηση σημάτων για ένα συγκεκριμένο αξιοθέατο. Στην Ιορδανία, την ευθύνη της Εθνικής Διεύθυνσης Τουρισμού / Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού μοιράζεται ο Βασιλικός Ιορδανικός Όμιλος Αυτοκινήτου, το Υπουργείο Δημοσίων Έργων και Στέγασης και το Βασιλικό Ιορδανικό Γεωγραφικό Κέντρο· στην Κίνα, η εθνική τεχνική υπηρεσία για την επίτευξη και τη διαχείριση· στο Μακάο το Υπουργείο Δημοσίων Έργων· στη Ρουμανία τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Εσωτερικών.

Η ευθύνη της υιοθέτησης και υλοποίησης της σηματοδότησης για τους επισκέπτες μοιράζεται επίσης συχνά με τα δημοτικά και περιφερειακά τουριστικά όργανα για τα σύμβολα ενημέρωσης του κοινού σε τουριστικά σημεία όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Βολιβίας, του Περού, του Λάος, της Κίνας, του Μακάο, του Ισραήλ, και της Ρουμανίας ή με τον Οργανισμό Τουρισμού και Ξενοδοχείων όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Αρούμπα.

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΣΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ³

Το σύστημα τουριστικής σήμανσης στην Αργεντινή

Στην Αργεντινή, από το 1979 η Εθνική Γραμματεία Τουρισμού ανέπτυξε και καθιέρωσε το Εθνικό σύστημα σημάτων για τον Τουρισμό με την προοπτική να καθιερώσει ένα ενιαίο σύστημα για τα σήματα στις τουριστικές τοποθεσίες. Η βασική ιδέα πίσω από το σύστημα είναι η αντικατάσταση της γραπτής γλώσσας από τη γραφική γλώσσα, εξαλείφοντας με αυτό τον τρόπο κάθε επεξηγηματικό κείμενο, υιοθετώντας έναν ομοιόμορφο και ενιαίο τύπο, συμπεριλαμβάνοντας τα αστικά σήματα και χρησιμοποιώντας τα χρώματα που χρησιμοποιούνται ευρέως σε διεθνές επίπεδο.

Το εγχειρίδιο της Βολιβίας σχετικά με τα τουριστικά σήματα

Τον Αύγουστο του 1997 η Βολιβία δημοσίευσε ένα εγχειρίδιο με τίτλο «Μεθοδολογία για τα τουριστικά σήματα» (Τμήμα Σχεδιασμού, Εθνική Γραμματεία Τουρισμού, Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης, της La Paz) που περιγράφει τους κύριους τύπους και τις λειτουργίες των σημάτων. Δίδεται περιγραφή των γενικών σημάτων, των σημάτων για τη μετακίνηση των προσώπων ή των οχημάτων και των σημάτων γενικής πληροφόρησης, ιδιαίτερα για την υγεία και τις υπηρεσίες επικοινωνίας. Το εγχειρίδιο αναφέρει ότι η Εθνική Γραμματεία Τουρισμού είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο της προτεινόμενης μεθοδολογίας. Η μέθοδος αυτή έχει επίσης επικυρωθεί τόσο σε εθνικό όσο και σε τομεακό επίπεδο από την οδηγία σχετικά με την ποιότητα του τουρισμού της Βολιβίας. Αναπτύχθηκε βάσει συμβόλων που έχουν ήδη υιοθετηθεί και βάσει μιας ολοκληρωμένης σημειωτικής μελέτης και αναφέρεται σε ιδρύματα όπως το Τμήμα Εθνικών Οδών, το Γεωγραφικό Στρατιωτικό Ινστιτούτο και άλλους οργανισμούς.

Το Τμήμα Εθνικών Οδών σχεδιάζει οδικά σήματα σύμφωνα με το δια-Αμερικανικό εγχειρίδιο με τις μεθόδους για τον έλεγχο της κυκλοφορίας που προετοιμάστηκε το 1964 μέσω του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών. Το εγχειρίδιο δίνει όλα τα τεχνικά δεδομένα (μέγεθος, χρώμα, σύμβολα, γραφικά χαρακτηριστικά, κτλ.) που πρέπει να ληφθούν υπόψη στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των σχημάτων και καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο τα σχήματα θα πρέπει να τοποθετηθούν.

Γενικά, τα όσα ακολουθούν αποτελούν τα κύρια θέματα που εξετάζονται στις πολιτικές σηματοδότησης για τους επισκέπτες σε επίπεδο χώρας ή περιφέρειας:

- Επεξεργασία και υιοθέτηση των κανόνων και των κανονισμών
- Κανόνες / κανονισμοί που εφαρμόζονται σε όλα τα κτήρια και τις δραστηριότητες πάνω στα ακόλουθα θέματα:
 - Γενικές πληροφορίες και ασφάλεια
 - Αξιοθέατα και πολιτισμός
 - Αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες
 - Τρόποι μεταφοράς και τερματικοί σταθμοί
 - Τουριστικός εξοπλισμός
 - Σύστημα ειδοποίησης σημαιών παραλίας
 - Σύστημα χρωμάτων δεικτών

2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι εθνικές διευθύνσεις και τα γραφεία τουρισμού δεν εμφανίζονται ως οι κύριοι οικονομικοί συντελεστές στη σηματοδότηση για τους επισκέπτες. Οι τοπικές αρχές τείνουν να έχουν ένα πιο σημαντικό ρόλο. Μόνο ορισμένες τουριστικές υπηρεσίες αναφέρουν ότι έχουν ξεχωριστό προϋπολογισμό για τον σχεδιασμό και την εγκατάσταση ενός συστήματος σηματοδότησης για τους επισκέπτες⁴.

Συνιστάται ότι οι τουριστικές αρχές όχι μόνο έχουν έναν προϋπολογισμό για την υλοποίηση της σηματοδότησης για τους επισκέπτες, αλλά τείνουν επίσης να δοκιμάζουν τη χρήση του και να βοηθούν τις τοπικές αρχές στην εφαρμογή του.

Έχοντας αυτό ως κύριο στόχο, ο προϋπολογισμός για τη σηματοδότηση για τους επισκέπτες θα πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία όπως τα ακόλουθα:

- Έρευνα και σχεδιασμό των σημάτων και των συμβόλων (συμπεριλαμβανομένης της δοκιμής)
- Κατασκευή των σημάτων της τροχαίας (συμπεριλαμβανομένων των πινακίδων)
- Τοποθέτηση και συντήρηση των σημάτων

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ: ΜΙΑ ΣΥΝΕΧΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

Στην Αργεντινή, η Εθνική Γραμματεία Τουρισμού εκπόνησε μια μελέτη πάνω στο εθνικό σύστημα σημάτων για τον τουρισμό με την προοπτική να προτείνει ένα ενιαίο σύστημα για τα σήματα στις τουριστικές τοποθεσίες. Από τη μελέτη προκύπτει ότι οι προσπάθειες για την τυποποίηση των σημάτων πρέπει να είναι συνεχείς διότι τα σήματα αναπόφευκτα εξελίσσονται με την πάροδο του χρόνου. Για το σκοπό αυτό πρέπει να υπάρχει ο κατάλληλος προϋπολογισμός. Η μελέτη καλύπτει ορισμένες εμπειρίες περιφερειακών επίσημων οργάνων καθώς και τον Όμιλο Αυτοκινήτου της Αργεντινής. Αναφέρει ότι από το 1979, η Γραμματεία καταβάλλει προσπάθειες να αναπτύξει ένα ενιαίο σύστημα σημάτων («το Εθνικό Σύστημα για τα Τουριστικά Σήματα» - Απόφαση αρ.4 της Εθνικής Συνέλευσης στο Σαν Χουάν, 10-12 Μαΐου 1979) και να εφαρμόσει το προτεινόμενο σύστημα στην πρωτεύουσα και σε διάφορες περιφερειακές δικαιοδοσίες, και πιο συγκεκριμένα στη Μισιόνες, Τσούμπουτ, Σάντα Κρούς, Σαντιάγκο ντελ Εστέρο, Σαν Λουίς, Κόρντομπα. Το σύστημα έχει επίσης προταθεί σε άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής όπως είναι η Βραζιλία, η Χιλή, η Νικαράγουα και η Βενεζουέλα.

3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ο ιδιωτικός τομέας και οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αυτόν συμμετέχουν όλο και πιο πολύ και παρεμβαίνουν στην πολιτική περί της σηματοδότησης για τους επισκέπτες και τους ταξιδιώτες και της τυποποίησης ορισμένων συμβόλων: για παράδειγμα στο Λεσότο, στην Αρούμπα (Με τον Οργανισμό Τουρισμού και Ξενοδοχείων και τις αλυσίδες ξενοδοχείων), στην Τσέχικη Δημοκρατία (με τον Τσέχικο Σύλλογο για τον Τουρισμό για την ανάπτυξη δρόμων για ποδηλασία, σκι και πεζοπορίας), στη Φινλανδία (με τον Οργανισμό Παραθεριστικών Αγροκτημάτων).

Στην Πορτογαλία ενώσεις επαγγελματιών παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες έτσι ώστε να ακολουθηθούν οι καλύτερες και πιο αποτελεσματικές διαδικασίες.

Πιο σημαντικός ωστόσο είναι ο ρόλος που έχουν οι Εθνικοί Οργανισμοί ή οι Υπηρεσίες Προτύπων. Η Αυστρία προτείνει, για παράδειγμα, οι συμβάσεις πάνω σε όλα τα σήματα και σύμβολα του τουρισμού (με εξαίρεση εκείνα που τυποποιούνται δια νόμου) να συνάπτονται με το Ινστιτούτο Προτύπων της Αυστρίας (πρόκειται για έναν ιδιωτικό οργανισμό που έχει ως μέλη της Εποπτικής Επιτροπής το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (ΠΟΤ) και το Ομοσπονδιακό Επιμελητήριο Οικονομίας).

Κατά τα τελευταία χρόνια, στα μέτρα του δυνατού, οι Εθνικές Διευθύνσεις ή τα Γραφεία Τουρισμού αναφέρουν ότι θεώρησαν αναγκαίο να συμβάλλουν στην πολιτική σηματοδότησης για τους επισκέπτες, εντός του υπάρχοντος ρυθμιστικού πλαισίου, σε συνεργασία με:

- τους οργανισμούς μέλη του ISO όπως το AENOR στην Ισπανία, το AFNOR στη Γαλλία, το BSI στο Ηνωμένο Βασίλειο, το ANSI στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, το SAA (Πρότυπα Αυστραλίας), το SCC (Συμβούλιο Προτύπων του Καναδά) ή το SNZ (Πρότυπα της Νέας Ζηλανδίας),
- άλλα κυβερνητικά όργανα και οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για τους δρόμους, τα αεροδρόμια και άλλα συστήματα μεταφοράς, τα εθνικά και περιφερειακά πάρκα, την ασφάλεια κτλ,
- τις τοπικές και περιφερειακές τουριστικές ή κοινοτικές αρχές,
- τον εκπρόσωπο των οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ: ΜΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ⁵.

Η Τουριστική Επιτροπή Δυτικής Αυστραλίας είναι μια περιφερειακή αρχή επιφορτισμένη με τα θέματα του τουρισμού στη Δυτική Αυστραλία. Τον Ιούνιο του 1995, η Επιτροπή με κάποια βοήθεια από την πλευρά της υπηρεσίας Κύριων Οδών Δυτικής Αυστραλίας, το περιφερειακό σώμα που έχει αναλάβει την οδική κυκλοφορία, δημοσίευσε ένα σύντομο εγχειρίδιο με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τα τουριστικά σήματα» με στόχο να:

- παρέχει καλύτερη κατανόηση των πολιτικών και προτύπων που ήδη υπάρχουν σχετικά με τη σηματοδότηση,
- προσδιορίζει ποιος είναι υπεύθυνος για την παροχή και τη συντήρηση,
- καθορίζει τι χρειάζεται για την ικανοποίηση των αναγκών των επισκεπτών,
- παρέχει υποστήριξη σε όσους ενδιαφέρονται να καθοδηγήσουν με ασφάλεια τους οδηγούς προς τα αξιοθέατα ή τις διάφορες εγκαταστάσεις,
- προσπαθήσει να περιορίσει το μέγεθος, τον υπερβάλλοντα αριθμό και την αναποτελεσματικότητα των μη ελεγμένων και ακατάλληλων σημάτων, που δημιουργούν προβλήματα αισθητικής και ασφάλειας, ενθαρρύνοντας παράλληλα τη χρήση πιο αποτελεσματικών σημάτων μέσα από την υιοθέτηση μιας ενιαίας προσέγγισης απέναντι στη σηματοδότηση σε όλο το Κράτος, κτλ.

Μεταξύ των κύριων κατευθυντήριων γραμμών της πολιτικής, το έγγραφο υπογραμμίζει ότι:

- Τα σήματα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως το πρωταρχικό μέσο αναγνώρισης και προσδιορισμού. Η χρήση καλών οδικών και τουριστικών χαρτών συνιστάται πάντα ως το κύριο μέσο εντοπισμού των αξιοθέατων και των υπηρεσιών. Τα οδικά σήματα σε αυτή την περίπτωση μετατρέπονται σε ένα μέσο ενίσχυσης της ακριβούς τοποθεσίας και διαβεβαίωσης των ταξιδιωτών ότι κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.
- Οι τοπικές κυβερνητικές αρχές και τα τουριστικά κέντρα ενθαρρύνονται να αναπτύσσουν και να υλοποιήσουν ένα τακτικό και συστηματικό πρόγραμμα επιθεώρησης και να διατηρήσουν μια ενημερωμένη απογραφή για την περιοχή τους.

ΧΡΩΜΑΤΑ

Ο Οδηγός Δυτικής Αυστραλίας υπενθυμίζει ότι:

- Τα ρυθμιστικά σήματα συνήθως περιέχουν ένα στοιχείο σε κόκκινο χρώμα
- Τα σήματα προειδοποίησης είναι συνήθως μαύρα πάνω σε κίτρινο φόντο
- Τα σήματα καθοδήγησης είναι λευκά πάνω σε πράσινο φόντο
- Τα σήματα υπηρεσιών είναι πάνω λευκό ή μπλε φόντο
- Τα σήματα τουρισμού είναι λευκά πάνω σε καφέ φόντο

Ο οδηγός επίσης εστιάζει την προσοχή όλων όσοι είναι υπεύθυνοι για τη σηματοδότηση για τους ταξιδιώτες σε σημαντικά σχετικά θέματα παρέχοντας λίστες με:

- χρήσιμα μέσα εξυπηρέτησης στο οδικό δίκτυο (μονοπάτια και διαδρομές για ποδηλασία, δημόσιες τουαλέτες, σήματα κυκλοφορίας και σήματα δήλωσης της κατεύθυνσης, χώροι στάθμευσης, χώροι ανάπαυσης και χώροι για πικ νικ, σημεία παροχής πληροφοριών),
- περιβαλλοντικά οφέλη μιας καλής προωθητικής διαχείρισης όπως είναι οι διάδρομοι διατήρησης (για την προστασία της πανίδας και της τοπικής βλάστησης) και η ενίσχυση των γραφικών σημείων,
- θέματα διαχείρισης
- ζητήματα ασφάλειας, όπως τα ακόλουθα:
 - Τα μη εξουσιοδοτημένα σήματα ενδέχεται να περιέχουν μηνύματα παρόμοια με αυτά της νόμιμης σηματοδότησης,
 - Τα σήματα μπορεί να μην είναι σωστά τοποθετημένα με αποτέλεσμα να παρεμποδίζουν ή να δημιουργούν ένα ακαθόριστο φόντο στα σήματα και τα σύμβολα για την κυκλοφορία,
 - Οι ακατάλληλες μέθοδοι ερμηνείας και επιλογής υλικών μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των οδηγών καθώς και των πεζών,
 - Η προσοχή των οδηγών μπορεί να αποσπαστεί από τον ακατάλληλο τρόπο παρουσίασης, το φωτισμό ή τη θέση των σημάτων,
 - Ο υπερβολικός αριθμός σημάτων σε ένα μέρος μπορεί επίσης να θέσει σε κίνδυνο την οδική ασφάλεια απλά διότι υπάρχουν πάρα πολλές πληροφορίες τις οποίες ο οδηγός είναι πολύ δύσκολο να κατανοήσει.⁶

Σε σχέση με αυτό το τελευταίο, η υπηρεσία Κύριων Οδών Δυτικής Αυστραλίας συμπλήρωσε τον οδηγό με μια τετρασέλιδη δημοσίευση με τίτλο *Οδηγός για τις διαφημίσεις στην άκρη του δρόμου που περιελάμβανε τις αρχές και τα εργαλεία για τις διαφημίσεις στους δρόμους:*

«Η νομοθεσία, από κοινού με τις κατευθυντήριες γραμμές της υπηρεσίας Κύριων Δρόμων, έχουν σχεδιαστεί να εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τους τοπικούς εσωτερικούς κανονισμούς της Κυβέρνησης για να διασφαλιστεί ότι οι υπαίθριες διαφημίσεις δεν παρεμβαίνουν στην ασφάλεια των χρηστών των δρόμων, και για να αποφευχθεί η συσσώρευση πολλών διαφημίσεων που έχει ως αποτέλεσμα την καταστροφή της φυσικής ομορφιάς του τοπίου.

Περού: Εγχειρίδιο με θέμα την Τουριστική Σηματοδότηση

Στο Περού, το 1989 με υπουργική απόφαση⁷ εγκρίθηκε ένα Εγχειρίδιο Τουριστικών Σημάτων και κατόπιν δημοσιεύθηκε για τους σκοπούς της τουριστικής σηματοδότησης. Περιλαμβάνει τα κύρια τουριστικά σήματα τα οποία χρησιμοποιούνται στους δρόμους και στα αστικά κέντρα, και παρέχει καθοδήγηση για τις διαδικασίες σχεδιασμού και τοποθέτησης των σημάτων. Μόνο δύο σειρές αναφορών περιλαμβάνονται στα τυποποιημένα τουριστικά σύμβολα: για εγκαταστάσεις διαμονής και για εστιατόρια.

Επιπλέον, το εγχειρίδιο εξηγεί ότι:

- το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνίας, Φυσικού Περιβάλλοντος και Κατασκευών είναι υπεύθυνο για τα σύμβολα τα οποία σχετίζονται με την πολιτική αεροπορία, τους δρόμους και τα συστήματα μεταφορών,
- το Εθνικό Ινστιτούτο Πολιτικής Άμυνας έχει αναλάβει τα σύμβολα που αφορούν την ασφάλεια σε σχέση με τους σεισμούς και άλλες φυσικές καταστροφές,
- το Εθνικό Ινστιτούτο για τους Φυσικούς Πόρους και το Εθνικό Ινστιτούτο για τον Πολιτισμό υιοθετούν σήματα και σύμβολα για χρήση στις Περιοχές Φυσικής και Πολιτιστικής Εθνικής Κληρονομιάς.

Κίνα: «Γραφικά σήματα για τα τουριστικά ξενοδοχεία» και «Γραφικά σύμβολα για χρήση στα σήματα ενημέρωσης του κοινού»

Η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας έχει εκδόσει δύο έντυπα για εθνικούς και διεθνείς σκοπούς πάνω στα πιο πάνω θέματα όπου παρουσιάζεται μια σειρά από σύμβολα.

Το έντυπο που φέρει τον τίτλο «Γραφικά σήματα για τα τουριστικά ξενοδοχεία» LB/T001-1995 εκδόθηκε το 1995 στα Κινέζικα και τα Αγγλικά, και καταγράφει τα πρότυπα και τα αντίστοιχα ιδιογράμματα καθώς και ορισμένες εξηγήσεις στα Κινεζικά σχετικά με το συγκεκριμένο επιχειρηματικό κλάδο. Περιλαμβάνει δύο τύπους συμβόλων: για υπηρεσίες και χαρακτηριστικά ξενοδοχείων και για πληροφορίες για το κοινό:

A1	Ταξί	ISO 7001: 1990(012)
A2	Χώροι στάθμευσης για τα ποδήλατα	ISO 7001: 1990(023)
A3	Δοχείο απορριμμάτων	ISO 7001: 1990(018)
A4	Φύλαξη	
A5	Επείγουσες κλήσεις	
A6	Σήμα έκτακτης ανάγκης	
A7	Συναγερμός φωτιάς	
A8	Πυροσβεστήρας	ISO 7001: 1990(014)
A9	Κατεύθυνση	ISO 7001: 1990(001)
A10	Είσοδος	ISO 7001: 1990(026)
A11	Έξοδος	ISO 7001: 1990(027)
A12	Έξοδος κινδύνου	
A13	Σκάλες	ISO 7001: 1990(013)
A14	Σκάλες προς τα πάνω	
A15	Σκάλες προς τα κάτω	
A16	Κινούμενη κλίμακα	
A17	Ανελκυστήρας	ISO 7001: 1990(021)
A18	Εγκαταστάσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες	
A19	Τουαλέτα	ISO 7001: 1990(006)
A20	Αντρικές τουαλέτες, άντρας	
A21	Γυναικείες τουαλέτες, γυναίκα	
A22	Αντρικές θυρίδες	
A23	Γυναικείες θυρίδες	
A24	Πόσιμο νερό	

A25	Ταχυδρομικό κουτί	
A26	Ταχυδρομική υπηρεσία	
A27	Τηλέφωνο	ISO 7001: 1990(008)
A28	Άφιξη σε ξενοδοχείο, ρεσεψιόν	
A29	Πληροφορίες	
A30	Συνάλλαγμα	ISO 7001: 1990(020)
A31	Διευθέτηση λογαριασμών	
A32	Απολεσθέντα, απολεσθέντα περιουσιακά στοιχεία	ISO 7001: 1990(049)
A33	Φύλαξη αποσκευών	ISO 7001: 1990(028)
A34	Καρτσάκι για αποσκευές	
A35	Πλυντήριο	
A36	Στέγνωμα	
A37	Σιδέρωμα	
A38	Κουρείο	
A39	Εστιατόριο	ISO 7001Q 1990(031)
A40	Κινέζικο Εστιατόριο	
A41	Σνακ Μπαρ	
A42	Μπαρ	
A43	Καφετέρια	
A44	Ανθοπωλείο	
A45	Βιβλία και εφημερίδες	
A46	Αίθουσα συνεδριάσεων	
A47	Αίθουσα χορού	
A48	ΟΚ, Καραόκε μπαρ	
A49	Κινηματογράφος	
A50	Σάουνα	
A51	Μασάζ	
A52	Κολύμβηση	
A53	Σκάκι και τράπουλα	
A54	Επιτραπέζιο τένις (πινγκ – πονγκ)	
A55	Μπιλιάρδο	

A56	Μπόουλινγκ	
A57	Γκολφ	
A58	Σκουός / Ράκετ μπολ	
A59	Τένις	
A60	Γυμναστήριο	
A61	Αθλητικές δραστηριότητες	ISO 7001: 1990(029)
A62	Ησυχία	
A63	Επιτρέπεται το κάπνισμα	ISO 7001: 1990(002)
A64	Απαγορεύεται το κάπνισμα	

Σχόλιο: Πολλά σύμβολα είναι σύμφωνα με τα πρότυπα ISO (Πρότυπο ISO 7001).

Το έντυπο με τίτλο «Γραφικά σύμβολα για χρήση στα σήματα ενημέρωσης του κοινού» (GB 10001-94) παρουσιάζει 79 σήματα τα οποία χρησιμοποιούνται ως τυποποιημένα σύμβολα στην Κίνα. Πολλά από τα σήματα αυτά συναντώνται στο προηγούμενο έγγραφο («Γραφικά σήματα για τουριστικά ξενοδοχεία»).

Γαλλία: Οδηγός σχετικά με την τουριστική σηματοδότηση «Οδηγός για χρήση»⁸.

Το Γαλλικό Υπουργείο Τουρισμού και το Υπουργείο Εξοπλισμού, Στέγασης και Μεταφορών δημοσίευσαν το 1992 έναν οδηγό που αφορά στη Σηματοδότηση για τους Επισκέπτες και τους Τουρίστες («Signalétique»). Το κύριο χαρακτηριστικό αυτού του οδηγού είναι μια λίστα με όλους τους πόρους που υπάρχουν διαθέσιμοι για τα οδικά σήματα και τη διαφήμιση με στόχο την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και την οδική ασφάλεια.

Ο Οδηγός απευθύνεται στα «πρόσωπα που λαμβάνουν αποφάσεις σε διάφορους τομείς του τουρισμού ... και τα οποία έχουν τη διάθεση να βελτιώσουν το ιστορικό και φυσικό δυναμικό της χώρας μας».

«Με την υποστήριξη τεχνικών και ειδικών, θα μπορέσουν να οργανώσουν την ενημέρωση στις εθνικές οδούς τόσο για να ικανοποιήσουν τους επισκέπτες όσο και για να αναπτύξουν έναν κοινό σκοπό και μια συγχρονισμένη προσπάθεια μεταξύ των κατοίκων και των κοινωνικό-επαγγελματικών ομάδων για την ενίσχυση της αξίας της διαφορετικότητας.»

Ο Οδηγός εξηγεί ότι, όποιες και αν είναι οι προκλήσεις, η πολιτική περί της επικοινωνίας με τους τουρίστες θα πρέπει να βασίζεται σε δύο βασικά στοιχεία:

1. **Πρώθηση:** ο ρόλος της είναι να δημιουργεί κίνητρα, να δημιουργεί ή να αναπτύσσει τουριστικές δραστηριότητες και να παρακινεί, και ως εκ τούτου να καθοδηγεί, την επιθυμία για ταξίδια και ανακαλύψεις. Η σηματοδότηση αποτελεί ένα από τα εργαλεία για το σκοπό αυτό.
2. **Πληροφορίες εθνικών οδών:** ο στόχος είναι να δοθεί η δυνατότητα στον κάθε ένα να φτάσει στον προορισμό που επιθυμεί απλά και ευχάριστα.

Η πολιτική περί ενημέρωσης βασίζεται σε έναν αριθμό ρυθμιστικών κειμένων, τα κυριότερα εξ αυτών είναι η τροποποιημένη υπουργική εντολή της 24ης Νοεμβρίου του 1967 πάνω στα σήματα των αυτοκινητοδρόμων και η διυπουργική οδηγία περί των οδικών σημάτων.

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΟΔΙΚΗΣ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

1. ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
2. ΣΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
3. ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ
4. ΣΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΗΛΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΚΑΤΟΙΚΗΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
5. ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
6. ΣΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ
7. ΣΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΗΛΩΝΟΥΝ ΧΩΡΟΥΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟ
8. ΣΗΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
9. ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΣΥΜΒΟΛΑ)

Πηγή: Signalisation touristique: Guide, Paris, Mars 1992

Ο Οδηγός δίνει επίσης σαφείς υποδείξεις σχετικά με την κατάσταση της οδικής σήμανσης, τη χρήση τους στα σχέδια ανάπτυξης της σηματοδότησης (σε σχέδια ανάπτυξης των περιφερειών και των πόλεων), τους κανόνες για χρήση με προκαθορισμένο από την Ευρωπαϊκή Ένωση τύπο για διοικητικές περιοχές ή τμήματα και σήματα που δηλώνουν τα αστικά όρια.

Τα σχέδια ανάπτυξης της σηματοδότησης αποτελούν πλέον απαραίτητα εργαλεία για τον αστικό και περιφερειακό σχεδιασμό και την ανάπτυξη. Απαντούν στην ερώτηση: *ΤΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΗΛΩΝΟΥΝ ΤΑ ΣΗΜΑΤΑ*; Θα πρέπει να μελετώνται γενικά και σε παγκόσμιο επίπεδο και όχι κατά τη διάρκεια τοποθέτησης των σημάτων.

Ο Οδηγός περιγράφει πιο συγκεκριμένα τους Σταθμούς Πληροφοριών (RIS – Δίκτυο Σταθμών Πληροφοριών). Πρόκειται για μικρές εγκαταστάσεις, ορισμένες φορές κανονικά κτήρια, στην άκρη του αυτοκινητοδρόμου ή της τουριστικής διαδρομής και παρέχουν σαφή, επεξηγηματικά σήματα και συχνά τουαλέτες. Ένας οδηγός πάνω στο συγκεκριμένο θέμα δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 1985⁹. Δημιουργήθηκε για να ικανοποιήσει ανάγκες των τουριστών όπως οι ακόλουθες:

- είσοδος σε γεωγραφική περιοχή
- πληροφορίες σχετικά με μια τουριστική ζώνη
- γενικές πληροφορίες
- πληροφορίες που δηλώνουν μια αλλαγή στον κύριο αυτοκινητόδρομο ή κατοικημένη περιοχή
- πληροφορίες σχετικά με τις εγκαταστάσεις διαμονής
- πληροφορίες σχετικά με τις τουριστικές διαδρομές
- πληροφορίες σχετικά με διάσημα πρόσωπα
- πληροφορίες σχετικά με τοπικά προϊόντα

Τέλος, ο οδηγός θέτει τις γενικές αρχές στο θέμα της υπαίθριας διαφήμισης στις τουριστικές περιοχές (προσωρινοί φράχτες, πίνακες ανάρτησης διαφημίσεων, διαφημιστικά σήματα στο επίπεδο του εδάφους, φωτεινές διαφημίσεις, μικρές πινακίδες και οδικός εξοπλισμός). Συμβουλεύει τους τοπικούς εταίρους, διαφημιστές και τις διαφημιστικές εταιρείες να ενσωματώσουν τα σήματα στο φυσικό τοπίο κατά τρόπο τέτοιο ώστε να επηρεάζουν την αισθητική ποιότητα (έλεγχος οπτικής ρύπανσης).

Ισπανία: Το Ισπανικό σύστημα εγκεκριμένης τουριστικής σηματοδότησης (SISTHO).

Το Ισπανικό συνταγματικό σύστημα έχει εκχωρήσει τις κύριες αρμοδιότητες για τον τουρισμό στις Αυτόνομες Κοινότητες, με εξαίρεση τα όσα αφορούν τα εθνικά ζητήματα. Έχει αναπτυχθεί μια διυπουργική συνεργασία μεταξύ της Κρατικής Γραμματείας για το Εμπόριο, τον Τουρισμό και τις ΜΜΕ του Υπουργείου Οικονομικών, και της Γραμματείας για την Υποδομή και τις Μεταφορές του Υπουργείου Ανάπτυξης, με στόχο να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την εναρμόνιση της τουριστικής σηματοδότησης στα εθνικά επίπεδα.

Στις 19 Σεπτεμβρίου 1998 υπογράφηκε μια συμφωνία μεταξύ των δύο διοικήσεων με σκοπό την καθιέρωση ενός συστήματος τουριστικής σηματοδότησης για την ενημέρωση των ατόμων τα οποία ταξιδεύουν στις εθνικές οδούς και τους αυτοκινητοδρόμους που οδηγούν σε τουριστικούς προορισμούς ειδικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, ο εκσυγχρονισμός της σηματοδότησης για τους επισκέπτες συνεπαγόταν την υιοθέτηση ενός συστήματος που θα έχει γίνει αποδεκτό από τις Αυτόνομες Κοινότητες. Μεταξύ των ενεργειών που εξετάζονται στη σύμβαση υπάρχουν τρεις κύριοι στόχοι:

1. *Επιλογή των κυριότερων τουριστικών προορισμών ειδικού ενδιαφέροντος («superdestinos»): μέχρι στιγμής, έχουν καθοριστεί 318 προορισμοί που θεωρούνται σημαντικοί για σηματοδότηση (Ιούνιος 1999).*
2. *Υποστήριξη μιας μεθόδου σχεδιασμού σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες στον τομέα της οδικής σηματοδότησης ως προς τις διαστάσεις, το χρώμα, την ανάκλαση, τα γραφήματα, τους τύπους των γραμμάτων, τη γενική τοποθεσία, κτλ. με σχέδια που αντιστοιχούν σε τρεις κατηγορίες στις οποίες έχουν ομαδοποιηθεί σε ένα πρώτο στάδιο οι τουριστικοί προορισμοί: - φύση, - πολιτισμός - τέχνες, - ήλιος και παραλίες και ειδικοί τουριστικοί προορισμοί σε μια δεύτερη φάση.*
3. *Προετοιμασία των προτύπων οδικής σηματοδότησης για ένα ενισχυμένο σύστημα ενημέρωσης των ταξιδιωτών, στα πλαίσια του οποίου έχουν οριστεί κριτήρια για την τοποθεσία των πινακίδων, τα υλικά που πρέπει να χρησιμοποιούνται, την τοποθέτηση και την ερμηνεία, κτλ. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να διασφαλίσουν μια σωστή αντίληψη του μηνύματος εντός των παραμέτρων διασφάλισης της ποιότητας και οδικής ασφάλειας, την αποφυγή παρέμβασης με άλλα σήματα και σύμβολα, τη διατήρηση και τη συντήρηση, κτλ.*

Μέσα στο πλαίσιο του SISTHO, δίνεται η δυνατότητα σηματοδότησης τουριστικών προορισμών δύσκολης κατάταξης, αλλά αυξανόμενης σπουδαιότητας, όπως είναι οι τουριστικές διαδρομές, οι αθλητικές δραστηριότητες (χιονοδρομικά κέντρα, μαρίνες, γήπεδα του γκολφ, ιστιοπλοΐα, δίκτυα αγώνων με μηχανές, ερασιτεχνική αεροπλοΐα, περιοχές κατάλληλες για ιππασία, κτλ.) καθώς και θεματικά πάρκα.

Ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα του συστήματος ήταν ο καθορισμός του τρόπου με τον οποίο θα αξιολογηθούν οι τουριστικοί προορισμοί για τους οποίους αξίζει να υπάρχει σηματοδότηση. Τέσσερις γνωστοί τουριστικοί οδηγοί όπως είναι οι «Anaya», «Michelin», «Spain under the Sun» και «El Pais» χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του τουριστικού μέρους. Οι προορισμοί έχουν αξιολογηθεί ως σύνολο και όχι για τα μεμονωμένα αξιοθέατα.

Κατά τη διάρκεια του 2000 υλοποιήθηκε ένας κατάλογος με τουριστικά σήματα και σύμβολα (CATHO) υπό την αιγίδα Γενικού Διευθυντηρίου Δρόμων και Εθνικών Οδών.

P. Clave:
CULTURA



P. Clave:
NATURALEZA



P. Clave:
SOL Y PLAYA



Πηγή: Ministerio de Fomento y Globalesco, Madrid, 1999, Pictogramas - C

*Τύπος συμβόλου: Σήματα προσανατολισμού στο δρόμο
Χρώμα φόντου: Καφέ (σύμφωνα με τον κανονισμό της ΕΕ)
Σύνθεση: Τύπος μήτρας S-224 που περιλαμβάνει ιδεόγραμμα
Ιδεογράμματα: Πολύχρωμα (καλύτερης ποιότητας αντίληψη)*

Ηνωμένο Βασίλειο: σύμβολα για τους τουριστικούς οδηγούς, τους χάρτες και την ύπαιθρο¹⁰.

Το εγχειρίδιο αυτό, το οποίο αναθεωρήθηκε και ενημερώθηκε τελευταία φορά το 1993, προοριζόταν για χρήση από τους εκδότες οδηγών, χαρτών και άλλων δημοσιεύσεων που είχαν στόχο την παροχή πληροφοριών στους ταξιδιώτες. Μετά από μια εισαγωγή, τα διαφορετικά κεφάλαια του εγχειριδίου:

- Δίνουν παραδείγματα των συμβόλων που χρησιμοποιούνται
- Απεικονίζουν σύμβολα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην προετοιμασία των τουριστικών εκδόσεων και των οδηγών διαμονής
- Απεικονίζουν ορισμένα επιπλέον σύμβολα για ειδική χρήση
- Απεικονίζουν σύμβολα για την υποστήριξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Περιέχουν σύμβολα ειδικά για χρήση στην ύπαιθρο
- Περιέχουν σύμβολα για σηματοδότηση των τουριστικών αξιοθέατων στους δρόμους.

Οι οργανισμοί που χρηματοδοτούν τη δημοσίευση αυτή υποστηρίζουν το έργο των επιτροπών υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) με στόχο την τυποποίηση των συμβόλων ενημέρωσης του κοινού και τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ενώσεις εμπορίου εντός της ΕΕ να εισάγουν μεγαλύτερη ενοποίηση και εναρμόνιση των συμβόλων.

Το εγχειρίδιο είναι διαθέσιμο σε μορφή DTP για εύκολη επανατύπωση των συμβόλων. Περίπου 500 σύμβολα παρουσιάζονται σε αυτό.

Όλα τα σύμβολα παρουσιάζονται σε αλφαβητική σειρά και κατατάσσονται στις έξι κατηγορίες κατάλληλες για τη χρήση τους στους εμπορικούς ή τοπικούς οδηγούς:

- Κατασκηνωτικοί χώροι και χώροι τοποθέτησης τροχόσπιτων
- Κατασκηνώσεις, σαλέ, κτλ.
- Διαμονή με παροχή υπηρεσιών
- Διαμονή χωρίς υπηρεσίες σίτισης
- Εγκαταστάσεις αναψυχής και αθλητικές εγκαταστάσεις
- Τουριστικές εγκαταστάσεις
- Κατάλληλο για χάρτες και διαγράμματα

Όσον αφορά στις παραλλαγές, οι εκδότες μπορεί να θέλουν να χρησιμοποιήσουν ένα σύμβολο για διαφορετικά αλλά σχετικά θέματα (η ακριβής διατύπωση που χρησιμοποιείται μπορεί ακόμα και να τροποποιηθεί για μεμονωμένους σκοπούς). Το εγχειρίδιο προτείνει αναφορές σε σύμβολα και δεν απαγορεύει τις γραφικές παραλλαγές. Είναι επίσης δυνατή η χρήση συμβόλων από διαφορετική οπτική γωνία.

4. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΟΤ ΤΟ 1998)

ΣΥΜΒΟΛΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Οι χώρες και οι περιοχές¹¹ που αναφέρονται πιο κάτω αναφέρουν ότι έχουν τυποποιήσει σύμβολα ασφαλείας για δική τους εσωτερική χρήση. Ωστόσο, τα σύμβολα αυτά, μεταξύ των πρώτων που τυποποιήθηκαν σε εθνικό επίπεδο, δεν εμφανίζονται να είναι πάντα εναρμονισμένα σε διεθνές επίπεδο.

Σκάλες εξόδου: Λεσότο, Μαρόκο, Αργεντινή, Αρούμπα, Βολιβία, Ισημερινός, Μεξικό, Μακάο, Αυστρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιορδανία.

Πυρκαγιά : Λεσότο, Μαρόκο, Αργεντινή, Αρούμπα, Βολιβία, Αυστρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιορδανία.

Έξοδος κινδύνου: Μαλάουι, Μαρόκο, Αργεντινή, Αρούμπα, Βολιβία, Ισημερινός, Μακάο, Αυστρία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιορδανία, Σρι Λάνκα.

Φωτισμός εκτάκτου ανάγκης: Λεσότο, Μαλάουι, Μαρόκο, Αργεντινή, Αρούμπα, Μακάο, Αυστρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιορδανία.

Πρώτες βοήθειες: Λεσότο, Μαρόκο, Αργεντινή, Αρούμπα, Βολιβία, Μεξικό, Μακάο, Αυστρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιορδανία, Σρι Λάνκα.

Σταθμοί πρώτων βοηθειών: Μαρόκο, Αργεντινή, Βολιβία, Ισημερινός, Μακάο, Αυστρία, Κύπρος, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιορδανία, Σρι Λάνκα.

Σωσίβια (σε πλοία): Μαρόκο, Αργεντινή, Ισημερινός, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Ιορδανία.

Φορεία: Μαλάουι, Μαρόκο, Αργεντινή, Μακάο, Τσεχική Δημοκρατία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία.

Ένα σύμβολο πυροσβεστήρα έχει εισημοποιηθεί στο Μεξικό.

Ένα σύμβολο ηλεκτρικού φακού στα πλοία έχει εισημοποιηθεί στη Φινλανδία.



ΣΥΜΒΟΛΑ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η έρευνα του ΠΟΤ που εκπονήθηκε το 1998 προσδιόρισε τις χώρες και τις περιοχές που έχουν τυποποιήσει τη χρήση σημάτων και συμβόλων, για να δηλώσουν την κατάσταση των μέσων και των υπηρεσιών σε σχέση με τη χρήση τους από άτομα με ειδικές ανάγκες. Το Παράρτημα 5 δίνει τα παραδείγματα των εν λόγω συμβόλων και των παραλλαγών τους.

Είσοδοι, εσωτερικοί χώροι και δωμάτια στα οποία μπορούν να έχουν πρόσβαση άτομα σε αναπηρικές καρέκλες: Λεσότο, Αργεντινή, Μεξικό, Μακάο, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιορδανία.

Προσβάσιμοι ανελκυστήρες: Λεσότο, Μαλάουι, Νότιος Αφρική, Αργεντινή, Αρούμπα, Κίνα, Λάος, Μακάο, Αυστρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία (εν μέρει), Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιράκ, Ιορδανία, Μαλδίβες, Σρι Λάνκα.

Ευρύχωρες ή κατάλληλες τουαλέτες / μπάνια: Λεσότο, Μαλάουι, Νότιος Αφρική, Αργεντινή, Αρούμπα, Μεξικό, Κίνα, Λάος, Μακάο, Αυστρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιράκ, Ιορδανία, Μαλδίβες, Σρι Λάνκα.

Προσβάσιμα τηλέφωνα: Λεσότο, Μαλάουι, Νότιος Αφρική, Αργεντινή, Αρούμπα, Κίνα, Λάος, Μακάο, Αυστρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Τουρκία, Ιράκ, Ιορδανία, Μαλδίβες, Σρι Λάνκα.

Συστήματα αφής (Braille): Λεσότο.

Ράμπες: Αργεντινή, Ισημερινός, Μεξικό, Μακάο, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Τουρκία, Ιορδανία.

Χώροι στάθμευσης οχημάτων για άτομα με περιορισμένη κινητικότητα: Λεσότο, Αργεντινή, Μεξικό, Μακάο, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Τουρκία, Ιορδανία.

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ ΠΑΡΑΛΙΩΝ

Σε σχέση με την ασφάλεια των ακτών, η οποία θεωρείται υψίστης σπουδαιότητας στον τουρισμό αναψυχής, η Διεθνής Ομοσπονδία Ταξιδιωτικών Πρακτόρων (IFTO) πήρε την πρωτοβουλία στις αρχές του 1997 να συγκεντρώσει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των προειδοποιητικών σημαιών στις παραλίες διαφορετικών χωρών. Οι οργανισμοί ΠΟΤ και ΑΡΕC συγκέντρωσαν επίσης πληροφορίες από τις διάφορες χώρες και περιοχές σχετικά με τα χρώματα που χρησιμοποιούνται για να δηλώσουν την κατάσταση των υδάτων (ασφάλεια παραλίας).

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ IFTO ΕΧΟΥΝ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- **Ανγκουίλα:** κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- **Αντίγouα & Μπαρμπούντα:** κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- **Αυστραλία (Κουίνσλαντ):** πράσινο όταν επιτρέπεται, κίτρινο όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όπου υπάρχει κίνδυνος
- **Μπαρμπάντος:** πράσινο όταν επιτρέπεται, κίτρινο όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Καναδάς:** κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- **Νήσοι Cayman:** κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- **Κύπρος:** κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Ντουμπάι:** λευκό όταν επιτρέπεται, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Φλόριντα:** καμία σημαία όταν επιτρέπεται, κίτρινο όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Γαλλία:** πράσινο όταν επιτρέπεται, πορτοκαλί όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Γκάμπια:** λευκό όταν επιτρέπεται, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Γιβραλτάρ:** πράσινο όταν επιτρέπεται, κίτρινο όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Γρενάδα:** κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- **Χονγκ Κονγκ:** το κόκκινο / κίτρινο χρώμα δηλώνει ότι υπάρχουν ναυαγιστάκια, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος, μπλε σε λευκό φόντο δηλώνει ύπαρξη καρχαρία κοντά
- **Ινδία - Γκόα:** πράσινο όταν επιτρέπεται, κόκκινο όταν χρειάζεται προσοχή, μαύρο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Ιρλανδία:** κόκκινο πάνω σε κίτρινο όταν επιτρέπεται, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Ιταλία:** καμία σημαία όταν επιτρέπεται, κίτρινο όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Τζέρσεϊ:** κόκκινο / κίτρινο όταν επιτρέπεται, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- **Μάλτα:** κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών

- Μαυρίκιος: κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- Μονακό: πράσινο όταν επιτρέπεται, πορτοκαλί όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- Μαρόκο: λευκό όταν επιτρέπεται, πορτοκαλί όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- Φιλιππίνες: κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- Πορτογαλία: πράσινο όταν επιτρέπεται, κίτρινο όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- Σεϋχέλλες: κόκκινο / κίτρινο όταν επιτρέπεται και την προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- Σιγκαπούρη: κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- Νότιος Αφρική: πράσινο όταν επιτρέπεται, κίτρινο όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- Ισπανία: πράσινο όταν επιτρέπεται, κίτρινο όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- St. Kitts: κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες: κανένα σύστημα προειδοποιητικών σημαιών
- Τυνησία: λευκό όταν επιτρέπεται, πορτοκαλί όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος
- Ηνωμένο Βασίλειο: πράσινο όταν επιτρέπεται, πορτοκαλί όταν χρειάζεται προσοχή, κόκκινο όταν υπάρχει κίνδυνος

ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΟΤ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ:

(α) Για ασφαλή κολύμβηση

- λευκό στις χώρες: Μαρόκο, Μεξικό, Ισραήλ, Σλοβακία
- ανοιχτό μπλε στην Αργεντινή
- πράσινο στις χώρες: Μακάο, Κύπρος, Φινλανδία, Πορτογαλία, Σρι Λάνκα

(β) Για κολύμβηση με προσοχή

- κόκκινο στις χώρες: Μαρόκο, Ισραήλ, Ρουμανία
- κίτρινο / μαύρο στην Αργεντινή
- κίτρινο στις χώρες: Ισημερινός, Μεξικό, Κύπρος, Φινλανδία, Πορτογαλία, Σλοβακία
- καμία σημαία στη Σρι Λάνκα

(γ) Για τη δήλωση κινδύνου και ότι απαγορεύεται η κολύμβηση

- μαύρο στις χώρες: Μαρόκο, Ισραήλ, Ρουμανία, Σλοβακία
- κόκκινο και μαύρο στην Αργεντινή
- κόκκινο στις χώρες: Ισημερινός, Μεξικό, Μακάο, Κύπρος, Φινλανδία, Ιταλία, Πορτογαλία, Σρι Λάνκα

Επιπλέον, το APEC παρείχε τα ακόλουθα δεδομένα σχετικά με τη χρήση του συστήματος προειδοποιητικών σημαιών στις παραλίες μεταξύ των οικονομιών μελών της:

Αυστραλία:	κίτρινο ή κόκκινο για να δηλωθεί ότι χρειάζεται προσοχή, και κόκκινο για να δηλωθεί ότι απαγορεύεται το κολύμπι
Καναδάς:	κανένας χρωματικός κώδικας
Χιλή:	πράσινο για να δηλωθεί ότι η κολύμβηση είναι ασφαλής
Κινέζικη Ταϊπέι:	πράσινο για να δηλωθεί η Ασφάλεια, κίτρινο για να δηλωθεί ότι χρειάζεται προσοχή, και κόκκινο για να δηλωθεί ότι απαγορεύεται το κολύμπι.
Νέα Ζηλανδία:	κίτρινες και κόκκινες σημαίες χρησιμοποιούνται για να δηλώσουν ότι στην περιοχή υπάρχουν ναυαγосώστες. Στους λουόμενους συνιστάται η κολύμβηση μεταξύ των κόκκινων και των κίτρινων σημαιών. Εάν δεν υπάρχουν καθόλου σημαίες αυτό σημαίνει ότι στην παραλία δεν υπάρχει επιτήρηση από ναυαγосώστες.
Ταϊλάνδη:	πράσινο για να δηλωθεί η ασφάλεια και κόκκινο για να δηλωθεί ότι απαγορεύεται η κολύμβηση.

Συμπέρασμα: Όπως τονίστηκε από το IFTO, το υπάρχον εύρος χρωμάτων «στην καλύτερη περίπτωση μπορεί να προκαλέσει σύγχυση ενώ στη χειρότερη μπορεί να αποδειχθεί επικίνδυνο, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι διεθνείς ταξιδιώτες αναψυχής κινούνται μεταξύ πολλών και διαφορετικών χωρών, όπου συναντούν διαφορετικά προειδοποιητικά χρώματα. Το θέμα αυτό αποτελεί ως εκ τούτου ένα σαφές παράδειγμα για τους λόγους για τους οποίους η διεθνής τυποποίηση θα πρέπει να θεωρηθεί ως ζήτημα μεγάλης σημασίας.

ΛΟΓΟΤΥΠΑ, ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ

Οι τουριστικές διαδρομές (δρόμοι, πορείες, κτλ.) και τα μονοπάτια (περάσματα, δίοδοι, κτλ.) που σχετίζονται με την αναψυχή στην ύπαιθρο και τις αθλητικές δραστηριότητες (π.χ. ανάβαση, πεζοπορία, περίπατοι, trekking, ποδηλασία, κανό, σκι, κτλ.) αποτελούν σημαντικό πόλο έλξης για τους τουρίστες και, ως εκ τούτου έχει προκύψει η ανάγκη έξυπνης χρήσης λογοτύπων, σηματοδότησης και ενδείξεων (το τελευταίο ιδιαίτερα με τη χρήση χρωμάτων).

Όλα αυτά χρειάζονται για πολλούς διαφορετικούς λόγους: για γενική ενημέρωση που αφορούν σε υπάρχοντα μονοπάτια και διαδρομές· για την παροχή, προώθηση και ενίσχυση της ορατότητάς τους και της εμφάνισής τους· για τη διευκόλυνση της ροής των χρηστών· για την παροχή ασφάλειας και άνεσης των χρηστών· για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και, στην περίπτωση της εμπορικής εκμετάλλευσης, όπου είναι δυνατό, για την παροχή ενός εύκολου μέσου που διευκολύνει τη διαφήμιση και την προώθηση.

Η τυποποίηση του λογοτύπου απαιτείται για τις τουριστικές διαδρομές τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο (όταν οι εν λόγω διαδρομές περνούν από πολλές χώρες).

Ενώ θα υπάρχουν διαφορετικά λογότυπα για διαφορετικές διαδρομές καθένα εκ των οποίων θα εκφράζει το δικό του μοναδικό πολιτισμικό ιδίωμα, ωστόσο, ο τρόπος με τον οποίο θα παρουσιάζονται ή θα τοποθετούνται, θα πρέπει να αποτελεί το αντικείμενο διεθνούς τυποποίησης.

Ο καθορισμός μονοπατιών για δραστηριότητες στην ύπαιθρο καλύπτεται εν μέρει από τα υπάρχοντα γραφικά σύμβολα που έχουν τυποποιηθεί από το ISO (βλέπε Κεφάλαιο III) και δε φαίνεται να υπάρχει διεθνής τυποποίηση για τις ενδείξεις. Το θέμα αυτό θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά κυρίως για λόγους ασφάλειας.

Σύμφωνα με την έρευνα του ΠΟΤ, οι αρχές και τα άλλα σώματα που είναι αρμόδια για τον καθορισμό, τη σημείωση, την ανάπτυξη και τη συντήρηση διαδρομών και μονοπατιών, για τα οποία πρέπει να προβλεφθούν λογότυπα, σηματοδότηση και τοποθέτηση ενδείξεων, ποικίλλουν σημαντικά από τη μία χώρα στην άλλη ή από τη μία περιοχή στην άλλη. Μπορεί να συμπεριλάβουν τον Εθνικό Οργανισμό Τουρισμού ή το Υπουργείο που είναι αρμόδιο για τον τουρισμό (σπάνιες περιπτώσεις) και συχνά κάποιο άλλο κυβερνητικό τμήμα (π.χ. το Υπουργείο Μεταφορών ή Δημοσίων Έργων, ιδιαίτερα εάν είναι τα αρμόδια όργανα για τους δρόμους), ένας εθνικός οργανισμός (όπως κάποια αθλητική ομοσπονδία (π.χ. για μονοπάτια πεζοπορίας και σκι, κτλ.) ή περιφερειακές ή τοπικές αρχές όπως είναι οι νομαρχίες, τα δημοτικά συμβούλια και άλλα αντίστοιχα σώματα. Σε ορισμένες χώρες, οι ιδιοκτήτες γης μπορεί να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τη σηματοδότηση και τη σήμανση.¹²

Παρόλο που, κατά κανόνα, για τον καθορισμό λογοτύπων, τη σηματοδότηση και τη σήμανση χρησιμοποιούνται δημόσια κονδύλια, η ιδιωτική χρηματοδότηση και η εθελοντική εργασία αποτελούν λύσεις που χρησιμοποιούνται συχνά. Ένα παράδειγμα αυτής της τελευταίας περίπτωσης είναι το έργο που έχει εκτελέσει η Γαλλική Ομοσπονδία Πεζοπόρων¹³ η οποία σχεδίασε, χάραξε και οργάνωσε περίπου 40.000 χιλιόμετρα μονοπατιών πεζοπορίας, γενικά με τη βοήθεια εθελοντών και χωρίς καμία άλλη επίσημη χρηματοδότηση.

ΧΡΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΝΑ ΔΗΛΩΘΟΥΝ ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Για όλες τις δραστηριότητες όπως είναι το σκι και τα μονοπάτια πεζοπορίας και αναρρίχησης, χρησιμοποιούνται κατά κανόνα τα ακόλουθα χρώματα και σήματα¹⁴:



ΠΡΑΣΙΝΟ ΓΙΑ ΕΥΚΟΛΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ



ΚΙΤΡΙΝΟ ή ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΔΥΣΚΟΛΙΑ



ΚΟΚΚΙΝΟ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΗ ΔΥΣΚΟΛΙΑ



ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΑΙ ΜΑΥΡΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ¹⁵

Ιδέες που έχουν αναπτυχθεί στη Γαλλία σχετικά με διαδρομές και μονοπάτια

Στη Γαλλία εκπονούνται έρευνες για διαδρομές και μονοπάτια τα τελευταία είκοσι περίπου χρόνια. Οι τουριστικές διαδρομές εκτείνονται από το ένα μέρος στο άλλο και περνούν μέσα από έναν αριθμό αξιοθέατων, είναι ανοιχτά στους επισκέπτες, και ακολουθούν μια ελκυστική διαδρομή¹⁶. Μια συνοπτική προσέγγιση είναι σημαντική για την ανάπτυξη ποιοτικής σηματοδότησης και την οργάνωση και κατάταξη διαδρομών, για την πρόταση αποτελεσματικών εγγράφων σχετικά με τις «χρησιμοποιούμενες μεθόδους» και για την εγγύηση της ποιοτικής επισήμανσης με τη βοήθεια του RIS (Δίκτυο σημείων πληροφόρησης). Οποιαδήποτε τουριστική διαδρομή πρέπει να υποβάλλεται για μελέτη από μια επιτροπή στο «τμήμα» ή την «περιοχή».

Επιπλέον, η πολιτιστική και τουριστική προώθηση στους αυτοκινητοδρόμους βασίζεται στα γραφικά και θεματικά σύμβολα που έχουν στόχο να κάνουν λιγότερο μονότονη την οδήγηση στους αυτοκινητόδρομους, ενώ δίνουν στους οδηγούς μια αίσθηση της τοποθεσίας από την οποία περνούν ονοματίζοντας τα γύρω μέρη, τα πολιτιστικά, τουριστικά και οικονομικά στοιχεία της περιοχής, δηλώνοντας τα σχετικά μνημεία και αξιοθέατα τα οποία μπορεί να επισκεφθεί κανείς και βρίσκονται σε μικρή απόσταση από τον κύριο δρόμο.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ¹⁷

Αφρική:

- Μαλάουι: Ιστιοπλοϊκές διαδρομές στη Λίμνη Μαλάουι
- Μαρόκο: Διάσχιση του Άνω Άτλαντα, Αυτοκρατορική Πόλης, Οχυρωμένα Μνημεία
- Νότιος Αφρική: Midlands Meander, Wine Route, Kwazulu Natal, και Western Cape

Νότια Αμερική:

- Βολιβία: Κυκλώματα πεζοπορίας με τη χρήση προ-Ισπανικών διαδρομών όπως είναι το Takesi, Choro, Yunga Cruz, και Gold Route
- Μεξικό: Mundo Maya, Colonial cities, Barrancas del Cobre, και η διαδρομή που ακολούθησε ο Hernan Cortes

Ευρώπη:

- Φινλανδία: ο King's Road, το Hame Ox Road
- Γεωργία: ο Δρόμος του Μεταξιού (Διεθνής Διαδρομή)
- Ισραήλ: το μεγάλο πέρασμα του Ισραήλ, περιφερειακοί περίπατοι, Via Maris (η ιδέα συνίσταται στην ανάπλαση μιας παλαιάς διαδρομής που άρχιζε από την Αίγυπτο και έφτανε έως την Τουρκία μέσω του Ισραήλ)
- Ιταλία: Αρχαιολογικοί περίπατοι
- Η Πολωνία αναφέρει 24.643 χιλιόμετρα μονοπατιών πεζοπορίας, 9.980 χιλιόμετρα ορεινών μονοπατιών, 324 χιλιόμετρα διαδρομών σκι στην Πολωνία. Η Διεθνής Διαδρομή Ποδηλασίας και ορισμένες εκατοντάδες χιλιόμετρα διαδρομών ποδηλασίας υπάρχουν ήδη στην Πολωνία. Υπάρχουν επίσης μαρκαρισμένα μονοπάτια στην Sudety, Tatra, Beskidy, Bieszczady και Gory Swietokrzyskie Mountains και δύο κυκλώματα κανό στους ποταμούς Brda και Krutyn.
- Τσέχικη Δημοκρατία: Διαδρομή ποδηλασίας από την Πράγα έως τη Βιέννη (η πράσινη διαδρομή)

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΧΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ

Τα συστήματα επισήμανσης που χρησιμοποιούνται για τις τουριστικές διαδρομές και τα μονοπάτια που έχουν προσδιοριστεί, είναι συνήθως χρωματικές ταινίες ή βέλη, όπως για παράδειγμα:

- καφέ βέλη στο Λεσότο
- μπλε γραμμές στο Μαλάουι
- φωσφορίζουσες λωρίδες και βέλη στο Μαρόκο
- πράσινο για τους δρόμους, μπλε για τα μονοπάτια για ποδηλασία και πεζοπορία στην Κύπρο
- καφέ σύμβολα και σήματα στη Φινλανδία
- χρωματικά σήματα και ιδεογράμματα στην αρχή των διαδρομών στο Ισραήλ
- λευκό και πράσινο στην Τσεχική Δημοκρατία
- κόκκινο και μπλε στη Ρουμανία
- χρωματικές επισημάνσεις το καλοκαίρι και πάσσαλοι το χειμώνα στη Σλοβακία

Στην Αργεντινή, τα χρώματα ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο του περιβάλλοντος, αν αυτό είναι αστικό, αγροτικό, σε εσωτερικό χώρο ή υπαίθριο.

Σηματοδότηση για τους επισκέπτες και η χρήση των γραμμωτών κωδίκων (Barcodes)

Οι γραμμωτοί κώδικες¹⁸ μπορεί να προέρχονται από τον κώδικα Μόρς που εφευρέθηκε τον 19ο αιώνα. Παρόλο που η σχέση μεταξύ των γραμμικών κωδίκων και του τουρισμού δεν είναι αμέσως εμφανής, ο τομέας αυτός πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά εν όψει των νέων τεχνολογιών πληροφορικής που παρεμβαίνουν στον κλάδο του τουρισμού. Στην ουσία, οι γραμμικοί κώδικες είναι γραφικά σύμβολα, αλλά διαβάζονται από μηχανήματα (σαρωτές). Στην πιο κοινή τους μορφή, οι γραμμικοί κώδικες είναι μια σειρά από εναλλασσόμενες σκούρες και πιο ανοιχτόχρωμες γραμμές, με διαφορετικά πλάτη, που αντανακλούν φως εντός αποδεκτών ορίων ανάκλασης όπως ορίζεται από τις προδιαγραφές. Τα περισσότερα γραμμικά σύμβολα είναι αμφίδρομα, δηλ. ο φορέας δεδομένων μπορεί να διαβαστεί από τα αριστερά προς τα δεξιά και από τα δεξιά προς τα αριστερά.

Χρησιμοποιούνται όλο και πιο πολύ για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και των υπηρεσιών και για τη βελτίωση της ακρίβειας και της αποτελεσματικότητας του γεμίματος και του προσδιορισμού μέσω της γρήγορης ηλεκτρονικής σάρωσης¹⁹. Οι γραμμικοί κώδικες χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση αποσκευών στα αεροδρόμια ή για να επιτρέπουν στους επισκέπτες που κατέχουν εισιτήριο να εισέλθουν σε μια συγκεκριμένη περιοχή ή σε κάποιο μουσείο ή θεματικό πάρκο, κτλ. Στο εγγύς μέλλον, οι γραμμικοί κώδικες είναι πολύ πιθανό ότι θα χρησιμοποιηθούν στα ηλεκτρονικά συστήματα οδήγησης για τον καθορισμό της θέσης του οδηγού σε σχέση με έναν συγκεκριμένο προορισμό, μια συγκεκριμένη τοποθεσία ή αξιοθέατο.



¹ Για παράδειγμα, στην Αργεντινή τα τουριστικά σήματα περιλαμβάνονται στον Νόμο περί Εθνικών Μεταφορών που ισχύει για όλο τον κλάδο και το «Εθνικό σύστημα για τα τουριστικά σήματα» περιλαμβάνει γραφικά σύμβολα για δρόμους, στάσεις και αστικές τοποθεσίες ως αναπόσπαστο μέρος ενός συστήματος πληροφοριών τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους τουρίστες.

² Από την εμπειρία (η οποία προέρχεται από την έρευνα που εκπονήθηκε κατά τα έτη 1997-1998) προκύπτει ότι μόνο μερικές χώρες και περιοχές έχουν κανονισμούς σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Έξι χώρες απάντησαν θετικά: Ισημερινός, Φινλανδία, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), Λεσότο, Μεξικό και Τουρκία.

³ Το Περού έχει εκδώσει επίσης ένα Εγχειρίδιο με θέμα τα τουριστικά σήματα. Εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 288-86-ITI / TUR Υπουργική Απόφαση (Υπουργείο Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Τουρισμού και Ενσωμάτωσης, 2η έκδοση, 1991) και καλύπτει τις διαδικασίες σχεδιασμού και τα κύρια τουριστικά σήματα σε δρόμους και αστικές περιοχές.

Η περίπτωση αυτή παρουσιάζεται περαιτέρω.

⁴ Το Μαρόκο αναφέρει ότι ξόδεψε το αντίστοιχο ποσό των 100.000 Δολαρίων Αμερικής το 1997. Το σύστημα Σηματοδότησης για τους Επισκέπτες της Ιορδανίας αναπτύχθηκε με την υποστήριξη του USAID για το ποσό των 125.000 Δολαρίων Αμερικής.

⁵ Επιτροπή Τουρισμού Δυτικής Αυστραλίας, Ιούνιος 1995

⁶ Στις παρούσες *Κατευθυντήριες Γραμμές για τα Τουριστικά Σήματα* οι τύποι σημάτων καθορίζονται ως εξής: Σήματα τουριστικών υπηρεσιών που καλύπτουν τομείς όπως οι ακόλουθοι:

- εγκαταστάσεις διαμονής
- βενζινάδικα
- κέντρα πόλεων
- τοπικές επιχειρήσεις
- αθλητικά γεγονότα
- σημεία ενημέρωσης τουριστών
- κέντρα ενημέρωσης τουριστών
- αεροδρόμια

Σήματα Αξιοθέατων

- εθνικά πάρκα
- φυσικά χαρακτηριστικά
- εμπορικές τουριστικές λειτουργίες
- οινοποιεία που προμηθεύουν με τρόφιμα τους τουρίστες
- ιστορικές τοποθεσίες και πόλεις
- προστασία τοπίων
- πολιτιστική κληρονομιά

Τα σήματα προορισμού (τα σήματα αυτά χρησιμοποιούνται σε γενικές γραμμές σε συνδυασμό με χάρτες και θεωρούνται ως εργαλεία ενίσχυσης, διαβεβαιώνοντας τους οδηγούς ότι προχωρούν προς τη σωστή κατεύθυνση)

- προειδοποιητικά σήματα
- σήματα διασταυρώσεων
- σήματα δακτυλοθέσιου
- σήματα θέσης
- σήματα επισήμανσης διαδρομής (χρησιμοποιούνται για τους Οδηγούς Τουρίστες)

⁷ Αρ. 288-86-ITI / TUR, Υπουργείο Βιομηχανίας, Εμπορίου, Τουρισμού και Ενσωμάτωσης, 2^η έκδοση, 1991.

⁸ Ministère du tourisme et Ministère de l'Équipement, du Logement et des Transports, Signalisation touristique: Guide, Direction des Journaux officiels, Paris, mars 1992. Επιπλέον, το 1993, το Γαλλικό Υπουργείο Τουρισμού πρότεινε ένα γραφικό διάγραμμα για πληροφορίες σε πολλές γλώσσες για οδικά σήματα που αφορούν στο Γαλλικό πολιτισμό και τη φυσική κληρονομιά, ιδιαίτερα για τον αγροτικό τουρισμό και τον οικοτουρισμό. Αυτό το γραφικό διάγραμμα καθορίζει τις διαστάσεις, τις προδιαγραφές παραγωγής, τα χρώματα και το πλάνο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για σημαντικές πληροφορίες για επισκέπτες, στα Γαλλικά και σε άλλες τρεις ξένες γλώσσες.

⁹ Guide relatif aux relais d'information service, Journal Officiel, Paris, janvier 1985.

¹⁰ δημοσιεύθηκε από τη Βρετανική Αρχή Τουρισμού σε συνεργασία με: το Αγγλικό Συμβούλιο Τουρισμού, το Συμβούλιο Τουρισμού της Σκωτίας, το Συμβούλιο Τουρισμού της Ουαλίας, το Συμβούλιο Τουρισμού της Βορείου Ιρλανδίας, την Επιτροπή Υπαίθρου.

¹¹ Η σειρά με την οποία ταξινομούνται οι χώρες και οι περιοχές ακολουθεί την περιφερειακή ανάλυση που χρησιμοποιείται από τον ΠΟΤ (Αφρική, Λατινική Αμερική, Ασία και Ειρηνικός, Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Νότιος Ασία). Η λίστα δεν περιλαμβάνει τα πάντα αλλά αποτελεί απλά ένα παράδειγμα που προέρχεται από την έρευνα του ΠΟΤ για το 1998.

¹² Ορισμένα παραδείγματα που αφορούν στους αρμοδίους για τη σηματοδότηση και την επισήμανση σύμφωνα με την έρευνα του ΠΟΤ: Μαλάουι, Εταιρεία Υπηρεσιών Λίμνης Μαλάουι. Τσέχικη Δημοκρατία, Τσέχικος Σύλλογος Τουρισμού. Φινλανδία, τοπικές υπηρεσίες τουρισμού. Ισραήλ, Εταιρεία Προστασίας της Φύσης. Ιταλία, ιδιοκτήτες ή / και δικαιούχοι σε σχέση με τις διαδρομές και τα μονοπάτια. Σλοβακία: Αθλητικός Οργανισμός Σλοβακίας, Σύλλογος Τουρισμού Σλοβακίας.

¹³ Στα Γαλλικά, Federation Francaise de Randonnee pedestre (FFRP).

¹⁴ Σε ορισμένες χώρες όπως είναι η Μαλαισία, το μπλε χρώμα χρησιμοποιείται για να δηλωθεί η μεγάλη δυσκολία_ στη Νέα Ζηλανδία, ένα διπλό μαύρο διαμάντι χρησιμοποιείται για να δηλωθεί η πολύ μεγάλη δυσκολία, ένα μπλε τετράγωνο για τη μέση δυσκολία και ένας πράσινος κύκλος για τις εύκολες διαδρομές.

¹⁵ Ορισμένες φορές, σημαίνει ότι ο χρήστης καλείται, πριν να αρχίσει το σκι, την αναρρίχηση, ή την πεζοπορία, να το αναφέρει στις περιπολίες.

¹⁶ Guide Signaletique Touristique, France, idem.

¹⁷ Στην έρευνα του ΠΟΤ, κάποιες χώρες (π.χ. Λεσότο, Αργεντινή, Κίνα, Μακάο, Κύπρος, Σλοβακία) δήλωσαν ότι διαθέτουν διαδρομές και μονοπάτια, αλλά δεν τα προσδιόρισαν. Σε κάθε περίπτωση, συνιστάται ο εξοπλισμός των διαδρομών και των μονοπατιών με συγκεκριμένη ταυτότητα με τη χρήση ενός ονόματος ή / και γραφικού συμβόλου (λογότυπο) ή και των δύο.

¹⁸ Η πρώτη ευρεσιτεχνία για τους γραμμικούς κώδικες καταχωρήθηκε το 1952 ως φορέας δεδομένων για το εμπόριο και τον κατασκευαστικό κλάδο.

¹⁹ «Όταν τυποποιηθεί αυτή η παγκόσμια δυνατότητα μπορεί να ενισχύσει τις διεθνείς σχέσεις, να καθορίσει το κόστος της ανανέωσης των πινακίδων και τη μορφή διαχείρισης καταγραφής, να αυξήσει τη δυνατότητα ανταπόκρισης στη ζήτηση των πελατών, και να επιταχύνει την παροχή προϊόντων μέσα από την αλυσίδα.» ISO Bulletin, How bar codes perform: A global primer, Αύγουστος 1997, σελ. 11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ

Η διεθνής συνεργασία για τα σήματα και τα σύμβολα του τουρισμού ξεκίνησε ήδη πριν από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η συνεργασία αυτή χρειάζεται ακόμα, ίσως περισσότερο από ότι στο παρελθόν, λόγω των συνεχώς αυξανόμενων μετακινήσεων ανθρώπων από διαφορετικούς πολιτισμούς και κοινωνίες, της ραγδαίας αύξησης των τουριστικών διαδρομών, του ανταγωνισμού που βασίζεται στην εταιρική ταυτότητα, κτλ. Κατά τα τελευταία πενήντα χρόνια, έχουν κάνει την εμφάνισή τους δύο επιτυχημένες τάσεις:

- Οι χώρες και οι περιοχές ακολουθούν τις διεθνείς συνθήκες, περιφερειακές ή αμφίπλευρες συμφωνίες¹ για την καθιέρωση συμβόλων για την πληροφόρηση του κοινού ή ακόμα και όργανα που έχουν συμφωνηθεί από επαγγελματίες ή εμπορικούς συνεταιρισμούς (π.χ. στον ξενοδοχειακό τομέα²). Το 1949, υιοθετήθηκε μια Συμφωνία για την Οδική Κυκλοφορία και ένα Πρωτόκολλο για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα. Η αναθεώρησή τους πραγματοποιήθηκε από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών (ECOSOC) μέσω των αποφάσεων του 967 (XXXVI) ημερομηνίας 25 Ιουλίου 1963, 1034 (XXXVII) ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1964 και 1082B (XXXIX) του Ιουλίου του 1965. Ως επόμενο βήμα, υιοθετήθηκε η Συμφωνία για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα της Βιέννης το 1968.
- Πρόσφατα, χώρες, περιοχές, βιομηχανικοί τομείς ή εταιρείες τείνουν περισσότερο να αντιστρέφουν τη διαδικασία υιοθέτησης συμβόλων και προτύπων που συνιστώνται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Τυποποίηση (ISO) μέσω των εθνικών οργάνων τυποποίησης και των τεχνικών επιτροπών. Η τάση αυτή υποστηρίζεται από διεθνείς υπηρεσίες όπως είναι το ICAO, IMO, UIC και τελευταίως ο ΠΟΤ, και χαρακτηρίζεται από τις συνεργασίες μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Το κύριο διεθνές όργανο που ενδιαφέρει τον τουρισμό συνεχίζει να είναι η Συμφωνία για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα (Βιέννη, 1968). Οι προσπάθειες των διεθνών οργανισμών που στοχεύουν στην εναρμόνιση και την τυποποίηση της σηματοδότησης για τους επισκέπτες πρέπει να συνεχιστούν και να ενισχυθούν³.

Η παρούσα πράξη του ΠΟΤ ακολουθεί την τάση αυτή και προβλέπει έναν αριθμό συγκεκριμένων συστάσεων καταγράφοντας την επικρατούσα κατάσταση και τις καλύτερες πρακτικές στον τομέα.

I. ΚΥΡΙΑ ΔΙΕΘΝΗ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η Συμφωνία για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα

Η Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για την Οδική Κυκλοφορία συγκλήθηκε στη Βιέννη με πρόκληση της Κυβέρνησης της Αυστρίας από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με τις αποφάσεις 1129 (XLI) και 1203 (LII) που υιοθετήθηκαν από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο στις 27 Ιουλίου του 1966 και στις 26 Μαΐου του 1967.

Η Τελική Πράξη της Συνέλευσης της Βιέννης περιέχει την Απόφαση 1129 (XLI) του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου αναφορικά με τη Συμφωνία για την Οδική Κυκλοφορία και τη Συμφωνία για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα. Αυτή η τελευταία αποτελεί το πρώτο διεξοδικό εργαλείο για την τυποποίηση των σημάτων και των συμβόλων που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τον τουρισμό. Αμφότερες οι Συμφωνίες υιοθετήθηκαν στις 8 Νοεμβρίου του 1968.

Η Συμφωνία για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα αναθεωρήθηκε το 1995 όσον αφορά στα ειδικά σήματα οδηγίων και στα σήματα σημείων παροχής υπηρεσιών (E / Conf. 56 / 17 / Rev.1 / Amend.1)⁴.

Εν τω μεταξύ, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση του 1971 που συμπληρώνει τη Συμφωνία περιέχει διατάξεις σχετικά με τα σήματα που δηλώνουν τα αξιοθέατα και τα σήματα που δίνουν κατευθύνσεις (για τον τουρισμό)⁵.

Η λίστα των 113 σημάτων και συμβόλων που καλύπτεται από τη Συμφωνία παρουσιάζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 του παρόντος Εγχειριδίου (Τα τυποποιημένα σήματα της Συμφωνίας για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα, Βιέννη, 1968).

ΚΥΡΙΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Πέντε ήταν οι συστάσεις που προτάθηκαν για την εγκατάσταση και τον προσδιορισμό των τουριστικών σημάτων:

1. *"Λήψη μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης των τουριστικών σημάτων απαγορεύοντας την εγκατάστασή τους εκτός και αν είναι αδιαμφισβήτητα χρήσιμα για την αποφυγή απόσπασης της προσοχής των οδηγών μέσα από την εκτεταμένη σηματοδότηση καθώς η προσοχή τους θα πρέπει να εστιάζεται πάνω από όλα στα σήματα που είναι απαραίτητα για τη δόμηση της κατεύθυνσης και για τη διασφάλιση της κυκλοφοριακής ασφάλειας.*
2. *Μην τοποθετείτε τέτοια σήματα όπου υπάρχει ήδη ένας αριθμός σημάτων που δίνουν οδηγίες ή υποδείξεις ιδιαίτερης σημασίας για την κυκλοφοριακή ασφάλεια, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι χρήστες θα δώσουν προτεραιότητα στις οδηγίες ή τις υποδείξεις για την ασφάλειά τους ή για την αποσαφήνιση των διαδρομών.*
3. *Τοποθετείτε τουριστικά σήματα μόνο σε λογικά κοντινή απόσταση από τα μέρη ή τα κέντρα που πρέπει να δηλωθούν για να αποφευχθεί ο ευτελισμός των σημάτων και ο πολλαπλασιασμός των σημάτων που δεν είναι ουσιαστικής σημασίας για την επιλογή της διαδρομής.*
4. *Να γίνεται σαφής η διαφορά μεταξύ των τουριστικών σημάτων και των άλλων τύπων οδικών σημάτων διατηρώντας τα τετράγωνα ή τρίγωνα σχήματα ή το σχήμα ενός βέλους και χρησιμοποιώντας, όπου είναι δυνατό, το καφέ ή το λευκό χρώμα ή έναν συνδυασμό αυτών των δύο*

χρωμάτων, ενώ θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα τουριστικά σήματα που καλύπτονται από τη Συμφωνία της Βιέννης για τα οδικά σήματα είναι εκείνα που χρησιμοποιούνται πάντα έναντι άλλων τύπων.

5. Το συντομότερο δυνατό, αντικαταστήστε τα ονόματα στα τουριστικά σήματα με σύμβολα ή ιδεογράμματα για να διασφαλιστεί ότι τα σύμβολα αυτά θα γίνονται αντιληπτά και κατανοητά χωρίς δυσκολία και κατά το δυνατό περισσότερο, να είναι ίδια στις διάφορες χώρες".⁶

Επιπλέον, τα σήματα που δηλώνουν αξιοθέατα που διαφέρουν από αυτά που παρουσιάζονται στη Συμφωνία για τα οδικά σήματα και σύμβολα πρέπει να σχεδιάζονται και να τοποθετούνται σε συμφωνία με τις ακόλουθες αρχές:

- «Τα σήματα για τα αξιοθέατα πρέπει να τοποθετούνται μόνο όπου η χρησιμότητά τους είναι αδιαμφισβήτητη. Η σπουδαιότητά τους δεν πρέπει να υποτιμάται και η προσοχή των οδηγών δεν πρέπει να αποσπάται από την παρουσία πολλών σημάτων.»
- «Καθώς οι οδηγοί πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στους οδικούς κανονισμούς και τις πληροφορίες που έχουν στόχο να διασφαλίσουν ασφάλεια ή σαφήνεια, τα σήματα για τα αξιοθέατα δεν πρέπει ποτέ να τοποθετούνται σε μέρη όπου υπάρχουν ήδη αρκετά σήματα που δίνουν οδηγίες ή υποδείξεις που είναι ιδιαίτερης σημασίας για την ασφάλεια της κυκλοφορίας.»
- «Τα σήματα που αφορούν σε αξιοθέατα πρέπει να τοποθετούνται κυρίως σε λογικά κοντινή απόσταση από τα μέρη ή τα κέντρα που υποδεικνύουν.»
- «Το καφέ χρώμα που χρησιμοποιείται για τα σήματα των αξιοθέατων δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ποτέ για άλλα οδικά σήματα. Συνιστάται οι χώρες που χρησιμοποιούν άλλα χρώματα για να υποδείξουν αξιοθέατα να τα αντικαθιστούν σταδιακά με σήματα που έχουν καφέ φόντο και λευκά σύμβολα ή / και γράμματα σε ανοιχτόχρωμο φόντο.»
- «Οποιαδήποτε γράμματα που ενδεχομένως να χρησιμοποιούνται για τα αξιοθέατα για τους τουρίστες, όπου αυτό είναι εφικτό, θα πρέπει να αντικαθίστανται από σύμβολα ή ιδεογράμματα έτσι ώστε τα σήματα να γίνονται εύκολα κατανοητά από τους αλλοδαπούς οδηγούς.»

Η Συμφωνία για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα καθορίζει επίσης ότι τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα περιορίζουν τον αριθμό τύπων Σημάτων που υιοθετούνται, στον ελάχιστο απαιτούμενο και θα αναπτύσσουν ένα περιεκτικό σύστημα (κεφάλαιο I, άρθρο 4):

- (α) όλα τα οδικά σήματα, τα φανάρια της τροχαίας και οι οδικές επισημάνσεις που είναι τοποθετημένα στην περιοχή τους θα αποτελούν ένα ενιαίο και περιεκτικό σύστημα και θα είναι σχεδιασμένα και τοποθετημένα κατά τρόπο τέτοιο ώστε να αναγνωρίζονται εύκολα,
- (β) ο αριθμός των τύπων σημάτων θα είναι περιορισμένος και τα σήματα θα τοποθετούνται μόνο στα σημεία που θεωρούνται χρήσιμα,
- (γ) τα σήματα επισήμανσης κινδύνου θα τοποθετούνται σε ικανοποιητική απόσταση από τα εμπόδια για να δοθεί στους οδηγούς επαρκής χρόνος αντίδρασης.

Απαγορεύεται:

- η προσθήκη σε ένα σήμα, στο στήριγμα αυτού ή σε οποιοδήποτε άλλο μέσο ελέγχου της κυκλοφορίας ο,τιδήποτε δεν σχετίζεται με τον σκοπό του εν λόγω σήματος ή μέσου. Εάν,

ωστόσο, τα Συμβαλλόμενα Μέρη ή οι αντιπρόσωποι αυτών εξουσιοδοτήσουν έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό να τοποθετήσει ενημερωτικά σήματα, μπορούν να επιτρέψουν να εμφανίζεται το έμβλημα του εν λόγω οργανισμού πάνω στο σήμα ή στο στήριγμα αυτού υπό την προϋπόθεση ότι δεν μειώνει την ευκολία κατανόησης του εν λόγω σήματος.

- η τοποθέτηση οποιασδήποτε πινακίδας, ειδοποίησης, επισήμανσης ή εμβλήματος που μπορεί να μπερδέψει κανείς με σήματα ή άλλα σύμβολα του ελέγχου κυκλοφορίας, μπορεί να μειώσει την ορατότητα ή την αποτελεσματικότητα αυτών των τελευταίων, ή μπορεί να εκπλήξει τους οδηγούς ή να αποσπάσει την προσοχή τους κατά τρόπο που να αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια της κυκλοφορίας,
- η τοποθέτηση στα πεζοδρόμια και στις άκρες του δρόμου συσκευών ή εξοπλισμών που παρεμποδίζουν χωρίς λόγο την κίνηση των πεζών, ιδιαίτερα των ηλικιωμένων ή των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ως εκ τούτου, για την προετοιμασία της Ευρωπαϊκής Σύμβασης που συμπληρώνει τη Συμφωνία, το Ευρωπαϊκό Συνέδριο των Υπουργών Μεταφορών συμφώνησε πάνω στις ακόλουθες βασικές αρχές για τα τουριστικά σήματα.⁷

«Αρχή της ασφάλειας: η ασφάλεια του χρήστη δεν πρέπει να επηρεάζεται από την παρουσία υπερβολικού αριθμού σημάτων κατά μήκος των δρόμων. Τα τουριστικά σήματα θα πρέπει ως εκ τούτου να μην τοποθετούνται εκεί όπου ήδη υπάρχουν οδικά σήματα, ιδιαίτερα εκείνα που δίνουν οδηγίες... Η σωστή τοποθέτηση των οδικών σημάτων βοηθάει τους οδηγούς στο να αποφασίσουν προς ποια κατεύθυνση θέλουν να κινηθούν. Αυτό σημαίνει ότι τα τουριστικά σήματα αποτελούν ένα σημαντικό στοιχείο ασφάλειας.

«Αρχή της εγγύτητας: τα σήματα και οι πινακίδες δεν πρέπει να τοποθετούνται πολύ μακριά από τα αξιοθέατα, τα μνημεία ή τις υπηρεσίες στα οποία έλκεται η προσοχή. Εάν σε ορισμένες περιπτώσεις κρίνεται απαραίτητο να διατηρηθεί η ιδέα των τουριστικών επισημάνσεων, ένα σήμα κατεύθυνσης θα πρέπει να τοποθετείται σε ευλόγως κοντινή απόσταση για να αποφευχθεί η ανάγκη για μεγάλο αριθμό σημάτων. Όσον αφορά στη συγκεκριμένη αρχή λίγες είναι οι εξαιρέσεις που μπορούν να γίνουν όταν το υπό εξέταση μέρος θεωρείται ότι έχει μεγάλη σημασία για μια ολόκληρη περιοχή ή εάν βρίσκεται στο τέλος μια διαδρομής έτσι ώστε οι οδηγοί να χρειάζονται συνεχή καθοδήγηση αρκετά πριν πλησιάσουν στο εν λόγω σημείο.

«Αρχή της ιδιαιτερότητας: τα τουριστικά σήματα θα πρέπει να διαφοροποιούνται, αφενός, από τα διαφημιστικά σήματα όπως είναι τα εμπορικά σήματα και οι εμπορικές επωνυμίες και, αφετέρου από τα σήματα που ρυθμίζουν τη χρήση των δρόμων.»

Σύσταση πάνω στο σήμα "i" , επίσημο σήμα τουριστικών πληροφοριών (σήμα "i" ή "i ")

Το σήμα "i" ή "i" προτάθηκε από τη Διεθνή Ένωση των Επίσημων Οργανισμών Τουρισμού (προκάτοχος του ΠΟΤ) για να δηλώσει την τοποθεσία ενός γραφείου πληροφοριών για τους τουρίστες. Είναι η πρώτη προσπάθεια για καθιέρωση ενός τουριστικού συμβόλου από ένα διεθνές όργανο στον τομέα του τουρισμού.

Σε μια συνάντηση της Περιφερειακής Επιτροπής του ΙΟΥΤΟ για την Ευρώπη που διεξήχθη στο Άμστερνταμ (Ολλανδία) στις 28 Απριλίου του 1975, διαπιστώθηκε ότι οι περισσότερες χώρες είχαν υιοθετήσει το σήμα με το γράμμα "i" ή "i" για να δηλώσουν την τοποθεσία ενός γραφείου πληροφοριών με ένα σήμα που να συμφωνεί με ένα από τα δύο μοντέλα που δίδονται πιο κάτω. Το σύμβολο που εμφανίζεται σε ένα από τα δύο μοντέλα πινακίδας μπορεί να χρησιμοποιηθεί με

ένα σήμα κατεύθυνσης όπως στα παραδείγματα Ε.7 και Ε.8 που δίδονται στην ενότητα Β του Παραρτήματος 5 της Συμφωνίας για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα (ένα μπλε γράμμα σε λευκό τετράγωνο με μπλε φόντο).



Οι περισσότερες χώρες έχουν υιοθετήσει ένα από τα δύο τυπικά σήματα "i" (i ή *i*) που προτάθηκαν από το ΙΟΥΟΤΟ για να δηλώσουν την τοποθεσία ενός γραφείου πληροφοριών τουρισμού. Παρά την ύπαρξη του επίσημου σήματος τουριστικών πληροφοριών και τη χρήση του, δεν υπάρχει καμία διεθνής συμφωνία σχετικά με τους όρους αναφοράς του, δηλ. ποιος μπορεί να το χρησιμοποιήσει, τι τύπο παροχής πληροφοριών συνεπάγεται (ιδιαίτερα εάν πρόκειται για υπηρεσίες με καταβολή αντιτίμου ή δωρεάν υπηρεσίες), κατά πόσο χρειάζεται εξουσιοδότηση για τη χρήση του, κτλ ⁸.

Η ισχύουσα πιο δημοφιλής παραλλαγή του επίσημου σήματος τουριστικών πληροφοριών είναι όταν το σήμα "i" (ή το "*i*") συνοδεύεται από ένα ερωτηματικό. Η πρακτική αυτή έχει υιοθετηθεί σε όλες τις περιοχές (συμπεριλαμβανομένης και της Ευρώπης) και προτιμάται εκτός της Ευρώπης⁹, ιδιαίτερα σε μέρη όπου το Λατινικό αλφάβητο χρησιμοποιείται λιγότερο ή δεν χρησιμοποιείται καθόλου. Στην περιοχή του ΑΡΕC, εξετάζεται το ενδεχόμενο (μια πρόταση του ΑΡΕC ΤWG) να συσταθεί επισήμως η χρήση του ερωτηματικού.

Η ανεπίσημη σύσταση του ΠΟΤ «θεωρεί ότι η ισχύουσα κατάσταση του σήματος δεν είναι πάντα σαφής για τους πραγματικούς και πιθανούς χρήστες και δικαιούχους

1. επαναβεβαιώνει την εν λόγω σύσταση για χρήση του σήματος "i" (ή "*i*") προκειμένου να:
 - (α) δηλωθεί η τοποθεσία των γραφείων τουριστικών πληροφοριών για το κοινό
 - (β) δηλωθούν όλα τα άλλα μέρη, είτε επίσημα είτε ιδιωτικά, όπου παρέχονται τουριστικές πληροφορίες χωρίς χρέωση για το ευρύ κοινό
 - (γ) δηλωθεί η διαθεσιμότητα τουριστικών πληροφοριών σε έντυπη, ηλεκτρονική μορφή ή υπό τη μορφή πολυμέσων
2. συνιστά την εναλλακτική χρήση σε αυτές τις περιπτώσεις το σήμα "i" (ή "*i*") να συνοδεύεται από ένα ερωτηματικό.»

Η από κοινού έκδοση των IMO και ICAO πάνω στα διεθνή σήματα στα αεροδρόμια και τους λιμένες

Το Συμβούλιο του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) δημοσίευσε το 1970 (Έγγραφο 9430) «ένα σύνολο τυπικών σημάτων για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής χρήσης των τερματικών σταθμών των αεροδρομίων από τους ταξιδιώτες και άλλους χρήστες". Το μέτρο αυτό ελήφθη για να παρέχει καθοδήγηση σε αρχές πολλών αεροδρομίων που είχαν να αντιμετωπίσουν την αυξανόμενη συγκέντρωση ατόμων στα κτήρια των σταθμών και ήταν υποχρεωμένοι να τροποποιήσουν ή να επεκτείνουν τις εγκαταστάσεις τους. Τα σήματα δοκιμάστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν και τα νέα και αναθεωρημένα σήματα δημοσιεύθηκαν το 1984 ως τη δεύτερη έκδοση του Εγγράφου 9430.

Το 1987, η προσοχή της Επιτροπής Διευκόλυνσης του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (IMO) εστιάστηκε στη δημοσίευση του ICAO Έγγραφο 9430. Σύμφωνα με αυτή την Επιτροπή του IMO η πλειονότητα των σημάτων που περιέχονταν στο εν λόγω έγγραφο ήταν κατάλληλα για τη χρήση στους λιμένες και συμφώνησε να έρθει σε διαβουλεύσεις με το ICAO με την προοπτική της από κοινού έκδοσης των εν λόγω σημάτων και συμβόλων τόσο για τους σταθμούς των λιμένων όσο και για εκείνους των αεροδρομίων.

Προηγουμένως, κατά τη διάρκεια της δέκατης συνεδρίασης της Συνέλευσης του IMO τον Νοέμβριο του 1977, μια νέα συνιστώμενη πρακτική υποδείκνυε:

«Για χρήση στους σταθμούς των λιμένων και μέσα στα πλοία για τη διευκόλυνση και τη διεκπεραίωση της διεθνούς ναυτιλιακής κυκλοφορίας, οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να υλοποιήσουν, ή εκεί όπου το θέμα δεν εμπίπτει στη δικαιοδοσία τους, να συστήσουν στα αρμόδια μέρη της χώρας τους την υλοποίηση, τυποποιημένων διεθνών σημάτων και συμβόλων τα οποία έχουν αναπτυχθεί ή έχουν εγκριθεί από τον Οργανισμό σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, είναι κοινά σε όλα τα μέσα μεταφοράς.»

Το 1993, τα Συμβούλια του ICAO και IMO ενέκριναν μια νέα έκδοση του Εγγράφου 9430 ως κοινή δημοσίευση των ICAO / IMO για τη συνεισφορά στην ενιαία και παγκόσμια υιοθέτηση των σημάτων στα διεθνή αεροδρόμια και στους λιμένες με τίτλο «Διεθνή σήματα για την παροχή καθοδήγησης σε άτομα στα αεροδρόμια και τους λιμένες». Δημοσιεύθηκε στο 1995¹⁰.

Σύμφωνα με τη δημοσίευση των ICAO / IMO ο αριθμός των χρησιμοποιούμενων σημάτων θα πρέπει να διατηρείται στο ελάχιστο ανάλογα με τις ανάγκες για την παροχή καθοδήγησης στο κοινό. Κάποιες φορές, οι αρχές μπορεί να επιθυμούν να τοποθετήσουν επιπλέον σήματα. Δεν κρίθηκε κατάλληλο να εξεταστεί το ζήτημα των σημάτων αυτών κατά την ανάπτυξη των τυπικών διεθνών σημάτων, για παράδειγμα τα σήματα που καλύπτονται από εθνικούς οικοδομικούς κανονισμούς και τα οποία είναι σχεδιασμένα για την άνεση των περαστικών παρά για τη διευκόλυνση της μετακίνησής τους μέσα στους τερματικούς σταθμούς.

Οι γενικές αρχές σε σχέση με τη χρήση των σημάτων και τη λίστα με τα 42 συνιστώμενα σήματα δίδονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 (Διεθνή σήματα για την παροχή καθοδήγησης σε άτομα στα αεροδρόμια και τους λιμένες).

Η μελέτη του APEC πάνω στην τυποποίηση των συμβόλων για την τουριστική σήμανση¹¹

Το 1997, η Ομάδα Εργασίας Τουρισμού της Οικονομικής Συνεργασίας Ασίας Ειρηνικού (APEC) αποφάσισε να ξεκινήσει μια μελέτη τριών σταδίων με στόχο την τυποποίηση των συμβόλων για τη σηματοδότηση για τους επισκέπτες στις τουριστικές εγκαταστάσεις, υπηρεσίες και μέσα μεταφοράς στις οικονομίες μέλη:

- συγκέντρωση και προσδιορισμός των μεγαλύτερων συστημάτων σηματοδότησης που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος στις οικονομίες μέλη και στους διεθνείς οργανισμούς
- αξιολόγηση της υπάρχουσας σηματοδότησης
- ανάπτυξη μιας στρατηγικής τυποποιημένης σηματοδότησης (αλλά όχι πραγματικός σχεδιασμός της νέας σηματοδότησης και του σχεδίου υλοποίησης).

Οι πληροφορίες συλλέχθηκαν από τις περισσότερες από τις 21 οικονομίες μέλη του APEC (Αυστραλία, Μπρουνέι, Καναδάς, Χιλή, Κίνα, Χονγκ Κονγκ SAR, Κίνα, Ινδονησία, Ιαπωνία, Κορέα, Μαλαισία, Μεξικό, Νέα Ζηλανδία, Παπούα Νέα Γουινέα, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη, Κινέζικη Ταϊπέι, Ταϊλάνδη, Ηνωμένες Πολιτείες) και (Περού, Ρωσία, Βιετνάμ). 13 απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο ελήφθησαν από τις ακόλουθες χώρες: Αυστραλία, Καναδάς (Κεμπέκ, Saskatchewan και Yukon), Χιλή, Κίνα, Κορέα, Μαλαισία, Νέα Ζηλανδία, Περού, Σιγκαπούρη, Κινέζικη Ταϊπέι, Ταϊλάνδη.

Από τα πορίσματα της έρευνας του APEC προέκυψε η ανάγκη για μια πολιτική σηματοδότησης για τους ταξιδιώτες και τους επισκέπτες. Η πρωτοβουλία του APEC είναι η πρώτη εμπειρία τέτοιου είδους στην περιοχή και είναι εύκολο να υιοθετηθεί μια κοινή στρατηγική. Δεν υπάρχουν κύριες διαφορές στο σύστημα που χρησιμοποιείται αυτή τη στιγμή.

Η στρατηγική αυτή έχει στόχο να υποστηρίξει τα ακόλουθα:

- τον συνδυασμό των υφιστάμενων βάσεων δεδομένων συμβόλων των ICAO, IMO, ISO, UIC και WTO, υπό τη διαχείριση ενός και μόνο σώματος, δηλ. το APEC TWG, για την παροχή μίας μόνο βάσης δεδομένων για τις οικονομίες μέλη του APEC,
- τον συνδυασμό των προτύπων των σημερινών οικονομιών μελών του APEC όταν υπάρχουν για να παρέχουν σε αυτή τη βάση δεδομένων σύμβολα και χρωματικές ενδείξεις, που δεν έχουν τυποποιηθεί σε διεθνές επίπεδο,
- την καθοδήγηση στη χρήση των συμβόλων σε ένα περιβάλλον ταξιδιωτών / επισκεπτών και την υιοθέτησή τους με βάση τα πρότυπα των ταξιδιωτών / επισκεπτών τα οποία πρέπει να προετοιμαστούν υπό την καθοδήγηση του ΠΟΤ, ISO και άλλων διεθνών οργανισμών,
- η στρατηγική πρέπει να βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:
 - όσο περισσότερο χρησιμοποιείται ένα σύμβολο, τόσο πιο οικείο καθίσταται: η εισαγωγή περιττών διαφορών συγχέει τον επισκέπτη και περιορίζει την αποτελεσματικότητα των συμβόλων,
 - οι ταξιδιώτες / επισκέπτες συναντούν έναν συνεχώς αυξανόμενο αριθμό συμβόλων: όσο μικρότερος ο αριθμός των εν λόγω συμβόλων, τόσο το καλύτερο (Αρχή ISO).

Την ίδια στιγμή, συνιστάται η πρόβλεψη για μια βαθμιαία ανάπτυξη των προτύπων σηματοδότησης για τους επισκέπτες εστιάζοντας στην αρχή μόνο σε μερικές περιοχές στόχους, για παράδειγμα τουριστικές εγκαταστάσεις και αξιοθέατα.

Σύμβολα προτεινόμενα για το APEC: Έχει καθοριστεί μια λίστα συμβόλων και ενδείξεων. Ορισμένα εξ' αυτών είναι αφηρημένα ως προς τη φύση τους, αλλά είναι πολύ οικεία στους χρήστες. Άλλα είναι καινούργια, αλλά πολύ αντιπροσωπευτικά και φαίνεται ότι μπορούν να προσφέρουν μια καλύτερη ευκαιρία για να γίνουν κατανοητά. Θα πρέπει να αναγνωριστεί ότι καθώς πολλά από τα σύμβολα απευθύνονται σε διεθνείς επισκέπτες, σε ορισμένες οικονομίες-μέλη ενδέχεται να μην γίνουν απολύτως κατανοητά ή να γίνουν λάθος αντιληπτά και αφήνονται στην κρίση του μελών του TWG για να εγκριθούν ή όχι.

Ένας άλλος στόχος είναι να αποφευχθεί η σύγχυση μεταξύ της συμπεριφοράς απαγόρευσης και της υποχρεωτικής συμπεριφοράς. Ορισμένα από τα σύμβολα αυτά μπορεί να συνοδεύονται από κείμενο, όπως είναι η ονομασία του μνημείου, του αξιοθέατου, του τόπου όπου μπορεί να κάνει κανείς κάποια δραστηριότητα, κτλ. Είναι σημαντικό το κείμενο να μην επιφέρει σύγχυση με το νόημα του συμβόλου.

Προς τυποποίηση προτείνονται περίπου 270 σύμβολα τα οποία διαχωρίζονται σε τέσσερις κύριες κατηγορίες:

(α) Ασφάλεια του κοινού και των ταξιδιωτών

(β) Μεταφορά των ταξιδιωτών

(γ) Αξιοθέατα και δραστηριότητες

(δ) Εξοπλισμός και μέσα για τους ταξιδιώτες

Στην τρίτη ομάδα περιλαμβάνονται οι δείκτες διαδρομών και μονοπατιών καθώς και τα συστήματα προειδοποίησης στις παραλίες.

Μια δεύτερη φάση υλοποίησης μπορεί να λάβει χώρα σε συνεργασία με τους ΡΑΤΑ και ΠΟΤ για να συμπεριληφθούν αυτά τα προτεινόμενα βήματα, όπως είναι:

- η σύσταση μιας Ειδικής Επιτροπής,
- η λήψη ομόφωνης απόφασης σε σχέση με τα παραπεμπτικά που πρέπει να υιοθετηθούν ως πρότυπα από το APEC TWG,
- η πρόσκληση του ΠΟΤ, ISO και μεγάλων ταξιδιωτικών και τουριστικών οργανισμών που ενδιαφέρονται στο έργο, να συμμετέχουν στην Ειδική Επιτροπή Σηματοδότησης για τους Επισκέπτες,
- η δημοσίευση ενός οδηγού και φυλλαδίων,
- η δημοσίευση ιστοσελίδων με θέμα Υιοθετούμενα Πρότυπα Παραπεμπτικά Σηματοδότησης για τους Επισκέπτες (υιοθετημένα σχέδια με σχήμα και χρώματα) εντός της περιοχής του APEC,
- η πρόσκληση των οικονομικών μελών να ελέγξουν ορισμένα από τα υιοθετημένα παραπεμπτικά στις δικές τους τουριστικές εγκαταστάσεις και τα αξιοθέατα, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τους που απευθύνονται στους ταξιδιώτες,
- η πρόσκληση των οικονομικών μελών να προβούν στη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την υλοποίηση των υιοθετημένων Τυπικών Παραπεμπτικών.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: ΤΑ ΣΗΜΑΤΑ ΜΠΛΕ ΣΗΜΑΙΑΣ

Το βραβείο της Μπλε Σημαίας είναι ένας τίτλος που δίδεται από την Ομοσπονδία για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Ευρώπη (FEEE)¹² για τη βελτίωση της ποιότητας των παραλιακών προορισμών. Το FEEE προτείνει 12 σήματα για να δηλωθούν τα κριτήρια για τη διαχείριση και την ασφάλεια των ακτών¹³:

- πιστοποιημένα καθαρά ύδατα
- ενημέρωση και περιβαλλοντική εκπαίδευση¹⁴
- καθαρισμός της παραλίας και διάθεση των απορριμμάτων
- ελεγχόμενη προστασία της ζωής των λουόμενων
- ασφαλής και εύκολη πρόσβαση για άτομα με ειδικές ανάγκες
- πρώτες βοήθειες
- απαγόρευση του ελεύθερου κάμπινγκ
- τήρηση των κανονισμών που ισχύουν για την παραλία
- πόσιμο νερό
- υγειονομικές εγκαταστάσεις, όχι συσκευές καθαρισμού στην άμμο
- απαγόρευση πρόσβασης των οχημάτων
- απαγόρευση πρόσβασης για κατοικίδια ζώα

Σήματα που προτείνονται από τη Μπλε Σημαία



- ¹ π.χ. στην Ευρώπη, Νότιο Αμερική (με το SADC), Λατινική Αμερική.
- ² Για παράδειγμα, ΑΗ&ΜΑ στην Νότιο Αμερική.
- ³ Συμπεριλαμβάνονται στρατηγικές συμμαχίες με οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού με στόχο την απόκτηση ομόφωνης απόφασης πάνω στο θέμα της τυποποίησης της σηματοδότησης των επισκεπτών και την πρόσκληση των μελών του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού να λάβουν μέρος, από κοινού με το ISO και άλλα σχετικά όργανα, στις διαδικασίες ελέγχου για νέα σήματα και σύμβολα που υπόκεινται σε τυποποίηση (βλέπε προτάσεις Συμβουλίου της Γραμματείας του ΠΟΤ και συστάσεις για τα τουριστικά σήματα και σύμβολα (QSC 4 / 7 (β), Παράρτημα 1 (ε)).
- ⁴ Σε σχέση με τα τουριστικά σήματα κατεύθυνσης, τρία σήματα προστέθηκαν το 1995:
- **τρένα που μεταγωγούν αυτοκίνητα:** η κατεύθυνση προς το μέρος όπου τα οχήματα φορτώνονται σε τρένα καθώς και η κατεύθυνση για τη φόρτωση του οχήματος σε ένα τρένο για τη διάσχιση μιας σήραγγας.
 - **τρένα:** η κατεύθυνση για τη φόρτωση του οχήματος σε ένα τρένο για τη διάσχιση μιας σήραγγας.
 - **πλοίο:** η κατεύθυνση για την επιβίβαση ενός οχήματος σε πλοίο.
- Τα σύμβολα αυτά πρέπει να έχουν σκούρο χρώμα πάνω σε ανοιχτόχρωμο φόντο.
- ⁵ (Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη, Επιτροπή Μεταφορών στην Ενδοχώρα, Κύρια Ομάδα Εργασίας για τις οδικές μεταφορές, Ομάδα Εργασίας για την ασφάλεια της κυκλοφορίας) Έγγραφο ημερομηνίας 5 Μαΐου 1997 (TRANS / SC.1 / 295 / Rev.3).
- ⁶ Κεφάλαιο I της Συμφωνίας.
- ⁷ Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη, Επιτροπή μεταφορών στην ενδοχώρα, Κύρια Ομάδα Εργασίας για τις Οδικές Μεταφορές, Ομάδα Εργασίας για την Ασφάλεια της Κυκλοφορίας, στην 14η συνεδρίασή της (11-15 Φεβρουαρίου 1991):
- ⁸ Το σήμα "i" χρησιμοποιείται κατά κανόνα σε τουριστικά γραφεία (εθνικά, περιφερειακά, τοπικά), γραφεία πληροφοριών σε σταθμούς λεωφορείων και τρένων, λιμένες και αεροδρόμια, άλλα γραφεία παροχής πληροφοριών για το κοινό και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τουριστικές ή εμπορικές εγκαταστάσεις. Στη Φινλανδία, οι αιτήσεις για χρήση πρέπει να γίνονται στο Φινλανδικό Γραφείο Τουρισμού. Στο Ισραήλ, δεν υπάρχουν κανόνες που να αφορούν τη χρήση του.
- ⁹ Για παράδειγμα στην Αργεντινή: «Όταν το εθνικό σύστημα τουριστικών σημάτων σχεδιάστηκε και συγκρίθηκε με τα παγκόσμια σύμβολα, παρατηρήθηκε ότι η χρήση του ερωτηματικού ήταν διαδεδομένη. Στο σύμβολο τουριστικών πληροφοριών, το κριτήριο που επιλέχθηκε ήταν ότι το ερωτηματικό θα πρέπει να ενσωματώνει το λογότυπο του οργανισμού στον οποίο παραπέμπει.»
- ¹⁰ Την ίδια στιγμή, η Διεθνής Ένωση Σιδηροδρόμων (UIC - International Union of Railways) συνέταξε μια συνοπτική λίστα παρόμοια με τα σύμβολα του IMO και του ICAO με ορισμένες παραλλαγές, για παράδειγμα για τα αναψυκτήρια, τα φαρμακεία, τις εγκαταστάσεις καθαρισμού, τα σύμβολα για τα αναπηρικά καροτσάκια, τη φροντίδα των βρεφών, τις αγορές και άλλα ειδικά σύμβολα όπως είναι το δημόσιο ιματιοφυλάκιο, η επικύρωση εισιτηρίων, ο υπόγειος σιδηρόδρομος, το σημείο ηλεκτρικής ζυριστικής μηχανής, στεγνωτήρα χεριών και χάρτινων πετσετών.
- ¹¹ APEC, TWG 01 / 98, Σιγκαπούρη 1999.
- ¹² Το λογότυπο της Μπλε Σημαίας παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο IV.
- ¹³ Βλ. WTO / UNEP / FEEE, Βραβεία για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των παράλιων: το παράδειγμα της Μπλε Σημαίας, Μαδρίτη, 1996.
- ¹⁴ Τα σήματα που φαίνονται με έντονη γραφή παρουσιάζονται επίσης στο Κεφάλαιο III.

2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

Μια περιεκτική προσέγγιση ως προς τη σηματοδότηση που απευθύνεται στους επισκέπτες

Η ανάπτυξη μιας πολιτικής σηματοδότησης για τους επισκέπτες μπορεί να είναι μια μακρά διαδικασία καθώς πρέπει να γίνει αποδεκτή όχι μόνο από τις κεντρικές αρχές, αλλά και από τις τοπικές και περιφερειακές κοινότητες καθώς και τις ταξιδιωτικές και τουριστικές ενώσεις.

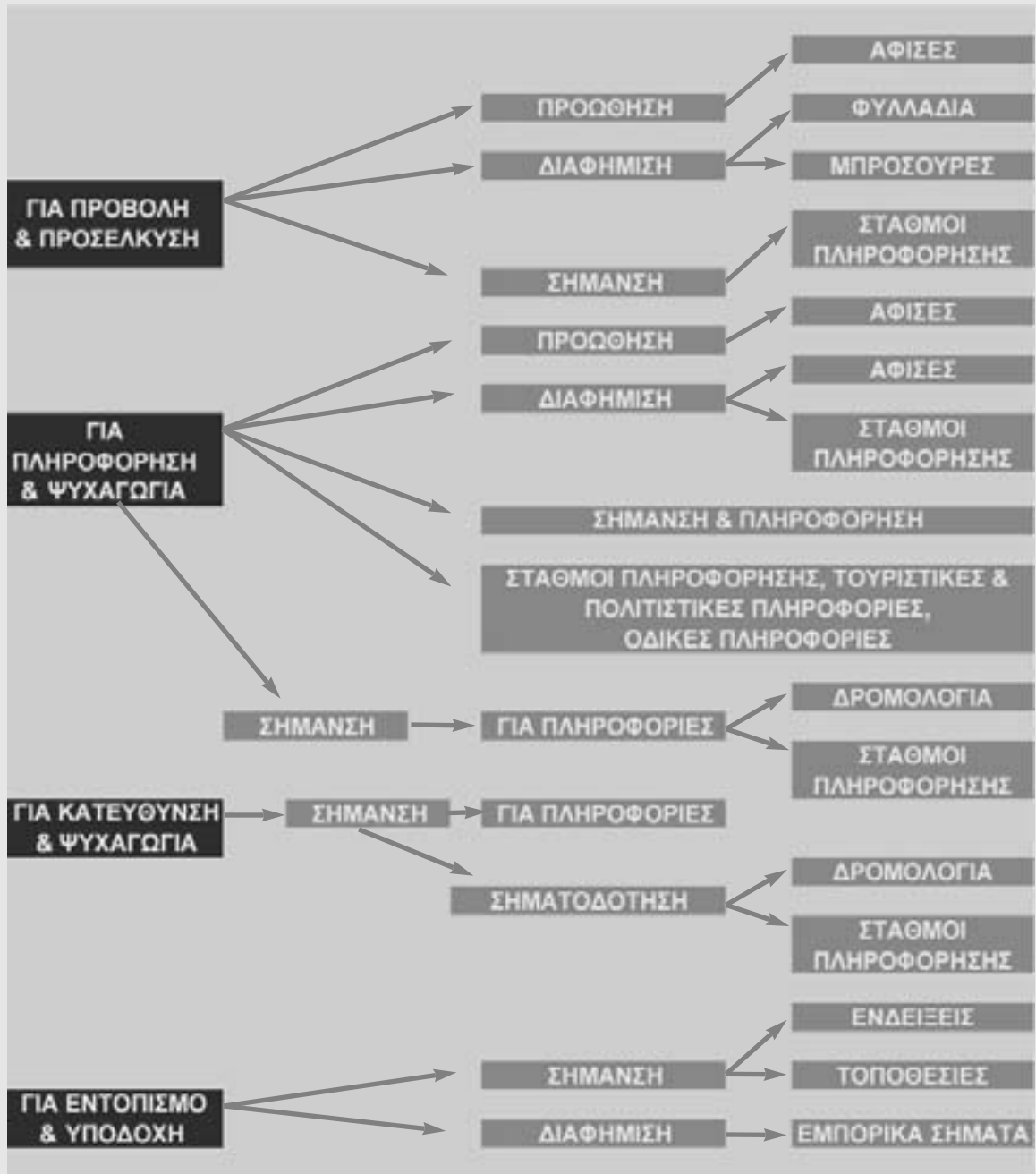
Το γράφημα που ακολουθεί παρουσιάζει ένα σχήμα μιας συνοπτικής προσέγγισης που αφορά στη σηματοδότηση για τους επισκέπτες. Ένα παρόμοιο μοντέλο αναπτύχθηκε από τα Γαλλικά Υπουργεία Τουρισμού και Εξοπλισμού, Στέγασης και Μεταφορών *. Στο επίπεδο σχεδιασμού, τα σύμβολα μπορούν να τυποποιηθούν σύμφωνα με τις ακόλουθες ιδιότητες (στοιχεία): μέγεθος, σχεδίαση γραμμάτων, χρήση κοινών λέξεων και ορολογίας, χρώμα, τοποθεσία (ύψος, απόσταση, τοποθέτηση σε συγκεκριμένα αντικείμενα).

Τα μέσα για τα οποία τυποποιούνται τα σύμβολα (σήματα) ανάλογα με τα πιο πάνω χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

- Χάρτες, συμπεριλαμβανομένων των οδικών χαρτών,
- Σήματα κατεύθυνσης (βέλη ή δείκτες προς έναν προορισμό),
- Τοποθεσία σημάτων για την υπόδειξη της θέσης μιας εγκατάστασης ή μιας υπηρεσίας.

* Ministère du Tourisme et Ministère de l'Équipement, du Logement et des Transports, Signalisation touristique, Guide, Direction des Journaux Officiels, Paris, France, mars 1992.

Μια περιεκτική προσέγγιση ως προς τη σηματοδότηση που απευθύνεται στους επισκέπτες - Σχηματική απεικόνιση



Διαδικασίες ISO για τον καθορισμό και τη δοκιμή των συμβόλων ενημέρωσης του κοινού (αναφέρεται επίσης στη σηματοδότηση που απευθύνεται στους επισκέπτες)

A. Το Πρότυπο ISO 7001

Ένα από τα κύρια βήματα στην υλοποίηση της πολιτικής σηματοδότησης για τους επισκέπτες είναι ο καθορισμός της λειτουργίας των συμβόλων που θα χρησιμοποιηθούν και ο έλεγχος αυτών προκειμένου να γίνει κατανοητό από τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό ατόμων που προέρχονται από διαφορετικούς πολιτισμούς και χρησιμοποιούν διαφορετικές γλώσσες. Οι εν λόγω ορισμοί των λειτουργιών και η δοκιμή της ευκολίας κατανόησης διεξήχθησαν σε σχέση με διεθνή τυποποιημένα παραπεμπτικά όπως είναι το πρότυπο ISO 7001 (διεθνή πρότυπα για τα σύμβολα παροχής πληροφοριών για το κοινό)¹ εκ των οποίων πενήντα επτά παραπεμπτικά υιοθετήθηκαν έως το 2000.

Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO) είναι μια παγκόσμια ομοσπονδία εθνικών οργάνων προτύπων (μέλη ISO). Η εργασία για την προετοιμασία των διεθνών προτύπων εκτελείται κατά κανόνα μέσω των Τεχνικών Επιτροπών ISO. Τα Πρόχειρα Διεθνή Πρότυπα που υιοθετούνται από τις Τεχνικές Επιτροπές κυκλοφορούν στα μέλη για έγκριση πριν να γίνουν αποδεκτά ως διεθνή πρότυπα από το Συμβούλιο του ISO (με την έγκριση από το 75% τουλάχιστον των ψηφοφόρων μελών).

Το ISO έχει συστήσει μια Τεχνική Επιτροπή «Γραφικά Σύμβολα»² (ISO / TC 145)-Υποεπιτροπή SC1 (Σύμβολα παροχής πληροφοριών για το κοινό) που έχει στόχο την τυποποίηση των ιδιοτήτων (στοιχείων) των γραφικών συμβόλων, όπως είναι τα χρώματά τους, όταν τα στοιχεία αυτά αποτελούν μέρος ενός μηνύματος το οποίο στοχεύει να αναπαραστήσει το σύμβολο (για παράδειγμα σύμβολο ασφάλειας ή προειδοποιητικό σήμα παραλίας)³.

Ως αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων⁴, η Γραμματεία του ΠΟΤ κατέληξε ότι το **Πρότυπο ISO 7001** θα πρέπει να διευρυνθεί σε 250 έως 300 παραπεμπτικά, περίπου 40 εκ των οποίων θα πρέπει να έχουν προτεραιότητα δοκιμής και 160 παραπεμπτικά τα οποία θα αναφέρονται σε αξιοθέατα και εξοπλισμό θα πρέπει να ελεγχθούν με τη συγκεκριμένη ομάδα χρηστών (ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία, τουριστικές αρχές). Τα κριτήρια οπτικού σχεδιασμού για τα σύμβολα πληροφόρησης του κοινού καθώς και τα γραφικά σύμβολα που καλύπτουν τις ανάγκες για ενημέρωση από τα άτομα με ειδικές ανάγκες ήταν θέματα που επίσης συζητήθηκαν.

B. Άλλα Πρότυπα ISO που επηρεάζουν άμεσα τη σηματοδότηση που απευθύνεται στους επισκέπτες

Τα βασικά έγγραφα / δημοσιεύσεις για το έργο της τυποποίησης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- ISO / IEC Οδηγίες Μέρος 1, «Διαδικασίες για τις τεχνικές εργασίες», 3η έκδοση, 1995 και Τροποποίηση 1, 1997-04-15
- ISO / IEC Οδηγίες Μέρος 2, «Μεθοδολογία για την ανάπτυξη περαιτέρω Διεθνών Προτύπων», 2η έκδοση, 1992
- ISO / IEC Οδηγίες Μέρος 3, «Κανόνες για τη δομή και τον σχεδιασμό των Διεθνών Προτύπων», 3η έκδοση, 1997.

Περαιτέρω, το ISO / TR 7239 χρησιμοποιείται για τον καθορισμό ενός αριθμού ορισμών και αρχών (ορολογία) σε σχέση με την ανάπτυξη και την εφαρμογή των συμβόλων ενημέρωσης για το κοινό, και θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως οδηγός για την εφαρμογή του Προτύπου 7001⁵.

ISO 3461: Γενικές Αρχές για τα Γραφικά Σύμβολα για χρήση στον εξοπλισμό – Δημιουργία γραφικών συμβόλων: παρέχει λεπτομερείς συμβουλές για τον τρόπο δημιουργίας ενός συμβόλου, υποδεικνύοντας διάφορες πλευρές του γραφικού σχεδιασμού, από τον προσανατολισμό έως το κατάλληλο πάχος της γραμμής.

ISO 3864: 1984 – Χρώματα και σήματα ασφάλειας: παρέχει ένα σύστημα για σήματα ασφάλειας όπου η χρήση των χρωμάτων και του γεωμετρικού σχήματος χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των διαφορετικών κατηγοριών χρήσης ως σήματα απαγόρευσης, υποχρεωτικά σήματα, προειδοποιητικά σήματα και ενημερωτικά σήματα σε σχέση με τις συνθήκες ασφάλειας.

ISO 4196: 1984 – Γραφικά σύμβολα: χρήση βελών.

ISO 6309: 1987 – Προστασία από πυρκαγιά: σήματα ασφάλειας.

ISO / TR 7239: 1984 – Ανάπτυξη και αρχές για την εφαρμογή των ιδεογραμμάτων: παρέχει μια συνοπτική διαδικασία που δίνει έμφαση σε μια αλληλεπιδραστική προσέγγιση στον σχεδιασμό των συμβόλων όπου πρέπει να ελέγχονται τα σύμβολα για ευκολία στην κατανόηση σε κάθε κύκλο της διαδικασίας του σχεδιασμού.

ISO / CD 7239: 1984 – Αρχές για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των συμβόλων πληροφόρησης για το κοινό.

ISO 9241 – 3: 1992 – Εργονομικές απαιτήσεις για γραφειακή εργασία με τερματικά οπτικής εμφάνισης (VDT). Μέρος 3: Απαιτήσεις οπτικής εμφάνισης.

Γ. Τα περιεχόμενα των διαδικασιών του ISO για την ανάπτυξη και τον έλεγχο των συμβόλων ενημέρωσης του κοινού

Το Διεθνές Πρότυπο ISO 9186: 1989 (Πρώτη έκδοση) καθορίζει τη διαδικασία που θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη συγκέντρωση των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάπτυξη των συμβόλων Πληροφόρησης του Κοινού (ISO 7001) καθώς και τη μέθοδο που θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να ελεγχθεί ποια παραλλαγή του συμβόλου είναι η πιο κατάλληλη (όσον αφορά, παραδείγματος χάριν, ένα συγκεκριμένο αξιοθέατο ή σημείο ενδιαφέροντος) και τη μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί για να διαπιστωθεί ο βαθμός στον οποίο μια παραλλαγή ενός συμβόλου μεταβιβάζει το επιθυμητό μήνυμα.

Προετοιμάστηκε από την Τεχνική Επιτροπή ISO / TC 145, (Γραφικά Σύμβολα, Υποεπιτροπή SC1, Σύμβολα πληροφόρησης του κοινού), η έκδοση αυτή είναι υπό αναθεώρηση. Η νέα έκδοση αναμένεται να εκδοθεί το 2000. Τα κύρια στοιχεία της συνοψίζονται πιο κάτω.

Η διαδικασία συνεπάγεται τη χρήση ειδικών για την επίβλεψη και την εκτέλεση του έργου ελέγχου των συμβόλων με τη χρήση διάφορων ομάδων εστίασης που αποτελούνται από το ευρύ κοινό.

«Λόγω πολιτισμικών και τεχνολογικών διαφορών μεταξύ των διαφόρων χωρών, έχει αποφασισθεί να τυποποιείται μόνο το περιεχόμενο της εικόνας των γραφικών συμβόλων, και όχι των καθ' αυτών γραφικών εικόνων. Για κάθε ένα από τα περιεχόμενα των εικόνων που περιλαμβάνονται σε αυτό το Διεθνές Πρότυπο, οι λεπτομέρειες καθορίζονται σε ένα και μόνο φύλλο. Κάθε ένα φύλλο περιέχει επίσης ένα παράδειγμα κατευθυντήριας γραμμής που συμφωνεί με το περιεχόμενο της τυπικής εικόνας. Τα παραδείγματα κατευθυντήριων γραμμών δεν είναι δεσμευτικά, αλλά η χρήση τους πρέπει να ενθαρρύνεται... Στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν δύο σχέδια, το ένα είναι κατάλληλο για αναπαραγωγή ορίων μεγάλης κλίμακας και το άλλο είναι απλοποιημένο για αναπαραγωγή μικρής κλίμακας. Το όρια συνιστώμενου μεγέθους φαίνονται για κάθε μία περίπτωση ξεχωριστά. Σε κάθε περίπτωση, η προσαρμογή για αναπαραγωγή σε πολύ μικρό μέγεθος μπορεί να παραλείπει ορισμένα στοιχεία του τυπικού περιεχομένου της εικόνας.»⁶

Υπάρχουν πέντε στάδια στη διαδικασία για την ανάπτυξη και τον έλεγχο των συμβόλων με το περιεχόμενο της εικόνας τους⁷:

1. Συγκέντρωση των πληροφοριών που απαιτούνται σχετικά με τη ζήτηση ενός τυποποιημένου συμβόλου.
2. Συγκέντρωση ενός συνόλου υπαρχόντων και προτεινόμενων παραλλαγών.
3. Επιλογή των πιο κατάλληλων παραλλαγών.
4. Έλεγχος των πιο κατάλληλων παραλλαγών.
5. Ορισμός του περιεχομένου της τυπικής εικόνας ή / και τυποποίηση του πιο κατάλληλου συμβόλου.

Ο έλεγχος καταλληλότητας – κατάταξης περιγράφεται βήμα προς βήμα στο Διεθνές Πρότυπο ISO 9186: 1989 όπως στην ακόλουθη σύντομη αναφορά:

1. Προετοιμασία του υλικού ελέγχου
 - Κάρτα πληροφοριών: Προετοιμασία μιας κάρτας πληροφοριών για κάθε παραπεμπτικό που αναφέρει την ονομασία του παραπεμπτικού, τη λειτουργία, το πεδίο (α) εφαρμογής του και τις εξαιρούμενες λειτουργίες του (εάν υπάρχουν).
 - Κάρτες δοκιμών: Δημιουργία ενός συνόλου καρτών ελέγχου (μέγεθος A7), κάθε μία εκ των οποίων θα δείχνει μία από τις παραλλαγές του συμβόλου. Στο πίσω μέρος κάθε

κάρτας, γράψτε έναν αριθμό κωδικού που θα προσδιορίζει την αναφορά και την παραλλαγή.

2. Συμμετέχοντες

- Διεξαγωγή της δοκιμής σε τουλάχιστον δύο χώρες με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο (για παράδειγμα, μια Ευρωπαϊκή χώρα και μια Ασιατική χώρα).
- Ο αριθμός των προσώπων που θα ανταποκριθούν δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να είναι μικρότερος του 50. Η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων της δοκιμής θα αυξηθεί εάν το δείγμα μοιάζει με τον πιθανό πληθυσμό χρηστών.

3. Καθήκοντα των συμμετεχόντων

- Προσεχτική ανάγνωση των πληροφοριακών καρτών.
- Όταν υπάρχουν 10 ή λιγότερες παραλλαγές, το άτομο που συμμετέχει στη διαδικασία καλείται να τα ταξινομήσει αρχίζοντας από την πιο κατάλληλη και καταλήγοντας στη λιγότερη κατάλληλη παραλλαγή.
- Όταν υπάρχουν 10 ή λιγότερες παραλλαγές, το άτομο που συμμετέχει στη διαδικασία καλείται να τις ταξινομήσει σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες: «πολύ κατάλληλες», «λίγο κατάλληλες» και «καθόλου κατάλληλες».

Τα αποτελέσματα της δοκιμής κατάταξης βάσει καταλληλότητας συνοψίζονται με την ακόλουθη μεθοδολογία:

- Άθροιση των τιμών που αφορούν στη συχνότητα
- Υπολογισμός της μέσης τιμής κατάταξης για κάθε παραλλαγή
- Παρουσίαση των αποτελεσμάτων
- Προετοιμασία ξεχωριστών φορμών για κάθε ένα παραπεμπτικό για κάθε χώρα, που συμμετείχε στη δοκιμή.

Τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν δεδομένα όπως είναι τα ακόλουθα:

- Ονομασία της αναφοράς
- Λειτουργία της αναφοράς
- Πεδίο(α) εφαρμογής
- Χώρα στην οποία διενεργήθηκε η δοκιμή
- Αριθμός των προσώπων που συμμετείχαν στη δοκιμή
- Αντίγραφα των ελεγμένων παραλλαγών των συμβόλων
- Κωδικοί προσδιορισμού των παραλλαγών
- Πηγή κάθε παραλλαγής
- Μέση κατάταξη για κάθε παραλλαγή

Επιλογή παραλλαγών για τη δοκιμή κατανόησης⁸:

1. Τρεις παραλλαγές συνήθως επαρκούν για τη δοκιμή κατανόησης.
2. Η δοκιμή κατανόησης πρέπει να διενεργείται σε τουλάχιστον τέσσερις χώρες.
3. Το δείγμα των προσώπων που συμμετέχουν για ένα σύνολο συμβόλων θα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον 100 πρόσωπα σε κάθε χώρα, με έναν κατά προσέγγιση ίσο αριθμό συμμετεχόντων από κάθε ηλικιακή ομάδα.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της δοκιμής κατανόησης:

Οι απαντήσεις καταχωρούνται για κάθε αναφορά· η λίστα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επίλυση ενδεχόμενων προβλημάτων στα αποτελέσματα από διαφορετικές χώρες. Η διαδικασία ISO

προτείνει τον διορισμό 3 κριτών για την αντιστοίχιση κάθε απάντησης στη λίστα σε μία από τις επτά κατηγορίες

Σωστή κατανόηση του συμβόλου υπάρχει όταν:

- Υπάρχει βεβαιότητα για το νόημα που δηλώνεται
- Είναι το αντίθετο από το στοχευόμενο μήνυμα
- Η η απάντηση είναι λάθος⁹.

Για τον συνδυασμό των αποτελεσμάτων από διαφορετικές χώρες, δημιουργείται ένας πίνακας για κάθε αναφορά ο οποίος δείχνει τα συνδυασμένα δεδομένα από όλες τις χώρες, που συμμετείχαν στη δοκιμή κατανόησης.

Δ. Δοκιμές με τη χρήση παρουσιάσεων στην οθόνη ηλεκτρονικού υπολογιστή

Η καινοτομία της πρόχειρης 2ης έκδοσης του Διεθνούς Προτύπου ISO / DIS 9186: 2 είναι η εισαγωγή δοκιμών με τη χρήση παρουσιάσεων στην οθόνη ηλεκτρονικού υπολογιστή, οι οποίες πραγματοποιούνται σε εγκεκριμένα κέντρα δοκιμών¹⁰.

Για τη δοκιμή αξιολόγησης της κατανόησης, ένα σημαντικό βήμα είναι η προετοιμασία του υλικού:

«Για να διασφαλιστεί ότι όλες οι παρουσιάσεις είναι του ίδιου προτύπου, θα πρέπει να προετοιμάζονται σε ένα κέντρο προγραμματισμού και τα προγράμματα και αρχεία που τίθενται στη διαθεσιμότητα των υπευθύνων της δοκιμής για κάθε συμμετέχουσα χώρα θα πρέπει να έχουν την απαιτούμενη μορφή.»

«... Κατά τη διάρκεια της δοκιμής οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν μια εκτυπωμένη έκδοση των πληροφοριών για το παραπεμπτικό. Για κάθε συμμετέχοντα, τα διάφορα σύμβολα θα πρέπει να τοποθετούνται σε διαφορετική τυχαία κυκλική σειρά στην οθόνη.»

Για τη δοκιμή κατανόησης, *«μια δοκιμαστική οθόνη θα πρέπει να εμφανίζει ένα από τα σύμβολα που υπάρχουν στο κέντρο της οθόνης. Το μέγεθος του συμβόλου θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 40 x 40 χιλιοστά. Κάτω από το σύμβολο θα πρέπει να υπάρχει ένα ορθογώνιο πλαίσιο με τη μεγαλύτερη πλευρά να έχει τουλάχιστον το 80% του μέγιστου μήκους γραμμής. Το πλαίσιο προορίζεται για τις απαντήσεις των συμμετεχόντων και θα πρέπει να παρέχει χώρο τεσσάρων γραμμών για την εισαγωγή κειμένου.»*

«Στη δοκιμή κατανόησης, είναι σημαντικό να γνωρίζουν οι συμμετέχοντες το γενικό πλαίσιο στο οποίο αναμένεται ότι θα συναντήσουν το σύμβολο. Για παράδειγμα:

«στο αεροδρόμιο», «στον τοίχο ενός δημόσιου κτηρίου». Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να εμφανίζονται στην οθόνη του υπολογιστή πάνω από το σύμβολο.»

Το νέο Διεθνές Πρότυπο ISO / DIS 9186: 2 παρουσιάζει επίσης το Παράρτημα Α (κανονιστικό) για τη συγκέντρωση πληροφοριών. Η μορφή εφαρμογής ή η μορφή αίτησης περιέχει τις λεπτομέρειες της αίτησης για την τυποποίηση ενός συμβόλου ή του περιεχομένου εικόνας ενός συμβόλου. Το Παράρτημα Β (κανονιστικό) της δοκιμής αξιολόγησης της Δυνατότητας Κατανόησης δείχνει μια μήτρα συχνότητας για την ανάλυση των αποτελεσμάτων της δοκιμής αξιολόγησης της δυνατότητας κατανόησης και τη μορφή για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της εν λόγω δοκιμής.

Το Παράρτημα Γ (κανονιστικό) δείχνει τις λεπτομέρειες ενός παραδείγματος υλικού δοκιμής για μια δοκιμή κατανόησης και τον Πίνακα για την παρουσίαση της δοκιμής κατανόησης καθώς και τον Πίνακα για την παρουσίαση των συνδυασμένων δεδομένων από τις χώρες που συμμετέχουν στη δοκιμή κατανόησης.

- ¹ Βλ. Παράρτημα 4: Αριθμητικό ευρετήριο και έρευνα των συμβόλων ενημέρωσης του κοινού που υιοθετήθηκαν στο ISO 7001.
- ² Η γραμματεία φιλοξενείται στο Βρετανικό Ινστιτούτο Προτύπων (BSI) από τον Δεκέμβριο του 1996.
- ³ Από την αρχή της Τεχνικής Επιτροπής (ISO / TC 145), μόνο 57 σύμβολα αναπτύχθηκαν και υιοθετήθηκαν, ιδιαίτερα λόγω της πολυπλοκότητας και της διεύρυνσης των διαδικασιών δοκιμής με τη χρήση του Προτύπου ISO 9186. Η τελευταία έκδοση (δεύτερη έκδοση) του Προτύπου ISO 7001 με Τροποποίηση 1 δημοσιεύθηκε την 1η Ιανουαρίου του 1990. Η έκδοση αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την πρώτη έκδοση (ISO 7001: 1980) μαζί με το ISO 7001: 1980 / Επίμετρο 1: 1985, του οποίου αποτελεί μια μικρή αναθεώρηση. Πηγή: ISO / TC 145, Απόβαση 97-2, Λονδίνο. Το 1998, η ομάδα εργασίας της Τεχνικής Επιτροπής (ISO / TC 145) πάνω στα «Γραφικά σύμβολα» κλήθηκε να προβεί σε προτάσεις για την αξιολόγηση και σε γρήγορες αποτελεσματικές δοκιμές για να επιταχύνει την τυποποίηση των συμβόλων ενημέρωσης του κοινού, ιδιαίτερα χρησιμοποιώντας σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα.
- ⁴ Στις 2-4 Νοεμβρίου του 1998, η Τεχνική Επιτροπή ISO / TC 145, SC / 1 για τα Σύμβολα Ενημέρωσης του Κοινού, συνεδρίασε με τον ΠΟΤ στη Μαδρίτη (Ισπανία) και εξέτασε την πιθανότητα τυποποίησης νέων συμβόλων εκτός των ήδη τυποποιημένων 57 συμβόλων (που αφορούσαν κυρίως τα σημεία ενδιαφέροντος για τους τουρίστες, τα τουριστικά αξιοθέατα και τον τουριστικό εξοπλισμό).
- ⁵ Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Τυποποίηση (CEN), το 1999, εξετάστηκε μια πρόταση (δηλ. υποκείμενη σε αλλαγή) η οποία μπορεί, όταν υιοθετηθεί, να αποτελέσει την αναφορά για την ορολογία στις «Υπηρεσίες Τουρισμού – Ξενοδοχεία και άλλοι τύποι τουριστικής διαμονής» (Πρόταση του CEN / TC 329 / WG 1) και για την ορολογία στις «Υπηρεσίες Τουρισμού / Ταξιδιωτικοί Περιηγητές και Ταξιδιωτικά Πρακτορεία» (CEN / TC 329 / WG 2).
- ⁶ ISO 9186: 1989.
- ⁷ Η εικόνα περιέχει τα στοιχεία του συμβόλου για τη δοκιμή και τη σχετική του διάταξη.
- ⁸ Η **δοκιμή κατανόησης** αποτελεί τη διαδικασία για την εξαγωγή μιας απάντησης από το κοινό που δίνει τη δυνατότητα υπολογισμού του βαθμού κατανόησης των προτεινόμενων συμβόλων. Ο όρος αυτός διαφέρει από τη **δοκιμή αξιολόγησης της δυνατότητας κατανόησης** που αποτελεί τη διαδικασία για την εξαγωγή κρίσεων σχετικά με τη δυνατότητα κατανόησης των προτεινόμενων συμβόλων.
- ⁹ Για τον καθορισμό της πιο κατανοητής παραλλαγής:, μια παραλλαγή που δίνει βαθμολογία πάνω από 66% (αθροίζοντας τις βαθμολογίες για τις κατηγορίες 1 και 2 πιο πάνω) μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό του τυπικού περιεχομένου εικόνας. Στις περιπτώσεις όπου δύο παραλλαγές έχουν την ίδια βαθμολογία κατανόησης, η πιο κατανοητή παραλλαγή μπορεί να προσδιοριστεί λαμβάνοντας εκείνη που έχει το μικρότερο ποσοστό στην κατηγορία 5 («Η απάντηση είναι λάθος»).
- ¹⁰ Παράρτημα Δ του Προσχεδίου Διεθνούς Προτύπου ISO / DIS 9186: 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ, ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

1. ΟΙ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Το κεφάλαιο αυτό κάνει μια ανασκόπηση των διάφορων σημάτων και συμβόλων (παραπεμπτικά) που αφορούν τον τουρισμό και κάνει λόγο για τη χρήση αυτών. Έχουν επιλεγεί από τη Γραμματεία του ΠΟΤ βάσει του υλικού που έχει συλλεχθεί από τα Κράτη μέλη και άλλους οργανισμούς, τόσο σε εθνικό όσο και διεθνές επίπεδο. Ο σκοπός της επιλογής είναι να δηλωθεί η δυνατότητα διεθνούς εναρμόνισης των παραπεμπτικών.

Κατά κανόνα, στη λίστα που ακολουθεί έχει ληφθεί ένα παράδειγμα για κάθε παραπεμπτικό, που βεβαίως δεν παρουσιάζει όλες τις παραλλαγές των υπάρχοντων σχεδίων και συμβόλων. Στην υπόδειξη συγκεκριμένων παραπεμπτικών, προτιμήθηκαν εκείνα που έχουν ήδη τυποποιηθεί (ISO), έχουν συσταθεί (IUOTO / WTO, IMO, ICAO, UIC), χρησιμοποιούνται ευρέως από μια ομάδα χωρών ή παρέχονται από μεμονωμένους συμμετέχοντες. Ωστόσο, η παράθεση συγκεκριμένων παραπεμπτικών δεν εκφράζει την προτίμηση των προσώπων που σχεδίασαν τον οδηγό, της Γραμματείας του ΠΟΤ ή του Οργανισμού. Περαιτέρω, η λίστα παραπεμπτικών σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί διεξοδική καθώς, για παράδειγμα, μπορεί να υπάρχουν γραφικά σύμβολα για αξιοθέατα, δραστηριότητες και εγκαταστάσεις τα οποία μπορεί να συναντήσει κανείς σε συγκεκριμένους τουριστικούς προορισμούς και για το λόγο αυτό δεν έχουν συμπεριληφθεί.

Τα επιλεγμένα παραπεμπτικά έχουν ταξινομηθεί σε επτά κύριες κατηγορίες:

1. Γενική ενημέρωση του κοινού και των επισκεπτών
2. Εξοπλισμός και μέσα των τουριστών
3. Μεταφορά του κοινού και των επισκεπτών
4. Τουριστικά αξιοθέατα
5. Αθλήματα, και υπαίθρια αναψυχή
6. Τουριστικά σήματα και σύμβολα που εμφανίζονται ως τυπικά εικονίδια στις πύλες του internet (ανοιχτά κανάλια) και στους δικτυακούς τόπους

Κάθε παραπεμπτικό ή παραλλαγή που δίδεται σε μορφή ιδεογράμματος σε άσπρο και μαύρο χρώμα δηλώνεται σύμφωνα με το πιο κάτω μοντέλο :

- **χρήση** (ή λειτουργία συμβόλου)
- **περιεχόμενο εικόνας**
- **εφαρμογή**
- **προέλευση παραδείγματος** (χώρα ή οργανισμός)
- **σχόλια** (εάν χρειάζονται)

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται διακόσια ενενήντα ένα παραπεμπτικά.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ**A. ΛΙΣΤΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ**

1. Σύμβολο τουριστικών πληροφοριών	Tourist information symbol
2. Είσοδος	Way in / Entrance
3. Έξοδος	Way out / Exit
4. Έξοδος κινδύνου	Emergency exit
5. Βέλη κατεύθυνσης	Directional arrows
6. Σκάλες	Stairs
7. Ανεγκυστήρας	Elevator / Lift
8. Κυλιόμενη κλίμακα	Escalator
9. Απαγορεύεται η είσοδος	No entry / No trespassing
10. Τουαλέτες (Γενικά)	Toilets (General)
11. Τουαλέτες (Αντρικές)	Toilets (Men)
12. Τουαλέτες (Γυναικείες)	Toilets (Women)
13. Πυροσβεστήρες	Fire extinguisher
14. Συναγερμός φωτιάς	Fire alarm
15. Πυροσβεστική αντλία	Fire hose
16. Τηλέφωνο για την περίπτωση πυρκαγιάς	Fire phone
17. Τηλέφωνο	Telephone
18. Μέσα για την αποστολή Fax / σύνδεση με το Internet	Fax facilities / Internet facilities
19. Ταχυδρομικές εγκαταστάσεις	Postal facilities
20. Τηλεγράφημα / Telex	Telegram / Cables / Telex
21. Τράπεζα ή ανταλλακτήριο συναλλάγματος	Bank or currency exchange
22. Πόσιμο νερό (τρεχούμενο)	Drinking water (on tap)
23. Πρώτες βοήθειες	First aid
24. Φαρμακείο	Pharmacy or drugstore
25. Νοσοκομείο	Hospital
26. Γκαράζ / Συνεργείο αυτοκινήτων	Garage / Auto mechanics
27. Βενζινάδικο	Gasoline station
28. Αστυνομία / Τουριστική αστυνομία	Police / Tourist police
29. Διαβατήρια / Μετανάστευση	Passports / Immigration
30. Τελωνείο	Customs
31. Χαμένη περιουσία / Απολεσθέντα	Lost property / Lost and found
32. Επιτρέπεται το κάπνισμα	Smoking allowed
33. Απαγορεύεται το κάπνισμα	Smoking not allowed
34. Σκύλοι / Κατοικίδια με λουρί	Dogs / Pets in leash
35. Δεν επιτρέπονται οι σκύλοι	No dogs allowed
36. Ησυχία	Silence
37. Σχολείο / Παιδικός σταθμός	School / Kindergarten
38. Ζώνη ή δρόμος για τους πεζούς	Pedestrian zone or street
39. Περιοχή πικ νικ / Τζάκι / Περιοχή αναψυχής στην ύπαιθρο	Picnic area / Fire place / Outdoor recreation area
40. Δεν υπάρχει τζάκι	No fire place
41. Περιοχή ανάπαυσης	Rest area
42. Παιδική χαρά	Play area / Playground
43. Συναγερμός SOS / Συναγερμός έκτακτης ανάγκης	SOS alarm / Emergency alarm
44. Τηλέφωνο SOS	SOS phone
45. Κίνδυνος / Προειδοποίηση	Danger / Warning

46. Επικίνδυνα ύδατα	Dangerous water conditions
47. Κάμερα ασφάλειας / Παρακολούθηση ασφάλειας	Security camera / Security watching
48. VIP	VIP
49. Αντρικές θυρίδες	Men's locker
50. Γυναικείες θυρίδες	Women's locker
51. Χώρος στάθμευσης με σκέπαστρο	Sheltered parking
52. Απαγορεύεται η στάθμευση	No parking
53. Περιηγήσεις με οδηγό	Guided tours
54. Δοχείο απορριμμάτων	Litter / Rubbish receptacle
55. Απαγορεύεται η ρίψη απορριμμάτων	No litter
56. Διεθνές σύμβολο πρόσβασης για άτομα με ειδικές ανάγκες (άτομα με κινητικές δυσκολίες)	International symbol of access for the disabled (persons with disabilities)
57. Πρόσβαση σε χρήστες αναπηρικής καρέκλας με βοήθεια	Accessible to a wheelchair user with assistance
58. Πρόσβαση σε άτομα με περιορισμένη δυνατότητα κίνησης αλλά ικανά να κάνουν έως και τρία βήματα	Access to someone with limited mobility but able to walk a few paces and up to a maximum of three steps
59. Πρόσβαση σε άτομα που περπατούν με υποστήριξη	Access for persons with walking aids
60. Υποδομές για τα άτομα με προβλήματα όρασης	Facilities for visually impaired persons
61. Υποδομές για άτομα με προβλήματα ακοής	Facilities for persons with hearing impairments
62. Επιτρέπονται οι σκύλοι οδηγοί τυφλών	Guide dogs welcome
63. Πληροφορίες στο αλφάβητο Braille	Information in Braille
64. Υποδομές για ηλικιωμένα άτομα	Facilities for older persons
65. Υποδομές για εγκυμονούσες	Facilities for pregnant women
66. Υποδομές για γυναίκες με παιδί	Facilities for women with baby
67. Υποδομές για άτομα με καρδιακές παθήσεις	Facilities for persons with cardiac disabilities
68. Υποδομές για άτομα με διανοητικές δυσκολίες	Facilities for persons with mental disabilities

B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ**ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (TOURIST INFORMATION SYMBOL)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό ενός σημείου τουριστικών πληροφοριών ή ενός μέρους

Περιεχόμενο εικόνας: i ή i? ή i ή i?, ένα μπλε γράμμα σε λευκό τετράγωνο με μπλε φόντο

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: WTO

**ΕΙΣΟΔΟΣ (WAY IN / ENTRANCE)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας εισόδου ή ενός προτεινόμενου σημείου εισόδου

Περιεχόμενο εικόνας: Πλαίσιο διαγράμματος με προβολή δύο θυρών σε ταλάντευση στη μία πλευρά του πλαισίου. Οι θύρες είναι εν μέρει ανοιχτές προς τα μέσα με την άκρη του βέλους στο άνοιγμα.

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΕΞΟΔΟΣ (WAY OUT / EXIT)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας εισόδου ή ενός προτεινόμενου σημείου εξόδου

Περιεχόμενο εικόνας: Πλαίσιο διαγράμματος με προβολή δύο θυρών σε ταλάντευση στη μία πλευρά του πλαισίου. Οι θύρες είναι εν μέρει ανοιχτές προς τα έξω με την άκρη του βέλους στο άνοιγμα.

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΕΞΟΔΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (EMERGENCY EXIT)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας εξόδου κινδύνου ή προτεινόμενου σημείου εξόδου σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης ή πυρκαγιάς

Περιεχόμενο εικόνας: Περίγραμμα ανθρώπινης μορφής που εξέρχεται τρέχοντας από μια πόρτα

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΒΕΛΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (DIRECTIONAL ARROWS)**

Χρήση: Για τη δήλωση της κατεύθυνσης

Περιεχόμενο εικόνας: Βέλος με βελγική κεφαλή και γωνία στην κορυφή μεταξύ 84 και 86 μοιρών.

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι και οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001



ΣΚΑΛΕΣ (STAIRS)

Χρήση: Να δηλωθούν τα μέσα πρόσβασης μέσω σταθερής σκάλας. Δεν θα χρησιμοποιείται για τη δήλωση ή τον προσδιορισμό κυλιόμενης κλίμακας

Περιεχόμενο εικόνας:

- (α) όπου δεν απαιτείται κατεύθυνση: σκάλες με δύο ανθρώπινες φιγούρες, η μία να κινείται προς τα πάνω και η άλλη προς τα κάτω
- (β) για κλίμακες για κίνηση μόνο προς τα «κάτω»: κλίμακες με μια ανθρώπινη φιγούρα να κινείται προς τα κάτω
- (γ) για κλίμακες για κίνηση μόνο προς τα «επάνω»: κλίμακες με μια ανθρώπινη φιγούρα να κινείται προς τα επάνω



Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, οχήματα

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ (ELEVATOR / LIFT)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας δημόσιου ανελκυστήρα (ανελκυστήρας)

Περιεχόμενο εικόνας: Καμπίνα ανελκυστήρα σε άξονα ανελκυστήρα όπου φαίνονται κάποια κουμπιά στην καμπίνα του ανελκυστήρα. Μορφή σε καμπίνα. Βέλος με κατεύθυνση προς τα επάνω πάνω από τον κλωβό. Βέλος με κατεύθυνση προς τα κάτω, κάτω από τον κλωβό.



Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ (NO ENTRY / NO TRESPASSING)

Χρήση: Για την απαγόρευση της εισόδου σε έναν δρόμο, οδό, μονοπάτι, διαδρομή ή μέρος, διάδρομο, δωμάτιο, κτλ.

Περιεχόμενο εικόνας: Κόκκινος κύκλος με λευκή λωρίδα στο μέσον

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, δρόμοι και οδοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα, δωμάτια, διάδρομοι, κτλ.

Πρόελευση παραδείγματος: Συμφωνία για τα οδικά σήματα και σύμβολα, ICAO / IMO

**ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ (ΓΕΝΙΚΑ) [TOILETS (GENERAL)]**

Χρήση: Για τη δήλωση της εισόδου δημόσιας τουαλέτας για τους άντρες και τις γυναίκες

Περιεχόμενο εικόνας: Μπροστινή όψη μιας αντρικής και μιας γυναικείας φιγούρας που χωρίζονται από μια γραμμή

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού και οχήματα

Πρόελευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ (ΑΝΔΡΩΝ) [TOILETS (MEN)]**

Χρήση: Για τη δήλωση της εισόδου δημόσιας τουαλέτας για τους άντρες

Περιεχόμενο εικόνας: Μπροστινή όψη αντρικής φιγούρας

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού και οχήματα

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO



ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ (ΓΥΝΑΙΚΩΝ) [TOILETS (WOMEN)]

Χρήση: Για τη δήλωση της εισόδου δημόσιας τουαλέτας για τις γυναίκες
Περιεχόμενο εικόνας: Μπροστινή όψη γυναικείας φιγούρας
Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού και οχήματα
Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΕΣ (FIRE EXTINGUISHER)**

Χρήση: Για τη δήλωση της θέσης ενός πυροσβεστήρα ή / και για τον προσδιορισμό ενός πυροσβεστήρα
Περιεχόμενο εικόνας: Κυλινδρικός πυροσβεστήρας με την κάνουλα δίπλα στις φλόγες
Εφαρμογή: Κτήρια, μέσα μαζικής μεταφοράς, γέφυρες, σήραγγες, περιοχές αναψυχής
Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΦΩΤΙΑΣ (FIRE ALARM)**

Χρήση: Για τη δήλωση της θέσης ενός συναγερμού φωτιάς ή / και για τον προσδιορισμό ενός συναγερμού φωτιάς
Περιεχόμενο εικόνας: Χέρι που πατάει ένα κουμπί δίπλα από φλόγες
Εφαρμογή: Κτήρια, μέσα μαζικής μεταφοράς, γέφυρες, σήραγγες, περιοχές αναψυχής
Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΑΝΤΛΙΑ (FIRE HOSE)**

Χρήση: Για τη δήλωση της θέσης μιας πυροσβεστικής αντλίας ή / και για τον προσδιορισμό μιας πυροσβεστικής αντλίας
Περιεχόμενο εικόνας: Ένα τετράγωνο διάγραμμα που δείχνει μια τυλιγμένη πυροσβεστική αντλία
Εφαρμογή: Κτήρια, μέσα μαζικής μεταφοράς, γέφυρες, σήραγγες, περιοχές αναψυχής
Προέλευση παραδείγματος: ΑΗ&ΜΑ

**ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (FIRE PHONE)**

Χρήση: Για τη δήλωση της θέσης ενός τηλεφώνου για την περίπτωση πυρκαγιάς ή / και για τον προσδιορισμό ενός τηλεφώνου για την περίπτωση πυρκαγιάς
Περιεχόμενο εικόνας: Ένα τετράγωνο διάγραμμα με ακουστικό τηλεφώνου σε προφίλ
Εφαρμογή: Κτήρια, μέσα μαζικής μεταφοράς, γέφυρες, σήραγγες, περιοχές αναψυχής
Προέλευση παραδείγματος: ΑΗ&ΜΑ



ΤΗΛΕΦΩΝΟ (TELEPHONE)

Χρήση: Για την επισήμανση δυνατότητας επικοινωνίας μέσω τηλεφώνου
Περιεχόμενο εικόνας: Ακουστικό τηλεφώνου σε προφίλ
Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα
Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001



ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ FAX / ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ INTERNET (FAX FACILITIES / INTERNET FACILITIES)

Χρήση: Για την επισήμανση της δυνατότητας επικοινωνίας μέσω fax ή Internet

Περιεχόμενο εικόνας:

1. Κεραία ραντάρ και ακουστικό τηλεφώνου σε προφίλ
2. Ακουστικό τηλεφώνου σε προφίλ με ηλεκτρική αστραπή (παράδειγμα)
3. Υδρόγειος Σφαίρα με μπλε βέλη (Διεθνές)

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Πορτογαλία, εικονίδιο από το Internet



ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (POSTAL FACILITIES)

Χρήση: Για τη σήμανση ή την υπόδειξη του χώρου όπου μπορεί κανείς να βρει ταχυδρομικές εγκαταστάσεις

Περιεχόμενο εικόνας: Διάγραμμα φακέλου με γραμματόσημο με δύο γραμμές που δηλώνουν τη διεύθυνση

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO



ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ / TELEX (TELEGRAM / CABLES / TELEX)

Χρήση: Για τη σήμανση ή την υπόδειξη του χώρου όπου μπορεί κανείς να βρει μέσα για την αποστολή τηλεγραφήματος / telex

Περιεχόμενο εικόνας: Διάγραμμα φακέλου με γραμματόσημο με ηλεκτρική αστραπή

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO



ΤΡΑΠΕΖΑ ή ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ (BANK OR CURRENCY EXCHANGE)

Χρήση: Για τη σήμανση ή την υπόδειξη της τοποθεσίας μιας τράπεζας ή γραφείου για την μετατροπή συναλλάγματος

Περιεχόμενο εικόνας: Χαρτονομίσματα με αριθμούς ως συναλλαγματική αξία και τρία εικονίδια σε τυχαία διάταξη με διαφορετικό αριθμό (δηλ. 25, 10 και 5)

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO



ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ (ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟ) [DRINKING WATER (ON TAP)]

Χρήση: Για τη δήλωση του πόσιμου νερού (βρύσης)

Περιεχόμενο εικόνας: Βρύση πάνω από ποτήρι που περιέχει νερό και το οποίο δηλώνεται με κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα
Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ (FIRST AID)**

Χρήση: Για τη δήλωση του μέρους όπου μπορούν να παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες (ή ακόμα και κουτί πρώτων βοηθειών) ή όπου υπάρχει διαθέσιμος ιατρός

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινο χέρι με δεμένο δάχτυλο δίπλα από έναν σταυρό ή άλλο κατάλληλο έμβλημα σε πράσινο ή κόκκινο χρώμα

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα
Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ (PHARMACY OR DRUGSTORE)**

Χρήση: Για τη δήλωση του μέρους όπου βρίσκεται φαρμακείο (κατάστημα όπου πωλούνται φάρμακα)

Περιεχόμενο εικόνας: Σύμβολο του Ασκληπιού που αναπαριστά ένα φίδι γύρω από έναν πάσσαλο

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού
Προέλευση παραδείγματος: Κίνα (Μακάο)

**ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ (HOSPITAL)**

Χρήση: Για τη δήλωση μόνιμης παροχής ιατρικών υπηρεσιών ή / και για τον προσδιορισμό του ίδιου του κτηρίου και της γύρω περιοχής

Περιεχόμενο εικόνας: Κρεβάτι με σταυρό ή μισοφέγγαρο από πάνω σχεδιασμένο με περίγραμμα (ή άλλο έμβλημα που χρησιμοποιείται στη χώρα)

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΓΚΑΡΑΖ / ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ (GARAGE / AUTO MECHANICS)**

Χρήση: Για τη δήλωση της διαθεσιμότητας επιδιορθώσεων και προμήθειας καυσίμων

Περιεχόμενο εικόνας: Περίγραμμα ενός γαλλικού κλειδιού

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



BENZINAΔΙΚΟ (GASOLINE STATION)

Χρήση: Για τη δήλωση της διαθεσιμότητας καυσίμων

Περιεχόμενο εικόνας: Αντλίες βενζίνης με μάνικα για τη δήλωση των διαφορετικών τύπων καυσίμων (αμόλυβδη βενζίνη)

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ / ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ (POLICE / TOURIST POLICE)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός αστυνομικού σταθμού ή ενός μέρους όπου βρίσκεται κάποιος αστυνομικός ή όργανο τουριστικής αστυνομίας

Περιεχόμενο εικόνας: Αστυνομικός με την στολή κατά μέτωπο

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

Σχόλιο: Σε ορισμένες χώρες, χρησιμοποιείται μόνο το λογότυπο της τουριστικής αστυνομίας.

**ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΑ / ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ (PASSPORTS / IMMIGRATION)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας γραφείου ή υπηρεσίας διαβατηρίων ή μετανάστευσης

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα υπαλλήλου που δίνει ένα διαβατήριο

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΤΕΛΩΝΕΙΟ (CUSTOMS)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας του τελωνείου

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα υπαλλήλου που κοιτάει μια ανοιχτή βαλίτσα

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

**ΧΑΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ / ΑΠΟΛΕΣΘΕΝΤΑ (LOST PROPERTY / LOST AND FOUND)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας όπου μπορούν να δηλωθούν στοιχεία απολεσθείσας περιουσίας ή περιουσιακά στοιχεία τα οποία βρέθηκαν και μπορούν να παραδοθούν στους κατόχους τους.

Περιεχόμενο εικόνας: Γάντι, ομπρέλα με ετικέτα που δείχνει ένα ερωτηματικό και μια βαλίτσα

Εφαρμογή: Κτήρια και δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001



ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ (SMOKING ALLOWED)

Χρήση: Για τη δήλωση των σημείων όπου επιτρέπεται το κάπνισμα

Περιεχόμενο εικόνας: Τσιγάρο με καπνό

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, υπηρεσίες, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001



ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ (SMOKING NOT ALLOWED)

Χρήση: Για τη δήλωση των σημείων όπου δεν επιτρέπεται το κάπνισμα

Περιεχόμενο εικόνας: Τσιγάρο με καπνό και μια διαγώνιο γραμμή

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, υπηρεσίες, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: IMO / ICAO



ΣΚΥΛΟΙ / ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΜΕ ΛΟΥΡΙ (DOGS / PETS ON LEASH)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας περιπάτου ή τρέξιμο με κατοικίδια, σκύλους δεμένους με λουρί

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με μορφή σκύλου δεμένου με λουρί

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, οδηγοί διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ΑΗ&ΜΑ



ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΚΥΛΟΙ (NO DOGS ALLOWED)

Χρήση: Για να δηλωθεί ότι δεν επιτρέπονται οι σκύλοι

Περιεχόμενο εικόνας: Μορφή σκύλου με γραμμή απαγόρευσης

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία



ΗΣΥΧΙΑ (SILENCE)

Χρήση: Για να δηλωθεί η ανάγκη για ησυχία σε έναν ναό ή άλλο ειδικό μέρος

Περιεχόμενο εικόνας: Ένα χέρι με το ένα δάχτυλο να δείχνει τα χείλη

Εφαρμογή: Κτήρια, ναοί, αίθουσες αναμονής, ειδικοί χώροι ή μέρη

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΣΧΟΛΕΙΟ / ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (SCHOOL / KINDERGARTEN)

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη ενός σχολείου και για την ειδοποίηση των οδηγών ότι στην περιοχή υπάρχουν παιδιά

Περιεχόμενο εικόνας: Η μορφή δύο παιδιών που τρέχουν (μια φιγούρα αγοριού και μια φιγούρα κοριτσιού σε προφίλ) με σχολικά σακίδια

Εφαρμογή: Δρόμοι και δημόσιοι χώροι

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΖΩΝΗ Η ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΖΟΥΣ (PEDESTRIAN ZONE OR STREET)

Χρήση: Για τη δήλωση ύπαρξης μιας ζώνης ή ενός δρόμου όπου τα ιδιωτικά αυτοκίνητα απαγορεύονται και όπου οι επισκέπτες πρέπει να είναι πεζοί

Περιεχόμενο εικόνας: Η μορφή ενήλικων και παιδιών που περπατούν, κατά μέτωπο

Εφαρμογή: Δρόμοι και δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες
Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία, Κίνα (Μακάο)



ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΙΚ ΝΙΚ / ΤΖΑΚΙ / ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ (PICNIC AREA / FIRE PLACE / OUTDOOR RECREATION AREA)

Χρήση: Για να δηλωθεί ένας χώρος αναψυχής στην ύπαιθρο ή ένα μέρος σε έναν δρόμο ή μια περιοχή ανάπαυσης σε μια εθνική οδό όπου υπάρχει δυνατότητα για πικ-νικ με ή χωρίς τζάκι / α

Περιεχόμενο εικόνας: Υπαίθριο τραπέζι με σε προφίλ με τζάκι εάν υπάρχει ή ένα τραπέζι με μια ανθρώπινη φιγούρα που κάθεται

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή (1), Αυστρία (2)



1



2

ΤΖΑΚΙ (FIRE PLACE)

Χρήση: Δηλώνει ένα μέρος όπου η φωτιά απαγορεύεται για το πικ-νικ ή άλλες δραστηριότητες

Περιεχόμενο εικόνας: Καυσόξυλα με φλόγες

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία



ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΠΑΥΣΗΣ (REST AREA)

Χρήση: Για να δηλωθεί ένα μέρος αναψυχής στην ύπαιθρο ή ένα μέρος σε μια πλευρά του δρόμου ή εθνικής οδού όπου είναι δυνατή η ανάπαυση με ή χωρίς εγκαταστάσεις για πικ-νικ

Περιεχόμενο εικόνας: Μια ξαπλώστρα

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ (PLAY AREA / PLAYGROUND)

Χρήση: Για να δηλωθεί ένα μέρος αναψυχής στην ύπαιθρο ή ένα μέρος σε μια πλευρά του δρόμου ή εθνικής οδού με εγκαταστάσεις υπαίθριων δραστηριοτήτων για ενήλικους ή παιδιά

Περιεχόμενο εικόνας: Κούνια σε προφίλ με παιδιά ή ανθρώπινες φιγούρες

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία



ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ SOS / ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ (SOS ALARM / EMERGENCY ALARM)

Χρήση: Για να δηλωθεί η τοποθεσία ή / και για τον προσδιορισμό ενός συναγερμού έκτακτης ανάγκης

Περιεχόμενο εικόνας: SOS με λατινικά κεφαλαία γράμματα

Εφαρμογή: Κτήρια, μέσα μαζικής μεταφοράς, γέφυρες, σήραγγες, περιοχές αναψυχής

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΤΗΛΕΦΩΝΟ SOS (SOS PHONE)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η τοποθεσία ή / και για τον προσδιορισμό ενός τηλεφώνου έκτακτης ανάγκης

Περιεχόμενο εικόνας: Ακουστικό τηλεφώνου δίπλα από τη λέξη SOS γραμμένη με λατινικά κεφαλαία γράμματα

Εφαρμογή: Κτήρια, μέσα μαζικής μεταφοράς, γέφυρες, σήραγγες, περιοχές αναψυχής

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΚΙΝΔΥΝΟΣ / ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ (DANGER / WARNING)**

Χρήση: Για την ειδοποίηση ή την υπόδειξη για επικίνδυνες συνθήκες

Περιεχόμενο εικόνας: Θαυμαστικό

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, παραλίες, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΥΔΑΤΑ (DANGEROUS WATER CONDITIONS)**

Χρήση: Ειδοποίηση για επικίνδυνα ύδατα

Περιεχόμενο εικόνας: Θαυμαστικό πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, παραλίες, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΚΑΜΕΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ / ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (SECURITY CAMERA / SECURITY WATCHING)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας κάμερας ασφάλειας ή μιας ζώνης με παρακολούθηση ασφάλειας

Περιεχόμενο εικόνας: Πλαίσιο διαγράμματος με προβολή δύο θυρών σε ταλάντευση στη μία πλευρά του πλαισίου. Οι θύρες είναι εν μέρει ανοιχτές προς τα έξω με την άκρη του βέλους στο άνοιγμα.

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, και οχήματα μαζικής μεταφοράς

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



VIP

Χρήση: Για τη δήλωση μιας αίθουσας, μιας ζώνης ή ενός μέρους στο οποίο έχουν πρόσβαση μόνο πολύ σημαντικά άτομα (VIP) και εξουσιοδοτημένο προσωπικό

Περιεχόμενο εικόνας: VIP με λατινικά κεφαλαία γράμματα

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί μαζικής μεταφοράς, κτήρια, ξενοδοχεία, συνεδριακά κέντρα ή ειδικοί χώροι

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΑΝΤΡΙΚΕΣ ΘΥΡΙΔΕΣ (MEN'S LOCKER)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας θυρίδων για άντρες

Περιεχόμενο εικόνας: Αντρική φιγούρα και κρεμάστρα

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΘΥΡΙΔΕΣ (WOMEN'S LOCKER)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας θυρίδων για γυναίκες

Περιεχόμενο εικόνας: Γυναικεία φιγούρα και κρεμάστρα

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΣΤΕΓΑΣΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (SHELTERED PARKING)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας στεγασμένης περιοχής όπου υπάρχει δυνατότητα για τη στάθμευση αυτοκινήτων

Περιεχόμενο εικόνας: Κεφαλαίο γράμμα Sanserif «P» κάτω από σύμβολο που αντιπροσωπεύει τη στέγασση

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, εμπορικά κέντρα, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ (NO PARKING)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας στεγασμένης περιοχής όπου υπάρχει δυνατότητα για τη στάθμευση αυτοκινήτων

Περιεχόμενο εικόνας: Κεφαλαίο γράμμα Sanserif «P» με γραμμή απαγόρευσης

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, εμπορικά κέντρα, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία



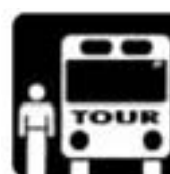
ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΜΕ ΟΔΗΓΟ (GUIDED TOURS)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας και της τοποθεσίας περιηγήσεων με οδηγό σε μια πόλη, τουριστική περιοχή, πάρκο, ή περιοχή αναψυχής στην ύπαιθρο

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα σε προφίλ δίπλα από ένα λεωφορείο κατά πρόσωπο με τη λέξη «TOUR» γραμμένη με κεφαλαία γράμματα

Εφαρμογή: Διαγράμματα προσανατολισμού, δημόσιοι χώροι

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΔΟΧΕΙΟ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (LITTER / RUBBISH RECEPTACLE)

Χρήση: Για τη δήλωση ενός δοχείου για την απόρριψη σκουπιδιών

Περιεχόμενο εικόνας: Φιγούρα που στέκεται δίπλα από ένα μισοανοιγμένο δοχείο απορριμμάτων. Τέσσερα αντιπροσωπευτικά αντικείμενα που πέφτουν προς τα κάτω μέσα στο δοχείο

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: παραλλαγή του ISO 7001

**ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΡΙΨΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (NO LITTER)**

Χρήση: Για τη δήλωση απαγόρευσης ρίψης απορριμμάτων

Περιεχόμενο εικόνας: Χέρι με διαγραμμένο σκουπίδι

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΛΟ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
(INTERNATIONAL SYMBOL OF ACCESS FOR THE DISABLED)**

Χρήση: Για να δηλωθεί στα άτομα με περιορισμένη κινητικότητα η δυνατότητα πρόσβασης σε ένα μέρος, αίθουσα, δωμάτιο, τουαλέτες ή μπάνιο, κτλ.

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάθεται σε αναπηρικό καροτσάκι, όψη από τα πλάγια

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: Διεθνής Ανάπλαση (RI-Rehabilitation International)

**ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ ΣΕ ΧΡΗΣΤΗ ΑΝΑΠΗΡΙΚΗΣ ΚΑΡΕΚΛΑΣ ΜΕ ΒΟΗΘΕΙΑ
(ACCESSIBLE TO A WHEELCHAIR USER WITH ASSISTANCE)**

Χρήση: Για να δηλωθεί στα άτομα με περιορισμένη κινητικότητα η δυνατότητα πρόσβασης σε ένα μέρος, αίθουσα, δωμάτιο, τουαλέτες ή μπάνιο, κτλ. με τη βοήθεια ενός άλλου ατόμου

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που στέκεται πίσω από αναπηρική καρέκλα, όψη από τα πλάγια

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, , χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: παραλλαγή του συμβόλου που υιοθετήθηκε το 1969 από τη Rehabilitation International (RI)



**ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΙΝΗΣΗΣ ΑΛΛΑ ΙΚΑΝΑ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ
ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΡΙΑ ΒΗΜΑΤΑ (ACCESS TO SOMEONE WITH LIMITED MOBILITY BUT ABLE TO WALK
A FEW PACES AND UP TO A MAXIMUM OF THREE STEPS)**

Χρήση: Για τη δήλωση στα άτομα με περιορισμένη κινητικότητα, αλλά που είναι ικανά να περπατήσουν έως και τρία βήματα, της δυνατότητας πρόσβασης σε ένα μέρος, μια αίθουσα, ένα δωμάτιο, μπάνιο ή τουαλέτες, κτλ.

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που στέκεται κρατώντας μπα-
στούνι ή τρίποδο



Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, οδηγοί, διάγραμμα προσανα-
τολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τυπικά Καταλύματα με δυνατότητα πρόσβασης από όλους

**ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΠΕΡΠΑΤΟΥΝ ΜΕ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
(ACCESS FOR PERSONS WITH WALKING AIDS)**

Χρήση: Για να δηλωθεί στα άτομα με περιορισμένη κινητικότητα τα οποία όμως μπορούν να περπατήσουν με υποστηρίγματα, η δυνατότητα πρόσβασης σε ένα μέρος, αίθουσα, δωμάτιο, τουαλέτες ή μπάνιο, κτλ.

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που στέκεται με ένα ή δύο
στηρίγματα



Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, οδηγοί, διά-
γραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τυπικά Καταλύματα με δυνατότητα πρόσβασης από όλους

**ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ
(FACILITIES FOR VISUALLY IMPAIRED PEOPLE)**

Χρήση: Για να δηλωθεί στα άτομα με προβλήματα όρασης ύπαρξης εγκατα-
στάσεων (τυφλούς ή άτομα με μερική όραση), με ή χωρίς ραβδί, η δυνατότη-
τα πρόσβασης σε ένα μέρος, αίθουσα, χώρο, μπάνιο ή τουαλέτες, κτλ.

Περιεχόμενο εικόνας: Τμηματικός σχεδιασμός ματιού με διαγραφή και
σπασμένη αριστερή πλευρά



Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, οδηγοί, διά-
γραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση του Τουρισμού Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τυπικά Καταλύματα με δυνατότητα πρόσβασης από όλους

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΚΟΗΣ (FACILITIES FOR PERSONS WITH HEARING IMPAIRMENTS)

Χρήση: Για να δηλωθεί στα άτομα με προβλήματα ακοής (κωφοί, κωφάλαλοι ή άτομα με δυσκολίες στην ακοή) η δυνατότητα πρόσβασης σε ένα μέρος, αίθουσα, δωμάτιο, μπάνιο ή τουαλέτα, κτλ

Περιεχόμενο εικόνας: Αυτί με μεγάλη διαγώνια γραμμή

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση του Τουρισμού Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τυπικά Καταλύματα με δυνατότητα πρόσβασης από όλους

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

Σχόλιο: Διεθνές σύμβολο που χρησιμοποιείται για να δηλωθεί ότι υπάρχει διαθέσιμος επαγωγικός βρόχος. Χρησιμοποιείται επίσης για να δείξει ότι το προσωπικό έχει την ικανότητα να βοηθήσει τα κωφά άτομα ή ότι υπάρχουν άλλες εγκαταστάσεις για τα κωφά άτομα



ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΚΥΛΟΙ-ΟΔΗΓΟΙ ΤΥΦΛΩΝ (GUIDE DOGS WELCOME)

Χρήση: Για να δηλωθεί στα άτομα με αναπηρίες και τα οποία υποβοηθούνται από οδηγούς σκύλους η δυνατότητα πρόσβασης σε ένα μέρος ή μια εγκατάσταση

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που στέκεται, υποβοηθούμενη από έναν οδηγό σκύλο δεμένο με λουρί

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση του Τουρισμού Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τυπικά Καταλύματα με δυνατότητα πρόσβασης από όλους



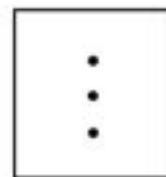
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ BRAILLE (INFORMATION IN BRAILLE)

Χρήση: Για να δηλωθεί στα άτομα με προβλήματα όρασης η ύπαρξη πληροφοριών στο σύστημα Braille (άτομα τυφλά ή άτομα με μερική όραση)

Περιεχόμενο εικόνας: Διάγραμμα με αλφάβητο Braille

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση του Τουρισμού Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τυπικά Καταλύματα με δυνατότητα πρόσβασης από όλους



ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΑ ΑΤΟΜΑ (FACILITIES FOR OLDER PERSONS)

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη υποδομών για ηλικιωμένα άτομα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη καμπυλωμένη φιγούρα με μπαστούνι

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση ALPE



**ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΕΓΚΥΜΟΝΟΥΣΣΕΣ
(FACILITIES FOR PREGNANT WOMEN)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη υποδομών για γυναίκες σε κατάσταση εγκυμοσύνης

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα εγκύου γυναίκας σε προφίλ

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση ALPE



**ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΠΑΙΔΙ
(FACILITIES FOR WOMEN WITH BABY)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη υποδομών για γυναίκες με βρέφη

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη γυναικεία φιγούρα με βρέφος, κατά πρόσωπο

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση ALPE



**ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΚΑΡΔΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ
(FACILITIES FOR PERSONS WITH CARDIAC DISABILITIES)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη υποδομών για άτομα με καρδιακές δυσκολίες

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με λευκό κύκλο στο μέρος της καρδιάς

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση ALPE



**ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ
(FACILITIES FOR PERSONS WITH MENTAL DISABILITIES)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη υποδομών για άτομα με διανοητικές δυσκολίες

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με λευκό κύκλο στο μέρος της κεφαλής

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, μέσα μαζικής μεταφοράς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πρόταση ALPE



ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ**A. ΛΙΣΤΑ ΠΑΡΑΠΙΕΜΠΤΙΚΩΝ**

1 Διαμονή	Accommodation
2 Εστιατόριο	Restaurant
3 Ξενοδοχείο	Hotel
4 Πανδοχείο	Motel
5 Τουριστικό διαμέρισμα	Tourist apartment
6 Κατασκηνωτικός χώρος	Campsite / Camping area
7 Δεν επιτρέπεται η κατασκήνωση	Camping not allowed
8 Περιοχή όπου επιτρέπονται τα τροχόσπιτα	Caravan / Mobile home park
9 Σημείο λήψης ηλεκτρικής ενέργειας	Power point (electric energy point)
10 Ξενώνας για νέους	Youth hostel
11 Πανδοχείο / Εξοχικό ξενοδοχείο	Inn / Country hotel
12 Ορεινό καταφύγιο ή άλλο καταφύγιο	Mountain refuge or other refuge
13 Καζίνο	Casino
14 Mahjong	Mahjong
15 Χαρτιά τράπουλας και σκάκι	Cards and chess
16 Υποδομές συνεδρίων	Conference facilities
17 Αίθουσα συνεδριάσεων	Conference / Meeting room
18 Αίθουσα Επισιτισμού	Banquet room
19 Επιχειρηματικό κέντρο	Business centre
20 Νυχτερινό κλαμπ / Αίθουσα χορού	Night club / Dance hall
21 Μπαρ Karaoke	Karaoke bar
22 Μπαρ	Bar
23 Εστιατόριο εθνικής κουζίνας	National thematic restaurant
24 Σνακ μπαρ	Snack bar
25 Καφετέρια	Coffee / Tea room
26 Χώρος Κολύμβησης	Swimming place
27 Σάουνα	Sauna
28 Μασάζ	Massage
29 Άφιξη / Αποχώρηση από ξενοδοχείο ή χώρος υποδοχής	Check-in / out or reception
30 Μόνο πρωινό γεύμα	Breakfast only
31 Εγκαταστάσεις για παιδιά	Facilities for children
32 Κομμωτήριο / Σαλόνι ομορφιάς / Κουρέας	Hairdresser / Beauty salon / Barber
33 Στεγνοκαθαριστήριο	Dry cleaning
34 Πλυντήρια	Laundry service
35 Εξυπηρέτηση δωματίου	Room service

B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ**ΔΙΑΜΟΝΗ (ACCOMMODATION)**

Χρήση: Για να δηλωθεί και να προσδιοριστεί ότι υπάρχει διαθέσιμη ή μπορεί να γίνει κράτηση για προσωρινή διαμονή

Περιεχόμενο εικόνας: Φιγούρα που κοιμάται σε κρεβάτι

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ (RESTAURANT)**

Χρήση: Για τη δήλωση εστιατορίου όπου υπάρχουν διαθέσιμα ζεστά και κρύα γεύματα και το οποίο έχει άδεια να σερβίρει κρασί και αναψυκτικά

Περιεχόμενο εικόνας: Διαγώνια σταυρωμένο μαχαίρι και πιρούνι

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ (HOTEL)**

Χρήση: Για να δηλωθεί και να προσδιοριστεί ότι υπάρχει διαθέσιμη ή μπορεί να γίνει κράτηση για διαμονή σε ξενοδοχείο

Περιεχόμενο εικόνας: Φιγούρα που κοιμάται σε κρεβάτι κάτω από στέγαστρο

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Αργεντινή

**ΠΑΝΔΟΧΕΙΟ (MOTEL)**

Χρήση: Για να δηλωθεί και να προσδιοριστεί ότι υπάρχει διαθέσιμη ή μπορεί να γίνει κράτηση για διαμονή σε πανδοχείο

Περιεχόμενο εικόνας: Κρεβάτι κάτω από τη μια πλευρά στεγάστρου, ιδιωτικό αυτοκίνητο στην άλλη πλευρά

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Αργεντινή

**ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ (TOURIST APARTMENT)**

Χρήση: Για να δηλωθεί και να προσδιοριστεί ότι υπάρχει διαθέσιμη ή μπορεί να γίνει κράτηση για διαμονή σε τουριστικό διαμέρισμα

Περιεχόμενο εικόνας: Φιγούρα που κοιμάται σε κρεβάτι κάτω από στέγαστρο με ένα μεγάλο Α ή ένα μεγάλο Α πάνω από λευκή λωρίδα

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ (CAMP SITE / CAMPING AREA)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας κατασκηνωτικού χώρου

Περιεχόμενο εικόνας: Πρόσοψη σκηνής με πόρτα

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Αυστρία

**ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ (CAMPING NOT ALLOWED)**

Χρήση: Για την απαγόρευση της κατασκήνωσης

Περιεχόμενο εικόνας: Πρόσοψη σκηνής με πόρτα με απαγορευτική γραμμή

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Αυστρία

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΠΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΤΑ ΤΡΟΧΟΣΠΙΤΑ (CARAVAN / MOBILE HOME PARK)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η τοποθεσία χώρου όπου επιτρέπονται τα τροχόσπιτα

Περιεχόμενο εικόνας: Προφίλ τροχόσπιτου

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Κίνα (Μακάο)

**ΣΗΜΕΙΟ ΛΗΨΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [POWER POINT (ELECTRIC ENERGY POINT)]**

Χρήση: Για να δηλωθεί η διαθεσιμότητα σημείων παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε χώρο κατασκήνωσης ή περιοχή αναψυχής στην ύπαιθρο

Περιεχόμενο εικόνας: Βύσμα (πρόσοψη) και πρίζα (προφίλ)

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ (YOUTH HOSTEL)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ξενώνα νεολαίας

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ενός σπιτιού με ένα δέντρο

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Διεθνής Ομοσπονδία Ξενώνων Νεολαίας

**ΠΑΝΔΟΧΕΙΟ / ΕΞΟΧΙΚΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ (INN / COUNTRY HOTEL)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός πανδοχείου ή ενός εξοχικού ξενοδοχείου

Περιεχόμενο εικόνας: Σχεδίαση περιγράμματος ενός σπιτιού

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Κίνα (Μακάο)



ΟΡΕΙΝΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ή ΑΛΛΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ (MOUNTAIN REFUGE OR OTHER REFUGE)

Χρήση: Για τη δήλωση ενός ορεινού ή άλλου καταφυγίου

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ενός καταλύματος με ανθρώπινη φιγούρα μπροστά από τζάκι

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

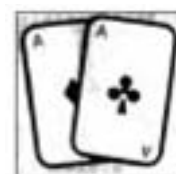
**KAZINO (CASINO)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός καζίνο

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση δύο χαρτιών τράπουλας (άσοι)

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

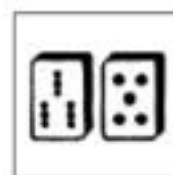
**ΜΑΗJONG**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας δωματίου mahjong

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση δύο ζαριών

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΧΑΡΤΙΑ ΤΡΑΠΟΥΛΑΣ ΚΑΙ ΣΚΑΚΙ (CARDS AND CHESS)**

Χρήση: Για να δηλωθεί και να προσδιοριστεί η τοποθεσία ενός δωματίου όπου είναι δυνατό να παίξει κανείς σκάκι ή χαρτιά

Περιεχόμενο εικόνας: Σύμβολα τράπουλας και σκακιέρας

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ (CONFERENCE FACILITIES)**

Χρήση: Για να δηλωθεί και να προσδιοριστεί η τοποθεσία ενός συνεδριακού κέντρου ή συνεδριακών εγκαταστάσεων

Περιεχόμενο εικόνας: Μια αίθουσα συνεδριάσεων με καθισμένες ανθρώπινες φιγούρες

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

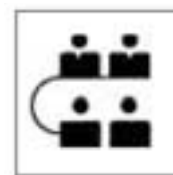
**ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ (CONFERENCE / MEETING ROOM)**

Χρήση: Για να δηλωθεί και να προσδιοριστεί η τοποθεσία και η διαθεσιμότητα μιας αίθουσας συνεδρίων

Περιεχόμενο εικόνας: Τέσσερις κορμοί ανθρώπων γύρω από ένα τραπέζι

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΠΙΣΕΤΙΣΜΟΥ (BANQUET ROOM)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας αίθουσας επισημοτήτων

Περιεχόμενο εικόνας: Τρεις κορμοί ανθρώπων γύρω από ένα τραπέζι με πιάτα και κουτάλι

Εφαρμογή: Κτήρια, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (BUSINESS CENTER)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός επιχειρηματικού κέντρου

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση μιας γραφομηχανής και μια γραμμένη σελίδα

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, κτήρια, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ ΚΛΑΜΠ / ΑΙΘΟΥΣΑ ΧΩΡΟΥ (NIGHTCLUB / DANCE HALL)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός νυχτερινού κλαμπ ή μιας αίθουσας χωρού

Περιεχόμενο εικόνας: Γυναίκα και αντρική φιγούρα που χορεύουν

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, διάγραμμα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί,

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΜΠΑΡ ΚΑΡΑΟΚΕ (KARAOKE BAR)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός μπαρ karaoke ή ενός μέρους όπου κανείς μπορεί να βρει karaoke

Περιεχόμενο εικόνας: Χέρι που κρατάει ένα μικρόφωνο και κλειδί του σολ

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, διάγραμμα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί,

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΜΠΑΡ (BAR)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός μπαρ (με άδεια ή όχι)

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ενός ποτηριού για κοκτέιλ

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, διάγραμμα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί,

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO



ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ (NATIONAL THEMATIC RESTAURANT)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός εστιατορίου όπου σερβίρονται ζεστά και κρύα γεύματα εθνικής κουζίνας, με άδεια ή χωρίς

Περιεχόμενο εικόνας: Ανάλογα με την εθνική ή τοπική κουλτούρα, στην Κίνα ένα μπολ σούπας και δύο ξυλάκια

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, διάγραμμα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγίοι.

Πρόελευση παραδείγματος: Κίνα

**ΣΝΑΚ ΜΠΑΡ (SNACK BAR)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός εστιατορίου όπου υπάρχουν διαθέσιμα ζεστά και κρύα γεύματα που σερβίρονται γρήγορα, με άδεια ή χωρίς

Περιεχόμενο εικόνας: Ένα ποτήρι με αναψυκτικό και ένα hamburger

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, διάγραμμα προσανατολισμού, χάρτες

Πρόελευση παραδείγματος: Κίνα

**ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ (COFFEE / TEA ROOM)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας καφετέριας ή τειοποτείου όπου υπάρχουν διαθέσιμα ζεστά και κρύα ροφήματα

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ενός φλιτζανιού καφέ ή τσαγιού με τρεις γραμμές προς τα επάνω που συμβολίζουν το ζεστό

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, διάγραμμα προσανατολισμού, χάρτες

Πρόελευση παραδείγματος: Κίνα

**ΧΩΡΟΣ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ (SWIMMING PLACE)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας δημόσιου χώρου κολύμβησης ή πισίνας ή ιδιωτικού χώρου κολύμβησης σε ένα κατάλυμα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανάλογα με την εθνική ή τοπική κουλτούρα, κατά κανόνα μια ανθρώπινη μορφή σε εξέδρα καταδύσεων πάνω από τρία κύματα

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, διάγραμμα προσανατολισμού, χάρτες

Πρόελευση παραδείγματος: Κίνα (Μακάο)

**ΣΑΟΥΝΑ (SAUNA)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας σάουνας ή όπου υπάρχει διαθέσιμη σάουνα σε ένα κατάλυμα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα καθισμένη μπροστά από μια πηγή θερμότητας

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Κίνα



ΜΑΣΑΖ (MASSAGE)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός χώρου για μασάζ σε ένα κατάλυμα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα ζαπλωμένη σε κρεβάτι για μασάζ με έναν άλλο κορμό ανθρώπου που κάνει μασάζ

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



**ΑΦΙΞΗ / ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΑΠΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ή ΧΩΡΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
(CHECK-IN / OUT OR RECEPTION)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός χώρου υποδοχής ή ενός χώρου για το Check-in σε ξενοδοχείο σε ένα κτήριο εγκαταστάσεων

Περιεχόμενο εικόνας: Κορμός ανθρώπου πίσω από πάγκο και άλλη μια ανθρώπινη φιγούρα που περιμένει με βαλίστες στο πάτωμα

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΜΟΝΟ ΠΡΩΙΝΟ ΓΕΥΜΑ (BREAKFAST ONLY)**

Χρήση: Για να δηλωθεί ότι σερβίρεται μόνο πρωινό σε κατάλυμα

Περιεχόμενο εικόνας: Φλιτζάνι καφέ και αυγοθήκη

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ (FACILITIES FOR CHILDREN)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό υποδομών για παιδιά / βρέφη

Περιεχόμενο εικόνας: Παιδικό καροτσάκι σχεδιασμένο γραμμικά

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

**ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟ / ΣΑΛΟΝΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ / ΚΟΥΡΕΙΟ (HAIRDRESSER / BEAUTY SALON / BARBER)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό κομμωτηρίου, σαλονιού ομορφιάς ή κουρείου σε έναν δημόσιο χώρο ή σε καταλύματα

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ψαλιδιού και χτένας

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΣΤΕΓΝΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟ (DRY CLEANING)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό στεγνωκαθαριστηρίου σε έναν δημόσιο χώρο ή σε καταλύματα

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμικός σχεδιασμός πουκάμισου ή εξωτερικού ένδυματος που στεγνώνει

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ (LAUNDRY SERVICE)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό πλυντηρίων σε έναν δημόσιο χώρο ή σε καταλύματα

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμικός σχεδιασμός πουκάμισου ή εξωτερικού ενδύματος που πλένεται

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΩΜΑΤΙΟΥ (ROOM SERVICE)**

Χρήση: Για να δηλωθεί ότι υπάρχει η δυνατότητα εξυπηρέτησης στο δωμάτιο σε καταλύματα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κρατάει έναν δίσκο για τη μεταφορά τροφίμων και ποτών σε προφίλ, σε ένα διάδρομο

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ**A. ΛΙΣΤΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ****(α) ICAO / IMO συνιστώμενα σύμβολα**

Τα τυποποιημένα σύμβολα του ISO 7001, τα συνιστώμενα σύμβολα του ICAO / IMO που συμπίπτουν με το ISO / 7001 δεν περιλαμβάνονται σε αυτή την ενότητα:

1. Σημείο παραλαβής αποσκευών	Baggage claim area
2. Σκευοφόρος / τρόλει για τη μεταφορά αποσκευών	Baggage cart / trolley
3. Θυρίδες αποσκευών	Baggage lockers
4. Τρένο	Train
5. Ενοικίαση αυτοκινήτων / Κρατήσεις αυτοκινήτων	Car hire / Car reservations
6. Χώρος αγορών	Shopping area
7. Παραλλαγή 1: Λουλούδια (Κίνα)	Variant 1: Flowers (China)
8. Παιδικός σταθμός / Βρεφονηπιακός σταθμός	Nursery / Baby care
9. Κρατήσεις ξενοδοχείων	Hotel reservations
10. Απαγορεύεται η μεταφορά όπλων	Carry no weapons on board
11. Αφίξεις (αεροδρόμια)	Arrivals (airports)
12. Αφίξεις (λιμένες)	Arrivals (marine)
13. Αναχωρήσεις (αεροδρόμια)	Departures (airports)
14. Αναχωρήσεις (λιμένες)	Departures (marine)
15. Πτήσεις με ανταπόκριση	Connecting flights
16. Πεζοί επιβάτες	Foot passengers
17. Αυτοκίνητα	Cars
18. Φορτηγά	Lorries

(β) Τυποποιημένα σύμβολα ISO 7001 (που συμπίπτουν με τα συνιστώμενα σύμβολα ICAO / IMO)

19. Ελικόπτερο	Helicopter
20. Τραμ	Tram streetcar
21. Λεωφορείο	Bus
22. Ταξί	Taxi
23. Αίθουσα αναμονής	Waiting room
24. Αεροσκάφος	Aircraft
25. Πλοίο	Boat
26. Φύλαξη αποσκευών	Left luggage

(γ) Άλλα πρότυπα ISO 7001 που συνδέονται με τη μετακίνηση του κοινού και των επισκεπτών

27. Τελεφερίκ, μεγάλης χωρητικότητας	Cable car, large capacity
28. Τελεφερίκ, μικρής χωρητικότητας	Cable car, small capacity
29. Καλωδιακός σιδηρόδρομος / οδοντωτός σιδηρόδρομος	Cable railway / ratchet railway
30. Αναβατήριο χιονοδρόμων	Chair lift
31. Κλείσιμο μπάρας ασφαλείας	Close overhead safety bar
32. Άνοιγμα μπάρας ασφαλείας	Open overhead safety bar
33. Κλείσιμο μπάρα ασφαλείας	Close safety bar
34. Άνοιγμα μπάρα ασφαλείας	Open safety bar
35. Στοίχιση ανά δύο	Line up two by two

36. Στοίχιση ανά τρεις	Line up three by three
37. Ανασήκωμα της άκρης των χιονοπέδινων	Raise ski tips
38. Ανελκυστήρας χιονοδρόμων	Ski lift
39. Μπάνιο	Bath
40. Ντους	Shower
41. Εισιτήρια	Tickets
42. Κάθισμα αναβατόριου για δύο	Double Chairlift
43. Κάθισμα αναβατόριου για τρεις	Triple Chairlift
44. Κάθισμα αναβατόριου για τέσσερις	Quadruple Chairlift
45. Στοίχιση ανά τέσσερις	Line up four by four
46. Οι πεζοί επιβάτες πρέπει να κατέβουν	Foot passengers have to get off
47. Οι σκιέρ πρέπει να κατέβουν	Skiers have to get off
48. Ανελκυστήρας απότομης πλαγιάς	Steep-slope ski lift

(δ) Άλλα σύμβολα μεταφοράς (σχεδιασμένα από διεθνή όργανα και σε εθνικό επίπεδο)

49. Παλαιά μέσα μεταφοράς	Old forms of transportation
50. Τρένο υψηλής ταχύτητας	High speed train
51. Σταθμός υπόγειου σιδηρόδρομου / Μετρό	Underground station / Metro
52. Αεροδιάδρομος	Air strip
53. Σημείο συνάντησης	Meeting point
54. Χώρος προσευχής	Prayer place
55. Λιμάνι	Seaport
56. Κρουαζιερόπλοιο	Cruise boat
57. Όρμος	Anchorage
58. Σημείο πρόσδεσης	Mooring point
59. Καθέλκυση πλοίων	Boat launching

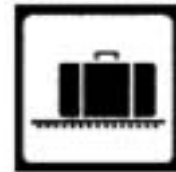
B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ**ΣΗΜΕΙΟ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ (BAGGAGE CLAIM AREA)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η τοποθεσία σε ένα αεροδρόμιο ή σε οποιοδήποτε σύστημα μετακίνησης όπου παραλαμβάνονται αποσκευές

Περιεχόμενο εικόνας: Μια βαλίτσα πάνω σε κυλιόμενο μάντα

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΣΚΕΥΟΦΟΡΟΣ / ΤΡΟΛΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ (BAGGAGE CART / TROLLEY)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη και η τοποθεσία τρόλεϊ αποσκευών σε μια αίθουσα αεροδρομίου, αίθουσα λιμένα ή σε οποιοδήποτε άλλο σύστημα δημόσιας μεταφοράς

Περιεχόμενο εικόνας: Καρότσι για τη μεταφορά αποσκευών με μια βαλίτσα πάνω σε αυτό

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO

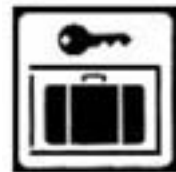
**ΘΥΡΙΔΕΣ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ (BAGGAGE LOCKERS)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη και η τοποθεσία θυρίδων φύλαξης αποσκευών σε μια αίθουσα αεροδρομίου, αίθουσα λιμένα ή σε οποιοδήποτε άλλο σύστημα δημόσιας μεταφοράς

Περιεχόμενο εικόνας: Θυρίδα αποσκευών με βαλίτσα κάτω από κλειδί

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΤΡΕΝΟ (TRAIN)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας σιδηροδρομικού σταθμού

Περιεχόμενο εικόνας: Τρένο σε προφίλ ή πρόσοψη

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, δρόμοι και οδοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οδηγοί, χάρτες, πίνακες αφίξεων-αναχωρήσεων

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ / ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ (CAR HIRE / CAR RESERVATIONS)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η δυνατότητα ενοικίασης οχήματος, η ύπαρξη και η τοποθεσία ενός θαλάμου κράτησης αυτοκινήτου

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση κλειδιού πάνω από ένα αυτοκίνητο, σε πρόσοψη

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, δρόμοι και οδοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα, δωμάτια, διάδρομοι, κτλ.

Πρόελευση παραδείγματος: ICAO / IMO

Σχόλιο: στο σύμβολο του κλειδιού μπορεί να προστεθεί το γράμμα «i»



ΧΩΡΟΣ ΑΓΟΡΩΝ (SHOPPING AREA)

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη και η τοποθεσία ενός κέντρου αγορών σε έναν χώρο δημόσιας μεταφοράς

Περιεχόμενο εικόνας: Σχεδιαγράμματα βιβλίων και εφημερίδων

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO



ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ 1: ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ (ΚΙΝΑ) [VARIANT 1: FLOWERS (CHINA)]

Χρήση: Για να δηλωθεί η ύπαρξη και η τοποθεσία ενός κέντρου αγορών σε έναν χώρο δημόσιας μεταφοράς με ανθοπωλείο

Περιεχόμενο εικόνας: Σχέδιο ενός λουλουδιού

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ (NURSERY / BABY CARE)

Χρήση: Για τη δήλωση της ύπαρξης και την τοποθεσία ενός παιδικού σταθμού ή βρεφονηπιακού σταθμού σε δημόσιο χώρο (κυρίως αεροδρόμιο, λιμένας, σιδηροδρομικό σταθμό ή σταθμό λεωφορείων)

Περιεχόμενο εικόνας: Σχέδιο θήλαστρου

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

Σχόλιο: σε ορισμένες χώρες, η εικόνα περιλαμβάνει μια γυναικεία φιγούρα που φροντίζει ένα βρέφος



ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ (HOTEL RESERVATIONS)

Χρήση: Για να δηλωθεί η δυνατότητα, η ύπαρξη και η τοποθεσία θαλάμου κράτησης σε ξενοδοχείο

Περιεχόμενο εικόνας: Ερωτηματικό πάνω από ένα κρεβάτι σε προφίλ

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

Σχόλιο: Το ερωτηματικό «?» μπορεί να αντικατασταθεί με ένα «i» ή «i»



ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΟΠΛΩΝ (CARRY NO WEAPONS ON BOARD)

Χρήση: Για την απαγόρευση της επιβίβασης σε ένα αεροπλάνο ή πλοίο μεταφέροντας όπλα

Περιεχόμενο εικόνας: Κόκκινος κύκλος με κόκκινη γραμμή στο μέσον γύρω από ένα μαχαίρι ή όπλο

Εφαρμογή: Αεροδρόμια, λιμένες

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO



ΑΦΙΞΕΙΣ (ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ) [ARRIVALS (AIRPORTS)]

Χρήση: Για τη δήλωση της ζώνης αφίξεων σε ένα αεροδρόμιο

Περιεχόμενο εικόνας: Σιλουέτα ενός αεροσκάφους τύπου boeing που προσγειώνεται πάνω από το αεροδρόμιο το οποίο αναπαριστάται με μια λωρίδα στο κάτω μέρος

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί αεροδρομίων

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO



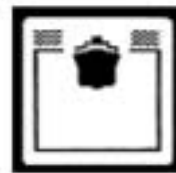
ΑΦΙΞΕΙΣ (ΛΙΜΕΝΕΣ) [ARRIVALS (MARINE)]

Χρήση: Για τη δήλωση ζώνης αφίξεων σε έναν λιμένα

Περιεχόμενο εικόνας: Πρόσοψη πλοίου και ένα σπασμένο τετράγωνο με κυματιστή γραμμή πάνω από το πλοίο που δηλώνει την είσοδο του λιμένα

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί λιμένων

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ (ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ) [DEPARTURE (AIRPORTS)]**

Χρήση: Για τη δήλωση της ζώνης αναχωρήσεων σε ένα αεροδρόμιο

Περιεχόμενο εικόνας: Σιλουέτα ενός αεροσκάφους τύπου boeing που απογειώνεται από το αεροδρόμιο το οποίο αναπαριστάται με μια λωρίδα στο κάτω μέρος

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί αεροδρομίων

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

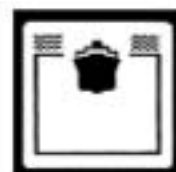
**ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ (ΛΙΜΕΝΕΣ) [DEPARTURE (MARINE)]**

Χρήση: Για τη δήλωση ζώνης αναχωρήσεων σε έναν λιμένα

Περιεχόμενο εικόνας: Πρόσοψη πλοίου και ένα σπασμένο τετράγωνο με κυματιστή γραμμή πάνω από το πλοίο που δηλώνει την έξοδο του λιμένα

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί λιμένων

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΠΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ (CONNECTING FLIGHTS)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας περιοχής πτήσεων με ανταπόκριση σε ένα αεροδρόμιο

Περιεχόμενο εικόνας: Δύο αεροπλάνα που συνδέονται μέσω μιας γραμμής και ανθρώπινες φιγούρες που περπατούν ανάμεσα

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί αεροδρομίων

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΠΕΖΟΙ (PEDESTRIANS)**

Χρήση: Για τη δήλωση της διαδρομής ή του δρόμου για τους πεζούς

Περιεχόμενο εικόνας: Μια αντρική και μια γυναικεία φιγούρα που φαίνεται ότι περπατούν πάνω από ένα τόξο

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, δρόμοι και οδοί, αίθουσες, διάδρομοι, κτλ.

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ (CARS)**

Χρήση: Για τη δήλωση της διαδρομής ή του δρόμου για τα αυτοκίνητα

Περιεχόμενο εικόνας: Πρόσοψη αυτοκινήτου πάνω από ένα τόξο

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί αεροδρομίων και λιμένων καθώς και σιδηροδρομικοί σταθμοί

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO



ΦΟΡΤΗΓΑ (LORRIES)

Χρήση: Για την απαγόρευση της εισόδου σε έναν δρόμο, οδό, μονοπάτι, διαδρομή ή μέρος, διάδρομο, δωμάτιο, κτλ.

Περιεχόμενο εικόνας: Σχέδιο φορτηγού από την μπροστινή αριστερή γωνία

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί αεροδρομίων και λιμένων καθώς και σιδηροδρομικοί σταθμοί

Προέλευση παραδείγματος: ICAO / IMO

**ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ (HELICOPTER)**

Χρήση: Για τη δήλωση δυνατότητας μεταφοράς με ελικόπτερο

Περιεχόμενο εικόνας: Ελικόπτερο σε προφίλ

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, και πίνακες αφίξεων - αναχωρήσεων

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

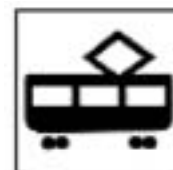
**ΤΡΑΜ (TRAM STREETCAR)**

Χρήση: Για τη δήλωση δυνατότητας μεταφοράς με τραμ

Περιεχόμενο εικόνας: Ηλεκτρικό τραμ σε προφίλ

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, και πίνακες αφίξεων - αναχωρήσεων

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ (BUS)**

Χρήση: Για τη δήλωση δυνατότητας μεταφοράς με λεωφορείο

Περιεχόμενο εικόνας: Λεωφορείο σε προφίλ

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, και πίνακες αφίξεων - αναχωρήσεων

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΤΑΞΙ (TAXI)**

Χρήση: Για τη δήλωση δυνατότητας μεταφοράς με ταξί

Περιεχόμενο εικόνας: Πρόσωση αυτοκινήτου ταξί με ενσωματωμένο το σύμβολο «TAXI» Για μικρές πινακίδες η λέξη «TAXI» μπορεί να παραλείπεται.

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, πίνακες αφίξεων - αναχωρήσεων, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ (WAITING ROOM)**

Χρήση: Για τη δήλωση των περιοχών αναμονής

Περιεχόμενο εικόνας: Δύο άτομα σε προφίλ με ένα ρολόι από πάνω τους

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, και πίνακες αφίξεων - αναχωρήσεων

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001



ΠΛΟΙΟ (BOAT)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός πλοίου ή υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς ή για τον προσδιορισμό αυτών

Περιεχόμενο εικόνας: Προφίλ του αντίστοιχου μέσου μεταφοράς μέσω θαλάσσης

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, πίνακες αφίξεων – αναχωρήσεων, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΑΕΡΟΣΚΑΦΟΣ (AIRCRAFT)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός αεροδρομίου

Περιεχόμενο εικόνας: Αεροσκάφος σε κάτοψη

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, πίνακες αφίξεων – αναχωρήσεων, διάγραμμα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΦΥΛΑΞΗ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ (LEFT LUGGAGE)**

Χρήση: Για τη δήλωση ενός εποπτευόμενου χώρου για προσωρινή αποθήκευση αποσκευών

Περιεχόμενο εικόνας: Τέσσερις βαλίτσες τακτοποιημένες σε δύο ράφια

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα, δωμάτια, διάδρομοι, κτλ.

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ ΜΕΓΑΛΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (CABLE CAR, LARGE CAPACITY)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό μεταφοράς με τελεφερίκ όπου οι επιβάτες ταξιδεύουν σε κρεμάμενα κλειστά βαγόνια μεγάλης χωρητικότητας

Περιεχόμενο εικόνας: Μεγάλο ορθογώνιο βαγόνι τελεφερίκ με παράθυρα, κρεμάμενο από ένα κεκλιμένο καλώδιο, προφίλ

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

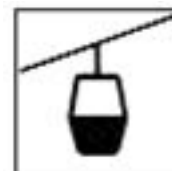
**ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ ΜΙΚΡΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (CABLE CAR, SMALL CAPACITY)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό μεταφοράς με τελεφερίκ όπου οι επιβάτες ταξιδεύουν σε κρεμάμενα κλειστά βαγόνια μικρής χωρητικότητας

Περιεχόμενο εικόνας: Μικρό εξάγωνο βαγόνι τελεφερίκ με ένα παράθυρο, κρεμάμενο από ένα κεκλιμένο καλώδιο, προφίλ

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001



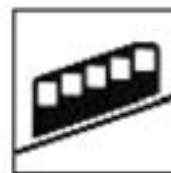
ΚΑΛΩΔΙΑΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ / ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ (CABLE RAILWAY / RATCHET RAILWAY)

Χρήση: Για τη δόλωση καλωδιακού σιδηρόδρομου (οδοντωτού σιδηρόδρομου) όπου οι επιβάτες ταξιδεύουν σε κλειστά βαγόνια

Περιεχόμενο εικόνας: Βαγόνι καλωδιακού σιδηρόδρομου (οδοντωτού σιδηρόδρομου)

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001



ΑΝΑΒΑΤΟΡΙΟ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΩΝ (CHAIR LIFT)

Χρήση: Για τον προσδιορισμό του μέσου μεταφοράς όπου οι επιβάτες μετακινούνται μόνοι τους σε κρεμάμενα καθίσματα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάθεται σε μια καρέκλα που κρέμεται από κεκλιμένο καλώδιο, σε προφίλ

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001



ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΜΠΑΡΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (CLOSE OVERHEAD SAFETY BAR)

Χρήση: Για να υποδειχθεί στους επιβάτες ότι πρέπει να κλείσουν τη μπάρα ασφαλείας αμέσως μετά την επιβίβαση

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάθεται σε κάθισμα, και κλείνει τη μπάρα ασφαλείας. Ένα βέλος δείχνει την κατεύθυνση της κίνησης

Εφαρμογή: Καθίσματα αναβατόριου με μπάρες ασφαλείας

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001



ΑΝΟΙΓΜΑ ΜΠΑΡΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (OPEN OVERHEAD SAFETY BAR)

Χρήση: Για τη δόλωση του σημείου στο οποίο οι επιβάτες που πλησιάζουν το πιο ψηλό ή χαμηλό σταθμό θα πρέπει να ανοίξουν τη μπάρα ασφαλείας

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάθεται σε κάθισμα, και κλείνει τη μπάρα ασφαλείας. Ένα βέλος δείχνει την κατεύθυνση της κίνησης

Εφαρμογή: Καθίσματα αναβατόριου με μπάρες ασφαλείας

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001



ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΜΠΑΡΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (CLOSE SAFETY BAR)

Χρήση: Για να υποδειχθεί στους επιβάτες ότι πρέπει να κλείσουν τη μπάρα ασφαλείας (αλυσίδα ασφαλείας) αμέσως μετά την επιβίβαση

Περιεχόμενο εικόνας: Κρεμάμενο κάθισμα με πρόσθεση και μπάρα ασφαλείας. Ένα βέλος δηλώνει την κίνηση του κλεισίματος

Εφαρμογή: Καθίσματα αναβατόριου με μπάρες ασφαλείας (αλυσίδες ασφαλείας)

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001



ΑΝΟΙΓΜΑ ΜΠΑΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (OPEN SAFETY BAR)

Χρήση: Για τη δήλωση του σημείου στο οποίο οι επιβάτες που πλησιάζουν το πιο ψηλό ή χαμηλό σταθμό θα πρέπει να ανοίξουν τη μπάρα ασφαλείας (αλυσίδα)

Περιεχόμενο εικόνας: Κρεμάμενο κάθισμα με πρόσθεση και μπάρα ασφαλείας. Ένα βέλος δηλώνει την κίνηση του ανοίγματος

Εφαρμογή: Καθίσματα ανατορίου με μπάρες ασφαλείας (αλυσίδες ασφαλείας)

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΣΤΟΙΧΙΣΗ ΑΝΑ ΔΥΟ (LINE UP TWO BY TWO)**

Χρήση: Για να υποδειχθεί στους επιβάτες ότι πρέπει να στοιχισθούν ανά δύο

Περιεχόμενο εικόνας: Δύο ανθρώπινες φιγούρες σχεδιασμένες σε πυκνή μορφή που στέκονται δίπλα η μία στην άλλη, σε πρόσοψη, ενώ πίσω από κάθε μία φιγούρα βρίσκονται άλλες παρόμοιες με σχεδιασμένο μόνο το περιγράμμα τους

Εφαρμογή: Καθίσματα ανατορίου για δύο άτομα, ανατορία σκι σε σχήμα T

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΣΤΟΙΧΙΣΗ ΑΝΑ ΤΡΕΙΣ (LINE UP THREE BY THREE)**

Χρήση: Για να υποδειχθεί στους επιβάτες ότι πρέπει να στοιχισθούν ανά τρεις

Περιεχόμενο εικόνας: Τρεις ανθρώπινες φιγούρες σχεδιασμένες σε πυκνή μορφή που στέκονται δίπλα η μία στην άλλη, σε πρόσοψη, ενώ πίσω από κάθε μία φιγούρα βρίσκονται άλλες παρόμοιες με σχεδιασμένο μόνο το περιγράμμα τους

Εφαρμογή: Καθίσματα ανατορίου για τρία άτομα

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΑΝΑΣΗΚΩΜΑ ΤΗΣ ΑΚΡΗΣ ΤΩΝ ΧΙΟΝΟΠΕΔΙΩΝ (RAISE SKI TIPS)**

Χρήση: Για να δηλωθεί το σημείο στο οποίο οι επιβάτες πρέπει να ανασηκώσουν τις άκρες των χιονοπέδιλών τους

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινες μορφές σχεδιασμένες σε πυκνή μορφή καθισμένες σε κρεμάμενο κάθισμα σε προφίλ, με ένα βέλος που δείχνει προς τα πάνω δίπλα από την άκρη των χιονοπέδιλων

Εφαρμογή: Ανατοριο χιονοδρόμων

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΩΝ (SKI LIFT)**

Χρήση: Για τη δήλωση μεταφοράς μόνο για τους σκιέρ

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάθετα και φοράει χιονοπέδια και κρατάει ένα σκονί που δείχνει προς την κατεύθυνση της κίνησης

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001



ΜΠΑΝΙΟ (BATH)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας εσωτερικής εγκατάστασης για μερική εισχώρηση του ανθρωπίνου σώματος σε νερό σε μια σχεδόν οριζόντια θέση. Όχι για ντους ή πισίνα

Περιεχόμενο εικόνας: Σιλουέτα ανθρώπινης φιγούρας μέσα σε μπάνιο με το νερό να δηλώνεται από μια κυματιστή γραμμή

Εφαρμογή: Κτήρια και άλλες τοποθεσίες, κατόψεις, χάρτες, οδηγούς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΝΤΟΥΣ (SHOWER)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό εγκατάστασης για πλύσιμο με ροή νερού πάνω από ανθρώπινο σώμα ή για τη δήλωση και τον προσδιορισμό ενός δωματίου που παρέχει μια τέτοια εγκατάσταση.

Περιεχόμενο εικόνας: Προφίλ συσκευής ντους με νερό που δηλώνεται με γραμμές κουκκίδων

Εφαρμογή: Κτήρια και άλλες τοποθεσίες, κατόψεις, χάρτες, οδηγούς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

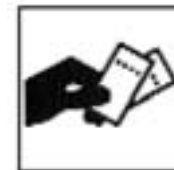
**ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ (TICKETS)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό μιας εγκατάστασης όπου υπάρχει η δυνατότητα αγοράς εισιτηρίων. Μπορεί να χρησιμοποιείται ακόμα και για αυτόματα μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων. Δεν θα χρησιμοποιείται για τη δήλωση ελέγχου εισιτηρίων

Περιεχόμενο εικόνας: Χέρι που κρατάει δύο εισιτήρια

Εφαρμογή: Κτήρια και άλλες τοποθεσίες, κατόψεις, χάρτες, οδηγούς, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΚΑΘΙΣΜΑ ΑΝΑΒΑΤΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΔΥΟ (DOUBLE CHAIRLIFT)**

Χρήση: Για την ενημέρωση του κοινού ότι το αναβατόριο μπορεί να μεταφέρει δύο επιβάτες που μπορούν να κάθονται ο ένας δίπλα στον άλλο την ίδια στιγμή

Περιεχόμενο εικόνας: Δύο ανθρώπινες φιγούρες που κάθονται σε μια καρέκλα που κρέμεται από κεκλιμένο καλώδιο, σε προφίλ

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001



ΚΑΘΙΣΜΑ ΑΝΑΒΑΤΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ (TRIPLE CHAIRLIFT)

Χρήση: Για την ενημέρωση του κοινού ότι το αναβατόριο μπορεί να μεταφέρει τρεις επιβάτες που μπορούν να κάθονται ο ένας δίπλα στον άλλο την ίδια στιγμή

Περιεχόμενο εικόνας: Τρεις ανθρώπινες φιγούρες που κάθονται σε μια καρέκλα που κρέμεται από κεκλιμένο καλώδιο, σε προφίλ

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΚΑΘΙΣΜΑ ΑΝΑΒΑΤΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (QUADRUPLE CHAIRLIFT)**

Χρήση: Για την ενημέρωση του κοινού ότι το αναβατόριο μπορεί να μεταφέρει τέσσερις επιβάτες που μπορούν να κάθονται ο ένας δίπλα στον άλλο την ίδια στιγμή

Περιεχόμενο εικόνας: Τέσσερις ανθρώπινες φιγούρες που κάθονται σε μια καρέκλα που κρέμεται από κεκλιμένο καλώδιο, σε προφίλ

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΣΤΟΙΧΙΣΗ ΑΝΑ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (LINE UP FOUR BY FOUR)**

Χρήση: Για να υποδειχθεί στους επιβάτες ότι πρέπει να στοιχισθούν ανά τέσσερις

Περιεχόμενο εικόνας: Τέσσερις ανθρώπινες φιγούρες σχεδιασμένες σε πυκνή μορφή που στέκονται δίπλα ή μία στην άλλη, σε πρόσοψη, ενώ πίσω από κάθε μία φιγούρα βρίσκονται άλλες παρόμοιες με σχεδιασμένο μόνο το περίγραμμά τους

Εφαρμογή: Αναβατόριο τεσσάρων θέσεων, τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πινακίδες, χάρτες και οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΟΙ ΠΕΖΟΙ ΕΠΙΒΑΤΕΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΕΒΟΥΝ (FOOT PASSENGERS HAVE TO GET OFF)**

Χρήση: Για την ενημέρωση των πεζών επιβατών που κάθονται στο αναβατόριο σχετικά με την τοποθεσία του σημείου προσγείωσης

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα σχεδιασμένη μπροστά από μια κρεμάμενη καρέκλα, σε προφίλ. Ένα βέλος δηλώνει την απαιτούμενη κατεύθυνση κίνησης

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πινακίδες, χάρτες και οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001



ΟΙ ΣΚΙΕΡ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΕΒΟΥΝ (SKIERS HAVE TO GET OFF)

Χρήση: Για την ενημέρωση των σκιέρ που κάθονται στο αναβατόριο σχετικά με την τοποθεσία του σημείου προσγειώσης

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με χιονοπέδιλα σχεδιασμένη μπροστά από μια κρεμάμενη καρέκλα, σε προφίλ. Ένα βέλος δηλώνει την απαιτούμενη κατεύθυνση κίνησης

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πινακίδες, χάρτες και οδηγοί

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ ΑΠΟΤΟΜΗΣ ΠΛΑΓΙΑΣ (STEEP-SLOPE SKI LIFT)**

Χρήση: Για την ενημέρωση των σκιέρ ότι τμήματα της πλαγιάς κατάβασης με σκι είναι απότομα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη μορφή με χιονοπέδιλα σχεδιασμένη σε προφίλ. Κρατάει ένα σκοινί, το οποίο είναι σχεδόν κάθετο. Τα χιονοπέδιλα είναι παράλληλα με τη μια πλευρά του ενός ισόπλευρου τριγώνου με αναγραμμένο το σήμα %

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πινακίδες, χάρτες και οδηγοί

Πρόελευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΠΑΛΑΙΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (OLD FORMS OF TRANSPORTATION)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η διαθεσιμότητα ή η παρουσία των παλαιών μέσων μεταφοράς

Περιεχόμενο εικόνας: Πυκνή σχεδίαση ανθρώπινης φιγούρας που κάθεται σε μια γραμμή που δηλώνει το έλκνηρο

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πινακίδες, χάρτες και οδηγοί

Πρόελευση παραδείγματος: Αυστρία

**ΤΡΕΝΟ ΥΨΗΛΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ (HIGH SPEED TRAIN)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός τρένου υψηλής ταχύτητας

Περιεχόμενο εικόνας: Διάφορα λογότυπα

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, δρόμοι και οδοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα, δωμάτια, διάδρομοι, κτλ.

Πρόελευση παραδείγματος: Γαλλία, Βέλγιο, ΗΒ

**ΣΤΑΘΜΟΣ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ / ΜΕΤΡΟ (UNDERGROUND STATION / METRO)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός σταθμού υπόγειου σιδηρόδρομου ή σταθμού μετρό.

Περιεχόμενο εικόνας: Μπροστινή όψη ενός υπόγειου μετρό

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, δρόμοι και οδοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα, δωμάτια, διάδρομοι, κτλ.

Πρόελευση παραδείγματος: IUC



ΑΕΡΟΔΙΑΔΡΟΜΟΣ (AIR STRIP)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας ενός αεροδιαδρόμου

Περιεχόμενο εικόνας: Περίγραμμα ελικοφόρου αεροπλάνου

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, δρόμοι και οδοί, διαγράμματα προσανατολισμού, οχήματα, δωμάτια, διάδρομοι, κτλ.

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

**ΧΩΡΟΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ (PRAYER PLACE)**

Χρήση: Για να δηλωθεί η διαθεσιμότητα ενός χώρου προσευχής

Περιεχόμενο εικόνας: Προφίλ, μιας μορφής σκυμμένης σε στάση προσευχής μπροστά από έναν σταυρό

Εφαρμογή: Τερματικοί σταθμοί αεροδρομίων και λιμένων καθώς και σιδηροδρομικοί σταθμοί

Προέλευση παραδείγματος: Βολιβία

**ΛΙΜΑΝΙ (SEAPORT)**

Χρήση: Για τη δήλωση εγκαταστάσεων μεταφοράς δια θαλάσσης

Περιεχόμενο εικόνας: Σχεδίαση από πλάγια ενός πλοίου ή φεριμπότ πάνω από δύο κυματιστές γραμμές που συνδέονται με μια κατακόρυφη γραμμή που δηλώνει την αποβάθρα

Εφαρμογή: Θαλάσσια σπορ

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

**ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΟΠΛΟΙΟ (CRUISE BOAT)**

Χρήση: Για τη δήλωση εγκαταστάσεων μεταφοράς δια θαλάσσης

Περιεχόμενο εικόνας: Σχεδιάγραμμα κρουαζιερόπλοιου πάνω από δύο κυματιστές γραμμές κατά μήκος μιας λωρίδας που δηλώνουν τη γη με έναν φοίνικα

Εφαρμογή: Θαλάσσια σπορ

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**Ο ΡΜΟΣ (ANCHORAGE)**

Χρήση: Για τη δήλωση ναυτιλιακών εγκαταστάσεων για τους τουρίστες

Περιεχόμενο εικόνας: Γραφική αναπαράσταση μιας άγκυρας σε προφίλ

Εφαρμογή: Λιμένες και παραθαλάσσια θέρετρα

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΣΗΜΕΙΟ ΠΡΟΣΔΕΣΗΣ (MOORING POINT)**

Χρήση: Για τη δήλωση ενός σημείου ελλιμενισμού διαθέσιμο για τους τουρίστες που διαθέτουν πλοία

Περιεχόμενο εικόνας: Σχεδίαση από πλάγια ενός γιοτ πάνω σε γραμμή που δηλώνει τη θάλασσα και ένα σημείο αγκυροβολίου

Εφαρμογή: Λιμένες και παραθαλάσσια θέρετρα

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΚΑΘΕΛΚΥΣΗ ΠΛΟΙΩΝ (BOAT LAUNCHING)

Χρήση: Για τη δήλωση εγκαταστάσεων για τουρίστες για την καθέλκυση πλοίων

Περιεχόμενο εικόνας: Σχεδίαση από πλάγια ενός πλοίου πάνω σε τρέιλερ πάνω από δύο κυματιστές γραμμές που δηλώνουν το νερό και συνδέονται σε ένα γωνιακό σχήμα που δηλώνει τη γη

Εφαρμογή: Παραθαλάσσια τουριστικά θέρετρα και παράκτιες περιοχές αναψυχής

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία



ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ**A. ΛΙΣΤΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ**

1. Αξιοθέατα Παγκόσμιας Κληρονομιάς	World Heritage attraction
2. Ορόσημο	Landmark
3. Εθνικό πάρκο	National park
4. Εθνικός ιερός τόπος	National shrine
5. Μοναδικό μνημείο	Unique monument
6. Φυσικές προστατευόμενες περιοχές	Nature reserve
7. Πανόραμα / Παρατηρητήριο / Σημείο μοναδικής θέας	Panorama / Look out / Viewing point
8. Φωτογραφία	Photography
9. Σπηλιά	Cave
10. Καταρράκτης	Waterfall
11. Ιαματικά λουτρά	Spa
12. Σιντριβάνι	Fountain
13. Ακρωτήριο / Χερσόνησος	Cape / Peninsula
14. Βοτανικός κήπος	Botanical garden
15. Καταφύγιο πουλιών / Ορνιθολογικό πάρκο	Bird / Ornithological sanctuary
16. Κέντρο προστασίας ειδών υπό εξαφάνιση	Endangered species sanctuary
17. Ενυδρείο	Aquarium
18. Ζωολογικός κήπος	Zoological garden
19. Μονοπάτι με οδηγίες κατεύθυνσης	Trail with interpretation
20. Περίπατος με οδηγίες κατεύθυνσης	Interpretation walk
21. Φάρος	Lighthouse
22. Εθνικό Ανάκτορο	National Palace
23. Κοινοβούλιο	House of Parliament
24. Ιστορικό μνημείο	Historical monument
25. Θρησκευτικό μνημείο (εκκλησία)	Religious monument (church)
26. Θρησκευτικό μνημείο (τζαμί)	Religious monument (mosque)
27. Θρησκευτικό μνημείο (συναγωγή)	Religious monument (synagogue)
28. Θρησκευτικό μνημείο (ναός)	Religious monument (temple)
29. Κάστρο	Castle
30. Μοναστήρι	Monastery
31. Μονή	Cloister
32. Ιστορικός μύλος	Historic water-mill
33. Προϊστορικές ζωγραφιές ή ανάγλυφες παραστάσεις	Prehistoric paintings or carvings
34. Προϊστορικό μέρος	Prehistoric site
35. Αστικό κέντρο	Urban centre
36. Κινηματογράφος	Cinema
37. Μουσείο	Museum
38. Φεστιβάλ	Festivals
39. Λαογραφία	Folklore
40. Γκαλερί	Art gallery
41. Γαστρονομία	Gastronomy
42. Αμπελώνας	Vineyard
43. Αγορές και τοπικά πανηγύρια	Markets and local fairs
44. Κέντρο χειροτεχνίας / Έκθεση	Craft centre / Exhibit

B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ (WORLD HERITAGE ATTRACTION)

Χρήση: Για να δηλωθεί η τοποθεσία ενός μέρους ή ενός μνημείου που έχει καταχωρηθεί από την UNESCO ως μέρος Παγκόσμιας Κληρονομιάς (μιας λίστα 630 πολιτιστικών και φυσικών στοιχείων μοναδικής παγκόσμιας αξίας που τελευταία φορά ενημερώθηκε τον Δεκέμβριο του 1999. Αποτελείται από 480 πολιτιστικά, 128 φυσικά και 22 διάφορα άλλα στοιχεία σε 118 Μέρη Κράτη)

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ενός κύκλου που περιορίζεται σε ένα ανοιχτό τετράγωνο

Εφαρμογή: Δρόμοι, οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: UNESCO

Σχόλιο: Μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως ένα λογότυπο



ΟΡΟΣΗΜΟ (LANDMARK)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός ορόσημου

Περιεχόμενο εικόνας: Σε έναν κύκλο, το σύμβολο του ορόσημου της χώρας

Εφαρμογή: Δρόμοι, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Χιλή



ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ (NATIONAL PARK)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός εθνικού πάρκου

Περιεχόμενο εικόνας: Δέντρο ή σιλουέτα συγκεκριμένου φυτού ή ζώου που αντιπροσωπεύει καλύτερα τη διαφύλαξη της πανίδας ή της χλωρίδας

Εφαρμογή: Δρόμοι, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Χιλή



ΕΘΝΙΚΟΣ ΙΕΡΟΣ ΤΟΠΟΣ (NATIONAL SHRINE)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός εθνικού ιερού τόπου

Περιεχόμενο εικόνας: Σιλουέτα που αντιπροσωπεύει το εθνικό ιερό τόπο

Εφαρμογή: Δρόμοι, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ιορδανία



ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ (UNIQUE MONUMENT)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός εθνικού μνημείου

Περιεχόμενο εικόνας: Σχεδίαση που αντιπροσωπεύει ένα μοναδικό μνημείο

Εφαρμογή: Δρόμοι, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ιορδανία



ΦΥΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (NATURE RESERVE)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας μιας περιοχής που προφυλάσσεται για τη διαφύλαξη της πανίδας και της χλωρίδας

Περιεχόμενο εικόνας: Σιλουέτα δέντρου σε παράλληλη θέση με ένα ζώο

Εφαρμογή: Δρόμοι, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΠΑΝΟΡΑΜΑ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ / ΣΗΜΕΙΟ ΜΟΝΑΔΙΚΗΣ ΘΕΑΣ
(PANORAMA / LOOK OUT / VIEWING POINT)**

Χρήση: Για τη δήλωση ενός μέρους ή ενός σημείου με εξαιρετική πανοραμική θέα

Περιεχόμενο εικόνας: Μάτι με δέσμη ακτινών

Εφαρμογή: Δρόμοι, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ισραήλ

**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ (PHOTOGRAPHY)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας φωτογράφισης ή ενός τόπου όπου υπάρχει δυνατότητα για λήψεις με φωτογραφική μηχανή κάμερα

Περιεχόμενο εικόνας: Φωτογραφική μηχανή

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

**ΣΠΗΛΙΑ (CAVE)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας μιας σπηλιάς

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση μιας σπηλιάς με ανθρώπινη φιγούρα στην είσοδο

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Βραζιλία

**ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ (WATERFALL)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός καταρράκτη

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση καταρράκτη

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Βραζιλία

**ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ (SPA)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ιαματικού λουτρού

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση πηγής ιαματικών λουτρών

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ρουμανία



ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ (FOUNTAIN)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας μιας ιαματικής πηγής
Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ιαματικής πηγής
Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού
Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ / ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ (CAPE / PENINSULA)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας μιας σπηλιάς ή χερσονήσου
Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση μιας σπηλιάς σε προφίλ
Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού
Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ (BOTANICAL GARDEN)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός βοτανικού κήπου
Περιεχόμενο εικόνας: Σιλουέτα ενός σπάνιου λουλουδιού
Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού
Προέλευση παραδείγματος: Βέλγιο



ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΠΟΥΛΙΩΝ / ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ (BIRD / ORNITHOLOGICAL SANCTUARY)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός καταφυγίου πουλιών ή ενός ορνιθολογικού πάρκου
Περιεχόμενο εικόνας: Πουλί (σπάνιο ή υπό εξαφάνιση) σε προφίλ
Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού
Προέλευση παραδείγματος: Κύπρος



ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΥΠΟ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ (ENDANGERED SPECIES SANCTUARY)

Χρήση: Για τη δήλωση ενός τόπου όπου ζουν είδη υπό εξαφάνιση και για την απαγόρευση προσέγγισης οδηγών και ατόμων
Περιεχόμενο εικόνας: Εξαρτάται από τα είδη
Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού
Προέλευση παραδείγματος: Ταϊλάνδη



ΕΝΥΔΡΕΙΟ (AQUARIUM)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός ενυδρείου
Περιεχόμενο εικόνας: Ψάρι σε προφίλ με φυσαλίδες νερού
Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού
Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΖΩΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ (ZOOLOGICAL GARDEN)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός ζωολογικού κήπου

Περιεχόμενο εικόνας: Η λέξη ZOO με Λατινικούς χαρακτήρες είναι το πιο κοινό σύμβολο

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΜΕ ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (TRAIL WITH INTERPRETATION)**

Χρήση: Για τη δήλωση ενός περιπάτου για σκοπούς ερμηνείας της φύσης ή της κληρονομιάς

Περιεχόμενο εικόνας: Σακίδιο και μπαστούνι με το γράμμα "i"

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

**ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΜΕ ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (INTERPRETATION WALK)**

Χρήση: Για τη δήλωση περιπάτου για ερμηνευτικούς σκοπούς

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που περπατάει, σιλουέτα δέντρου με το γράμμα "i"

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΦΑΡΟΣ (LIGHTHOUSE)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός φάρου με ιστορικό ή τεχνικό ενδιαφέρον

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ενός φάρου με δεσμίδα ακτινών

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Τουρκία

**ΕΘΝΙΚΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟ (NATIONAL PALACE)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας του Ανακτόρου του Επικεφαλής του Κράτους

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση πρόσοψης ενός ανακτόρου

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία



ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ (HOUSE OF PARLIAMENT)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας του Εθνικού Κοινοβουλίου

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση πρόσοψης του Κοινοβουλίου Σπίτι με στύλους

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

**ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ (HISTORICAL MONUMENT)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός μνημείου ιστορικής σπουδαιότητας

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση πρόσοψης ενός ναού (χρησιμοποιείται συνηθέστερα)

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ιράκ

**ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ (ΕΚΚΛΗΣΙΑ) [RELIGIOUS MONUMENT (CHURCH)]**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός θρησκευτικού μνημείου, ναού ή κτηρίου όπου είναι δυνατόν να προσευχηθεί κανείς και να παρακολουθήσει τις καθιερωμένες τελετές της Χριστιανικής θρησκείας

Περιεχόμενο εικόνας: Στέγαστρο πάνω από έναν σταυρό

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ταϊλάνδη

**ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ (TZAMI) [RELIGIOUS MONUMENT (MOSQUE)]**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός θρησκευτικού μνημείου, ναού ή κτηρίου όπου είναι δυνατόν να προσευχηθεί κανείς και να παρακολουθήσει τις καθιερωμένες τελετές της Μουσουλμανικής θρησκείας

Περιεχόμενο εικόνας: Στέγαστρο πάνω από μια ημισέληνο

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ταϊλάνδη

**ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ (ΣΥΝΑΓΩΓΗ) [RELIGIOUS MONUMENT (SYNAGOGUE)]**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός θρησκευτικού μνημείου, ναού ή κτηρίου όπου είναι δυνατόν να προσευχηθεί κανείς και να παρακολουθήσει τις καθιερωμένες τελετές της Εβραϊκής θρησκείας

Περιεχόμενο εικόνας: Το Άστρο του Δαβίδ πάνω στο μοτίβο της συναγωγής.

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ισραήλ



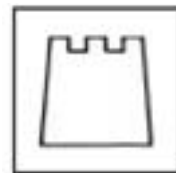
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ (ΝΑΟΣ) [RELIGIOUS MONUMENT (TEMPLE)]

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός θρησκευτικού μνημείου, ναού ή κτηρίου όπου είναι δυνατόν να προσευχηθεί κανείς και να παρακολουθήσει τις καθιερωμένες τελετές της Βουδιστικής θρησκείας

Περιεχόμενο εικόνας: Στέγαστρο πάνω από έναν τροχό

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Ταϊλάνδη

**ΚΑΣΤΡΟ (CASTLE)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός αρχαίου κάστρου

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση του πύργου ενός κάστρου Μεσαιωνικής εποχής

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Δανία

**ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ (MONASTERY)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός μοναστηριού

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμική σχεδίαση ενός μοναστηριού σύμφωνα με την εθνική ή τοπική αρχιτεκτονική

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Κύπρος

**ΜΟΝΗ (CLOISTER)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας μιας μονής

Περιεχόμενο εικόνας: Τέσσερις ασίδες και στύλοι που αντιπροσωπεύουν μιας γωνία της μονής που είναι σχεδιασμένη σύμφωνα με την εθνική ή τοπική αρχιτεκτονική

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, αστικές περιοχές, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΜΥΛΟΣ (HISTORIC WATER MILL)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός ιστορικού μύλου

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμικός σχεδιασμός νερόμυλου σε προφίλ και ένα σπίτι στο φόντο

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Πρόελευση παραδείγματος: Πορτογαλία



**ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΕΣ ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ ή ΑΝΑΓΛΥΦΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
(PREHISTORIC PAINTINGS OR CARVINGS)**

Χρήση: Για τη δήλωση ενός μέρους με προϊστορικές ή αρχαϊκές ζωγραφιές ή ανάγλυφες παραστάσεις

Περιεχόμενο εικόνας: Χέρια, σημάδια και απλοϊκός σχεδιασμός ανθρώπινων φιγούρων και ζώων

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή



ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟ ΜΕΡΟΣ (PREHISTORIC SITE)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός προϊστορικού μέρους

Περιεχόμενο εικόνας: Ανάλογα με το μέρος

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κολομβία



ΑΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (URBAN CENTRE)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσανατολισμό προς το κέντρο μιας πόλης

Περιεχόμενο εικόνας: Τρεις κύκλοι με ένα σημείο στο κέντρο

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ (CINEMA)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός κινηματογράφου

Περιεχόμενο εικόνας: Τρία άτομα μπροστά από μια λωρίδα που αντιπροσωπεύει την ταινία

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα GB 10001-94 / 62



ΜΟΥΣΕΙΑ (MUSEUMS)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός μουσείου

Περιεχόμενο εικόνας: Διαφορετικά πιθανά σύμβολα ανάλογα με την εθνική ή τοπική κουλτούρα και τα στοιχεία πολιτισμού

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, δημόσιοι χώροι, διάγραμμα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί,

Προέλευση παραδείγματος: Β.Β. (ένα αντικείμενο κάτω από υπόστεγο)



ΦΕΣΤΙΒΑΛ (FESTIVALS)

Χρήση: Για τη δήλωση της διεξαγωγής συμβάντων στα πλαίσια ενός φεστιβάλ

Περιεχόμενο εικόνας: Χορευτές ή ηθοποιοί πάνω σε εξέδρα θεάτρου

Εφαρμογή: Οδηγοί, χάρτες προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ιράκ

**ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ (FOLKLORE)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός μέρους όπου κανείς μπορεί να συναντήσει τοπικά ή εθνικά λαογραφικά στοιχεία

Περιεχόμενο εικόνας: Ένα ζευγάρι που χορεύει μπροστά από ένα ιστορικό μνημείο

Εφαρμογή: Δρόμοι και εθνικές οδοί, περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΓΚΑΛΕΡΙ (ART GALLERY)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας μιας γκαλερί

Περιεχόμενο εικόνας: Συμβολικός σχεδιασμός ενός ζωγραφικού πίνακα ή ενός αγάλματος κοντά σε ανθρώπινη φιγούρα

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Βολιβία

**ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ (GASTRONOMY)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός γαστρονομικού κέντρου ή εστιατορίου

Περιεχόμενο εικόνας: Συμβολικός σχεδιασμός των τοπικών ή εθνικών σπεσιαλιτέ

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΑΜΠΕΛΩΝΑΣ (VINEYARD)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός αμπελώνα ή ενός οινοποιείου

Περιεχόμενο εικόνας: Συμβολικός σχεδιασμός τσαμπιού σταφυλιών

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ (MARKETS AND LOCAL FAIRS)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας μιας τυπικής αγοράς ή ενός τοπικού πανηγυριού

Περιεχόμενο εικόνας: Συμβολικός σχεδιασμός μιας αγοράς ή ενός πανηγυριού

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Ιράκ

**ΚΕΝΤΡΟ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ / ΕΚΘΕΣΗ (CRAFT CENTRE / EXHIBIT)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός κέντρου χειροτεχνίας ή έκθεσης

Περιεχόμενο εικόνας: Συμβολικός σχεδιασμός της τέχνης των κεραμοποιών ή άλλης τοπικής ή εθνικής χειροτεχνίας

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες, οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Γκάνα



ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΑΝΑΨΥΧΗ**A. ΛΙΣΤΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ**

1. Αθλητικές δραστηριότητες	Sporting activities
2. Αθλητικές εγκαταστάσεις	Facilities for sport
3. Γυμναστήριο / Κέντρο ευεξίας	Gymnasium / Fitness centre
4. Δρόμος για τη διεξαγωγή αγώνων αυτοκινήτου	Motor-racing track
5. Διαδρομές για οδήγηση οχημάτων με κίνηση στους τέσσερις τροχούς	Four-wheel-drive routes
6. Καταφύγιο	Shelter
7. Διαδρομή / μονοπάτι για πεζοπορία	Walking track / Path
8. Πεζοπορία	Trekking
9. Διαδρομή	Route
10. Ψήσιμο στα κάρβουνα	Barbecue
11. Τοξοβολία	Archery
12. Αθλητικά γεγονότα	Athletic events
13. Πέταγμα με αερόστατο	Ballooning
14. Καλαθοσφαίριση	Basketball
15. Μπιλιάρδο	Billiards
16. Μπούουλινγκ	Bowling
17. Πυγμαχία	Boxing
18. Ρυθμική γυμναστική	Eurhythmics
19. Ξιφασκία	Fencing
20. Ποδόσφαιρο	Football
21. Απαγορεύεται το ποδόσφαιρο	No football
22. Χάντμπολ	Handball
23. Τζούντο	Judo
24. Καράτε	Karate
25. Πάλη	Wrestling
26. Ράγκμπι	Rugby
27. Κλειστές εγκαταστάσεις βόλει	Indoor volleyball
28. Άρση βαρών	Weight lifting
29. Ταυρομαχίες	Bull fighting
30. Βαρκάδα	Boating
31. Ενοικίαση σκαφών	Boat hire
32. Κανό	Canoeing
33. Κωπηλασία	Rowing
34. Ράφτινγκ	Rafting
35. Περιήγηση σε σπηλιά	Caving
36. Αναρρίχηση	Climbing
37. Ποδηλασία	Cycling
38. Ενοικίαση ποδηλάτου	Bicycle hire
39. Ορεινή ποδηλασία	Mountain biking
40. Trial bike	Trial bike riding
41. Κατάδυση	Diving
42. Κατάδυση με μπουκάλες	Scuba diving
43. Ψάρεμα	Fishing
44. Ψάρεμα σε ποτάμι	River fishing
45. Ψάρεμα από βάρκα	Boat fishing

46. Συλλογή οστρακοειδών	Shellfish gathering
47. Γεωλογία	Geology
48. Κοσκίνισμα χρυσού	Gold panning
49. Γκολφ	Golf
50. Ανεμοπορία	Hang gliding
51. Παρά πέντε	Paragliding
52. Πτώση με αλεξίπτωτο	Parachuting
53. Ιππασία	Horse riding
54. Πόλο	Polo
55. Ιπποδρόμιο / Αγωνιστική κούρσα	Hippodrome / Race course
56. Κυνήγι / Σκοποβολή	Hunting / Shooting
57. Μικρό κυνήγι	Small game
58. Κυνήγι πουλιών	Game bird hunting
59. Σκοποβολή σε πάλινους στόχους	Clay pigeon shooting
60. Παγοδρομία	Ice-skating
61. Τζόκιν	Jogging
62. Μίνι γκολφ / Κρόκετ	Mini-golf / Croquet
63. Αγώνας με πυξίδα και χάρτη	Orienteering
64. Κατάβαση πλαγιών με σκι	Downhill skiing
65. Περιήγηση με χιονοπέδιλα	Ski touring
66. Κατάβαση με σανίδα του σκι	Snowboarding
67. Κατάβαση με έλκνηθο	Tobogganing
68. Κολύμβηση	Swimming
69. Θαλάσσιο σκι	Water-skiing
70. Surfing	Surfing
71. Windsurfing	Windsurfing
72. Jet ski	Jet skiing
73. Υδάτινο πάρκο	Aquatic park
74. Τένις	Tennis
75. Σκουός / Racket ball	Squash / Racket ball
76. Επιτραπέζιο τένις	Table tennis
77. Μην ταΐζετε τα πουλιά ή τα ζώα	Do not feed birds or animals
78. Μην αφαιρείτε τη βλάστηση	Do not remove vegetation

Β. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΩΝ**ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (SPORTING ACTIVITIES)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας μιας περιοχής προορισμένης για αθλητικές δραστηριότητες

Περιεχόμενο εικόνας: Τρία διαφορετικά στοιχεία αθλητικού εξοπλισμού

Εφαρμογή: Κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (FACILITIES FOR SPORT)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας εγκαταστάσεων για αθλήματα ή ενός αθλητικού γηπέδου

Περιεχόμενο εικόνας: Πέντε Ολυμπιακοί κύκλοι

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα (Μακάο)

Σχόλια: Το σύμβολο αυτό μοιάζει με το λογότυπο των Ολυμπιακών Αγώνων και χρησιμοποιείται σε πολλούς προορισμούς

**ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ / ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΕΞΙΑΣ (GYMNASIUM / FITNESS CENTRE)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός γυμναστηρίου ή ενός κέντρου ευεξίας ή ενός μέρους όπου μπορεί κανείς να γυμναστεί ή να διατηρήσει τη φόρμα του

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που σηκώνει βάρη ή γυμνάζεται στους αλτήρες

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΑΓΩΝΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ (MOTOR-RACING TRACK)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας δρόμου για τη διεξαγωγή αγώνων αυτοκινήτου

Περιεχόμενο εικόνας: Αγωνιστικό αυτοκίνητο και πιλότος σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, κτήρια, υπηρεσίες, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα (Μακάο)

**ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΓΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΤΡΟΧΟΥΣ (FOUR WHEEL DRIVE ROUTES)**

Χρήση: Για τη δήλωση του δρόμου που είναι κατάλληλος μόνο για οχήματα με κίνηση στους τέσσερις τροχούς

Περιεχόμενο εικόνας: Όχημα σε προφίλ που ανεβαίνει σε ανώμαλη πλαγιά με την ένδειξη 4x4

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία



ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ (SHELTER)

Χρήση: Για τη δήλωση μιας εγκατάστασης που παρέχει ένα προσωρινό καταφύγιο ή καταφύγιο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα κάτω από ένα στέγαστρο (^)

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΔΙΑΔΡΟΜΗ / ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΓΙΑ ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ (WALKING TRACK / PATH)**

Χρήση: Για τη δήλωση μιας διαδρομής, μονοπατιού για τη δραστηριότητα της πεζοπορίας

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινες φιγούρες ενός ενήλικα και ενός παιδιού που περπατούν

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Επικίνδυνο μονοπάτι ή επικίνδυνο μέρος μονοπατιού

**ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ (TREKKING)**

Χρήση: Για τη δήλωση δρόμου / διαδρομής για πεζοπορία ή για τη δήλωση της ίδιας της δραστηριότητας

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που περπατάει με σακίδιο στην πλάτη

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία (μονοπάτι οδοιπορίας)

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Επικίνδυνο μονοπάτι ή επικίνδυνο μέρος μονοπατιού



ΔΙΑΔΡΟΜΗ (ROUTE)

Χρήση: Για τη δήλωση μιας διαδρομής

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που ανηφορίζει σε ανώμαλο μονοπάτι με σακίδιο στην πλάτη

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Επικίνδυνη διαδρομή ή επικίνδυνο μέρος διαδρομής

**ΨΗΣΙΜΟ ΣΤΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ (BARBECUE)**

Χρήση: Για τη δήλωση δυνατότητας ψσιμάτος στα κάρβουνα

Περιεχόμενο εικόνας: Πιρούνι με λουκάνικο πάνω από φωτιά

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΠΕΤΑΓΜΑ ΜΕ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟ (BALLOONING)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας δραστηριοτήτων και υποδομών πετάγματος με αερόστατο

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμικός σχεδιασμός παλαιού αερόστατου (Montgolfiere)

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΜΠΙΛΙΑΡΔΟ (BILLIARDS)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων μπιλιάρδου

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που παίζει μπιλιάρδο

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χώροι αναψυχής στην ύπαιθρο, διαγράμματα προσανατολισμού, και οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

**ΜΠΟΥΛΙΝΓΚ (BOWLING)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων για μπόουλινγκ

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμικός σχεδιασμός μιας μπάλας και ενός συνόλου κορύνων

Εφαρμογή: Κτήρια, δημόσιοι χώροι, χώροι αναψυχής στην ύπαιθρο, διαγράμματα προσανατολισμού, και οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΤΑΥΡΟΜΑΧΙΕΣ (BULL FIGHTING)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων για ταυρομαχίες

Περιεχόμενο εικόνας: Φιγούρα ταυρομάχου με κάπα και σιλουέτα ταύρου σε προφίλ

Εφαρμογή: Δημόσιοι χώροι, δρόμοι και οδοί, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες και οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**ΒΑΡΚΑΔΑ (BOATING)**

Χρήση: Για τη δήλωση βόλτας με σκάφος ως δραστηριότητα αναψυχής στην ύπαιθρο

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα σε μηχανοκίνητο σκάφος, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

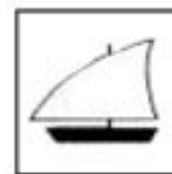
**ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΣΚΑΦΩΝ (BOAT HIRE)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό μιας τοποθεσίας όπου υπάρχει η δυνατότητα ενοικίασης σκαφών αναψυχής

Περιεχόμενο εικόνας: Φιγούρα μηχανοκίνητου σκάφους κάτω από ένα κλειδί, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ισπανία

**ΚΑΝΟ (CANOEING)**

Χρήση: Για τη δήλωση του κανό και τον προσδιορισμό μιας τοποθεσίας όπου μπορεί κανείς να ασχοληθεί με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάνει κανό πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΡΑΦΤΙΝΓΚ (RAFTING)**

Χρήση: Για τη δήλωση μιας σχεδίας και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμικός σχεδιασμός σχεδίας με τρεις ανθρώπινες φιγούρες που κατεβαίνουν πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία



ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΕ ΣΠΗΛΙΑ (CAVING)

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας περιήγησης σε σπηλιά

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που γονατίζει σε μια σπηλιά με μπροστινό φωτισμό, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ (CLIMBING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας της αναρρίχησης ή της ορειβάσις

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που γονατίζει σε μια σπηλιά με μπροστινό φωτισμό, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Επικίνδυνη διαδρομή

**ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ (CYCLING)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό μιας τοποθεσίας για τη δραστηριότητα της ποδηλασίας

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα πάνω σε ποδήλατο, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ (BICYCLE HIRE)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας όπου υπάρχει η δυνατότητα ενοικίασης ποδηλάτων και άλλων δίκυκλων οχημάτων

Περιεχόμενο εικόνας: Ποδήλατο σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία



ΟΡΕΙΝΗ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ (MOUNTAIN BIKING)

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό μιας τοποθεσίας για τη δραστηριότητα της ορεινής ποδηλασίας

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα πάνω σε ποδήλατο ορειβασίας, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Επικίνδυνη διαδρομή

**TRIAL BIKE RIDING**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό μιας τοποθεσίας για τη δραστηριότητα Trial bike

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα σε trial bike σε προφίλ πάνω σε ανώμαλο ανηφορικό μονοπάτι

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Επικίνδυνη διαδρομή

**ΚΑΤΑΔΥΣΗ (DIVING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας της κατάδυσης

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που αρχίζει να καταδύεται πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία



ΚΑΤΑΔΥΣΗ ΜΕ ΜΠΟΥΚΑΛΕΣ (SCUBA DIVING)

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας της αυτοκατάδυσης

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα αυτοκαταδύτη με μπουκάλια και μερικές φυσαλίδες που πηγαίνουν προς τα πάνω

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλια:

1. Η παραλλαγή που έχει υιοθετηθεί στην Αργεντινή έχει την εικόνα μιας φιγούρας δύτη κάτω από δύο κυματιστές γραμμές

2. Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Κανένας κίνδυνος

Μαύρο: Κίνδυνος

**ΨΑΡΕΜΑ (FISHING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας του ψαρέματος

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που ψαρεύει πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΨΑΡΕΜΑ ΣΕ ΠΟΤΑΜΙ (RIVER FISHING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας του ψαρέματος σε ποτάμι

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα ή ψαράς με καλάμι και ψάρι πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

**ΨΑΡΕΜΑ ΑΠΟ ΒΑΡΚΑ (BOAT FISHING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας του ψαρέματος από βάρκα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα ή ψαράς με καλάμι σε μια μικρή βάρκα πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΣΥΛΛΟΓΗ ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΩΝ (SHELLFISH GATHERING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας του μαζέματος οστρακοειδών

Περιεχόμενο εικόνας: Ένα χέρι που πιάνει ένα οστρακόδερμο πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία



ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ (FOOTBALL)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με το ποδόσφαιρο ως δραστηριότητα αναψυχής στην ύπαιθρο

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με μια μπάλα κάτω από το πόδι

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία



ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ (NO FOOTBALL)

Χρήση: Για να δηλωθεί ότι απαγορεύεται το ποδόσφαιρο

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με μια μπάλα κάτω από το πόδι με απαγορευτική κόκκινη γραμμή

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία



ΓΕΩΛΟΓΙΑ (GEOLOGY)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με τη γεωλογία ως δραστηριότητα αναψυχής στην ύπαιθρο

Περιεχόμενο εικόνας: Ξινάρι και τρεις μικρές πέτρες σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία



ΚΟΣΚΙΝΙΣΜΑ ΧΡΥΣΟΥ (GOLD PANNING)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας κοσκινίσματος του χρυσού ως δραστηριότητα αναψυχής στην ύπαιθρο

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με χρυσό ταψί πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία



ΓΚΟΛΦ (GOLF)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με το γκολφ ή του προσδιορισμού της θέσεως ενός γηπέδου του γκολφ

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κρατάει ένα μπαστούνι

Εφαρμογή: Υπαίθρια αναψυχή, δρόμοι και εθνικές οδοί, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα



ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑ (HANG GLIDING)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με την ανεμοπορία και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα κάτω από φτερό σε σχήμα δέλτα

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

**ΠΑΡΑ ΠΕΝΤΕ (PARAGLIDING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με το παρά πέντε και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα κάτω από παρά πέντε και δεμένη από ένα σκοινί

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΠΤΩΣΗ ΜΕ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΟ (PARACHUTING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με την πτώση με αλεξίπτωτο και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα κάτω από αλεξίπτωτο

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΙΠΠΑΣΙΑ (HORSE RIDING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με την ιππασία και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα πάνω σε άλογο

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

Σχόλια: Μπορεί να υπάρχουν παραλλαγές με μια γραμμή απαγόρευσης ή κάτω παό ένα στέγαστρο για τον εντοπισμό μιας δραστηριότητας σε εσωτερικό χώρο

**ΠΟΛΟ (POLO)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας πόλο και τον εντοπισμό ενός γηπέδου πόλο

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα πάνω σε άλογο με μπαστούνι του γκολφ, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή



ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΟ / ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΟΥΡΣΑ (HIPPODROME / RACE COURSE)

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός ιπποδρόμιου

Περιεχόμενο εικόνας: Άλογο και ιππέας σε προφίλ

Εφαρμογή: Δρόμοι και δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διάγραμμα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα (Μακάο)

**ΚΥΝΗΓΙ / ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ (HUNTING / SHOOTING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας κυνηγιού ή σκοποβολής και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που πυροβολεί με όπλο

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Μεξικό

Μικρό κυνήγι

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με το μικρό κυνήγι και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Σιλουέτα κουνελιού ή λαγού που τρέχει

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Ισπανία

**ΚΥΝΗΓΙ ΠΟΥΛΙΩΝ (GAME BIRD HUNTING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με το κυνήγι πουλιών και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που πυροβολεί ένα πουλί

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ (CLAY PIGEON SHOOTING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με τη σκοποβολή σε πήλινους στόχους και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που πυροβολεί σε πήλινο στόχο

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία



ΠΑΓΟΔΡΟΜΙΑ (ICE-SKATING)

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας της παγοδρομίας

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάνει πατινάζ, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλιο: Υπάρχει μια παραλλαγή για την παγοδρομία σε κλειστό χώρο. Ίδιο περιεχόμενο εικόνας κάτω από στέγαστρο ^

**ΤΖΟΚΙΝ (JOGGING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας τζόκιν ή της τοποθεσίας ενός μονοπατιού για τζόκιν

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάνει τζόκιν

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλιο: Η Κινέζικη παραλλαγή δείχνει ένα γραμμικό σχέδιο ενός μονοπατιού με ένα βέλος που δείχνει την κατεύθυνση

**ΜΙΝΙ ΓΚΟΛΦ / ΚΡΟΚΕΤ (MINI-GOLF / CROQUET)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με το μίνι γκολφ και τον προσδιορισμό της τοποθεσίας των εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με μαστούνι, στεφάνι του κρόκετ και μπάλα του κρόκετ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και δημόσιοι χώροι, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

**ΑΓΩΝΑΣ ΜΕ ΠΥΞΙΔΑ ΚΑΙ ΧΑΡΤΗ (ORIENTEERING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας αγώνων με πυξίδα και χάρτη

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάνει τζόκιν μέσα σε ένα κύκλο που δείχνει τον

Βορά (N), τη Δύση (W) και την Ανατολή (E)

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

**ΚΩΠΗΛΑΣΙΑ (ROWING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας κωπηλασίας

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάνει κωπηλασία σε ένα σκάφος, σε προφίλ, πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

Σχόλιο: Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση της κωπηλασίας με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη λωρίδα



ΡΑΓΚΜΠΙ (RUGBY)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας απασχόλησης με το ράγκμπι

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που τρέχει με μια μπάλα του ράγκμπι

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

**ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΠΛΑΓΙΩΝ ΜΕ ΣΚΙ (DOWNHILL SKIING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας κατάβασης με χιονοπέδιλα και για τον εντοπισμό της πλαγιάς για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κατέρχεται πλαγιά με χιονοπέδιλα, σε προφίλ

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, χάρτες, οδηγοί

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Κίνδυνος

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση της κατάβασης με χιονοπέδιλα με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή

**ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΜΕ ΧΙΟΝΟΠΕΔΙΛΑ (SKI TOURING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας περιήγησης με χιονοπέδιλα και για τον εντοπισμό της διαδρομής για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με χιονοπέδιλα, σε προφίλ

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Κίνδυνος

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση της περιήγησης με χιονοπέδιλα με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή



ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΜΕ ΣΑΝΙΔΑ ΤΟΥ ΣΚΙ (SNOWBOARDING)

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας κατάβασης με σανίδα του σκι και για τον εντοπισμό πλαγιάς που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με σανίδα του σκι

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση της κατάβασης με σανίδα του σκι με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή

**ΚΑΤΑΒΑΣΗ ΜΕ ΕΛΚΗΘΡΟ (TOBOGGANING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δραστηριότητας κατάβασης με έλκιο του σκι και για τον εντοπισμό του μέρους που προορίζεται για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάθεται σε έλκιο

Εφαρμογή: Τουριστικά θέρετρα και θέρετρα για σκι, πίνακες ανακοινώσεων, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλιο: Μια λωρίδα στο κάτω μέρος του τετραγώνου μπορεί να προστεθεί με τα εξής χρώματα:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Κίνδυνος

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση της κατάβασης με έλκιο με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή

**ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ (SWIMMING)**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας κολύμβησης και για τον εντοπισμό ακτών και άλλων εγκαταστάσεων που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινος κορμός που φαίνεται να κολυμπάει πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

Σχόλιο: Μπορεί να προστεθεί μια χρωματιστή προειδοποιητική σημαία παραλίας:

Πράσινο για να δηλωθεί ότι η κολύμβηση είναι ασφαλής

Κίτρινο ή πορτοκαλί για να δηλωθεί ότι χρειάζεται προσοχή

Κόκκινο για να δηλωθεί ο κίνδυνος

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση της κολύμβησης με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή



ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΣΚΙ (WATER-SKIING)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας θαλάσσιου σκι και για τον εντοπισμό ακτών και άλλων εγκαταστάσεων για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα που κάνει θαλάσσιο σκι πάνω από δύο κυματιστές γραμμές, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

Σχόλιο: Μπορεί να προστεθεί μια χρωματιστή προειδοποιητική σημαία παραλίας:

Πράσινο για να δηλωθεί ότι η κολύμβηση είναι ασφαλής

Κίτρινο ή πορτοκαλί για να δηλωθεί ότι χρειάζεται προσοχή

Κόκκινο για να δηλωθεί ο κίνδυνος

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση του θαλάσσιου σκι με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή

**SURFING**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας ιστιοσανίδας και για τον εντοπισμό ακτών και άλλων εγκαταστάσεων που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα και ιστιοσανίδα πάνω από κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

Σχόλιο: Μπορεί να προστεθεί μια χρωματιστή προειδοποιητική σημαία παραλίας:

Πράσινο για να δηλωθεί ότι η κολύμβηση είναι ασφαλής

Κίτρινο ή πορτοκαλί για να δηλωθεί ότι χρειάζεται προσοχή

Κόκκινο για να δηλωθεί ο κίνδυνος

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση του surfing με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή

**WINDSURFING**

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας windsurfing και για τον εντοπισμό ακτών και άλλων εγκαταστάσεων που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα και windsurf πάνω από δύο κυματιστές γραμμές

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αυστρία

Σχόλιο: Μπορεί να προστεθεί μια χρωματιστή προειδοποιητική σημαία παραλίας:

Πράσινο για να δηλωθεί ότι η κολύμβηση είναι ασφαλής

Κίτρινο ή πορτοκαλί για να δηλωθεί ότι χρειάζεται προσοχή

Κόκκινο για να δηλωθεί ο κίνδυνος

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση του windsurfing με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή



JET SKI

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας jet ski και για τον εντοπισμό ακτών και άλλων εγκαταστάσεων για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα πάνω σε Jet Ski πάνω από δύο κυματιστές γραμμές, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, δρόμοι και μονοπάτια, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Αργεντινή

Σχόλιο: Μπορεί να προστεθεί μια χρωματιστή προειδοποιητική σημαία παραλίας:

Πράσινο για να δηλωθεί ότι η κολύμβηση είναι ασφαλής

Κίτρινο ή πορτοκαλί για να δηλωθεί ότι χρειάζεται προσοχή

Κόκκινο για να δηλωθεί ο κίνδυνος

Υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση του jet ski με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή

**ΥΔΑΤΙΝΟ ΠΑΡΚΟ (AQUATIC PARK)**

Χρήση: Για τη δήλωση της τοποθεσίας ενός υδάτινου πάρκου

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα πάνω σε θαλάσσιο έλκυθρο και σιλουέτα φώκιας που παίζει με μια μπάλα, σε προφίλ

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Πορτογαλία

**TENNIS (TENNIS)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον εντοπισμό μιας εγκατάστασης για τένις ή γηπέδων τένις

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινη φιγούρα με ρακέτα και μπάλα, με οριζόντια διπλή γραμμή που αντιπροσωπεύει το πάνω μέρος των δικτυών

Εφαρμογή: Κτήρια και άλλες τοποθεσίες, χάρτες, οδηγούς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001

**ΣΚΟΥΟΣ / RACKET BALL (SQUASH / RACKET BALL)**

Χρήση: Για τη δήλωση και τον προσδιορισμό μιας εγκατάστασης όπου μπορεί κανείς να παίζει σκουός ή / και racket ball

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμές που αντιπροσωπεύουν τη γωνία του δωματίου, με υπέρθετη ανθρώπινη φιγούρα που κρατάει μια ρακέτα πάνω από την οποία βρίσκεται το μπαλάκι. Για πινακίδες μικρής κλίμακας το μπαλάκι μπορεί να παραληφθεί

Εφαρμογή: Κτήρια και άλλες τοποθεσίες, χάρτες, οδηγούς, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: ISO 7001



ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟ ΤΕΝΙΣ (TABLE TENNIS)

Χρήση: Για τη δήλωση της δυνατότητας επιτραπέζιου τένις

Περιεχόμενο εικόνας: Γραμμικός σχεδιασμός μιας ρακέτας και μιας μπάλας επιτραπέζιου τένις

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Κίνα

Σχόλιο: Ενδέχεται να υπάρχει μια παραλλαγή για την απαγόρευση της συγκεκριμένης δραστηριότητας με το ίδιο περιεχόμενο εικόνας και μια κόκκινη απαγορευτική γραμμή



ΜΗΝ ΤΑΙΖΕΤΕ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ Η ΤΑ ΖΩΑ (DO NOT FEED BIRDS OR ANIMALS)

Χρήση: Για να δηλωθεί ότι απαγορεύεται το τάισμα των πουλιών ή των ζώων

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινο χέρι που ταιίζει ένα πουλί και διαγώνια κόκκινη γραμμή

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία (σε αυτή την περίπτωση, το πουλί είναι kea)

Σχόλιο: Ενδέχεται να υπάρχουν παραλλαγές με σιλουέτες άλλων πουλιών ή ζώων, ανάλογα με την τοποθεσία



ΜΗΝ ΑΦΑΙΡΕΙΤΕ ΤΗ ΒΛΑΣΤΗΣΗ (DO NOT REMOVE VEGETATION)

Χρήση: Για να δηλωθεί ότι η αφαίρεση της βλάστησης δεν επιτρέπεται

Περιεχόμενο εικόνας: Ανθρώπινο χέρι κοντά σε φυτό με τρία φύλλα ή πέταλλα και διαγώνιο κόκκινη γραμμή

Εφαρμογή: Περιοχές αναψυχής στην ύπαιθρο, χάρτες, οδηγοί, διαγράμματα προσανατολισμού

Προέλευση παραδείγματος: Νέα Ζηλανδία

Σχόλιο: Ενδέχεται να υπάρχουν παραλλαγές με διαφορετικά ή συγκεκριμένα φυτά ανάλογα με το μέρος, π.χ. εντελβαίς στις Αλπικές χώρες.



ΤΥΠΙΚΑ ΕΙΚΟΝΙΔΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΑΝΤΩΝΤΑΙ ΣΥΧΝΑ ΣΤΙΣ ΠΥΛΕΣ ΤΟΥ INTERNET ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΤΥΑΚΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ ΓΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ¹



¹ Πηγή: Yahoo! Πύλη με θέμα τα ταξίδια, Μάρτιος 2001.

Σχέση μεταξύ του *Thesaurus on Tourism* και τις Δραστηριότητες Αναψυχής, των γραφικών συμβόλων και των εικονιδίων του Διαδικτύου

Το 2000, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Τουρισμού της Γαλλίας, δημοσίευσε σε τρεις γλώσσες (από τα Γαλλικά στα Αγγλικά και στη συνέχεια στα Ισπανικά) τον *Thesaurus on Tourism και τις Δραστηριότητες Αναψυχής*. Η σχέση του με τα γραφικά σύμβολα και τα εικονίδια μπορεί να οριστικοποιηθεί, στην τελευταία περίπτωση χάρη στην ανάπτυξη και την ταχεία χρήση των νέων τεχνολογιών στον τομέα της πληροφορικής και της επικοινωνίας.

Το βασικό πλαίσιο εργασίας του *Thesaurus* αποτελείται από εννοιολογικούς τομείς που περιλαμβάνουν όρους, ορισμούς και σχέσεις που συνδέουν τους όρους μεταξύ τους. Οι εννοιολογικοί αυτοί τομείς είναι οι ακόλουθοι:

01. Αθλήματα	Sports
02. Τουριστική Νομοθεσία	Tourism Legislation
03. Οικολογία του Τουρισμού	Ecology of Tourism
04. Οικονομία του Τουρισμού	Economy of Tourism
05. Τουριστικές Υποδομές	Tourism Facilities
06. Ροές Επισκεπτών	Visitor Flows
07. Εκπαίδευση και Απασχόληση	Training and Employment
08. Διαμονή	Accommodation
09. Δραστηριότητες Αναψυχής	Leisure Activities
10. Τουριστικά Γεγονότα	Tourism Events
11. Τουριστική Κληρονομιά	Tourism Heritage
12. Πολιτική περί Τουρισμού	Tourism Policy
13. Τουριστικές Υπηρεσίες	Tourist Services
14. Επαγγελματίες στον τομέα του Τουρισμού	Tourism Professionals
15. Προώθηση του Τουρισμού	Tourism Promotion
16. Επιστήμη και Ενημέρωση	Science and Information
17. Κοινωνιολογία της αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου	Sociology of Leisure
18. Τουριστικοί Τομείς	Tourism Sectors
19. Μεταφορά	Transport
20. Χώρες και Ομαδοποιήσεις Χωρών	Countries and Country Groupings

Αναλόγως, η δομή των καταλόγων, των απογραφών, των μηχανών αναζήτησης και των πυλών στο Internet μπορεί να βασιστεί στα σχετικά μέρη του Θησαυρού (εμφανίζονται με έντονη γραφή στην πιο πάνω λίστα) στα οποία παρουσιάζονται γραφικά σύμβολα ή εικονίδια.

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ

Αποδοχή και σύγχυση

Σύμφωνα με τα πρότυπα του ISO, ένα σύμβολο είναι αξιόπιστο όταν συναντά περισσότερο από το 85 % των κριτηρίων αποδοχής και όχι περισσότερο από το 5% για απαντήσεις σχετικά με την ενδεχόμενη σύγχυση που μπορεί να προκαλέσει. Πιο συγκεκριμένα, τα σήματα ασφάλειας πρέπει να εξετάζονται αυστηρά ως προς την ποιότητα της γραφικής αναπαράστασης και για την ικανότητα των επισκεπτών να κατανοήσουν με ασφάλεια το μεταβιβαζόμενο μήνυμα.

Θέματα γραφικού και συνολικού σχεδιασμού¹

Είναι απαραίτητο ο γραφικός σχεδιασμός των συμβόλων και των επισημάνσεων να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα κριτήρια και να καταφέρνει να μεταβιβάζει πληροφορίες με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Όπως αναφέρθηκε από το ANSI, το Αμερικανικό Εθνικό Ινστιτούτο Προτύπων, «το κάθε σύμβολο πρέπει να σχεδιάζεται, όπου αυτό είναι δυνατό, ως στοιχείο ενός συναφούς οπτικού συστήματος», δηλ. σύμφωνα με τους κανόνες, όπως είναι οι ακόλουθοι:

Αναλογία: αποφυγή μακρόστενων μορφών.

Συμμετρία: γενικά, τα σύμβολα θα πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να είναι συμμετρικά ως προς τον κάθετο ή οριζόντιο άξονα.

Κατεύθυνση: οι συγκρούσεις ή οι αμφιβολίες ως προς την κατεύθυνση θα πρέπει να αποφεύγονται. Όταν ένα σύμβολο με χαρακτηριστικά υπόδειξης της κατεύθυνσης συνδυάζεται με ένα άλλο στοιχείο διεύθυνσης, ο συνδυασμός θα δώσει τις ίδιες πληροφορίες κατεύθυνσης.

Φόρμα: οι σταθερές και συμπαγείς μορφές προτιμώνται από τις μορφές που δηλώνονται με περιγράμματα. Μια μορφή με περίγραμμα, εάν χρησιμοποιείται, θα πρέπει να είναι έντονη και να διακρίνεται από το φόντο.

Λεπτομέρεια: προτιμούνται οι απλές γεωμετρικές μορφές. Η χρήση περιττών λεπτομερειών ή σχεδίων θα πρέπει να αποφεύγεται. Οι λεπτομέρειες που είναι σημαντικές για τα σύμβολα θα πρέπει να μπορούν να διακρίνονται από την απόσταση από την οποία πρέπει να γίνεται αντιληπτό το σήμα.

Μέγεθος: καθώς τα σύμβολα χρησιμοποιούνται σε μεγάλες και σε μικρές περιοχές, τα αντικείμενα ή τα μηνύματα, θα πρέπει να είναι ευανάγνωστα από την απόσταση από την οποία πρέπει να γίνεται αντιληπτό το σήμα.

Τοποθέτηση: ιδιαίτερα όσον αφορά στα σήματα ασφάλειας, τα οποία πρέπει να τοποθετούνται μέσα στο κανονικό πεδίο όρασης, και πλησίον του κινδύνου ή της περιοχής για την οποία απαιτείται προσοχή και λήψη μέτρων.

Περιβάλλον: ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στους περιβαλλοντικούς παράγοντες όπως είναι η σκόνη, η φθορά, το επίπεδο και η ποιότητα φωτός που μπορούν να αποδούν σε βάρος της αποτελεσματικότητας ενός συμβόλου.

Σύνθετα σήματα: ορισμένες φορές δημιουργούν περισσότερα προβλήματα παρά βοηθούν. Είναι καλύτερα στις στρατηγικές τοποθεσίες περιοχών με πολλά αξιοθέατα να γίνεται χρήση των πινάκων πληροφοριών με χάρτες και άλλα σήματα με επεξηγήσεις.

Χρώματα (από τη Συνθήκη για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα)

- Όλα τα σήματα προορισμού έχουν γενικά χρώμα άσπρο πάνω σε πράσινο φόντο.
- Τα σήματα ασφάλειας είναι γενικά κόκκινα ή μαύρα και άσπρα.
- Τα τουριστικά σήματα έχουν γενικά άσπρα πλαίσια και μηνύματα διατυπωμένα με λέξεις πάνω σε καφέ φόντο.
- Τα σήματα και οι πινακίδες αναψυχής στην ύπαιθρο έχουν γενικά φόντο σε χρώμα σκούρο πράσινο.
- Οι πινακίδες για πληροφορίες και υπηρεσίες είναι γενικά σε χρώμα άσπρο πάνω σε φόντο σκούρο μπλε.
- Γενικά, τα ματ χρώματα προτιμώνται έναντι των γυαλιστερών, αλλά μπορεί να γίνεται χρήση και των δύο. Τα γυαλιστερά και ματ τελειώματα φαίνονται πολύ διαφορετικά, έτσι η επιλογή θα πρέπει να εφαρμόζεται με συνέπεια και ομοιομορφία μέσα στα όρια μιας συγκεκριμένης περιοχής.

Διαστάσεις

Οι διαστάσεις εξαρτώνται από τον σκοπό και την τοποθεσία του συμβόλου. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τα Οδικά Σήματα και Σύμβολα «τα σήματα θα τοποθετούνται κατά τρόπο τέτοιο ώστε να μην παρεμποδίζουν την κυκλοφορία των οχημάτων, και, εάν τοποθετούνται στα άκρα, θα πρέπει να δίδεται προσοχή ώστε να εμποδίζουν όσο το δυνατό λιγότερο και οι διαστάσεις των πινακίδων να είναι τέτοιες ώστε το σήμα να είναι εύκολα ορατό από απόσταση, να μπορεί να γίνει εύκολα κατανοητό από το άτομο που πλησιάζει σε αυτό» (με βάση τη μέγιστη επιτρεπόμενη ταχύτητα του οχήματός του / της). Επιπλέον, ως γενικό κανόνα η Συνθήκη δηλώνει ότι υπάρχουν τέσσερα μέγεθι για κάθε τύπο σήματος:

- μικρά σήματα όπου οι συνθήκες δεν επιτρέπουν τη χρήση κανονικών σημάτων ή όπου η κυκλοφορία κινείται αργά (αλλά όχι λιγότερο από 0,60 μέτρα για την πλευρά μιας προειδοποίησης κινδύνου, ενός υποχρεωτικού ή ρυθμιστικού σήματος),
- κανονικό μέγεθος (για παράδειγμα, το κανονικό μέγεθος μιας ειδοποίησης κινδύνου, ενός υποχρεωτικού ή ρυθμιστικού σήματος θα είναι περίπου 0,90 μέτρα),
- μεγάλο μέγεθος όπου σε δρόμους με πολύ μεγάλο πλάτος η κυκλοφορία διεξάγεται με μεγάλες ταχύτητες,
- πολύ μεγάλα σήματα σε δρόμους όπου η κυκλοφορία διεξάγεται με πολύ υψηλές ταχύτητες, όπως στις εθνικές οδούς².

Σχήμα

Γενικά, επίσης σύμφωνα με τη Συνθήκη, το σχήμα εξαρτάται από τον τύπο σηματοδότησης. Τα κοινά αποδεκτά πρότυπα είναι τα ακόλουθα:

- τα σήματα συνέχισης της πορείας είναι ορθογώνια και ο άξονας με το μεγαλύτερο μήκος είναι ο οριζόντιος,
- τα σήματα θέσης έχουν έναν δείκτη κατεύθυνσης σε σχήμα V και το ένα άκρο να έχει το σχήμα ακμής³,
- τα προειδοποιητικά σήματα συνέχισης πορείας είναι κατά κανόνα ορθογώνια

Η Συνθήκη επίσης υπενθυμίζει ότι:

- τα σήματα που απαγορεύουν ή περιορίζουν τη στάση ή τη στάθμευση θα είναι κυκλικά,
- τα σήματα που παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη στάθμευση θα είναι τετράγωνα,
- τα σήματα που προειδοποιούν για κίνδυνο είναι ισόπλευρα τρίγωνα ή τετράγωνα με μια κατακόρυφη διαγώνιο,
- τα σήματα που ρυθμίζουν την προτεραιότητα στις διασταυρώσεις, τα σήματα προειδοποίησης για κίνδυνο κοντά σε διασταυρώσεις και τα σήματα που ρυθμίζουν την προτεραιότητα σε στενά τμήματα του δρόμου μπορεί να είναι:
 - ισόπλευρα τρίγωνα,
 - οχτάγωνα,
 - κυκλικά,
 - τετράγωνα με μια κάθετη διαγώνιο,
 - τα υποχρεωτικά σήματα θα είναι κυκλικά,
- τα ενημερωτικά σήματα είναι συνήθως ορθογώνια. Ωστόσο, τα σήματα κατεύθυνσης μπορεί να έχουν το σχήμα προεκταμένου τριγώνου με την οριζόντια πλευρά να έχει το μεγαλύτερο πλάτος, και να καταλήγουν στην άκρη ενός βέλους.

Συνακόλουθη χρήση συμβόλων

Όπως τονίσθηκε στη «στρατηγική του APEC»:

- όσο περισσότερο χρησιμοποιείται ένα σύμβολο, τόσο πιο οικείο καθίσταται,
- η εισαγωγή περιττών διαφορών συγχέει τον επισκέπτη και περιορίζει την αποτελεσματικότητα των συμβόλων,
- οι τουρίστες / επισκέπτες που έχουν να αντιμετωπίσουν έναν αυξανόμενο αριθμό συμβόλων, όσο λιγότερα είναι υποχρεωμένοι να θυμούνται τόσο το καλύτερο.

Χρήση στην ταξιδιωτική βιβλιογραφία

«Κατά τον σχεδιασμό δεν θα πρέπει να ξεχνάτε ποιος είναι ο στόχος: εάν δεν μπορώ να διαβάσω το υλικό σου, θα ήταν καλύτερα και για σένα να μην έχεις ξοδέψει χρήματα για να το δημιουργήσεις.» (Hal Norvell, AARP)

Στην ταξιδιωτική βιβλιογραφία (χάρτες, φυλλάδια, κτλ.), οι διαστάσεις των σημάτων και των συμβόλων εξαρτώνται από το γραφικό πλαίσιο. Ένα πολύ κοινό σφάλμα είναι η εξέταση της χρήσης των γραφικών συμβόλων μόνο από την οπτική γωνία του σχεδιασμού και της αισθητικής, θέτοντας κατά μέρος την πρακτική πλευρά της οπτικής διάκρισης του περιεχομένου της εικόνας. Για παράδειγμα, στους ταξιδιωτικούς καταλόγους και οδηγούς, το μέγεθος των συμβόλων μπορεί να είναι πολύ μικρό ή μπορεί να σχεδιάζονται πάνω σε σκούρο φόντο, έτσι ώστε η σελίδα να φαίνεται πιο ελκυστική, αλλά να είναι δύσκολο έως και αδύνατο να το διαβάσει κανείς και να το κατανοήσει. Το Παράρτημα 6 εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο η έντυπη επικοινωνία (συμπεριλαμβανομένων των γραφικών συμβόλων) θα πρέπει να οργανώνεται για να στοχεύει στον ώριμο αναγνώστη ή τον έμπειρο ταξιδιώτη.

¹ Από το APEC, Τυποποίηση Συμβόλων για την Τουριστική Σηματοδότηση, Τελική Έκθεση, Σιγκαπούρη, Μάιος 1999.

² Σε ορισμένες οικονομίες μέλη του APEC, οι διαστάσεις αυτές είναι καθορισμένες. Το Εγχειρίδιο Σημάτων για τη Μετακίνηση, της Νέας Ζηλανδίας προτείνει δύο μεγέθη για όλα τα τουριστικά σήματα A και B. Τα σήματα μεγέθους A θα χρησιμοποιούνται όταν: η ταχύτητα των οχημάτων που προσεγγίζουν είναι μικρότερη από 70 χλμ / ώρα, το σήμα δεν επηρεάζεται από ανταγωνιστικά οπτικά ερεθίσματα, και το σήμα δεν μετατοπίζει την ομαλή οπτική ακτίνα του οδηγού. Τα σήματα μεγέθους B θα χρησιμοποιούνται σε όλες τις άλλες καταστάσεις.

³ Στη Νέα Ζηλανδία, για παράδειγμα, προτείνεται ότι «όταν η κατεύθυνση δεν δηλώνεται στις σωστές γωνίες του κύριου δρόμου, θα πρέπει να χρησιμοποιείται ο τύπος του στενότερου ορθογώνιου με έναν δείκτη κατεύθυνσης σε μορφή βέλους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΩΣ ΛΟΓΟΤΥΠΑ

Εκτός από τα τουριστικά σήματα και σύμβολα που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του κοινού και των επισκεπτών, στον τουριστικό τομέα διαπιστώνεται ότι αυξάνεται ο αριθμός λογοτύπων που χρησιμεύουν ως διακριτικά εμβλήματα για τους οργανισμούς, τις εταιρείες, τα προϊόντα, τις διαφημιστικές εκστρατείες, τα προγράμματα, τους προορισμούς ή ακόμα και τις χώρες. Εμφανίζονται κατά κανόνα σε διαφημιστικό υλικό, επίσημα επιστολόχαρτα και αξεσουάρ που συνδέονται με την προώθηση του τουρισμού ή τους συγκεκριμένους στόχους αυτού (εμπορευματοποίηση).

Η χρήση λογοτύπων αποτελεί το αντικείμενο νομικής, διοικητικής και λειτουργικής εξέτασης και διαδικασιών που καθορίζονται από την εθνική ή ακόμα και τη διεθνή νομοθεσία.

Ορισμένα λογότυπα μπορεί να έχουν μια λειτουργία προσθήκης ετικέτας (η οποία πρέπει να είναι συμβατή με το περιεχόμενο της ετικέτας), προκειμένου να προσδιοριστούν εταιρείες και οργανισμοί σύμφωνα με ένα πρότυπο κριτηρίων, πιστοποιημένων ή μη, μέσα στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου προγράμματος όπως είναι τα θέματα της δεοντολογίας, οικολογίας, ασφάλειας και προστασίας, υγείας και υγιεινής, κτλ.

Για το σκοπό του παρόντος κεφαλαίου, τα λογότυπα διακρίνονται σε έξι μεγάλες ομάδες που είναι οι εξής:

- ειδικές διαφημιστικές εκστρατείες ή προγράμματα
- διαδρομές
- τουριστικοί προορισμοί (συμπεριλαμβανομένων των χωρών)
- εμπορικά σήματα
- ιδιαίτερα γεγονότα
- ετικέτες ποιότητας

1. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ Ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Οι εθνικές και διεθνείς εκστρατείες και τα ειδικά προγράμματα είναι στοιχεία που εμφανίζονται συχνά στον τομέα του τουρισμού για την κινητοποίηση του κοινού, την υπεράσπιση καθορισμένων τιμών, την προειδοποίηση για συγκεκριμένους κινδύνους ή στάσεις, και για την προώθηση της θετικής ή σωστής συμπεριφοράς. Η χρήση ενός λογοτύπου μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση της δημόσιας εικόνας μιας ιδιαίτερης δραστηριότητας, να στοχεύει στην ταύτιση των συμμετεχόντων ή στην εστίαση της προσοχής στο αντικείμενο της εκστρατείας ή του προγράμματος. Κατά κανόνα, κάθε ένας που χρησιμοποιεί λογότυπα τέτοιου είδους θα πρέπει να αναπτύσσει μια συγκεκριμένη δράση, πολιτική, επαγγελματικό κώδικα συμπεριφοράς και άλλα ρυθμιστικά μέτρα σύμφωνα με τους στόχους της εκστρατείας ή του προγράμματος.

Ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα διεθνών εκστρατειών ή προγραμμάτων όπως είναι τα NO CHILD SEX TOURISM, THE BLUE FLAG, THE GREEN GLOBE και TUTTO για τα οποία έχουν δημιουργηθεί λογότυπα.

NO CHILD SEX TOURISM

Προέλευση

Το λογότυπο χρησιμοποιήθηκε αρχικά από το Συμβούλιο Τουρισμού της Βραζιλίας (EMBRATUR) στην εθνική εκστρατεία και στη συνέχεια υιοθετήθηκε για μια διεθνή εκστρατεία το 1997 από την Ομάδα Παιδικής Πορνείας και Τουρισμού που αποτελείται από ομάδες του τουριστικού τομέα, μη κυβερνητικές οργανώσεις και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (ΠΟΤ). Εμφανίζεται στη διαδικτυακή σελίδα του Child Prostitution and Tourism Watch κάτω από την αρχική σελίδα του ΠΟΤ (www.world-tourism.org).

Λειτουργία

- για τον προσδιορισμό οργανισμών, εταιριών και κτηρίων που εργάζονται ενεργά για την αποτροπή και την εξάλειψη της παιδικής πορνείας,
- για την ευαισθητοποίηση του εμπλεκόμενου προσωπικού,
- για την ενημέρωση των ταξιδιωτών, των χρηστών των τουριστικών εγκαταστάσεων και του κοινού γενικότερα σχετικά με την εκστρατεία.

Περιεχόμενο εικόνας



Εφαρμογή

Ταξιδιωτικοί κατάλογοι, συμβουλές για τους ταξιδιώτες (μπροσούρες), βιτρίνες, εγκαταστάσεις διαμονής, βαλίτσες (αυτοκόλλητα, ετικέτες), περιοδικά που δίδονται δωρεάν στις πτήσεις, video που προβάλλονται κατά τη διάρκεια των πτήσεων, κτλ.

Το λογότυπο μπορεί να συνοδεύεται από ένα άλλο λογότυπο, σήμα, γραφικό σύμβολο ή σύμβολο ενημέρωσης του κοινού για τον προσδιορισμό του οργανισμού που χρησιμοποιεί το διεθνές λογότυπο και για τη μεταβίβαση του μηνύματος του ίδιου του οργανισμού.

Η ΜΠΛΕ ΣΗΜΑΙΑ

Προέλευση

Η εκστρατεία της Μπλε Σημαίας (Blue Flag) που οργανώθηκε από το Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Ευρώπη (Foundation for Environmental Education in Europe - FEEE) ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του 1980 ως ένα μέσο για την ενθάρρυνση των τοπικών αρχών να παρέχουν καθαρές και ασφαλείς παραλίες και μαρίνες για τους τοπικούς πληθυσμούς και τους τουρίστες. Η εκστρατεία διεξαγόταν όλο και πιο πολύ μέσα σε ένα πολύ ευρύτερο πλαίσιο περιβαλλοντικής βελτίωσης των παράκτιων περιοχών, και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνταν στην εκστρατεία διευρύνθηκαν σταδιακά όσο η εκστρατεία ωρίμαζε.

Λειτουργία

Η Μπλε Σημαία είναι ένα ετήσιο βραβείο (ορισμένες φορές θεωρείται και ως οικολογικός τίτλος) που στόχο έχει να επιβραβεύει τις τοπικές κυβερνήσεις και τους συνεργάτες της για την παροχή ασφαλών και καθαρών παραλιακών περιοχών. Συνδέεται με 12 σήματα τα οποία εκφράζουν τα κριτήρια για τη διαχείριση και την ασφάλεια της παραλίας (βλ. προηγούμενο Κεφάλαιο II).

Περιεχόμενο εικόνας



Εφαρμογή

Τοποθέτηση της Μπλε Σημαίας σε βραβευμένες παραλίες και μαρίνες, ή εμφάνισή της σε ταξιδιωτικούς καταλόγους, μπροσούρες, διαγράμματα προσανατολισμού, χάρτες, κτλ.

GREEN GLOBE

Προέλευση

Το Green Globe είναι ένα παγκόσμιο περιβαλλοντικό πρόγραμμα που δραστηριοποιείται στους τομείς της μετακίνησης και του τουρισμού. Ίδρυθέν το 1994, το Green Globe είναι μια συνέχεια της Συνόδου Κορυφής για τη Γη που διεξήχθη το 1992 στο Ρίο ντι Τζανέιρο, της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, και της στρατηγικής προοπτικής των συνεπειών του Agenda 21 για τον Τουρισμό από την πλευρά του Συμβουλίου για τη Γη, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Μετακινήσεων και Τουρισμού και του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού.

Λειτουργία

Το Green Globe αναγνωρίζεται ως ένας οικολογικός οργανισμός που δραστηριοποιείται στον τομέα του περιβαλλοντικού και μαζικού τουρισμού. Το λογότυπο περιορίζεται σε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα πιστοποίησης μέσω του οποίου μια εταιρεία μπορεί να δείξει, μέσα από ανεξάρτητη αξιολόγηση, ότι δίνει λύση σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και τον πολιτισμό.

Περιεχόμενο εικόνας



Εφαρμογή

Κτήρια, ταξιδιωτικοί κατάλογοι, φυλλάδια, βιτρίνες, κτλ.

TUTTO

Λειτουργία

Το διεθνές έργο «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ» με σύνθημα τη λέξη «TUTTO»¹ έχει ως αποστολή τη βελτίωση της πρόσβασης στον εξοπλισμό των τουριστικών εγκαταστάσεων και στις υπηρεσίες για άτομα με ειδικές ανάγκες κάθε είδους, χωρίς να τονίζει κάποια συγκεκριμένη αναπηρία (Βλ. Παράρτημα 5).

Περιεχόμενο εικόνας



Εφαρμογή

Το λογότυπο μπορεί να χρησιμοποιείται σε κτήρια, ταξιδιωτικούς καταλόγους, φυλλάδια, βιτρίνες, κτλ.

2. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Το 1960 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε τη σημασία του πολιτιστικού ταξιδιού ως έναν ποιοτικό τρόπο αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου. Το 1985, επίσης, ο ΠΟΤ έδωσε εντολή για την ανάπτυξη νέων τουριστικών προϊόντων για τη διευκόλυνση των συναντήσεων μεταξύ των ανθρώπων και υπέδειξε ότι τα εν λόγω προϊόντα μπορούν να αναπτυχθούν γύρω από σημαντικές τουριστικές διαδρομές.

Ακολουθώντας την πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, οι Ευρωπαϊκές πολιτιστικές διαδρομές ξεκίνησαν το 1987 με τρεις κύριους στόχους:

- να καταστήσουν πιο ορατή την κοινή πολιτιστική ταυτότητα, να την ενισχύσουν και να ενθαρρύνουν τους πολίτες της Ευρώπης να την μοιραστούν,
- να προφυλάξουν και να ενισχύσουν την Ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά ως έναν τρόπο βελτίωσης του τρόπου ζωής και ως πηγή κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης,
- να δώσουν στους πολίτες νέες δυνατότητες ολοκλήρωσης εστιάζοντας στον πολιτιστικό τουρισμό και στις σχετικές δραστηριότητες.

Πολλά είναι τα έργα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή: Roads to Santiago, Baroque Routes, Rural Habitat Route, Architecture Without Frontiers, Great Walser Road, Venetian Villas, Routes of the Celts, Vikings Route, Hanseatic World, Lombards Route, Mozart Itinerary, Cistercian Routes, Routes of Henry the Navigator, the Routes of Orthodox Monasticism, κτλ.

Κάθε διαδρομή διαθέτει το δικό της λογότυπο η χρήση του οποίου συνιστάται για ενημέρωση και ασφάλεια.



Διαδρομή αγροτικού φυσικού περιβάλλοντος



Δρόμοι για το Σαντιάγο

Οι Δρόμοι για το Σαντιάγο ή οι Δρόμοι των Ιακωβίνων ήταν η πρώτη Παν-Ευρωπαϊκή διαδρομή. Με αναφορά στις αρχικές διαδρομές που κάνουν την εμφάνισή τους ήδη από τον Μεσαίωνα, το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε στο Σαντιάγο ντε Κομποστέλα (Ισπανία) το 1987 με έναν αμιγώς θρησκευτικό χαρακτήρα.

Στις ημέρες μας, οι διαδρομές λαμβάνουν μια σημαντική πολιτιστική και τουριστική διάσταση που δεν είναι αποκλειστική ή διαφορετική από την προηγούμενη. Πολλές χώρες έχουν αναλάβει το έργο της ανάπτυξης τουριστικών σημάνσεων (Ισπανία, Γαλλία, Πορτογαλία, Ιταλία, Γερμανία, και Βέλγιο). Το τρίπτυχο που εμφανίζει το λογότυπο του Roads to Santiago εκδόθηκε σε 5 Ευρωπαϊκές γλώσσες (Ισπανικά, Γαλλικά, Αγγλικά, Γερμανικά και Ιταλικά). Ένα εγχειρίδιο για τη χρήση του λογότυπου εκδόθηκε στην Ισπανική γλώσσα.

Η UNESCO όσο και ο ΠΟΤ υποστήριξαν τα περιφερειακά και δια-περιφερειακά έργα, όπως είναι το Mundo Maya, ο Δρόμος του Μεταξιού ή Πορεία των Σκλάβων, κάθε ένα εκ των οποίων είχε ένα δικό του λογότυπο, μεταξύ άλλων διεθνών διαδρομών².

MUNDO MAYA



Το Mundo Maya (ο Κόσμος των Μάγια), που προηγουμένως ονομαζόταν Ruta Maya, είναι ένα έργο που ξεκίνησε με τη συμμετοχή του ΠΟΤ και της UNESCO το 1991 μεταξύ πέντε χωρών της Κεντρικής Αμερικής: Γουατεμάλα, Ονδούρα, Ελ Σαλβαδόρ, Μπελίζ και το νότιο Μεξικό (Πολιτείες του Tabasco, Chiapas, Campeche, Γιουκατάν και Quintana Roo).

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΙΟΥ



Η UNESCO, σε συνεργασία με τον ΠΟΤ, ξεκίνησε το έργο με τίτλο «Ολοκληρωμένη μελέτη των Δρόμων του Μεταξιού» συστήνοντας μια ομάδα εργασίας η οποία, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης που διεξήχθη στο Como (Ιταλία), 13-15 Οκτωβρίου 1988, πρότεινε ότι το Συμβούλιο Πολιτιστικής Συνεργασίας της UNESCO θα πρέπει να έχει μια δομή για την προώθηση της σηματοδότησης των δρομολογίων αναπτύσσοντας δεσμούς μεταξύ τους. Το λογότυπο αυτών των δραστηριοτήτων είναι μια πεπλεγμένη φιγούρα. Το συγκεκριμένο λογότυπο υιοθετήθηκε από τις εξής χώρες:

- Ιαπωνία
- Δημοκρατία της Κορέας
- Κίνα
- Καζακστάν
- Κυρζιστάν
- Πακιστάν
- Ταντζικιστάν
- Ουζμπεκιστάν
- Τουρκμενιστάν
- Ιράν
- Τουρκία
- Αζερμπαϊτζάν
- Γεωργία
- Ελλάδα
- Αίγυπτος

Ο στόχος είναι η προώθηση του τουρισμού κατά μήκος της ιστορικής διαδρομής που κατέστη πραγματικός σύνδεσμος μεταξύ της Ανατολής και της Δύσης περίπου το 100 π.Χ. και διήρκεσε έως τον 15ο αιώνα όταν ανοίχθηκαν νέοι θαλάσσιοι δρόμοι προς την Ασία. Για 12.000 χιλιόμετρα, η κύρια εμπορική αρτηρία του κόσμου συνέδεε ορισμένους από τους μεγαλύτερους πολιτισμούς που γνώρισε ο κόσμος – Κινέζικος, Μογγολιανός, Ινδιάνικος, Περσικός, Ρωμαϊκός, Ελληνικός, Βυζαντινός, και τέλος τους πολιτισμούς της Μεσοποταμίας και της Αιγύπτου.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΣΚΛΑΒΩΝ



«Η Πορεία των Σκλάβων» είναι ένα επιστημονικό και πολιτιστικό έργο διεθνούς φύσεως. Αναπτύχθηκε από τον ΠΟΤ και την UNESCO και διαθέτει το δικό της λογότυπο. Σε ένα συνέδριο που διεξήχθη στις 3 και 4 Απριλίου του 1995 στην Άκρα υπό την εποπτεία του ΠΟΤ και της UNESCO και μέσα στο πνεύμα του Διεθνούς Έτους Ανοχής, οι συμμετέχουσες χώρες εξέφρασαν την επιθυμία τους να καλλιεργήσουν την οικονομική και ανθρώπινη ανάπτυξη και να αναμορφώσουν, αποκαταστήσουν και να προωθήσουν την υλική και άυλη κληρονομιά που μεταβιβάστηκε από το εμπόριο των σκλάβων για τους σκοπούς του πολιτιστικού τουρισμού, δίδοντας έμφαση με τον τρόπο αυτό στην κοινή φύση του εμπορίου σκλάβων μεταξύ της Αφρικής, της Ευρώπης, των χωρών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής.

Η Δήλωση της Άκρα, που υιοθετήθηκε στις 29 Απριλίου του 1995 στο Durban (Νότιος Αφρική) από την Επιτροπή για την Αφρική του ΠΟΤ κατά την εικοστή έβδομη συνεδρίασή της, οδήγησε σε ένα πρόγραμμα εργασίας που συνίστατο στην απογραφή, την αξιολόγηση και την εκτίμηση των τοποθεσιών, των μνημείων και των αρχείων στις περιοχές, την προετοιμασία και την από κοινού υλοποίηση στρατηγικών και προγραμμάτων που είχαν στόχο να προωθήσουν τόσο τον διεθνή όσο και τον εθνικό τουρισμό και την υιοθέτηση και εφαρμογή μέτρων που θα προωθήσουν την αφαίρεση των φραγμών εκείνων που περιορίζουν τις μετακινήσεις και τις ροές των ταξιδιωτών.

Η πρώτη δραστηριότητα που διεξήχθη στα πλαίσια του έργου αφορούσε τα σήματα. Είχε να κάνει με τη δημιουργία μιας ταυτότητας για την "Πορεία των Σκλάβων" μέσω ενός λογότυπου που θα χρησιμοποιούνταν από όλους τους εταίρους σε όλες τις επικοινωνίες και ενός προωθητικού υποστηρικτικού εγγράφου που δίνει μια περιγραφή του περιεχομένου και της συμφωνίας ενώ χρησιμεύει παράλληλα ως πρακτικός οδηγός και γραφικό διάγραμμα. Το λογότυπο έχει μεταφορική σημασία – «ένας σκλάβος μουσικός που ταξιδεύει στον χρόνο και στο χώρο, από το ταμ ταμ στο σαξόφωνο».

3. ΛΟΓΟΤΥΠΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ

Ένας αριθμός χωρών και τουριστικών προορισμών, ιδιαίτερα μέσω των εθνικών γραφείων τουρισμού που είναι υπεύθυνα για τη γενική προώθηση του τουρισμού τόσο εντός της χώρας όσο και στο εξωτερικό, έχουν υιοθετήσει ένα επίσημο λογότυπο (το οποίο συχνά περιλαμβάνει ένα αντίστοιχο θέμα) με στόχο την προσέλκυση της προσοχής στα αξιοθέατά τους και στα πολιτιστικά και γλωσσολογικά στοιχεία τους.

Κατά κανόνα, ένα επίσημο τουριστικό λογότυπο δημιουργείται κατόπιν προσεχτικής μελέτης των τουριστικών πόρων και των υπό εξέταση αξιοθέατων.

Τα λογότυπα προώθησης θεωρούνται πλέον τα τουριστικά διακριτικά σήματα μιας χώρας ή ενός τουριστικού προορισμού. Μπορούν να λειτουργήσουν επίσης ως ένδειξη ότι ανήκουν στον τουριστικό τομέα μιας χώρας.

Η εφαρμογή της διεθνούς νομοθεσίας στα εθνικά τουριστικά λογότυπα

Η Συνθήκη του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1883, όπως αυτή αναθεωρήθηκε στη Στοκχόλμη στις 14 Ιουλίου 1967, ισχύει άμεσα για τα λογότυπα Εθνικής Διεύθυνσης Τουρισμού / Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού σύμφωνα με το κεφάλαιο «Εμπορικά σήματα: απαγόρευση για τα διακριτικά σήματα του Κράτους, τα επίσημα σήματα ελέγχου και τα διακριτικά σήματα των διακυβερνητικών οργανισμών». Η Συνθήκη στο άρθρο 6c. ορίζει τα εξής:

- «(α) Οι χώρες της Ένωσης³ συμφωνούν να απορρίπτουν ή να καθιστούν άκυρη την εγγραφή και να απαγορεύουν με τα κατάλληλα μέτρα τη χρήση χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση, είτε ως εμπορικό σήμα είτε ως στοιχείο των εν λόγω σημάτων, οικόσημων, σημαίων και άλλων διακριτικών σημάτων του Κράτους των χωρών της Ένωσης, σημάτων και επίσημων διακριτικών για έλεγχο και εγγύηση, καθώς και οποιασδήποτε μίμησης όσον αφορά στα εμβλήματα.»
- «(β) Οι ως άνω διατάξεις ισχύουν επίσης για ιπποτικά εμβλήματα, σημαίες ή άλλα διακριτικά στοιχεία, αρχικά ή ορισμούς των διακυβερνητικών διεθνών οργανισμών στους οποίους συμμετέχουν μία ή περισσότερες χώρες της Ένωσης, με εξαίρεση τα ιπποτικά εμβλήματα, τις σημαίες και άλλα διακριτικά σήματα, αρχικά ή ορισμούς που έχουν ήδη καλυφθεί από τρέχουσες διεθνείς συμφωνίες για την προστασία τους.»

Αρχές που διέπουν τη χρήση των εθνικών τουριστικών λογότυπων

Στην πλειονότητα των χωρών και των προορισμών, έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιούν το εθνικό λογότυπο προώθησης του τουρισμού τα εξής όργανα:

- εθνικές, περιφερειακές και τοπικές τουριστικές αρχές
- οποιοδήποτε άλλο δημόσιο ή επίσημο όργανο σε συμφωνία με τον κάτοχο του λογότυπου (ή χωρίς μια τέτοια εξουσιοδότηση)
- εμπορικές επιχειρήσεις με εξουσιοδότηση⁴.

Αναθεώρηση ορισμένων λογότυπων Εθνικής Αρχής Τουρισμού ή Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού

Οι χώρες και οι προορισμοί έχουν αναπτύξει λογότυπα σε σχέση με τη στρατηγική προώθησης που έχουν υιοθετήσει. Τα εν λόγω λογότυπα ενδέχεται να αλλάζουν με την κάθε αλλαγή της τουριστικής εικόνας της χώρας ή του προορισμού.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΠΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΓΕΝΤΙΝΗΣ

Η Εθνική Γραμματεία Τουρισμού της Αργεντινής ανέπτυξε στη δεκαετία του ενενήντα ένα νέο σύνθημα «Αργεντινή, η χώρα των έξι ηπείρων», και ένα λογότυπο που παρουσίαζε έναν συμβολικό κόνδορα των Άνδεων. Η περιγραφή του λογότυπου (χρώματα: Pantone 207C, Pantone 1665C και Pantone 289C, οθόνες, εταιρική τυπογραφία: Γραμματοσειρά Garamond, ελάχιστα μεγέθη, επίσημη εφαρμογή για επαρχίες), οι βασικές συνθήκες για τη χρήση του (επίσημη εφαρμογή για επαρχίες) και οδηγίες σηματοδότησης (πινακίδες, εμπορικά σήματα, κτλ.) δόθηκαν σε ένα δημοσιευμένο εγχειρίδιο. Οποιαδήποτε χρήση και παραλλαγή στις συνθήκες που εφαρμόζονται από τη Γραμματεία πρέπει να εγκρίνονται από αυτή την τελευταία, ιδιαίτερα όσον αφορά στο προωθητικό υλικό, στη διαφήμιση των ξενοδοχείων ή των ταξιδιωτικών πρακτορείων.



ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ

Το Εγχειρίδιο Ταυτότητας της Πορτογαλίας δημοσιεύθηκε και κυκλοφόρησε το 1992 για την εμφάνιση του νέου τουριστικού λογοτύπου. Δίνει λεπτομέρειες σχετικά με τα γραφικά, τα χρώματα, την εκτύπωση και τα μελάνια που πρέπει να χρησιμοποιούνται, συστάσεις για αναπαραγωγή λογοτύπου και ενδείξεις για την προστασία του.



ΤΟ ΙΣΠΑΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ

Το λογότυπο αυτό, με τη λέξη ESPANA κάτω από τη γραφική αναπαράσταση, προτείνει έναν ήλιο με τέσσερα χρώματα • κίτρινο, κόκκινο, πράσινο και μαύρο. Το φυλλάδιο δίνει λεπτομέρειες σχετικά με τα τυπικά χρώματα (Eurora Skala) με τα ποσοστά χρωμάτων και τον γραμμικό σχεδιασμό του λογότυπου με αναλογίες. Δηλώνει ότι το λογότυπο αποτελεί ιδιοκτησία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού και ότι τη διαχείρισή του και την εκμετάλλευσή του έχει αναλάβει ο ανεξάρτητος οργανισμός TURESPANA. Αυτός ο τελευταίος πρέπει να δώσει σαφή άδεια για τη χρήση του από ιδιώτες ή οργανισμούς που πρέπει να προβούν σε εφαρμογή σύμφωνα με τον Κανονισμό ημερομηνίας 22 Απριλίου 1986 (Επίσημο Κρατικό Ανακοινωθέν ημερομηνίας 7 Μαΐου 1986).



4. ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Τα εμπορικά σήματα στον τουρισμό παρουσιάζονται συνήθως γραφικά με τη χρήση σημάτων και συμβόλων. Έχουν πολύ συγκεκριμένες οικονομικές και νομικές πλευρές οι οποίες χρήζουν προσεκτικής μελέτης.

Βασικά στοιχεία

Τα εμπορικά σήματα υπεισέρχονται στον τομέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Τα σημαντικά ζητήματα της χρήσης των εμπορικών σημάτων έχουν προβληθεί σημαντικά λόγω της συνεχούς απελευθέρωσης του παγκόσμιου εμπορίου. Όπως και σε άλλους τομείς, τα εμπορικά σήματα χρησιμοποιούνται όλο και πιο πολύ στον τουριστικό τομέα για να γίνει διάκριση της εταιρείας και των προϊόντων αυτής από άλλες εταιρείες και έτσι να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός για τους μεμονωμένους και εταιρικούς καταναλωτές. Εκτός από τις νομικές πτυχές, είναι σημαντικό να είναι σχεδιασμένα και να παρουσιάζονται κατά τρόπο τέτοιο ώστε να μην προκαλείται σύγχυση και δυσκολία στον ταξιδιώτη.

Τα εμπορικά σήματα έχουν μια διαφορετική αξία από τα τουριστικά σύμβολα ή σήματα. Φτάνουν πέρα από την εικόνα του λογοτύπου που φέρουν για να αναπαραστήσουν εταιρείες και οργανισμούς με μια ιστορία και μια συγκεκριμένη φιλοσοφία. Σε παγκόσμιο επίπεδο, πάνω από ένα εκατομμύριο εμπορικά σήματα καταχωρούνται ετησίως, και οι αριθμοί αυτοί αυξάνονται ραγδαία σε αναπτυσσόμενους τομείς όπως είναι ο τουρισμός. Πριν καταστεί δυνατή η αναγνώριση ενός εμπορικού σήματος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο απαιτείται να παρέλθει ένα χρονικό διάστημα. Όταν αρχίζουν να έχουν επιτυχία, γίνονται εμπορικά σήματα αναφοράς, είτε για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αντιπροσωπεύουν είτε για την έμφυτη ποιότητα που τα οδηγεί στο να αντιπροσωπεύουν αξίες, κάτι που αποτελεί ένα είδος συμφωνίας για μια σχέση πίστης ή εμπιστοσύνης για τους πελάτες τους.

Η συντονισμένη και νόμιμη χρήση των εμπορικών σημάτων συμβάλλει στη διαφάνεια και τον σεβασμό της επιχειρηματικής δεοντολογίας και βοηθάει στην αποφυγή συγχύσεων για τους καταναλωτές καθώς και εμπορικών διενέξεων.

Συμφωνίες περί των εμπορικών σημάτων

Οι διεθνείς συμφωνίες υφίστανται και εφαρμόζονται για την προστασία των εθνικών εμπορικών σημάτων σε ξένες χώρες, και πιο συγκεκριμένα:

- *Η Συνθήκη του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1883 (αναθεωρήθηκε στις 1967),*
- *Η Συμφωνία της Μαδρίτης για την Διεθνή Καταχώριση των Εμπορικών Σημάτων, ημερομηνίας 14 Απριλίου 1891,*
- *Η Συμφωνία της Νίκαιας για την Κατάταξη των Προϊόντων και των Υπηρεσιών για το σκοπό της καταχώρισης των εμπορικών σημάτων, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1957,*
- *Η Εμπορική Συμφωνία για τα Εμπορικά Ζητήματα των Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, ημερομηνίας 15 Απριλίου 1994 (TRIPS).*

Η συμφωνία TRIPS, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου του 1995, προβλέπει ότι «οποιοδήποτε σήμα, ή συνδυασμός σημάτων, που χρησιμεύει για τη διάκριση των προϊόντων ή των

υπηρεσιών μιας επιχείρησης από εκείνες άλλων επιχειρήσεων μπορεί να αποτελεί εμπορικό σήμα. Τα εν λόγω σήματα, ιδιαίτερα οι λέξεις, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των ατόμων, των γραμμάτων, των αριθμών, των σχηματικών στοιχείων και των συνδυασμών χρωμάτων καθώς και οποιουδήποτε συνδυασμού των εν λόγω σημάτων, μπορούν να καταχωρηθούν ως εμπορικά σήματα». (Άρθρο 15, ενότητα 2: Εμπορικά σήματα).

Η συμφωνία αναφέρει επίσης ότι τα συμβαλλόμενα μέρη αυτής «θα εκδίδουν κάθε εμπορικό σήμα είτε πριν από την καταχώριση είτε το συντομότερο δυνατό κατόπιν της καταχώρισης και θα φροντίζουν για μια εύλογη δυνατότητα ακύρωσης της καταχώρισης».

Άρθρο 16, η γραμμή 1 καλύπτει τα εκχωρούμενα δικαιώματα: «Ο κάτοχος του καταχωρημένου εμπορικού σήματος θα έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να αποτρέπει τρίτα μέρη τα οποία ενεργούν χωρίς συναίνεση και τα οποία χρησιμοποιούν στις εμπορικές τους λειτουργίες πανομοιότυπα ή παρόμοια σήματα για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες με εκείνα για τα οποία καταχωρήθηκε το εμπορικό σήμα σε περιπτώσεις όπου μια τέτοια χρήση θα μπορούσε να οδηγήσει σε σύγχυση».

Στην περίπτωση της χρήσης ενός πανομοιότυπου σήματος για πανομοιότυπα προϊόντα ή υπηρεσίες, θεωρείται πως υπάρχει ο κίνδυνος σύγχυσης. Τα πιο πάνω δικαιώματα δεν θα επηρεάσουν οποιοδήποτε προϋπάρχον δικαίωμα...»

Η παράγραφος 2 επιβεβαιώνει αυτό το άρθρο 6b της Συνθήκης του Παρισιού (1967)

«Εμπορικά σήματα: γνωστά εμπορικά σήματα», δηλαδή, η Συνθήκη του Παρισιού για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1893, ως αυτή αναθεωρήθηκε στην Στοκχόλμη στις 14 Ιουλίου 1967, θα ισχύει, τηρουμένων των αναλογιών, στις υπηρεσίες. Προκειμένου να καθοριστεί εάν ένα εμπορικό σήμα είναι γνωστό, τα συμβαλλόμενα μέρη των Συμβάσεων θα λάβουν υπόψη τους τη φήμη του εμπορικού σήματος μεταξύ του υπό εξέταση μέρους του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της φήμης στην υπό εξέταση χώρα ως αποτέλεσμα της προώθησης του εμπορικού σήματος».

Το ίδιο άρθρο θα ισχύει επίσης, τηρουμένων των αναλογιών, στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που δεν είναι παρόμοια με εκείνα για τα οποία έχει καταχωρηθεί ένα εμπορικό σήμα, δεδομένου ότι η χρήση του εμπορικού σήματος για τα εν λόγω προϊόντα ή τις υπηρεσίες δηλώνει έναν σύνδεσμο μεταξύ των προϊόντων αυτών ή των υπηρεσιών και του κατόχου του καταχωρημένου εμπορικού σήματος υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτή μπορεί να βλάψει τα συμφέροντα του κατόχου του καταχωρημένου εμπορικού σήματος.

Αυτό σημαίνει ότι όλα τα τουριστικά προϊόντα και οι τουριστικές υπηρεσίες επηρεάζονται από τη συμφωνία TRIPS και ότι οι τουριστικές επιχειρήσεις πρέπει να συμμορφώνονται στις διατάξεις της Σύμβασης του 1994.

Η συμφωνία προστατεύει επίσης τις γεωγραφικές ενδείξεις που χρησιμεύουν για τον προσδιορισμό ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας καθώς προέρχεται από την περιοχή ενός μέρους της παρούσας Σύμβασης. Η έκδοση αυτή είναι πολύ σημαντική για τον τομέα του τουρισμού και των ταξιδιών.

Η συμφωνία TRIPS καλύπτει τον «Έλεγχο των αντί-ανταγωνιστικών πρακτικών στις συμβατικές άδειες» (Ενότητα 8, άρθρο 40) που είναι πολύ συχνές στον τουριστικό τομέα. Ο σχεδιασμός των εμπορικών σημάτων εμπίπτει στην πνευματική ιδιοκτησία την οποία επίσης στοχεύει να προστατεύσει η Συμφωνία TRIPS ζητώντας από τις χώρες που αποτελούν μέρη της Σύμβασης να συμπεριλάβουν στις νομοθετικές τους διαδικασίες την τήρηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και τη λήψη ταχέων διορθωτικών μέτρων για την αποτροπή κάθε παραβία-

σης και τη δημιουργία ενός μέσου κατά οποιασδήποτε μετέπειτα καταπάτησης των δικαιωμάτων.

Σε σχέση με την αποτροπή και την αποκατάσταση των διενέξεων (Μέρος V, Άρθρα 63 και 64), η σύμβαση απαιτεί να υπάρχει διαφάνεια στους νόμους, τους κανονισμούς και τις τελικές δικαστικές και διοικητικές αποφάσεις με στόχο τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών.

Ρόλος των Εθνικών Διευθύνσεων Τουρισμού και των Εθνικών Οργανισμών Τουρισμού

Οι Εθνικές Διευθύνσεις Τουρισμού και οι Εθνικοί Οργανισμοί Τουρισμού άρχισαν να ενδιαφέρονται για τους κανονισμούς για την καταχώριση και την προστασία των εμπορικών σημάτων μόλις πριν από λίγα χρόνια. Γενικά, προβαίνουν σε συστάσεις σχετικά με το θέμα αυτό ή όταν καλούνται να δώσουν τη συμβολή τους.

Οι διαφορές πάνω στα καταχωρημένα εμπορικά σήματα μπορούν να επιλύονται μέσω διαιτησίας ή μέσω των εμπορικών δικαστηρίων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, υπάρχουν ειδικές διαδικασίες για διαφορές στον τομέα του τουρισμού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Εθνικές διοικήσεις και όργανα υπεύθυνα για τα εμπορικά σήματα του τουρισμού στις διαφορετικές περιοχές του κόσμου: ορισμένα παραδείγματα

Αφρική

- Μαλάουι: Έλεγχος των τουριστικών εμπορικών σημάτων με ευθύνη του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας
- Μαρόκο: Έλεγχος με ευθύνη του Υπουργείου Οικονομικών και πιο συγκεκριμένα του Τμήματος Φόρων και Καταχώρισης (η Εθνική Διεύθυνση Τουρισμού είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο ποιότητας)

Λατινική Αμερική

- Αργεντινή: Η καταχώριση των εμπορικών σημάτων και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας εξετάζονται σε εθνικό επίπεδο
- Αρούμπα: Ο έλεγχος διενεργείται από το Υπουργείου Εμπορίου
- Βολιβία: Γενικό Τμήμα του Εθνικού Γραφείου για τη Βιομηχανική Ιδιοκτησία του
- Μεξικού: Μεξικάνικο Ινστιτούτο για τη Βιομηχανική Ιδιοκτησία
- Πέρου: Ινστιτούτο για τις Ορθές Εμπορικές Πρακτικές και την Πνευματική Ιδιοκτησία

Νότιος Ασία / Ασία και Ειρηνικός

- Κίνα: Διοίκηση για τη Βιομηχανία και το Εμπόριο
- Μαλδίβες: Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Εργασίας
- Σρι Λάνκα: Μητρώο Δημόσιων και Ιδιωτικών Επιχειρήσεων

Ευρώπη

- Κύπρος: Μητρώο Επίσημων Επιχειρήσεων και Εμβλημάτων
- Φινλανδία: Εθνικό Γραφείο Αδειών και Καταχώρισης
- Ισραήλ: Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Σλοβακία: Γραφείο για τη Βιομηχανική Ιδιοκτησία της Σλοβακικής Δημοκρατίας
- Πρώην Γιουγκοσλαβία Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM): η Υπηρεσία για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας
- Τουρκία: Τουρκικό Ινστιτούτο Τυποποίησης

Μέση Ανατολή

- Ιράκ: Υπουργείο Εμπορίου
- Ιορδανία: Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Προμηθειών

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ EXPO / '98



Το 1996, μια μελέτη πάνω στο θέμα της τυποποίησης των τουριστικών συμβόλων εκδόθηκε από την Υπηρεσία Σχεδιασμού και Ερευνών του Γενικού Διευθυντηρίου για τον Τουρισμό στην Πορτογαλία που παρείχε ένα ευρετήριο των τουριστικών σημάτων και συμβόλων στους ακόλουθους τομείς:

- πολιτισμός
- ελεύθερος χρόνος
- φύση
- υποδομή
- μεταφορά και ταξίδια
- τουριστικές εγκαταστάσεις
- επιχειρηματικός τουρισμός
- υγεία
- γεγονότα

Αποτέλεσε ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο για την παγκόσμια έκθεση, LISBON EXPO'98.

5. ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Τα λογότυπα για τις ιδιαίτερες Εκδηλώσεις που είναι σημαντικές για τον τουρισμό όπως είναι τα πανηγύρια, οι εκθέσεις, οι εορτασμοί (π.χ. ιδιαίτερες ημέρες), τα πολιτιστικά φεστιβάλ, οι αθλητικοί αγώνες, οι παγκόσμιες εκθέσεις, κτλ. χρησιμεύουν για τη μεταφορά και τη μεταβίβαση της γραφικής τους εικόνας, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αποτελεσματικό εργαλείο ενημέρωσης, διαφήμισης και προώθησης.

Αξίζει να αναφερθεί ότι δεν έχουν όλες οι μεγάλες εκδηλώσεις δικά τους λογότυπα, ακόμα και αν οργανώνονται περιοδικά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα (π.χ. Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού η 27η Σεπτεμβρίου κάθε έτους). Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διεξαγωγή των εν λόγω εκδηλώσεων μπορούν επίσης να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι η χρήση ενός λογοτύπου δεν είναι συμφέρουσα ως προς το οικονομικό σκέλος, ή ότι κάποιο άλλο νέο λογότυπο μπορεί να μην ξεχωρίσει μεταξύ των πολλών λογοτύπων που υπάρχουν ήδη, ή, αντίθετα, ότι η υιοθέτηση ενός λογοτύπου μπορεί να βοηθήσει στη μεταφορά του μηνύματος και στην καλύτερη επίτευξη του στόχου, είτε αυτή είναι η ευαισθητοποίηση, η συμμετοχή ή ακόμα και η πώληση. Αυτό θα πρέπει να εξεταστεί βάσει κάθε περίπτωσης ξεχωριστά.

6. ΤΑΜΠΕΛΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Τα τουριστικά σήματα ή οι ενδείξεις ποιότητας δηλώνουν μια προσπάθεια που έχει στόχο να μεταβιβάσει ένα μήνυμα υπεροχής ή συμμόρφωσης με τα καθορισμένα πρότυπα ποιότητας σε ιδιώτες ή εταιρικούς πελάτες. Συναντώνται στην ταξιδιωτική βιβλιογραφία και σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εγκαταστάσεις που έχουν κερδίσει την εν λόγω διάκριση από το αρμόδιο και αναγνωρισμένο όργανο του τομέα (ένα εθνικό όργανο ή ένας επαγγελματικός οργανισμός⁵ και μπορεί επίσης να λάβει τη μορφή μιας σύστασης. Ορισμένα εκ των συμβόλων μπορεί να έχουν ένα πιο συγκεκριμένο νόημα για τα επαγγελματικά όργανα (π.χ. ταξιδιωτικοί περιηγητές, συμβεβλημένα ξενοδοχεία), ενώ άλλα στοχεύουν στο κοινό εν γένει.

Καθώς οι πινακίδες που αφορούν την ποιότητα αποτελούν μια πολύ πρόσφατη ανάπτυξη, η προωθητική τους, εμπορική και ενημερωτική αποτελεσματικότητα θα ελέγχεται με την πάροδο του χρόνου. Στο εντωμεταξύ, είναι σημαντικό να γνωρίζει κανείς το νόημα των συγκεκριμένων διακρίσεων ή πινακίδων.

Πιστοποίηση ISO



Οι αντίστοιχες ταμπέλες (π.χ. (ISO 9001, ISO 9002, ISO 9004-2, ISO 14000) που συναντώνται σε ορισμένες τουριστικές εγκαταστάσεις, σε συγκεκριμένα ξενοδοχεία ή στην ταξιδιωτική βιβλιογραφία, ενημερώνουν σχετικά με τη συμμόρφωση με τα πρότυπα ISO, όπως είναι οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται στη διοίκηση (οργάνωση, έγγραφα διαδικασίες, έλεγχος των βασικών εγγράφων, τήρηση εγγράφων, διενέργεια περιοδικών ελέγχων, προσδιορισμός και διόρθωση σφαλμάτων, βελτίωση της επικοινωνίας...) και οι οποίες έχουν πιστοποιηθεί από ένα αρμόδιο τρίτο μέρος. Η συμμόρφωση με τα πρότυπα του ISO δεν εγγυάται ποιότητα, αλλά υποδηλώνει μια τέτοια προσδοκία έχοντας δημιουργήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον διαχείρισης για την

ποιότητα στην υπό εξέταση εγκατάσταση. Το σύστημα είναι διεθνές και ενδιαφέρει πρωτίστως τις τουριστικές εταιρείες που ανήκουν στα κανάλια διανομής του τουρισμού (π.χ. ταξιδιωτικοί περιηγητές σε σχέση με πιστοποιημένα ξενοδοχεία).

Περιφερειακά σύμβολα

Ευρωπαϊκή Επιγραφή Οικολογίας (eco-label)



Η εν λόγω διάκριση που καθιερώθηκε από τον κανονισμό CE 880 / 92, παράλληλα με το ISO 14000, είναι χρήσιμη για τουριστικές εγκαταστάσεις που ενδιαφέρονται για τη σωστή περιβαλλοντική διαχείριση.

Εθνικά σύμβολα ποιότητας

Πρόσφατα παραδείγματα έχουν από την Ισπανία και την Ελβετία.

Ισπανία



Ξεκινώντας ως ένδειξη ποιότητας για ξενοδοχεία και τουριστικά διαμερίσματα γνωστά ως ICHE (ο σχεδιασμός πραγματοποιήθηκε από το Instituto para la Calidad Hotelera Espanola / Ινστιτούτο για την Ποιότητα των Ξενοδοχείων της Ισπανίας), η εφαρμογή του διευρύνθηκε, επί του παρόντος (έτος 2000), σε ταξιδιωτικά πρακτορεία, εστιατόρια, κατασκηνώσεις, κέντρα για σκι και ορεινά καταφύγια καθώς και εγκαταστάσεις αγροτικού τουρισμού, η διαχείριση των οποίων γίνεται από το Ινστιτούτο για την Ποιότητα των Ξενοδοχείων της Ισπανίας (ICTE). Η εκχώρηση του σήματος ποιότητας βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- έχει εθελοντικό και αυτό-ρυθμιστικό χαρακτήρα,
- είναι ένα ουδέτερο και αυστηρό σύστημα σχεδιασμού και πιστοποίησης προτύπων,
- ύπαρξη μιας Επιτροπής Πιστοποίησης που έχει δημιουργηθεί από υπεύθυνες προσωπικότητες και ιδρύματα κύρους που δεν συνδέονται με τον εν λόγω υπο-τομέα.

Ελβετία



Ξεκίνησε και συμφωνήθηκε από ένα ευρύ φάσμα οργάνων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού: NTO - Tourisme Suisse, η Ελβετική Ένωση Τουρισμού, GastroSuisse, η Ελβετική Ένωση Ξενοδοχείων, η Ελβετική Ένωση Σιδηροδρόμων (ASC), η Ελβετική Ένωση Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (UTP), το Συνέδριο Περιφερειακών Διευθυντών (RDK), η Ένωση Ελβετών Διευθυντών Τουρισμού (ASDT). Αυτό το εθελοντικό σύστημα εφαρμόστηκε εξ αρχής στα ξενοδοχεία, ξενοδοχειακά διαμερίσματα, κατασκηνώσεις, εστιατόρια, γραφεία τουριστικών πληροφοριών, ορεινούς σιδηρόδρομους, μέσα θαλάσσιας μεταφοράς, αθλητικά κέντρα, κτλ.

Τρία στάδια προτύπων ποιότητας καθορίζονται από τα αντίστοιχα σήματα ποιότητας:

1. Ισχύει για εγκαταστάσεις που δημιούργησαν τη βάση για την ανάπτυξη της ποιοτικής εξυπηρέτησης.
2. Ισχύει για εγκαταστάσεις που ανέπτυξαν συστήματα διαχείρισης ποιότητας.
3. Ισχύει για εγκαταστάσεις που είναι υπερήφανες που διαθέτουν το σύστημα συνολικής διαχείρισης ποιότητας (TQM).

Σύμβολα κατάταξης

Τα γραφικά σύμβολα που χρησιμοποιούνται για σκοπούς κατάταξης των τουριστικών εγκαταστάσεων, μέσω αστεριών, κορόνων, κλειδιών, πικουριών, κοχυλιών, κτλ., μεταφέρουν πρωτίστως το μήνυμα των φυσικών χαρακτηριστικών της εγκατάστασης, όπως είναι ο χώρος, το μέγεθος, ο τύπος και ο αριθμός των στοιχείων, καθώς και το επίπεδο της τιμής. Ορισμένα χαρακτηριστικά οδηγούν επίσης σε προσδοκίες ως προς την ποιότητα, αυτές ωστόσο δεν μπορούν να ικανοποιηθούν βάσει της ταξινόμησης και μόνο καθότι η ποιότητα μπορεί να διασφαλιστεί σε όλες τις κατηγορίες εγκαταστάσεων (και αντιστρόφως).

Το Λογότυπο Πιστοποίησης Themis / OMT TEDQUAL



Το λογότυπο αυτό αντιπροσωπεύει την πιστοποίηση για την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα στα εκπαιδευτικά προγράμματα εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στον τομέα του τουρισμού. Ο ΠΟΤ έχει αναπτύξει, μέσω του Ιδρύματος Themis, το Σύστημα Πιστοποίησης TEDQUAL (Ποιότητα Εκπαίδευσης στον τομέα του Τουρισμού), με σκοπό να συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα στην τουριστική εκπαίδευση, προτείνοντας μια μεθοδολογία και εθελοντικά πρότυπα με γενικό στόχο την καλλιέργεια του ποιοτικού καθορισμού των συστημάτων τουριστικής εκπαίδευσης. Το TEDQUAL είναι ως εκ τούτου ένα σύστημα διασφάλισης της ποιότητας για την εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού, στο οποίο όλα τα ιδρύματα και οι οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στην τουριστική εκπαίδευση, δημόσιοι όσο και ιδιωτικοί, που επιθυμούν να πιστοποιήσουν συγκεκριμένα Εκπαιδευτικά Προγράμματα Τουρισμού (TEPs) μπορούν να εγγραφούν εθελοντικά.

1 Πηγή: Asociaci

2 Παραδείγματα άλλων σημαντικών διεθνών πολιτιστικών και τουριστικών διαδρομών δίδονται ακολούθως (σύμφωνα με έρευνα του ΠΟΤ):

Αργεντινή: Δρόμος των Ίνκας, Δρόμος των Ινσουιτών Ιεραποστόλων

Μεξικό: Αποικιακές πόλεις, Barrancas del Cobre, Cortes Route

Φινλανδία: Δρόμος των Σκανδιναβών Βασιλιάδων

Ισραήλ: Spice Road (υπό διαπραγμάτευση)

Ιταλία: Οι «υπατικοί δρόμοι» Λατινικής προέλευσης που ξεκινούν στη Ρώμη, όπως είναι η Via Aurelia που οδηγεί στη Γαλλία και την Ισπανία, και η Via Romea, που ξεκινάει στην περιοχή της Ravenna και περιλαμβάνεται στην Ευρωπαϊκή διαδρομή E45 που πηγαίνει από τη Σικελία έως τη Δανία) ορισμένες περιοχές του οποίου φαίνονται ακόμα στη Γερμανία. Η αρχαία Via Francigena διασχίζει την Τοσκάνη, τη βόρειο Ιταλία και τις Άλπεις και οδηγεί στο Εθνικό Δρόμο της Γαλλίας 12 από το Abetone και το Brennero ξεκινάει από την Τοσκάνη και οδηγεί στην Αυστρία διασχίζονται το στενό του Brenner.

Τσέχικη Δημοκρατία: Burgenstrasse

Σλοβακία: International Danube Cycloroute

3 π.χ., η συνέλευση των συμβαλλόμενων μερών της Συνθήκης.

4 Σύμφωνα με την έρευνα του ΠΟΤ, μόνο μία χώρα αναφέρεται ότι έχει αποδεχθεί τη χρήση του εθνικού λογοτύπου προώθησης του τουρισμού από εμπορικές επιχειρήσεις χωρίς άδεια (Η πρώην Γιουγκοσλαβία Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM)).

5 π.χ., η Ένωση Αυτοκινήτων της Αμερικής, Michelin στη Γαλλία (ισχύει για ιδρύματα και εγκαταστάσεις εντός και εκτός της Γαλλίας), κτλ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΟΤ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ (1989)**

Το 1989, ο ΠΟΤ εξέδωσε ένα ενημερωτικό έγγραφο με τίτλο Έκθεση για την Τυποποίηση των Τουριστικών Σημάτων και Συμβόλων (PG(VI)B.5.1) που διαπραγματευόταν κυρίως τα τουριστικά αξιοθέατα.

Ο στόχος της δραστηριότητας αυτής ήταν η «καταγραφή της κατάστασης όσον αφορά στη χρήση των σημάτων και των συμβόλων (εκτός των σημάτων για τον προσδιορισμό των τουριστικών εγκαταστάσεων) που υποδεικνύουν τα φυσικά, πολιτισμικά και ιστορικά σημεία ενδιαφέροντος για τους τουρίστες. Σε ορισμένες χώρες τα σήματα και σύμβολα χρησιμοποιούνται επί μακρόν όχι μόνο για την υπόδειξη των τουριστικών αξιοθέατων αλλά και για τη δήλωση των τουριστικών υπηρεσιών και εγκαταστάσεων...»

Η έκθεση προτείνει:

- τη διευκόλυνση της επιλογής των τουριστικών αξιοθέατων τα οποία μπορούν να δηλωθούν με τη χρήση τυποποιημένων σημάτων και συμβόλων,
- την καθιέρωση παγκοσμίως αναγνωρίσιμων ιδεογραμμμάτων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη σηματοδότηση των εν λόγω αξιοθέατων.

Η έκθεση δείχνει ότι διάφορες ιδέες έχουν χρησιμοποιηθεί για τη δήλωση του ίδιου αξιοθέατου ή της ίδιας δραστηριότητας, όπως για παράδειγμα:

**ΑΞΙΟΘΕΑΤΟ
ή ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ**

Πάρκο
Πανόραμα

Σπηλιά
Καταρράκτης
Μόνο καταρράκτης
Ηφαίστειο

Βουνό
Πανίδα / Άγρια φύση
Πουλί, ελάφι

Θρησκευτικά μνημεία
Ιστορικά μνημεία
Χαλάσματα

ΔΗΛΩΝΕΤΑΙ ΜΕ

Φράχτης, δέντρα δέντρο με τραπέζι για πικ νικ
Κάμερα, ηλιοβασίλεμα, τηλεσκόπιο, άντρας
πάνω σε βουνό που κοιτάει τη θέα

Είσοδος σε σπηλιά με άτομο μέσα σε αυτή, είσοδος χωρίς άτομο
Βουνό με καταρράκτη,

Διάφορα οικοδομήματα με θρησκευτικό σύμβολο
Οβελίσκος, αψίδα, κλασική κατασκευή

Σπασμένη αψίδα, σπασμένο πύλινο σκεύος, σπηλαιογραφίες

Ένα καλό δείγμα συμβόλων (ιδεογραμμμάτων) ελήφθη από τις χώρες και τις περιοχές που συμμετείχαν στην έρευνα του ΠΟΤ. Ως εκ τούτου, κατέστη δυνατή η παρουσίαση μιας ενδεικτικής λίστας τουριστικών αξιοθέατων:

ΦΥΣΗ

Πάρκα
 Πανόραμα
 Φυσικά φαινόμενα
 Παραλίες
 Κήποι
 Παρατήρηση πουλιών
 Χλωρίδα και Πανίδα
 Γραφικές διαδρομές

ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ

Αρχαιολογικοί χώροι
 Ιστορικοί χώροι (κάστρα, φρούρια, περιτοιχισμένες πόλεις)
 Σύγχρονη αρχιτεκτονική
 Θρησκευτικοί χώροι (μονές, εκκλησίες, συναγωγές, ναοί)
 Ορόσημα (φάρoi, πύργοι, οικήματα)

ΑΝΑΨΥΧΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΜΑΤΑ

Φυσική ευεξία
 Θαλάσσια σπορ
 Χειμερινά σπορ
 Ιππασία
 Ορεινά σπορ
 Πεζοπορία (διαδρομές)
 Κυνήγι
 Ψάρεμα
 Πάρκα ψυχαγωγίας
 Τένις / squash
 Γκολφ
 Διαδρομές με ποδήλατο
 Αθλητικά γεγονότα
 Ιπποδρόμιο
 Κάμπινγκ
 Surfing
 Βαρκάδα

ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Διαδρομές με παλαιά τρένα
 Εκδρομή με πλοίο
 Αερόστατο
 Καρότσες
 Τελεφερίκ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μουσεία
Γκαλερί
Μουσικά γεγονότα
Θέατρο
Κινηματογράφος
Αναγνώσεις ποίησης
Εκθέσεις
Χορός
Συλλογές (μνιατούρες, ταπισερί, κτλ.)

ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

Παραδοσιακή κουζίνα της περιοχής ή της χώρας
Μαθήματα μαγειρικής
Επεξεργασία προϊόντων (επισκέψεις σε αμπελώνες, φυτείες)
Φεστιβάλ διατροφής

ΕΜΠΟΡΙΟ

Ψώνια
Εξειδικευμένα καταστήματα
Εργαστήρια / εργοστάσια
Αγορές

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Λαογραφία
Κέντρα νυχτερινής διασκέδασης
Φεστιβάλ (τζαζ, μουσική)
Ειδικά γεγονότα
Θεματικό πάρκο (θαλάσσιο, ιστορικό)
Θεάματα

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΕΣ

Έκθεση χειροτεχνημάτων
Εργαστήρια
Εκθέσεις
Κεραμικά
Ξύλινες κατασκευές
Μεταλλικές κατασκευές

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μαθήματα Σεμινάρια (τέχνες, μαγειρική, χορός, γλώσσα, φύση)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΔΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ (1968)

Η Συνθήκη για τα οδικά σήματα και σύμβολα είναι το πρώτο κύριο εργαλείο που αφορά την τυποποίηση των σημάτων και των συμβόλων για την οδική κυκλοφορία. Η Συνθήκη υιοθετήθηκε κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για την Οδική Κυκλοφορία, που διεξήχθη στη Βιέννη (7 Οκτωβρίου -8 Νοεμβρίου 1968) και τέθηκε σε ισχύ στις 6 Ιουνίου του 1978.

Η Συνθήκη αυτή επικυρώθηκε από τις παρακάτω 59 χώρες (έως τον Ιανουάριο του 1996):

Αυστρία, Μπαχρέιν, Λευκορωσία, Βέλγιο, Βοσνία Ερζεγοβίνη, Βραζιλία, Βουλγαρία, Κεντρική Αφρικανική Δημοκρατία, Χιλή, Κίνα, Κόστα Ρίκα, Ακτή του Ελεφαντοστού, Κροατία, Κούβα, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Ισημερινός, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Γκάνα, Ελλάδα, Βατικανό, Ουγγαρία, Ινδία, Ινδονησία, Ιράν, Ιράκ, Ιταλία, Καζακστάν, Κουβέιτ, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μεξικό, Μαρόκο, Νορβηγία, Πακιστάν, Φιλιππίνες, Πολωνία, Πορτογαλία, Δημοκρατία της Κορέας, Ρουμανία, Ρωσία, Σαν Μαρίνο, Σενεγάλη, Σεϋχέλλες, Σλοβακία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία, Τατζικιστάν, Ταϊλάνδη, Ουκρανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Βενεζουέλα, Γιουγκοσλαβία, Ζαΐρ (Δημοκρατία του Κονγκό).

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν στην εν λόγω συνθήκη «ότι η διεθνής ομοιομορφία των οδικών σημάτων και συμβόλων καθώς και των οδικών επισημάνσεων είναι απαραίτητη για τη διευκόλυνση της διεθνούς οδικής κυκλοφορίας και την αύξηση της ασφάλειας».

Η Συνέλευση συμφώνησε για την καθιέρωση 113 τυποποιημένων οδικών σημάτων, ταξινομημένων στις ακόλουθες κατηγορίες:

1. **Σήματα προειδοποίησης κινδύνου**, που έχουν στόχο να ειδοποιήσουν τους οδηγούς σχετικά με ένα επικίνδυνο σημείο στον δρόμο και για την ενημέρωσή τους σχετικά με τη φύση του κινδύνου,
2. **Ρυθμιστικά σήματα**, που έχουν στόχο να ενημερώσουν τους οδηγούς σχετικά με ειδικές υποχρεώσεις, περιορισμούς ή απαγορεύσεις τις οποίες πρέπει να τηρήσουν και διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:
 - (i) Σήματα προτεραιότητας
 - (ii) Απαγορευτικά ή περιοριστικά σήματα, και
 - (iii) Υποχρεωτικά σήματα
3. **Τα ενημερωτικά σήματα** έχουν στόχο να καθοδηγούν τους οδηγούς όταν ταξιδεύουν ή να τους παρέχουν άλλες χρήσιμες πληροφορίες διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:
 - (i) Ειδικά σήματα
 - (ii) Σήματα δόλωσης κατεύθυνσης
 - (iii) Σήματα προσδιορισμού των δρόμων
 - (iv) Σήματα προσδιορισμού μέρους
 - (v) Σήματα επιβεβαίωσης
 - (vi) Άλλα σήματα που παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για οδηγούς οχημάτων
 - (vii) Άλλα σήματα που υποδηλώνουν τις εγκαταστάσεις που μπορεί να είναι χρήσιμες για τους οδηγούς.

Παραρτήματα της Συνθήκης

Από τα οκτώ Παραρτήματα της Συνθήκης, τα επτά παρουσιάζουν μοντέλα για τα σήματα και το Παράρτημα 8 έχει θέμα τις οδικές σημάνσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Σήματα δήλωσης κινδύνου, εκτός από εκείνα που τοποθετούνται σε μικρή απόσταση από διασταυρώσεις ή ισόπεδες διαβάσεις

Ενότητα Α.

Μοντέλα για σήματα επισήμανσης κινδύνου

Η συνθήκη καθορίζει τα σήματα προειδοποίησης κινδύνου τα οποία θα είναι σε σχήμα ισόπλευρου τριγώνου με μία οριζόντια πλευρά και την αντίθετη κορυφή πάνω από αυτή. Το φόντο είναι λευκό ή κίτρινο με κόκκινο περίγραμμα. Η πλευρά του σήματος κανονικού μεγέθους, τύπου Α θα είναι περίπου 0,90 μέτρα και το σήμα μικρού μεγέθους δεν είναι μικρότερο από 0,60 μέτρα.

Ενότητα Β.

Σύμβολα για προειδοποίηση κινδύνου και οδηγίες για τη χρήση των εν λόγω σημάτων

- **Επικίνδυνη στροφή ή στροφές (αριστερά, δεξιά, διπλή στροφή ή διαδοχή περισσότερων στροφών, κτλ):**
 Επικίνδυνη κατηφόρα
 Απότομη ανηφόρα
 Πορθμός
 Κρεμαστή γέφυρα
 Ο δρόμος οδηγεί σε αποβάθρα ή παραποτάμια όχθη
 Ανώμαλος δρόμος
 Ολισθηρός δρόμος
 Χωματόδρομος
 Πτώση βράχων
 Διάβαση πεζών
 Παιδιά
 Ποδηλάτες που εισέρχονται σε δρόμο ή διασταυρώνουν δρόμο
 Βοοειδή ή άλλα ζώα
 Εκτελούνται έργα
 Φωτεινοί σηματοδότες
 Αεροδρόμιο
 Πλάγιος άνεμος
 Αμφίδρομη κυκλοφορία
- Άλλοι κίνδυνοι (ιδιαίτερα επισήμανση διασταυρώσεων με σιδηροδρομικές τροχιές όπου η κίνηση των οχημάτων διεξάγεται αργά και όπου η οδική κυκλοφορία ρυθμίζεται από υπάλληλο του σιδηροδρόμου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Τα σήματα που ρυθμίζουν την προτεραιότητα στις διασταυρώσεις, τα σήματα προειδοποίησης για κίνδυνο κοντά σε διασταυρώσεις και τα σήματα που ρυθμίζουν την προτεραιότητα σε στενά τμήματα του δρόμου

Ενότητα Α.

Σήματα που ρυθμίζουν την προτεραιότητα στις διασταυρώσεις:

σήμα «προτεραιότητας του άλλου»

σήμα «stop»

σήμα «δρόμου προτεραιότητας»

σήμα «τέλος προτεραιότητας»

Ενότητα Β.

Σήματα προειδοποίησης κινδύνου κοντά σε διασταυρώσεις:

Τα σύμβολα θα έχουν μαύρο ή σκούρο μπλε χρώμα.

Διασταύρωση όπου η προτεραιότητα είναι αυτή που χαρακτηρίζεται από τον γενικό κανόνα προτεραιότητας που ισχύει στη χώρα.

Διασταύρωση με δρόμο οι χρήστες του οποίου πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στους άλλους.

Διασταύρωση με έναν δρόμο στον οποίο οι χρήστες πρέπει να δώσουν προτεραιότητα. Διασταύρωση κυκλικής κυκλοφορίας.

Ενότητα Γ.

Σήματα που ρυθμίζουν την προτεραιότητα σε στενά σημεία του δρόμου:

Σήμα που δηλώνει την προτεραιότητα για την εισερχόμενη κυκλοφορία.

Σήμα που δηλώνει την προτεραιότητα έναντι της εισερχόμενης κυκλοφορίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Σήμα που αφορά τις ισόπεδες διαβάσεις

Ενότητα Α.

Συστήματα προειδοποίησης κινδύνου

Ενότητα Β.

Σήματα τα οποία πρέπει να τοποθετούνται κοντά στις ισόπεδες διαβάσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4**Ρυθμιστικά σήματα εκτός των σημάτων προτεραιότητας, στάσης και στάθμευσης****Ενότητα Α.**

Απαγορευτικά ή περιοριστικά σήματα

Σχήμα και μέγεθος

Τα απαγορευτικά και περιοριστικά σήματα είναι κυκλικά· η διάμετρός τους δε θα πρέπει να είναι μικρότερη από 0,60 μέτρα εκτός των κατοικημένων περιοχών και όχι μικρότερη από 0,40 μέτρα στις κατοικημένες περιοχές.

Απαγόρευση και περιορισμός της εισόδου

- Απαγορεύεται η είσοδος για οποιοδήποτε μηχανοκίνητο όχημα εκτός των δίτροχων οχημάτων
- Απαγορεύεται η είσοδος για τα μηχανοκίνητα δίτροχα οχήματα
- Απαγορεύεται η είσοδος για τα μηχανοκίνητα ποδήλατα
- Απαγορεύεται η είσοδος για τα οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων
- Απαγορεύεται η είσοδος για μηχανοκίνητα οχήματα που σύρουν ρυμουλκό διαφορετικό από ένα ημί-ρυμουλκό ή ρυμουλκό μονού άξονα
- Απαγορεύεται η είσοδος για τους πεζούς
- Απαγορεύεται η είσοδος για τα οχήματα που σύρονται από ζώα
- Απαγορεύεται η είσοδος για τα καροτσάκια
- Απαγορεύεται η είσοδος για μηχανοκίνητα αγροτικά οχήματα
- Απαγορεύεται η είσοδος για οχήματα που έχουν συνολικό πλάτος που υπερβαίνει τα ... μέτρα
- Απαγορεύεται η είσοδος για οχήματα που έχουν συνολικό ύψος που υπερβαίνει τα ... μέτρα
- Απαγορεύεται η είσοδος για οχήματα το μικτό βάρος των οποίων υπερβαίνει τους ... τόνους
- Απαγορεύεται η είσοδος για οχήματα το βάρος των οποίων υπερβαίνει τους ... τόνους στον ένα άξονα
- Απαγορεύεται η είσοδος για οχήματα ή συνδυασμούς οχημάτων που υπερβαίνουν τα ... μέτρα σε ύψος
- Απαγορεύεται η στροφή
- Απαγορεύεται η στροφή 180 μοιρών
- Απαγορεύεται η προσπέραση
- Όριο ταχύτητας
- Απαγορεύεται η χρήση συστημάτων ηχητικής προειδοποίησης
- Απαγορεύεται η συνέχιση της πορείας χωρίς ακινητοποίηση του οχήματος
- Τέλος απαγόρευσης ή περιορισμού

Ενότητα Β.

Υποχρεωτικά σήματα

Σχήμα και μέγεθος

Τα απαγορευτικά και περιοριστικά σήματα είναι κυκλικά· η διάμετρός τους δεν θα πρέπει να είναι μικρότερη από 0,60 μέτρα εκτός των κατοικημένων περιοχών και όχι μικρότερη από 0,40 μέτρα εντός των κατοικημένων περιοχών. Ωστόσο, τα σήματα που έχουν διάμετρο όχι μικρότερη των 0,30 μέτρων μπορούν να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τους φωτεινούς σηματοδότες ή στις νησίδες ρύθμισης της κυκλοφορίας.

Χρώμα

Τα σήματα θα έχουν χρώμα μπλε και τα σύμβολα θα είναι σε χρώμα άσπρο ή άλλο ανοιχτό χρώμα, ή εναλλακτικά, τα σήματα θα είναι λευκά με κόκκινο πλαίσιο και τα σύμβολα θα είναι μαύρα.

Περιγραφή των σημάτων

Κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσει ο οδηγός
 Πέρασμα από αυτήν την πλευρά
 Υποχρεωτική διασταύρωση κυκλικής κυκλοφορίας
 Υποχρεωτική κυκλική πορεία
 Υποχρεωτικό μονοπάτι
 Υποχρεωτική διαδρομή για τους ιππείς
 Ελάχιστη υποχρεωτική ταχύτητα
 Τέλος ελάχιστης υποχρεωτικής ταχύτητας
 Υποχρεωτική η χρήση αντιολισθητικών αλυσίδων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5**Ενημερωτικά σήματα άλλα από τα σήματα στάθμευσης****Σχήμα και μέγεθος**

Τα ενημερωτικά σήματα είναι συνήθως ορθογώνια. Ωστόσο, τα σήματα κατεύθυνσης μπορεί να έχουν το σχήμα προεκταμένου τριγώνου με την οριζόντια πλευρά να έχει το μεγαλύτερο πλάτος, και να καταλήγουν στην άκρη ενός βέλους.

Χρώμα

Τα ενημερωτικά σήματα θα φέρουν είτε λευκά είτε ανοιχτόχρωμα σύμβολα ή επιγραφές σε μαύρο φόντο ή σκούρα σύμβολα ή επιγραφές σε λευκό ή ανοιχτόχρωμο φόντο.

Ενότητα Α.

Σήματα συνέχισης της πορείας

Σήματα συνέχισης της πορείας όπως είναι η απαγόρευση διέλευσης από δρόμο

Ενότητα Β.

Σήματα κατεύθυνσης

Ενότητα Γ.

Σήματα προσδιορισμού μέρους

Ενότητα Δ.

Υποχρεωτικά σήματα

Ενότητα Ε.

Διάβαση πεζών

Ενότητα ΣΤ.

Άλλα σήματα που παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για οδηγούς οχημάτων

- Νοσοκομείο
- Δρόμος μονής κατεύθυνσης
- Απαγόρευση διέλευσης από δρόμο
- Σήματα που ειδοποιούν για είσοδο ή έξοδο από αυτοκινητόδρομο
- Σήματα που ειδοποιούν για είσοδο ή έξοδο από δρόμο στον οποίο οι κανόνες κυκλοφορίας είναι οι ίδιοι με εκείνους του αυτοκινητόδρομου
- Σήματα που ειδοποιούν για στάση λεωφορείου ή τραμ
- Δρόμος ανοιχτός ή κλειστός

Ενότητα Ζ.

Σήματα που ενημερώνουν για εγκαταστάσεις που μπορεί να είναι χρήσιμες για τους χρήστες του δρόμου

Σχήμα και χρώμα

Τα σήματα αυτά θα έχουν μπλε ή πράσινο φόντο. Θα φέρουν λευκό ή κίτρινο τρίγωνο στο οποίο θα φαίνεται το σύμβολο. Στην μπλε ή την πράσινη λωρίδα στο κάτω μέρος του σήματος, δηλώνεται η απόσταση από την εγκατάσταση, ή το σημείο εισόδου στον δρόμο που οδηγεί σε αυτήν, η οποία αναγράφεται με λευκό χρώμα.

Περιγραφή των συμβόλων

Σύμβολα πρώτων βοηθειών

Υπηρεσία αποκατάστασης βλαβών (περιοχή ανάπαυσης)

Τηλέφωνο

Βενζινάδικο

Ξενοδοχείο ή Πανδοχείο

Εστιατόριο

Αναψυκτήριο ή Καφετέρια

Περιοχή για πικ νικ

Σημείο εκκίνησης για πεζοπορία

Χώρος πάρκινγκ

Χώρος για τροχόσπιτα

Κατασκηνωτικός χώρος και χώρος τοποθέτησης τροχόσπιτων

Ξενώνας νεολαίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

Σήματα στάσης και στάθμευσης

Ενότητα Α.

Σήματα που απαγορεύουν ή περιορίζουν τη στάση ή τη στάθμευση

Σχήμα και χρώμα

Τα σήματα αυτά είναι κυκλικά· η διάμετρος τους δεν θα πρέπει να είναι μικρότερη από 0,60 μέτρα εκτός των κατοικημένων περιοχών και όχι μικρότερη από 0,25 μέτρα εντός των κατοικημένων περιοχών. Το φόντο θα είναι μπλε ενώ το πλαίσιο και οι διαγώνιες γραμμές θα είναι κόκκινες.

Περιγραφή των σημάτων

Απαγορεύεται η στάθμευση

Απαγορεύεται η στάση και η στάθμευση

Εναλλακτικά μέρη στάθμευσης

Ζώνη στάθμευσης περιορισμένου χρόνου

Ενότητα Β.

Σήματα που παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη στάθμευση των οχημάτων

- Σήμα «Χώρου στάθμευσης»
- Σήμα που δηλώνει την έξοδο από ζώνη στάθμευσης περιορισμένου χρόνου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

Επιπλέον σήματα

Τα σήματα αυτά θα έχουν λευκό ή κίτρινο φόντο και μαύρο, σκούρο μπλε ή κόκκινο πλαίσιο, που η απόσταση ή το μήκος θα αναγράφονται με χρώμα μαύρο ή σκούρο μπλε. Εναλλακτικά θα έχουν μαύρο ή σκούρο μπλε φόντο και λευκό, κίτρινο ή κόκκινο περίγραμμα, που η απόσταση ή το μήκος θα αναγράφεται με χρώμα λευκό ή κίτρινο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8

Οδικές επισημάνσεις

Επισημάνσεις για την επιφάνεια του δρόμου

Πρέπει να είναι κατασκευασμένες από αντιολισθητικά υλικά και δεν θα πρέπει να προεξέχουν περισσότερο από 6 χιλιοστά πάνω από το επίπεδο του δρόμου. Οι δοκοί ή παρόμοια μέσα που χρησιμοποιούνται για την επισήμανση δεν θα πρέπει να προεξέχουν πάνω από 1,5 εκατοστά πάνω από το επίπεδο του δρόμου.

Επιμήκη σήματα

Οι διαστάσεις τους καθορίζονται στο Παράρτημα, και πιο συγκεκριμένα στα σήματα λωρίδας κυκλοφορίας.

Σήμα για ειδικές καταστάσεις

Όπως είναι η χρήση συνεχών γραμμών, γραμμών περιγράμματος που δηλώνουν τα όρια του αυτοκινητόδρομου, η επισήμανση των εμποδίων και οι γραμμές καθοδήγησης για οχήματα που στρίβουν.

Κάθετα σήματα

Θα έχουν μεγαλύτερο πλάτος από τα οριζόντια σήματα λόγω της γωνίας στην οποία ο οδηγός βλέπει τα σήματα στον δρόμο.

Γραμμές ακινητοποίησης του οχήματος

Γραμμές που δηλώνουν τα σημεία στα οποία οι οδηγοί πρέπει να δώσουν προτεραιότητα

Διάβαση πεζών

Διάβαση ποδηλατών

Σημάνσεις με βέλη

Διαγώνιες παράλληλες γραμμές

Λεκτικά σήματα όπως είναι το στοπ, λεωφορείο, ταξί (stop, bus, taxi)

Κανονισμοί στάσης και στάθμευσης

Σήματα στον δρόμο και στα παράπλευρα οικοδομήματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΔΙΕΘΝΗ ΣΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ

Κοινή δημοσίευση των ICAO / IMO (1995 – έγγραφο 9430)

Τα περιεχόμενα της δημοσίευσης αυτής αντικατοπτρίζουν τη διαδικασία που χρησιμοποιήθηκε για την προετοιμασία του παρόντος εγγράφου. Αποτελείται ως εκ τούτου από μια γενική ενότητα στην οποία εξηγούνται οι αρχές που αφορούν στη χρήση των σημάτων, μια ενότητα με τα σύμβολα που είναι κοινά για τους σταθμούς των αεροδρομίων και των λιμένων, και δύο άλλες ενότητες που αφορούν συγκεκριμένα τους σταθμούς αεροδρομίων και λιμένων, και οι οποίες καλύπτουν 42 παραπεμπτικά.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ι.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ

Οι κύριες ιδέες είναι οι εξής:

Αριθμός σημάτων

«Ο αριθμός των σημάτων που χρησιμοποιούνται στους σταθμούς των αεροδρομίων και των λιμένων θα πρέπει να διατηρείται στον ελάχιστο σύμφωνα με την ανάγκη για παροχή καθοδήγησης στα άτομα που ταξιδεύουν δια αέρος ή θαλάσσης και στο ευρύ κοινό».

Τοποθεσία και μέγεθος

«Όπου αρμόζει, τα σύμβολα θα πρέπει να δηλώνουν τόσο την κατεύθυνση όσο και την τοποθεσία των υπό εξέταση εγκαταστάσεων. Θα πρέπει επομένως να τοποθετούνται σε σημεία που έλκουν την προσοχή και δεν θα πρέπει να παρεμβάλλονται διαφημίσεις ή άλλα σύμβολα προκειμένου να είναι ευδιάκριτα. Το μέσο στο οποίο υπάρχει το σήμα θα πρέπει να έρχεται κατά κάποιο τρόπο σε αντίθεση με το περιβάλλον του (δηλ. Σε ένα φωτεινό περιβάλλον απαιτείται πιο σκούρα επιφάνεια σήματος, σε ένα σκοτεινότερο περιβάλλον απαιτείται μια πιο φωτεινή επιφάνεια).

Τα σύμβολα θα πρέπει να είναι αρκετά μεγάλα ώστε να αναγνωρίζονται από εύλογη απόσταση και, εάν χρειαστεί, θα πρέπει να φωτίζονται εσωτερικά ή εξωτερικά. Μέσα σε κάθε κτήριο τερματικού σταθμού, η σχέση του μεγέθους των συμβόλων με το σήμα ως σύνολο, θα πρέπει να είναι η ίδια για όλα τα σύμβολα.

Τα σύμβολα κατεύθυνσης θα πρέπει να είναι τρίγωνα και τα σύμβολα τοποθεσίας θα πρέπει να είναι τετράγωνα ή τρίγωνα...

Όταν ένα σύμβολο σήματος που έχει ρητά ή έμμεσα χαρακτηριστικά κατεύθυνσης, όπως είναι ένα λεωφορείο ή ένα ελικόπτερο και συνδυάζεται με ένα βέλος κατεύθυνσης, θα πρέπει να μετατοπίζεται, εάν χρειάζεται, κατά τρόπο ώστε να δηλώνεται η ίδια κατεύθυνση με το βέλος, αποφεύγοντας έτσι τη δημιουργία οποιασδήποτε αμφιβολίας ως προς την κατεύθυνση.»

Η χρήση λέξεων

Όσο το δυνατό περισσότερο, τα σύμβολα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνα τους χωρίς να συνοδεύονται από λέξεις.

Γράμματα και ψηφία

«Στις περιπτώσεις όπου οι λέξεις κριθούν απαραίτητες, θα πρέπει να χρησιμοποιείται ένα απλό αποτύπωμα στοιχείου και θα πρέπει να τυποποιείται σε όλα τα σήματα σε όλο το κτήριο του σταθμού και, εάν είναι δυνατό, σε όλα τα κτήρια σταθμών στα αεροδρόμια και τους λιμένες μιας χώρας.

Ο συνδυασμός των χρωμάτων των γραμμών και του φόντου είναι ευθύνη των εθνικών ή τοπικών αρχών. Σε γενικές γραμμές τα σκούρα γράμματα πάνω σε ανοιχτόχρωμο φόντο είναι πιο ευανάγνωστα λόγω της βέλτιστης αντίθεσης φωτεινότητας ...»

Χρώματα

«Ο ίδιος χρωματικός συνδυασμός θα πρέπει να χρησιμοποιείται σε όλα τα σήματα στα κτήρια των σταθμών των αεροδρομίων και των λιμένων και, εάν είναι δυνατό, σε όλα τα κτήρια τερματικών σταθμών σε αεροδρόμια και λιμένες μιας χώρας».

ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙ.

ΔΙΕΘΝΗ ΣΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ

1. ΣΗΜΕΙΟ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ
2. ΣΚΕΥΟΦΟΡΟΣ / ΤΡΟΛΕΪ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ
3. ΘΥΡΙΔΕΣ ΦΥΛΑΞΗΣ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ
4. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ
5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
6. ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
7. ΤΡΕΝΟ
8. ΤΑΞΙ
9. ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
10. ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ (ΓΕΝΙΚΑ)
11. ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ (ΑΝΤΡΙΚΕΣ)
12. ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ (ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ)
13. ΤΗΛΕΦΩΝΟ
14. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ
15. ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ / TELEX
16. ΤΡΑΠΕΖΑ ή ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ
17. BAR
18. ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
19. ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ (ή ΑΛΛΟ ΠΑΡΟΜΟΙΟ)
20. ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ
21. ΧΩΡΟΣ ΑΓΟΡΩΝ
22. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ¹
23. ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ

24. ΑΠΟΛΕΣΘΕΝΤΑ
25. ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
26. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
27. ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ
28. ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
29. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ
30. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ
31. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΟΠΛΩΝ
32. ΒΕΛΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
33. ΜΕΓΕΘΥΣΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΒΕΛΟΥΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

¹ Διεθνή σήματα για την παροχή καθοδήγησης σε άτομα που βρίσκονται σε σταθμούς αεροδρομίων και λιμένων, ICAO, IMO, Λονδίνο 1995, IMO αριθμός πωλήσεων: IMO-370M / ICAO αριθμός πωλήσεων: Έγγραφο 9636-C / 1114. Το έγγραφο εξηγεί ότι ένα σε ένα σήμα υπάρχει ένας σταυρός, σε χώρες όπου ο σταυρός δεν είναι ένα αναγνωρισμένο έμβλημα, ένα άλλο έμβλημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙΙ.

**ΔΙΕΘΝΗ ΣΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΕ ΑΤΟΜΑ
ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ**

- 34. ΑΦΙΞΕΙΣ
- 35. ΑΝΑΧΩΡΙΣΕΙΣ
- 36. ΠΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ
- 37. ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΙV.

**ΔΙΕΘΝΗ ΣΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ
ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΛΙΜΕΝΩΝ**

- 38. ΑΦΙΞΗ
- 39. ΑΝΑΧΩΡΙΣΗ
- 40. ΕΠΙΒΑΤΕΣ ΧΩΡΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ
- 41. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ
- 42. ΦΟΡΤΗΓΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4**ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕ ISO 7001**

001	Κατεύθυνση
002	Επιτρέπεται το κάπνισμα
003	Ελικόπτερο
004	Τραμ
005	Λεωφορείο
006	Άντρες
007	Γυναίκες
008	Τηλέφωνο
009	Βενζινάδικο
010	Πόσιμο νερό (τρεχούμενο)
011	Σκάλες
012	Ταξί
013	Αίθουσα αναμονής
014	Πυροσβεστήρες
015	Τουαλέτα
016	Αντρικές τουαλέτες
017	Γυναικείες τουαλέτες
018	Δοχείο απορριμμάτων
019	Απαγορεύεται η ρίψη απορριμμάτων
020	Συνάλλαγμα
021	Ανελκυστήρας
022	Αεροσκάφος
023	Χώρος στάθμευσης για έναν συγκεκριμένο τύπο οχήματος
024	Πλοίο
025	Φυσικές προστατευόμενες περιοχές
026	Είσοδος
027	Έξοδος
028	Φύλαξη αποσκευών
029	Αθλητικές δραστηριότητες
030	Διαμονή
031	Εστιατόριο
032	Νοσοκομείο
033	Τελεφερίκ, μεγάλης χωρητικότητας
034	Τελεφερίκ, μικρής χωρητικότητας
035	Καλωδιακός σιδηρόδρομος / οδοντωτός σιδηρόδρομος
036	Αναβατήριο χιονοδρόμων
037	Κλείσιμο μπάρας ασφαλείας
038	Άνοιγμα μπάρας ασφαλείας
039	Κλείσιμο μπάρας ασφαλείας
040	Άνοιγμα μπάρας ασφαλείας
041	Στοιχισι ανά δύο
042	Στοιχισι ανά τρεις
043	Ανασκήωμα της άκρης των χιονοπέδλων
044	Ανελκυστήρας χιονοδρόμων
045	Μπάνιο

- 046 Ντους
- 047 Τένις
- 048 Squash / racket Ball
- 049 Χαμένη περιουσία / Απολεσθέντα
- 050 Εισιτήρια
- 051 Κάθισμα αναβατόριου για δύο
- 052 Κάθισμα αναβατόριου για τρεις
- 053 Κάθισμα αναβατόριου για τέσσερις
- 054 Στοίχιση ανά τέσσερις
- 055 Οι πεζοί επιβάτες πρέπει να κατέβουν
- 056 Οι σκιέρ πρέπει να κατέβουν
- 057 Ανελκυστήρας απότομης πλαγιάς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΕΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Για το σκοπό της παρούσας έκδοσης ο όρος «άτομα με ειδικές ανάγκες» περιλαμβάνει όλα τα άτομα τα οποία, λόγω του περιβάλλοντος όπου βρίσκονται, έχουν ειδικές ανάγκες όταν ταξιδεύουν, ιδιαίτερα άτομα με φυσικές, αισθητηριακές και διανοητικές αναπηρίες. Άλλες ιατρικές περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται ιδιαίτερη μεταχείριση* ηλικιωμένα άτομα, και άτομα που χρειάζονται προσωρινή βοήθεια (ΠΟΤ, Παράρτημα της απόφασης Α / RES / 284(ΙΧ) της Γενικής Συνέλευσης στην ένατη συνεδρίασή της (Μπουένος Άιρες – Αργεντινή, 30 Σεπτεμβρίου - 4 Οκτωβρίου 1991).

Εάν υπάρχουν μόνο μερικά συγκεκριμένα σύμβολα που σχετίζονται άμεσα με τα άτομα με ειδικές ανάγκες και συνιστώνται σε διεθνές επίπεδο για τυποποίηση, ενδεχομένως να υπάρχουν πολλές παραλλαγές (εναλλακτικό σύμβολο ή δύο και πιο πολλά κοινά σύμβολα) για τη δήλωση της ύπαρξης και της κατάστασης του εξοπλισμού, των τουριστικών εγκαταστάσεων και των υπηρεσιών για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρήση συμβόλων μπορεί να συνδέεται με ένα επίπεδο προσβασιμότητας, ως ορίζεται για παράδειγμα, από το Πρότυπο Καταλυμάτων με δυνατότητα πρόσβασης από όλους που έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση (European Union Tourism for All Accessible Accommodation Standard).

1. Γενική ενημέρωση του κοινού και των επισκεπτών

Το διεθνές σύμβολο πρόσβασης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες³

Υιοθετήθηκε το 1969 από τη Διεθνή Ανάπλαση (Rehabilitation International - RI), μια ένωση εθνικών και διεθνών οργανισμών που εργάζονται για τα άτομα με ειδικές ανάγκες σε περίπου 60 χώρες.

Το σύμβολο RI, σύμφωνα με το ISO (ISO / 145, Λονδίνο 1976) έχει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- διακρίνεται και είναι εκφραστικό
- είναι απλό αλλά παράλληλα έχει και μια αισθητική μορφή
- μπορεί εύκολα να προσδιοριστεί από μικρή και μεγάλη απόσταση
- δεν μπορεί να υπάρχει σύγχυση με άλλο σύμβολο
- το θυμάται κανείς εύκολα
- μπορεί να αντιγραφεί εύκολα και να κατασκευαστεί σε όλα τα μεγέθη, τα υλικά και τα χρώματα.



- 1.1. Παραλλαγή – πρόσβαση σε άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα και μετακινούνται χωρίς βοήθεια
2. Πρόσβαση με βοήθεια
- 2.1. Παραλλαγή - πρόσβαση σε χρήστη αναπηρικής καρέκλας με βοήθεια
3. Πρόσβαση σε άτομα με περιορισμένη δυνατότητα κίνησης αλλά ικανά να κάνουν έως και τρία βήματα
4. Πρόσβαση σε άτομα που περπατούν με υποστήριξη
5. Εγκαταστάσεις για τα άτομα με προβλήματα όρασης
6. Εγκαταστάσεις για άτομα με προβλήματα ακοής
7. Χώρος στάθμευσης με παραλλαγές για υποβοηθούμενους χρήστες και άτομα με περιορισμένη κινητικότητα
8. Ράμπες (< 5% και πλάτος 0,9 μέτρα)
9. Ανελκυστήρες
10. Σκάλες με πρόσβαση σε άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρική καρέκλα
11. Προσβάσιμος ανελκυστήρας (1 μέτρο μήκος και 0,8 μέτρα πλάτος)
12. Εμπόδια
13. Κατώφλια με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα σε αναπηρική καρέκλα
14. Τουαλέτες με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα σε αναπηρική καρέκλα (πόρτα που ανοίγει προς τα έξω και ελάχιστο μήκος 1,9 μέτρα και πλάτος 0,9 μέτρα) (Για άντρες και γυναίκες)
- 14.1 Τουαλέτες (Αντρικές)
- 14.2 Τουαλέτες (Γυναικείες)
15. Επιτρέπονται οι σκύλοι οδηγοί τυφλών
16. Πληροφορίες στο αλφάβητο Braille
17. Ειδικό ασύρματο σύστημα καθοδήγησης για άτομα με προβλήματα όρασης
18. Δημόσιο τηλέφωνο με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα σε αναπηρική καρέκλα και άτομα με χαμηλό ανάστημα
19. Μέσα επιδιόρθωσης και αντικατάστασης τεχνητών μελών και εξοπλισμού
20. Φαρμακείο με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα με ειδικές ανάγκες ή σημείο πώλησης φαρμάκων και τεχνητών μελών και εξοπλισμού για άτομα με ειδικές ανάγκες
21. Κτηνιατρική κλινική
22. Παροχές ειδικών ιατρικών υπηρεσιών
23. Προσωπικό εκπαιδευμένο στα άτομα με ειδικές ανάγκες
24. Συνεχή δρομολόγια από και προς όλους τους σταθμούς σιδηροδρόμων, αεροδρομίων, λεωφορείων και λιμένων με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα.

2 . Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις για τους τουρίστες

25. Εστιατόριο με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα
26. Bar με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα
27. Καφετέρια με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα
28. Ντισκοτέκ με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα
29. Κήπος με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα
30. Κατάστημα με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα
31. Ειδικές ντουζιέρες
32. Συστήματα ειδοποίησης κατάλληλα για κωφούς και τυφλούς επισκέπτες
33. Ελάχιστο πλάτος θυρών 0,7 μέτρα.
34. Υπνοδωμάτια με δυνατότητα πρόσβασης με την επιφάνεια του κρεβατιού μεταξύ 450 χιλιοστά και 540 χιλιοστά πάνω από το δάπεδο

35. Τηλεόραση και video εξοπλισμένο για άτομα με ειδικές ανάγκες
36. Τηλέφωνο δωματίου με μεγάλα κλειδιά
37. Τηλέφωνο δωματίου με επαγωγικό ζεύκτη και ενισχυτές
38. Πισίνα με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα με ειδικές ανάγκες
39. Κέντρο ευεξίας με δυνατότητα πρόσβασης από άτομα με ειδικές ανάγκες
40. Κατάλληλο κάθισμα για άτομα που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα στις συνεδριακές εγκαταστάσεις

3. Εγκαταστάσεις διαμονής με πιστοποιημένα επίπεδα δυνατότητας πρόσβασης

1. Ράμπες (που καλύπτουν όλες τις περιοχές εκτός και εντός του χώρου διαμονής)
2. Κατώφλια (που καλύπτουν όλες τις περιοχές εκτός και εντός του χώρου διαμονής)
3. Προσέγγιση σε εξωτερικό και εσωτερικό σκαλοπάτι (όταν δεν υπάρχει ράμπα δεν πρέπει να υπάρχουν περισσότερα από τα καθορισμένα σκαλοπάτια, σε οποιοδήποτε σημείο, στην είσοδο)
4. Κουπαστές σκάλες (εξωτερικές και εσωτερικές)
5. Θύρες κύριες εισόδου (που καλύπτουν όλες τις περιοχές εκτός και εντός του χώρου διαμονής)
6. Εσωτερικές θύρες (που καλύπτουν όλες τις περιοχές εκτός και εντός του χώρου διαμονής)
7. Λαβές θυρών (που καλύπτουν όλες τις περιοχές εκτός και εντός του χώρου διαμονής)
8. Μονοπάτια, διάδρομοι και δίοδοι (όλες οι διαδρομές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες – και καλύπτουν όλες τις περιοχές εντός και εκτός του χώρου διαμονής)
9. Απρόσκοπτος χώρος χωρίς ταλάντευση πόρτας (που καλύπτει περιοχές εισόδου και υποδοχής, εστιατόριο / τραπεζαρία / bar, καθιστικό, υπνοδωμάτια και μπάνια, δημόσιες τουαλέτες, εγκαταστάσεις αναψυχής και συνεδριακές εγκαταστάσεις)
10. Τραπεζία (που καλύπτουν εστιατόρια, αίθουσες δείπνου / συνεδριάσεων / συνεστιάσεων και bar ή γραφείο σε υπνοδωμάτια με δυνατότητα πρόσβασης για όλους)
11. Διακόπτες, κορδόνι για τις κουρτίνες και κρεμάστρα
12. Καθρέφτες σε όλες τις δημόσιες τουαλέτες με δυνατότητα πρόσβασης από όλους, υπνοδωμάτια και μπάνια
13. Είσοδος για το κοινό και εσωτερικός χώρος
14. Δημόσιες τουαλέτες με δυνατότητα πρόσβασης από όλους
15. Ανελκυστήρας
16. Συνεδριακές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις συνεστιάσεων
17. Εσωτερικές και εξωτερικές εγκαταστάσεις αναψυχής και αθλημάτων
18. Υπνοδωμάτια με δυνατότητα πρόσβασης από όλους
19. Μπάνιο
20. Μπάνιο όπου είναι διαθέσιμο μόνο μια ντουζίερα
21. Μπάνιο με τουαλέτα

¹ Για άτομα με προβλήματα όρασης ή τυφλούς, ή (ορισμένες φορές επίσης) με δυσκολίες ακοής ή κωφά άτομα.

Από την πρόταση του European Union Tourism for All Accessible Accommodation Standard, Ευρωπαϊκό Φόρουμ για άτομα με ειδικές ανάγκες, 1996, Πηγή: ΠΟΤ

² ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Φυσική προσβασιμότητα

Αισθητηριακή προσβασιμότητα

- Επίπεδο 4. Συνολική προσβασιμότητα για όλα τα άτομα
Συμπεριλαμβανομένων όλων των ατόμων
- Επίπεδο 3. Συνολική προσβασιμότητα σε όλες τις περιοχές
για ανεξάρτητα άτομα που κάθονται
σε αναπηρική καρέκλα
Μοναδικό
- Επίπεδο 2. Δυνατότητα πρόσβασης σε βασικές περιοχές συμπεριλαμβανομένων
των ανεξάρτητων ατόμων που κάθονται σε αναπηρική καρέκλα
Μοναδικό
- Επίπεδο 1. Δυνατότητα πρόσβασης από άτομα με δυσκολία μετακίνησης
Μοναδικό

Το σύμβολο προστίθεται σε έναν αριθμό (1,2,3 ή 4). European Union Tourism for All Accessible Accommodation Standard, Ευρωπαϊκό Φόρουμ για άτομα με ειδικές ανάγκες, 1996. Οι αριθμοί αυτοί χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο στους τουριστικούς οδηγούς και στα φυλλάδια. Τα γραφικά σύμβολα με έντονη γραφή παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 3.

³ Ο όρος «άτομα με ειδικές ανάγκες» (που δηλώνει ότι το εν λόγω άτομο δεν είναι σε θέση να κάνει κάποιες λειτουργίες) χρησιμοποιείται όλο και πιο πολύ σύμφωνα με τη θέση των Εθνικών Συμβουλίων που συνεδρίασαν στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ για άτομα με ειδικές ανάγκες (1996).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΩΝ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΩΡΙΜΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

(Αποσπάσματα από το "Strategies for Targeting the Senior Market" του Hal Norvell, AARP σε συνεργασία με το ITT Hartford, Δεύτερης Διεθνή Διάσκεψη για του ταξιδιώτες ηλικίας πάνω από 40 ετών, 1996, ΠΟΤ)

Σχεδιασμός

Πώς μπορείτε να σχεδιάσετε έντυπο υλικό και γραφικά για να στοχεύσετε στα άτομα ηλικίας πάνω από 40 ετών; Πώς μπορείτε να συμβάλλετε ώστε να διασφαλιστεί ότι θα είναι σε θέση να διαβάσουν και να εστιάσουν πλήρως την προσοχή τους, κάτι για το οποίο απασχολείτε και πληρώνετε επαγγελματίες σχεδιαστές και τυπογράφους;

Μέγεθος χαρακτήρων

Από έρευνες προκύπτει ότι το κείμενο που έχει εκτυπωθεί με χαρακτήρες ελαφρώς μεγαλύτερους από το σύνθημα μέγεθος είναι αποτελεσματικό στους γηραιότερους αναγνώστες. Οι περισσότεροι ειδικοί συνιστούν το κείμενο να αποτελείται από χαρακτήρες 11 έως 14 στιγμών. Οι χαρακτήρες 12 στιγμών είναι συνήθως ανεπαρκείς, ανάλογα με το διάστιχο.

Διάστιχο, Σελίδα

Το διάστιχο δύο στιγμών – ο χώρος μεταξύ των γραμμών του κειμένου – είναι αυτό που χρησιμοποιείται κατά κανόνα στα κείμενα που απευθύνονται σε αναγνώστες όλων των ηλικιών. Η χρήση διάστιχου περισσότερων των δύο στιγμών μπορεί να μην είναι αποτελεσματική όταν χρησιμοποιούνται χαρακτήρες 14 στιγμών ή μεγαλύτεροι. Οι λέξεις φαίνονται σαν να αιωρούνται πάνω στη σελίδα ενώ απαιτείται περισσότερος χρόνος για την ανάγνωση και την κατανόηση.

Στυλ κειμένου

Με την πάροδο του χρόνου, η δυνατότητα του ανθρώπινου ματιού να εστιάζει πάνω στα υλικά μειώνεται σημαντικά. Ο γηραιότερος αναγνώστης θα βασιστεί για την αναγνώριση των μορφών και των γραμμάτων στη μορφή των άκρων τους. Τα στυλ κειμένου με σαφείς, ευδιάκριτες άκρες βοηθούν τους αναγνώστες να αναγνωρίζουν και να επεξεργάζονται τις λέξεις.

Προτιμάται η γραμματοσειρά Serif

Η γραμματοσειρά Serif προτιμάται για την αντιγραφή κειμένου. Χαρακτηριστικά όπως είναι η πλάγια γραφή δεν συνιστώνται διότι οι χαρακτήρες δεν διακρίνονται εύκολα. Τα πιο κατάλληλα είναι τα κεφαλαία και τα πεζά γράμματα. Το κείμενο που αποτελείται μόνο από κεφαλαία γράμματα δεν διευκολύνει στη διάκριση των λέξεων.

Σχεδιασμός Μορφή

Για βιβλία και περιοδικά 8.6"x11" ή 20 εκατοστά x 30 εκατοστά, η μορφή των δύο στήλων είναι λειτουργική. Κάθε στήλη θα πρέπει να έχει περίπου πλάτος 3 ίντσες ή 8,5 εκατοστά, με 3 / 8 ίντσες ή 1 εκατοστά διάστημα μεταξύ των στήλων. Εάν επιλέξετε μορφή μίας στήλης, κάθε γραμμή κειμένου πρέπει να έχει πλάτος μεταξύ πέντε και έξι ιντσών ή 12 και 15.

Μικρές, Σαφείς Παράγραφοι

Οι μικρές, σαφείς παράγραφοι και προτάσεις γίνονται πιο εύκολα αντιληπτές από τους αναγνώστες κάθε ηλικίας. Ο «κενός χώρος» είναι χρήσιμος διότι οργανώνει αυτόματα τις πληροφορίες σε πακέτα βάσει μεγέθους bite για επεξεργασία.

Αντίθεση 1

Ως γενικό κανόνα, όσο μεγαλύτερη είναι η αντίθεση στη σελίδα, τόσο πιο εύκολο είναι για τον ηλικιωμένο αναγνώστη να προσδιορίσει την εικόνα.

Αντίθεση 2 , Ο αμφιβληστροειδής λαμβάνει λιγότερο φως

Καθώς μεγαλώνουμε, ο αμφιβληστροειδής του ματιού λαμβάνει όλο και λιγότερο φως. Ως εκ τούτου, το έντυπο υλικό για τον ηλικιωμένο αναγνώστη θα πρέπει να εξισορροπεί την αυξημένη ευαισθησία στο θάμπωμα και τη μειωμένη ευαισθησία στην αντίθεση.

Αντίθεση 3, Μαύρο και Σκούρο Μελάνι

Το μαύρο και σκούρο μελάνι σε λευκό χαρτί ματ αποτελεί την καλύτερη επιλογή για το έντυπο υλικό. Το σκούρο μελάνι απορροφά το φως, ενώ το λευκό χαρτί το αντανακλά.

Σκούρο πάνω σε σκούρο

Πολλοί σχεδιαστές προτιμούν χρώμα πάνω σε χρώμα. Το χαρακτηριστικό αυτό ωστόσο καθιστά δύσκολη την ανάγνωση για έναν ηλικιωμένο. Στην πραγματικότητα, τα μηνύματα μπορεί να εξαφανιστούν εντελώς.

Βαθμιαία Αντίθεση

Το ευκολότερο σχέδιο για ανάγνωση έχει τη μεγαλύτερη αντίθεση. Θα πρέπει να θυμάστε, ωστόσο, ότι ο καλός σχεδιασμός μπορεί να συμπεριλάβει τη χρήση των ίδιων χρωμάτων ή χρωμάτων με υψηλή αντίθεση. Ο σχεδιαστής απλά πρέπει να εργαστεί σκληρότερα και πιο δημιουργικά.

Υποστήριξη οπτικών, Χρώμα 1

Καθώς μεγαλώνουμε, ο χιτώνας του ματιού αρχίζει να κιτρινίζει. Τα χρώματα εμφανίζονται πιο θαμπά, ιδιαίτερα στο μπλε-πράσινο άκρο του χρωματικού φάσματος. Ο ηλικιωμένος αναγνώστης θα διακρίνει μικρότερη αντίθεση μεταξύ αυτών των χρωμάτων. Τα κόκκινα, πορτοκαλί, και κίτρινα δεν επηρεάζονται κατά κανόνα με την πάροδο των χρόνων.

Υποστήριξη Οπτικών, Διαγράμματα, 2

Τα γραφήματα και τα διαγράμματα θα πρέπει να χρησιμοποιούν χρώματα με υψηλή αντίθεση. Η υψηλή αντίθεση είναι ιδιαίτερα σημαντική στα γραμμικά γραφήματα και στους χάρτες. Να ελέγχετε πάντα τις χρωματικές σας επιλογές μέσα από ένα ανοιχτόχρωμο κίτρινο φίλτρο.

Υποστήριξη Οπτικών, 3

Καθώς μεγαλώνουμε, χρειαζόμαστε περισσότερο χρόνο για να αναγνωρίσουμε και να επεξεργαστούμε πληροφορίες. Γίνεται επίσης πιο δύσκολο να βρούμε πληροφορίες όταν αυτές είναι ενσωματωμένες σε ένα πλαίσιο.

Υποστήριξη Οπτικών, 4

Για παράδειγμα, οι ηλικιωμένοι αναγνώστες δυσκολεύονται να διακρίνουν κείμενο που είναι τοποθετημένο πάνω από σχέδιο. Το κείμενο εξαφανίζεται μέσα στο σχέδιο, και ο αναγνώστης δυσκολεύεται περισσότερο να διαχωρίσει και να εξάγει τις πληροφορίες από τα υπόλοιπα ερεθίσματα στη σελίδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΟΤ ΓΙΑ ΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

(υιοθετήθηκε στις 30 Νοεμβρίου του 2000 με την απόφαση του Εκτελεστικού Συμβουλίου CE / DEC / 6(LXIII-LXIV με πρόταση της Επιτροπής Υποστήριξης Ποιότητας του ΠΟΤ)

α. Σύσταση για το σήμα τουριστικών πληροφοριών

Το Εκτελεστικό Συμβούλιο,

Ανακαλώντας το αναθεωρημένο κείμενο της σύστασης Β (13 bis) που έγινε στις Κυβερνήσεις από την Περιφερειακή Επιτροπή για τον Τουρισμό στην Ευρώπη (Regional Commission for Tourism in Europe - RCTE) της Διεθνούς Ένωσης Επίσημων Ταξιδιωτικών Οργανισμών (International Union of Official Travel Organizations – IUOTO) (Άμστερνταμ, Ολλανδία, 28 Απριλίου 1975), ότι το σήμα που δηλώνει την τοποθεσία ενός γραφείου τουριστικών πληροφοριών θα πρέπει να συμφωνεί με ένα από τα πρότυπα σήματα του παραρτήματος 1 της παρούσας σύστασης,

Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κοινή χρήση του εν λόγω σήματος, είτε με την παραλλαγή "i" ή "i'", και την αυξανόμενη πρακτική τόσο στην Ευρώπη όσο και σε άλλες περιοχές, ιδιαίτερα σε μέρη όπου το Λατινικό αλφάβητο δεν χρησιμοποιείται ευρέως ή και καθόλου, χρήση του σήματος συνοδευόμενο από ένα ερωτηματικό,

Λαμβάνοντας υπόψη, ωστόσο, ότι η ισχύουσα κατάσταση του σήματος δεν είναι πάντα σαφής για τους πραγματικούς και πιθανούς χρήστες και δικαιούχους,

1. **Επαναβεβαιώνει** την εν λόγω σύσταση για χρήση του σήματος "i" (ή "i'"), όπως φαίνεται στο παράδειγμα, προκειμένου να:
 - (α) δηλωθεί η τοποθεσία των γραφείων τουριστικών πληροφοριών για το κοινό
 - (β) δηλωθούν όλα τα άλλα μέρη, είτε επίσημα είτε ιδιωτικά, όπου παρέχονται τουριστικές πληροφορίες χωρίς χρέωση για το ευρύ κοινό
 - (γ) δηλωθεί η διαθεσιμότητα τουριστικών πληροφοριών σε έντυπη, ηλεκτρονική μορφή ή υπό τη μορφή πολυμέσων
2. **Συνιστά** την εναλλακτική χρήση σε αυτές τις περιπτώσεις του σήματος "i" (ή "i'") συνοδευόμενο από ένα ερωτηματικό, όπως φαίνεται στο παράρτημα 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Το σήμα τουριστικών πληροφοριών

Σήμα Πρότυπο Α



Σήμα Πρότυπο Β



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Το σήμα τουριστικών πληροφοριών

Σήμα πρότυπο Α.1



Σήμα πρότυπο Β.1



β. Γενική σύσταση σχετικά με τη χρήση παραπεμπτικών ίδιου χρώματος για συστήματα προειδοποιητικών σημαιών στις παραλίες

Το Εκτελεστικό Συμβούλιο,

Θεωρώντας ότι η ισχύουσα σειρά χρωμάτων που χρησιμοποιείται για τα συστήματα προειδοποιητικών σημαιών στις παραλίες μπερδεύει τους επισκέπτες που ασχολούνται με θαλάσσιες δραστηριότητες,

Αναγνωρίζοντας ότι η κατάσταση αυτή παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα για την ασφάλειά τους, και θέτει το ζήτημα της ευθύνης από την πλευρά των ταξιδιωτικών γραφείων και των υπευθύνων εγκαταστάσεων αναψυχής,

Συνιστά τη χρήση παραπεμπτικών ομοιόμορφων χρωμάτων για τα συστήματα προειδοποιητικών σημαιών για τις παραλίες, είτε για τις θαλάσσιες δραστηριότητες είτε για εκείνες που γίνονται σε γλυκό νερό, ως εξής:

Πράσινο: Ασφάλεια

Κίτρινο: Προσοχή

Κόκκινο: Κίνδυνος

γ. Γενική σύσταση σχετικά με τη χρήση παραπεμπτικών ομοιόμορφου χρώματος για υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής και εγκαταστάσεις

Το Εκτελεστικό Συμβούλιο,

Κρίνοντας ότι, σε διεθνές επίπεδο, η σειρά των χρωμάτων που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος για τον καθορισμό της κατάστασης δυσκολίας στις υπαίθριες δραστηριότητες και των αντίστοιχων εγκαταστάσεων (διαδρομές πεζοπορίας, trekking, τζόκινγκ, κτλ.) δεν είναι ομοιόμορφη,

Κρίνοντας επιπλέον ότι η κατάσταση αυτή μπορεί να προκαλέσει σύγχυση και να είναι ακόμα και επικίνδυνη για τους διεθνείς ταξιδιώτες που ασχολούνται με υπαίθριες δραστηριότητες,

Κρίνοντας επίσης ότι οι υπεύθυνοι για τις υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής και για τις αντίστοιχες εγκαταστάσεις, οι οποίοι ενδιαφέρονται να καταστήσουν τις εν λόγω δραστηριότητες και τις εγκαταστάσεις διαθέσιμες και να παρέχουν υπηρεσίες στους διεθνείς τουρίστες, χρειάζονται καθοδήγηση σχετικά με τα τυπικά χρώματα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για τη δήλωση της κατάστασης δυσκολίας των εν λόγω δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων.

Συνιστά τη χρήση παραπεμπτικών με ομοιόμορφα χρώματα, ως εξής:

Πράσινο: Εύκολη διαδρομή

Κίτρινο: Διαδρομή μέσης ευκολίας

Κόκκινο: Δύσκολη διαδρομή

Μαύρο: Δύσκολη και επικίνδυνη διαδρομή

δ. Γενική σύσταση σχετικά με τη χρήση παραπεμπτικών ομοιόμορφου χρώματος για δραστηριότητες και εγκαταστάσεις που αφορούν το σκι και άλλα χειμερινά σπορ

Το Εκτελεστικό Συμβούλιο,

Κρίνοντας ότι, σε διεθνές επίπεδο, η σειρά των χρωμάτων που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος για τον καθορισμό του βαθμού δυσκολίας στις δραστηριότητες και τις αντίστοιχες εγκαταστάσεις για σκι και άλλα χειμερινά σπορ (κατάβαση με χιονοπέδιλα, τουριστικές διαδρομές με χιονοπέδιλα, κατάβαση με σανίδα του σκι, κτλ.) δεν είναι ομοιόμορφη,

Κρίνοντας επιπλέον ότι η κατάσταση αυτή μπορεί να προκαλέσει σύγχυση και να είναι ακόμα και επικίνδυνη για τους διεθνείς ταξιδιώτες που ασχολούνται με το σκι και άλλα χειμερινά σπορ,

Κρίνοντας επίσης ότι οι υπεύθυνοι για τις δραστηριότητες αναψυχής και για τις αντίστοιχες εγκαταστάσεις που αφορούν το σκι και άλλα χειμερινά σπορ, οι οποίοι ενδιαφέρονται να καταστήσουν τις εν λόγω δραστηριότητες και τις εγκαταστάσεις διαθέσιμες και να παρέχουν υπηρεσίες στους διεθνείς τουρίστες, χρειάζονται καθοδήγηση σχετικά με τα τυπικά χρώματα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για τη δήλωση της κατάστασης δυσκολίας των εν λόγω δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων.

Συνιστά τη χρήση παραπεμπτικών με ομοιόμορφα χρώματα, ως εξής:

Πράσινο:	Εύκολη διαδρομή
Κίτρινο:	Διαδρομή μέσης ευκολίας
Κόκκινο:	Δύσκολη διαδρομή
Μαύρο:	Δύσκολη και επικίνδυνη διαδρομή

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Argentina, Manual de Senalizacion Turistica, cop., Buenos Aires (αχρονολόγητο). Argentina, El pais de los seis continentes, Identidad Corporativa Turistica, Manual de Aplicacion, Secretaria de Turismo, Presidencia de la Nacion, Buenos Aires (αχρονολόγητο).

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Australia, Western Australian Tourism Commission, Guidelines for Tourism Signs, June 1995, ISBN 0 7309 6463 9.

ΒΟΛΙΒΙΑ

Ministerio de Desarrollo Economico, Secretarla Nacional de Turismo, Metodologia para la Senalizacion Turistica, Direccion de la Planificacion, La Paz, Bolivia, Agosto 1997.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σύσταση Συμβουλίου ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου του 1986 σχετικά με τις τυποποιημένες πληροφορίες σε υπάρχοντα ξενοδοχεία (86 / 665 / EEC), Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Αρ. L 384 / 54, 31 / 12 / 86.

ΓΑΛΛΙΑ

Charte Graphique pour panneaux de balisage informatif, Signaletique, Ministere du tourisme, France, Paris, 1993.

Ministere du Tourisme et Ministere de l'Equipement, du Logement et des Transports, Signalisation touristique, Guide, Direction des Journaux Officiels, Paris, France, Mars 1992.

Peter Gerard, charge de mission SEATER (Ministere du Tourisme), La signalisation touristique en France esNelle pour demain?, polycopie , Paris, Mars 1986. Signalisation et Signaletique touristiques, numero special d'Espaces, Revue technique du tourisme et des loisirs, Paris, n9 136, novembre - decembre 1995.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

APEC, Τυποποίηση Συμβόλων για την Τουριστική Σηματοδότηση, Τελική Έκθεση, Σιγκαπούρη, Μάιος

APEC, Τυποποίηση Συμβόλων για την Τουριστική Σηματοδότηση, Εκτελεστική Σύνοψη, Σιγκαπούρη, Μάιος 1999

COUNCIL OF EUROPE / CONSEIL DE L'EUROPE, Conseil de la Cooperation culturelle, Itineraires culturels europeens, ICE (89) 1, Strasbourg, Janvier 1989.

ICAO-IMO, Διεθνή σήματα για την παροχή καθοδήγησης σε άτομα που βρίσκονται σε σταθμούς αεροδρομίων και λιμένων, ICAO, IMO, Λονδίνο 1995, IMO αριθμός πωλήσεων: IMO-370M / ICAO αριθμός πωλήσεων: Έγγραφο 9636-C / 1

IFTO, Έρευνα για την Ασφάλεια στις Παραλίες, Διεθνής Ομοσπονδία Ταξιδιωτικών Πρακτόρων (International Federation of Tour Operators), Λονδίνο, Απρίλιος 1997.

IMO, Η χρήση των γραφικών σημάτων και συμβόλων στους σταθμούς λιμένων και στα πλοία, Επιτροπή Διευκόλυνσης, FAL 18 / 7 / 1, 7 July 1988, Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός.

ISO, Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης, Διαδικασίες για την ανάπτυξη και τον έλεγχο των συμβόλων ενημέρωσης του κοινού, ISO 9186: 1989 (E), Γενεύη, 1989.

UNCRT, Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για την Οδική Κυκλοφορία, Τελική πράξη και σχε-

τικά έγγραφα, E / CONF.56 / 16 / Rev. 1 -17 / Rev. 1 / 19, Νέα Υόρκη 1969. WIPO, Επιπτώσεις της Σύμβασης TRIPS στις Συνθήκες που εκτελούνται υπό την ευθύνη του WIPO, Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας, Γενεύη, 1996. ΠΟΤ, Έκθεση για την κανονικοποίηση των τουριστικών σημάτων και συμβόλων, PV(VI)B.5.1., Μαδρίτη, 22 Νοεμβρίου 1989, Πρωτότυπο: Αγγλικά

WTO, Δεύτερη Διεθνής Συνεδρίαση σχετικά με τον Τουρισμό των Ηλικιωμένων, Recife (Βραζιλία), Πρακτικά συνεδρίασης – Επιλεγμένα υλικά, Μαδρίτη, Μάιος 1997 (πιο συγκεκριμένα, βλέπε Hal Norvell, AARP, Στρατηγικές για Στόχευση στην Αγορά των Ηλικιωμένων). ΠΟΤ, Έκθεση για την Κατάσταση των Τουριστικών Σημάτων και Συμβόλων σε παγκόσμιο επίπεδο, Μαδρίτη, 1998.

ΠΟΤ & ETTF, Travel & Tourism Fairs, Guideline for Exhibitors, ΠΟΤ, Μαδρίτη, 1997.

ΠΕΡΟΥ

Peru, Manual de Senalizacion Turistica, Sector Turismo, Ministerio de Industria, Comercio Exterior, Turismo e Integracion (2TM edicion), 1991.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Portugal, Manual de identidade, Direcao de Informacao Turistica, Lisboa, s.d. Gabinete de Estudos e planeamento, Normalizacao da simbolizai turistica, Direcao Geral do Turismo, Lisboa, Outubro 1996.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Turespana, Desarrollo del logotipo espanol, Secretaria General de Turismo Madrid (αχρονολόγητο).

Direccion General de Carreteras, Ministerio de Fomento, Sistema de senalizacion turistica homologada en las carreteras estatales (SISTHO), Madrid, 1999, 12p.

Direccion General de Carreteras, Ministerio de Fomento y Globalesco, Sistema de senalizacion turistica homologada en las carreteras estatales (SISTHO), Resumen Desarrollo Proyecto, propuestas de disenos, ejemplos aplicados, Madrid, 1999, 15 p.

Direccion general de turismo, Ministerio de Economica y Hacienda, Secretaria de Estado de Comercio, Turismo y de la Pequena y Mediana Empresa, Informacion general sobre el sistema de senalizacion turistica homologada (SISTHO), Madrid, 1999,5 p.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

British Tourist Authority, Symbols for tourist guides, maps and countryside recreation, Fourth Edition, London, 1993.

British Standards Institute, Public Information Symbols, Proposed British Standard, London, 1997, 4 p.

HMSO, British Government, The Traffic Signs Regulations and General Directions 1994, Statutory Instruments 1994 ns1519, London, 1994.



Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

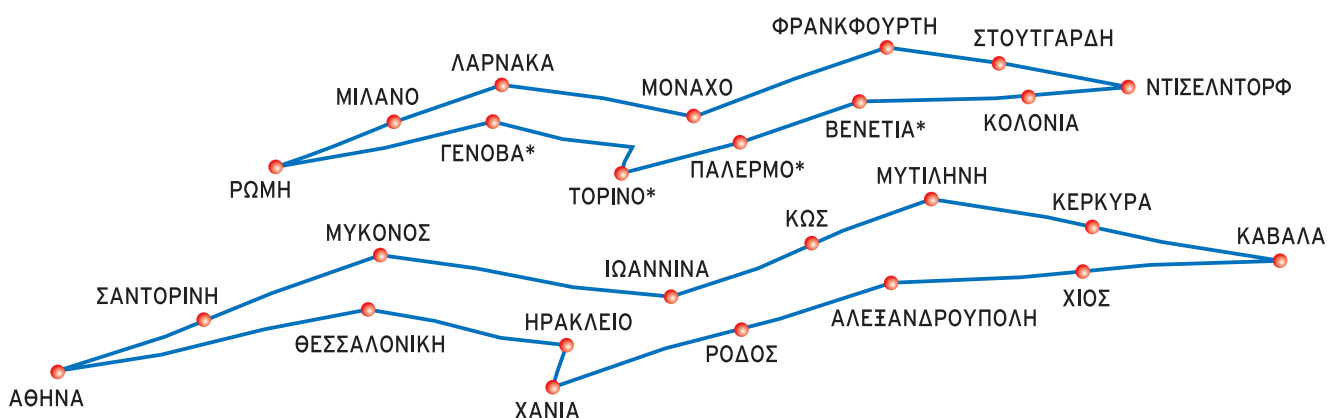
είναι ο μόνος διακρατικός οργανισμός ο οποίος λειτουργεί ως ένα παγκόσμιο φόρουμ για θέματα που αφορούν στην τουριστική πολιτική. Στον κατάλογο των μελών του περιλαμβάνονται 139 χώρες και γεωγραφικά διαμερίσματα καθώς και 350 Συνδεδεμένα Μέλη από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Στόχος του ΠΟΤ είναι η προβολή και ανάπτυξη του τουρισμού ως ένα σημαντικό μέσο διασφάλισης της παγκόσμιας ειρήνης και κατανόησης, της οικονομικής ανάπτυξης και του διεθνούς εμπορίου.



Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

είναι ένας μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ο οποίος εκπροσωπεί ενώσεις τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται άμεσα και έμμεσα στον Τουρισμό. Σκοπός του ΣΕΤΕ είναι η συνεχής ποιοτική αναβάθμιση και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του Ελληνικού Τουρισμού.

26 πόλεις κάτω από τα φτερά μας



Η Aegean Airlines απλώνει τα φτερά της πάνω από 26 πόλεις σε Ελλάδα και εξωτερικό και είναι καθημερινά κοντά σας με 750 πτήσεις την εβδομάδα! Επιλέξτε την Aegean Airlines για τα ταξίδια σας και απολαύστε την εξυπηρέτηση που σας προσφέρει το άριστα εκπαιδευμένο προσωπικό μας, τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της πτήσης. Ταξιδέψτε καθημερινά με τα ολοκαίνουργια αεροσκάφη μας σε 14 πόλεις της Ελλάδας και 12 του εξωτερικού, πάντα με συνέπεια στις ώρες αναχωρήσεων και ζήστε την πολυτέλεια ενός μοναδικού ταξιδιού! Θέλω να πετάξω τώρα.

*Οι πτήσεις εκτελούνται σε συνεργασία με την Air One και την Alpi Eagles.

www.aegeanair.com

801 11 20000

 **AEGEAN**
AIRLINES

Πολιτισμός